OSHO

Đạo

Ba kho báu

Tập 4

Bài nói về các trích đoạn từ
Đạo Đức Kinh của Lão Tử

HÀ NỘI 6/2010

OSHO

Tao

Three Treasures

Volumn 4

Talks on Fragments from
Lao Tsu's Tao Te Ching

Mục lục

Chương 1

Không dám đứng trước thiên hạ

Lão Tử nói:

Thiên hạ đều gọi Đạo ta là lớn
mà dường như nực cười.
Bởi nó lớn nên nó dường như nực cười.
Nếu nó không dường như nực cười
Thì nó đã nhỏ mọn lâu rồi!

Ta có ba vật báu, hằng nắm giữ và ôm ấp:
Một là "Từ";
Hai là "Kiệm";
Ba là "Không dám đứng trước thiên hạ"

Từ mới có Dũng, Kiệm mới có rộng,
Không dám đứng trước thiên hạ thì được Ngôi cao
Nay, nếu bỏ Từ để được Dũng, bỏ Kiệm để được Rộng,bỏ sau để đứng trước là chết vậy

Phép màu lớn nhất trong cuộc sống là tình yêu, và nó cũng là bí ẩn lớn nhất; lớn hơn bản thân cuộc sống, bởi vì tình yêu là chính tinh tuý vì nó mà cuộc sống tồn tại.

Tình yêu là cội nguồn, và tình yêu là mục đích nữa. Cho nên người bỏ lỡ tình yêu bỏ lỡ tất cả.

Nhưng đừng hiểu lầm tình yêu là xúc động - nó không phải vậy. Tình yêu không phải là xúc động, nó không phải là cảm động. Tình yêu là năng lượng tinh tế nhất; tinh tế hơn điện. Chính nền móng của mọi năng lượng là tình yêu.

Nó biểu lộ theo nhiều cách. Trước hết cố hiểu tình yêu, thế rồi các kho báu khác sẽ dễ dàng hiểu.

Nếu bạn hỏi tôi ba kho báu của tôi là gì tôi sẽ nói: Thứ nhất, tình yêu; thứ hai, tình yêu, thứ ba, cũng tình yêu. Và thực tế đó là điều Lão Tử đang nói - nhưng chúng ta sẽ hiểu.

Con người là một thể ba ngôi, như người Ki tô giáo đã gọi Thượng đế là một thể ba ngôi. Thượng đế có thể có, có thể không, nhưng con người là một thể ba ngôi: thân thể, tâm trí, linh hồn. Thực tế bởi vì hiểu biết sâu sắc của mình về con người mà Christ mới đi tới nói rằng Thượng đế là một thể ba ngôi.

Nếu có Thượng đế nào ngài phải là một thể ba ngôi, bởi vì mọi thứ tồn tại đều có ba tầng. Người Hindu gọi chúng là ba *gunas*, ba phẩm chất: *satva, rajas, tamas*. Christ gọi chúng là một thể ba ngôi.

Khi tình yêu diễn đạt qua bạn nó đầu tiên diễn đạt như thân thể. Nó trở thành dục. Nếu nó diễn đạt qua tâm trí, cái cao hơn, sâu hơn, tinh tế hơn, thế thì nó được gọi

là tình yêu. Nếu nó diễn đạt qua tâm linh, nó trở thành lời cầu nguyện.

Và có cái gì đó trong bạn ở bên ngoài một thể ba ngôi này nữa. Người Hindu gọi cái đó là 'cái thứ tư', *turiya*. Họ đã không đặt tên cho nó, bởi vì nó không thể được đặt tên.

Ba điều có thể được đặt tên; chúng thuộc về thế giới hiển lộ. Cái thứ tư không thể được đặt tên; nó thuộc về cái không biểu lộ. Nhưng nó là nền tảng của tất cả. Họ đơn giản gọi nó là 'cái thứ tư', *turiya*.

Trong cái thứ tư, tình yêu trở thành samadhi, niết bàn, chứng ngộ.

Thứ nhất, khi tình yêu - cùng năng lượng đó - diễn đạt qua thân thể, nó trở thành dục. Nếu mọi thứ diễn ra tốt đẹp và dục là tự nhiên và tuôn chảy, nó là kinh nghiệm đẹp bởi vì bạn có thể có thoáng nhìn về cái thứ hai qua nó. Nếu dục đi thực sự rất sâu, tới mức bạn quên mất bản thân mình hoàn toàn trong nó, bạn thậm chí có thể có thoáng nhìn về cái thứ ba qua nó. Và nếu dục trở thành kinh nghiệm cực thích toàn bộ, có những khoảnh khắc hiếm hoi khi bạn thậm chí có thể có thoáng nhìn về cái thứ tư, *turiya*, cái bên ngoài, qua nó.

Nhưng nếu dục hư hỏng, thế thì nhiều suy đồi xảy ra cho tâm trí. Những suy đồi này được diễn đạt trong hận thù. Hận thù là thất bại của dục, thất bại của năng lượng yêu. Bạo hành, thèm khát tiền bạc, thái độ xung đột liên tục của bản ngã: chiến tranh, chính trị - đây tất cả đều là suy đồi dục.

Người có dục không bị suy đồi không thể trở thành chính khách được. Điều đó là không thể được. Mọi chính khách đều cần trị liệu dục sâu sắc, bằng không

toàn thể năng lượng của họ sẽ chuyển đi để thu được quyền lực ngày một nhiều hơn. Khi dục là tự nhiên, bạn cảm thấy quyền lực, bạn không tìm kiếm nó. Dục về tiềm năng là quyền lực. Bạn cảm thấy nó mưa rào lên bạn, bạn không tìm và kiếm nó. Nhưng khi bạn bỏ lỡ nó ở đó, có thôi thúc lớn nảy sinh để tìm kiếm quyền lực: chính trị được sinh ra. Thế thì chiến tranh, bạo hành liên tục, được sinh ra; hận thù, giận dữ, và cả nghìn lẻ một kiểu suy đồi.

Mọi người trở nên bị gắn bó quá nhiều với đồ vật khi dục hỏng, bởi vì thế thì họ không thể được gắn với người. Bởi vì để có quan hệ với người bạn phải tuôn chảy, bạn phải cởi mở.

Với đồ vật không cần tuôn chảy hay cởi mở. Đồ vật có thể được sở hữu, người không thể bị sở hữu. Đồ vật là chết, người không chết. Người là tự do trong bản chất: bạn có thể yêu họ, bạn có thể vui mừng trong họ, nhưng bạn không thể sở hữu được họ.

Những người mà vận hành tự nhiên của dục đã bị hư hỏng đều trở nên quá bị ám ảnh về tiền, về mọi thứ của thế giới.

Khoa học cũng là một phần của dục tính, hiện tượng thân thể. Đó là lí do tại sao khoa học cứ khăng khăng rằng chỉ thân thể tồn tại: bởi vì dục không biết gì khác hơn thân thể. Khoa học không thể tin được rằng ngay cả tâm trí tồn tại, không có vấn đề để tâm linh; và tất nhiên 'cái bên ngoài' là hoàn toàn bên ngoài nó. Khoa học khăng khăng rằng con người chỉ là thân thể - điều đó chỉ ra thiên lệch của nó.

Và toàn thể việc điều tra của khoa học đều dựa trên tò mò dục. Và điều đó nữa cũng là suy đồi.

Nếu khoa học mang tính sáng tạo thế thì nó không suy đồi. Thế thì dục vận hành tốt, thế thì năng lượng này có luồng chảy, nó không tù đọng và mục nát. Nhưng khoa học như nó ngày nay - và nó đã là vậy trong quá khứ - mang tính huỷ diệt.

Điều đơn giản không thể tin được là con người có thể lên tới mặt trăng - và chẳng bao lâu nữa họ sẽ lên tới các hành tinh khác, và sau đó lên các vì sao - và một nửa nhân loại đang chết đói. Không thể nào tin được rằng con người có thể phát triển công nghệ phức tạp tới mức bom nguyên tử và bom khinh khí trở thành có thể, và họ thậm chí không thể tìm ra cách chữa bệnh cảm lạnh thông thường - tôi bị hai hôm rồi!

Đơn giản, mọi thứ có vẻ ngu xuẩn. Toàn thể khoa học đều hướng chiến tranh, hướng bạo hành, huỷ diệt. Nếu mọi thứ xảy ra tốt với dục - điều rất khó bởi vì mọi tôn giáo đều chống lại nó, họ đầu độc tâm trí bạn. Điều đó là khó bởi vì toàn thể nền văn minh, mọi văn hoá, đều chống lại nó - bởi vì họ đã đi tới biết một thủ đoạn: nếu bạn muốn khai thác một người, làm suy đồi dục của người đó; thế thì người đó không bao giờ có thể trở thành người chủ của con người riêng của mình. Chỉ làm suy đồi dục của người đó và người đó sẽ vẫn còn là máy tự động. Thế thì bạn có thể phái người đó vào chiến tranh, và bạn có thể hi sinh người đó cho các mục đích ngu xuẩn.

Người đã biết tình yêu không thể nào bị ép buộc ghét được. Người đã đi tới những thoáng nhìn về tình yêu sẽ đáng yêu thế, sẽ rất khó cho người đó mang tính huỷ diệt. Nhưng mọi quốc gia đều cần người có tính huỷ diệt, người sôi lên bên trong với tính huỷ diệt, người theo cách nào đó điên khùng; bằng không điều gì sẽ xảy

ra cho quân đội của thế giới? Điên khùng nào đó là cần cho một người trở thành người lính.

Nếu cuộc sống là đẹp và tình yêu đang mưa rào, ai bận tâm đi vào chiến tranh? Và ai muốn trở thành người lính? Bạn ở đây không phải để phá huỷ mà để hoàn thành. Cho nên mọi văn hoá, mọi tôn giáo, mọi quốc gia, không ngoại lệ nào đều cố làm suy đồi dục tính của bạn, họ không cho phép bạn tận hưởng bản thân mình. Họ không cho phép bạn được tự nhiên. Một khi bạn tự nhiên thế thì bạn ở bên ngoài kiểm soát của họ. Bạn có thể bị kiểm soát chỉ khi bạn ốm.

Đó là lí do tại sao tôi nói: Nếu mọi sự diễn ra tốt, và nếu dục vẫn còn tự nhiên, thế thì - điều thứ hai: qua dục sâu sắc hơn, tình yêu nảy sinh.

Tình yêu không phải là dục nhưng nó nảy sinh ra từ dục tính, điều đó cần phải được hiểu.

Điều đó cũng giống như hoa sen thoát ra từ bùn và bẩn. Nhưng nó không bẩn, và nó không bùn. Nó là biến đổi toàn bộ của chúng. Giữa dục và yêu cũng có khoảnh cách như giữa nước bùn, bùn và hoa sen. Nếu bạn không biết điều đó, bạn đã không thể hình dung được rằng hoa sen này đã thoát ra từ bùn bình thường. Không thể quan niệm, hiểu thấu được, bởi vì hoa sen là hiện tượng biến đổi thế. Khác biệt thế. Của thế giới khác nào đó. Nó dường như không phải là một phần của đất *này*. Nhưng nó đến từ đất này.

Tình yêu nảy sinh như hoa sen.

Như khoa học - đặc biệt khoa học huỷ diệt - chính trị, tiền bạc và nghiên cứu hướng theo tiền, sở hữu, thuộc về dục, cũng thế, nghệ thuật, thơ ca, âm nhạc, hội hoạ, điêu khắc thuộc về tầng thứ hai của tình yêu. Khi

tình yêu của bạn tuôn chảy, khi bạn đã đi tới biết *mối quan hệ* nào đó với một người, tính một nào đó với một người, mặc dầu chỉ vài khoảnh khắc - điều đó nữa là đủ để thay đổi toàn thể cuộc sống. Nếu cho dù một khoảnh khắc bạn đã đi tới cảm thấy rằng hai người đã tan biến và trở thành một - trong dục hai thân thể tan biến và trở thành một; trong tình yêu hai tâm trí tan biến và trở thành một - nếu trong một khoảnh khắc bạn đã biết tính một đó, cuộc sống của bạn sẽ trở thành thơ ca, cuộc sống của bạn sẽ có điệu vũ cho nó, cuộc sống của bạn sẽ có hài hoà và âm nhạc sâu trong nó.

Tầng thứ ba là lời cầu nguyện. Khi bạn đã nhìn vào trong sự tồn tại qua một người - người yêu của bạn, chồng bạn, vợ bạn, con bạn, Thầy bạn, nếu bạn đã nhìn vào trong một người và bạn đã thấy cái vô hạn, nếu bạn nhìn vào trong cửa sổ của một người và toàn thể bầu trời của vô hạn mở ra, bây giờ bạn biết rằng tình yêu có thể đi cao hơn - nó có thể là lời cầu nguyện.

Lời cầu nguyện là gặp gỡ của tâm linh với tâm linh. Dục là rất bị giới hạn trong thân thể vật chất, rất giới hạn. Tình yêu bao la hơn, nhưng dầu vậy vẫn bị giới hạn vào một người. Lời cầu nguyện là vô giới hạn. Thế thì bạn biết rằng bạn có thể đi từ mọi người tới cái vô hạn. Thế thì mọi người trở thành bàn nhảy. Bạn nhìn vào trong mắt của con bạn - và Thượng đế có đó. Bạn nhìn vào trong mắt của người yêu của bạn, và đột nhiên người yêu đã biến mất, cô ấy không còn đó nữa, anh ấy không còn đó nữa - Thượng đế đang mỉm cười. Bạn nhìn vào hoa và cái toàn thể đã bước vào đó. Đây là lời cầu nguyện.

Có ba tầng của con người.

Ki tô giáo, Do Thái giáo - họ có thể đạt tới chỉ tầng thứ ba. Họ không có quan niệm về cái thứ tư; nhưng ở phương Đông, Phật, Krishna, Mahavir, Lão Tử - họ đã nhìn vào cái thứ tư, cái bên ngoài, cái vượt ra ngoài tất cả. Cái thứ tư đó, *turiya*, là cực lạc, hân hoan, samadhi, niết bàn, Đạo. Trong cái thứ tư đó ngay cả người khác cũng biến mất.

Đầu tiên trong dục thân thể biến mất nhưng tâm trí còn lại. Trong tình yêu tâm trí biến mất nhưng tâm linh còn lại. Trong lời cầu nguyện tâm linh cũng biến mất nhưng người khác, Đạo, Thượng đế còn lại. Trong cái thứ tư ngay cả Thượng đế cũng biến mất. Không cái gì còn lại - hay chỉ cái không còn lại.

Trong trống rỗng toàn bộ đó nơi mọi nhị nguyên tan biến, tình yêu tuyệt đối được hoàn thành. Tình yêu là chìa khoá cho mọi kho báu. Tình yêu không phải là xúc động. Tình yêu không phải là cảm xúc. Tình yêu là năng lượng, và năng lượng có thể diễn đạt trên bốn tầng. Và bao giờ cũng nhớ rằng năng lượng phải được siêu việt, được biến đổi, được đưa vào nhịp điệu cao hơn, trạng thái cao hơn. Nhưng không cái gì sai; chỉ nếu bạn bị mắc kẹt ở đâu đó, thế thì nó là sai.

Dục là đẹp, không cái gì sai trong nó, nhưng nếu bạn bị mắc kẹt ở đó, cái gì đó đã đi sai. Dường như bạn bị mắc kẹt ở cửa và không thể vào được cung điện. Không gì sai ở bản thân cửa, nó là cánh cửa, và bạn phải cám ơn nó; nó không phải là tường. Nhưng nếu bạn bị mắc kẹt ở cửa nó phải là tường.

Chính bởi vì bạn mà cửa đã trở thành tường. Bây giờ bạn không thể vào.

Dục là đẹp. Dùng năng lượng đó để tuôn chảy bên trong. Đi lên trước, cho phép nó thay đổi thành tình yêu. Nhưng đừng bị mắc kẹt ở tình yêu, cho phép nó trở thành lời cầu nguyện. Nhưng đừng bị mắc kẹt ở lời cầu nguyện. Chừng nào cái không còn chưa được đạt tới người ta phải đi tiếp và đi tiếp. Khi mọi thứ tan biến đi bạn đã đi tới việc nở hoa tối thượng của hoa sen.

Đó là lí do tại sao người Hindu, những người tìm kiến sâu sắc nhất về thế giới nội tâm, đã nói rằng khi năng lượng đi tới đỉnh cao nhất của nó, đó là việc nở ra của hoa sen, *sahasrar*, hoa sen một nghìn cánh. Nó là *luân xa* cuối cùng trong thân thể bạn. Luân xa thứ nhất là dục, luân xa cuối cùng là hoa sen, *sahasrar*.

Đừng bị mắc kẹt ở đâu cả! Điều đó bao giờ cũng nên được ghi nhớ. Nếu bạn có thể nhớ điều đó thế thì không cái gì có thể trở thành rào chắn cho bạn.

Điều đó tuỳ thuộc vào bạn, liệu bạn dùng nó như rào chắn hay như chiếc thang. Hòn đá có đó - tảng đá có đó trên đường. Bạn có thể nghĩ về nó như thứ cản trở; nhưng bạn có thể bước qua nó, thế thì nó trở thành một bước và bạn đi lên cao hơn. Đó là lí do tại sao tôi chấp nhận mọi thứ. Tôi không kết án cái gì.

Dù bạn là bất kì cái gì và dù bạn đang làm bất kì cái gì, đừng bị mắc kẹt ở đó. Đi tiếp. Chừng nào bạn còn chưa đạt tới im lặng tuyệt đối toàn bộ nơi bạn đã biến mất, người khác đã biến mất, và chỉ tình yêu tuôn chảy, không có người là người yêu hay người được yêu - chỉ thế thì nó mới trở thành việc nở hoa tối thượng của hoa sen: nở hoa tình yêu, không có người yêu, không có người được yêu; cả hai bờ đã biến mất, chỉ dòng sông còn lại. Và khi đôi bờ biến mất - dòng sông trở thành đại dương.

Bây giờ, cố theo lời kinh rất có sức thuyết phục, đầy hàm chứa này của Lão Tử.

Thiên hạ đều gọi Đạo ta là lớn
mà dường như nực cười.

Tình yêu bao giờ cũng có vẻ nực cười: nực cười với những người bị mắc kẹt ở đâu đó, nực cười với những người đã không biết gì cao hơn thân thể họ, nực cười với những người đã không biết gì có giá trị khác hơn là tiền, nực cười với những người đã không biết gì ngược đời, người, thực tế, đã không biết cái gì huyền bí, người đã sống bằng logic, người theo kiểu Aristotle.

Người ta kể rằng Thầy của Aristotle, Plato, thường gọi Aristotle là *Trí*. Đó là tên của ông ấy đặt cho Aristotle - *Trí*. Bất kì khi nào ông ấy muốn hỏi, "Aristotle đâu rồi?" ông ấy sẽ hỏi, "Trí đâu rồi?"

Những người chỉ là tâm trí - trái tim là điên rồ với họ bởi vì trái tim có lí do riêng của nó mà tâm trí không thể nào hiểu được. Trái tim có chiều bản thể riêng của nó, điều hoàn toàn tối mù với tâm trí. Trái tim là cao hơn và sâu hơn tâm trí, bên ngoài tầm với của tâm trí. Nó có vẻ ngu xuẩn. Tình yêu bao giờ cũng có vẻ ngu xuẩn bởi vì tình yêu không phải là tiện ích. Tâm trí là tiện ích. Nó dùng mọi thứ vì cái gì đó khác - đó là nghĩa của việc là tiện ích. Tâm trí có mục đích, hướng đích. Nó biến mọi thứ thành phương tiện; và tình yêu không thể bị biến thành phương tiện - đó là vấn đề. Tình yêu bản thân nó là mục đích.

Nếu bạn yêu một người bạn không nói tại sao bạn yêu họ. Bạn không thể trả lời được cho câu hỏi này, "Tại sao bạn yêu?" Bạn đơn giản nhún vai. Nếu bạn thực sự

chân thành bạn sẽ nói, "Tôi không biết." Nếu bạn không chân thành bạn có thể tìm ra cả nghìn lẻ một lí do. Nhưng không người yêu nào xứng đáng với cái tên này mà đã từng có khả năng nêu ra bất kì lí do nào. Người đó đơn giản nói, "Nó xảy ra. Tôi rơi vào tình yêu, tôi không biết tại sao!" Đó là lí do tại sao tâm trí nói điều đó là ngu xuẩn. Nếu bạn không thể trả lời được tại sao bạn phải đi vào theo cách ngu xuẩn nào đó: "Dừng lại! Quay lại! Hợp lí vào!"

Và tôi phải nói với bạn một điều: Nếu bạn bao giờ cũng cố gắng hợp lí bạn không bao giờ có thể hạnh phúc được bởi vì hạnh phúc có cái gì đó vô lí trong nó. Chính chất liệu của hạnh phúc là vô lí. Nếu bạn có thể hạnh phúc một cách vô lí, chỉ thế thì bạn mới có thể hạnh phúc, bằng không thì không hạnh phúc đâu. Nếu bạn cố tìm ra lí do thế thì bạn đơn giản sẽ khổ. Khổ có lí do, hạnh phúc không có lí do. Bạn có thể trả lời: Tại sao bạn khổ? nhưng bạn không thể trả lời: Tại sao bạn hạnh phúc? Bao giờ bạn khổ cũng bởi vì bạn. Và bao giờ bạn hạnh phúc cũng mặc cho bạn. Nó không có lí do cho nó. Cái 'tại sao' này không thể được trả lời. Và trái tim không phải là số học, nó là thơ ca, ngược đời! Nó đi từ cực đoan này sang cực đoan khác. Nó hàm chứa mọi cực đoan. Nó bao la thế, nó chứa tất cả mọi mâu thuẫn trong nó.

Lão Tử nói: *Thiên hạ đều gọi Đạo ta là lớn mà dường như nực cười*.

Bởi vì bất kì điều gì Lão Tử đang nói ông ấy đều nói: Sống ở đây và bây giờ! Điều này là nực cười! Bởi vì người hợp lí bao giờ cũng hi sinh hôm nay vì ngày mai. Người đó nói, "Ngày mai mình sẽ sống. Khi mọi sự được sắp đặt đúng rồi, khi thời gian là đúng, và mình có

thì giờ rỗi, đủ tiền, lâu đài lớn để sống, thế thì mình sẽ sống - ngay bây giờ làm sao mình có thể sống được?"

Mọi bố mẹ đều dạy cho mọi con cái: Hi sinh hiện tại vì tương lai. Hi sinh khoảnh khắc này vì khoảnh khắc tiếp. Hi sinh bản thân mình vì cái gì đó khác.

Đây là tính hợp lí - để trì hoãn cuộc sống. Trái tim nói: Sống bây giờ. Đó là điều Lão Tử nói - Sống bây giờ. Thực tế không có cách sống khác. Hoặc bạn sống bây giờ, hoặc bạn chỉ giả vờ sống. Bạn chưa bao giờ sống, bạn chỉ trì hoãn. Bạn chỉ chết, bạn chưa bao giờ sống. Bởi vì để sống không có thời gian nào khác hơn hiện tại. Sự tồn tại bao giờ cũng ở trong hiện tại. Nhưng lí trí bao giờ cũng nghĩ và lập kế hoạch cho tương lai.

Tất nhiên nếu ai đó nói - "Sống bây giờ," bạn sẽ nói, "Làm sao điều đó là có thể được? Tôi phải thu xếp trước đã chứ. Tôi phải lập kế hoạch. Khi thời điểm đúng tới tôi sẽ sống."

Nó chẳng bao giờ đến cả. Hàng triệu và hàng triệu người đã chết; nó chưa bao giờ đến với họ, nó sẽ không bao giờ đến với bạn đâu.

Đạo ta là lớn mà dường như nực cười, mọi người nói.

Nó phải giống như chuyện nực cười thôi. Mọi trí huệ vĩ đại đều giống như điều nực cười. Chỉ người ngu mới có vẻ hợp lí trong thế giới này. Chỉ người ngu mới hợp lí. Mọi người trí huệ đều có vẻ hâm chút ít. Họ không thuộc vào đám đông. Họ không thuộc vào khái niệm của đám đông. Họ sống bản thể họ. Họ trông như kẻ ngốc - từ idiot ngốc này là hay. Nó bắt nguồn từ từ Hi Lạp *idioti*. Và *idiotiki* trong tiếng Hi Lạp nghĩa là riêng tư. Đây là cái gì đó! Kẻ ngốc là ai đó đang sống cuộc

sống riêng tư của mình! Không phải cuộc sống của đám đông. Không phải một phần của quần chúng tập thể. Người sống cuộc sống riêng của mình là kẻ ngốc.

Dostoevsky đã viết một tiểu thuyết hay, *Thằng Ngốc*. Giá mà Lão Tử đọc nó thì ông ấy đã đánh giá cao nó. Thằng ngốc trong tiểu thuyết của Dostoevsky đích xác là người sẽ được gọi là ngu, nhưng là người trí huệ. Thế giới đã đi tới ngu xuẩn tới mức nếu bạn muốn trí huệ bạn phải ngu tương ứng theo những người xung quanh bạn.

Thiên hạ đều gọi Đạo ta là lớn
mà dường như nực cười.
Bởi nó lớn nên nó dường như nực cười

Mọi vĩ đại đều ở ngoài tâm trí tầm thường! Và tâm trí là tầm thường! Nhớ điều đó; bản thân tâm trí là tầm thường. Tâm trí không bao giờ có thể vĩ đại được; chưa bao giờ có tâm trí vĩ đại. Nếu bạn đã nghe nói về các tâm trí vĩ đại bạn đã nghe sai. Nếu bạn hỏi mọi tâm trí vĩ đại họ sẽ nói rằng bất kì cái gì họ đã đạt tới đều đã tới từ bên ngoài tâm trí, không từ tâm trí; cái gì đó thấm qua tâm trí nhưng không phải là một phần của tâm trí.

Hỏi Bà Curie, bà đấy đã giải quyết vấn đề của bà ấy thế nào và đã trở thành người được giải thưởng Nobel. Bà ấy đã cố gắng trong nhiều năm, trong gần ba năm, để giải quyết một vấn đề toán học đơn giản mà toàn thể nghiên cứu của bà ấy phụ thuộc vào; bà ấy đã thất bại và thất bại và thất bại. Thất vọng quá một đêm, bà ấy bỏ toàn thể dự án, đi ngủ; và trong đêm đó, trong mơ, vấn đề này đã được giải quyết. Bà ấy trở dậy, viết nó ra trên

bàn, quay trở lại ngủ; đến sáng bà ấy hoàn toàn quên mất nó.

Khi bà ấy đến làm việc tại bàn bà ấy ngạc nhiên - có câu trả lời, điều kì diệu có đó! Trong ba năm bà ấy đã từng làm việc về nó - nó từ đâu tới? Và không có ai khác, bà ấy có mỗi mình trong phòng, và không ai khác có thể đã giải được nó cho dù có ai đó ở đó. Không ai cả, không người phục vụ nào có thể làm được thủ đoạn đó, bản thân bà ấy đã từng làm việc trên nó trong ba năm. Thế rồi bà ấy sực nhớ tới giấc mơ. Trong mơ bà ấy đã thấy toàn thể câu trả lời được viết ra. Thế rồi bà ấy nhớ rằng bà ấy đã thức dậy trong đêm; và thế rồi bà ấy nhìn vào chữ viết tay - nó là chữ của bà ấy.

Bây giờ, giải thưởng Nobel không nên trao cho tâm trí - nhưng nó đã trao cho tâm trí. Bây giờ bà Curie là một tâm trí vĩ đại - và câu trả lời đã tới từ bên ngoài tâm trí.

Bao giờ câu chuyện cũng là vậy. Bao giờ nó cũng sẽ vậy. Tâm trí là tầm thường. Nó tốt cho những thứ nhỏ, những thứ xinh xinh ngoài chợ - bạn có thể cai quản doanh nghiệp nhỏ, bạn có thể kiếm ít tiền, bạn có thể có số dư tài khoản, ở đó nó là được. Nhưng không ra ngoài điều đó.

Bởi nó lớn, đó là lí do tại sao nó có vẻ nực cười.

Sâu bên dưới, nếu bạn tìm vào bên trong bản thân mình bạn cũng sẽ thấy rằng nếu đột nhiên Mahavir tới và đứng đây trần trụi, bạn sẽ nghĩ rằng ông ấy là kẻ ngu, ông ấy đang làm gì ở đây? Nếu Lão Tử tới đây bạn sẽ không có khả năng nhận ra ông ấy, sẽ không thể nào nhận ra được ông ấy, bạn sẽ không có khả năng nhận ra được ông ấy. Ông ấy sẽ trông như kẻ ngu hoàn hảo!

Bồ đề đạt ma tới Trung Quốc. Cả nước đang chờ đợi ông ấy. Đích thân nhà vua đã ra tận biên cương của đất nước để đón ông ấy. Cả triệu người đã tụ tập, bởi vì một Thầy vĩ đại sắp tới. Và khi Thầy xuất hiện, mọi người bắt đầu khúc khích cười. Họ không thể nào tin được vào mắt của mình. Ngay cả hoàng đế cũng cảm thấy rất không thoải mái bởi vì con người Bồ đề đạt ma này đi một chiếc giầy và đội chiếc giầy kia trên đầu. Đây là kiểu người gì thế này?

Nhà vua nói, "Xin lỗi, nhưng ông đang làm gì vậy? Chúng ta tới để đón người lành mạnh; ông có điên không?"

Bồ đề đạt ma cười to và nói: "Vậy là ông đã trượt kì thi rồi. Nếu ông có thể hiểu được điều này chỉ thế thì ông mới có thể hiểu được những điều khác mà ta phải nói. Nếu ông không thể dung thứ được mâu thuẫn nhỏ thế, cũng chẳng nhiều nhặn gì, chỉ đội chiếc giầy trên đầu, nếu ông không thể dung thứ được và hiểu được chừng nấy thôi, sẽ là vô dụng để ta ở đây." Ông ấy quay lại. Ông ấy rời bỏ thị trấn, đi vào rừng; ông ấy nói: "Không cần ở lại, không ai có khả năng hiểu được ta; bây giờ ta sẽ phải đợi. Những người có thể hiểu được ta, họ nên tới ta."

Ông ấy không bao giờ vào kinh đô nữa.

Mâu thuẫn là rất khó cho tâm trí. Tâm trí sống trong thường lệ. Giầy phải ở chân, đó là điều chấp nhận được. Nó không nên được đội trên đầu. Việc hồn nhiên thế - ông ấy không làm hại gì cho bất kì ai. Nhưng không, không thể được.

Chúng ta san bằng mọi thứ.

Tôi mới đọc một hồi kí của một người. Ông ấy là một nhà khoa học lớn, và có lần một người bạn đã đùa. Người bạn này mời nhiều người tới bữa tiệc: các bác sĩ lớn, các nhà khoa học, kĩ sư, nhà thơ, nhạc sĩ và khi họ đã tụ tập tất cả lại chủ nhà nói: "Tôi không định giới thiệu các bạn cho nhau, và xin đừng giới thiệu bản thân các bạn với nhau, bởi vì tôi không thích những cái nhãn. Cho nên các bạn gặp lẫn nhau như con người với con người - quên chuyện bạn là kĩ sư, bác sĩ đi - tôi đã không mời các bác sĩ và kĩ sư và luật sư và thầy cãi, chỉ con người, bạn bè."

Nhà khoa học này cũng ở đó nói: "Chúng tôi phân vân quá. Làm gì đây? Làm sao tiếp cận tới nhau? Bởi vì chúng tôi không thể tiếp cận tới con người như con người được. Nếu người đó là bác sĩ, tất nhiên; kĩ sư - thế thì có cái gì đó để tiến hành; nhưng chỉ là con người thôi sao? Ông không thể móc bản thân mình với người đó được. Từ đâu, bằng cách nào? Chỉ đàn ông hay đàn bà!" Và người đó nói điều đó theo cách không thoải mái tới mức mọi người trở nên hoàn toàn im lặng. Làm sao bắt đầu? Không có nhãn tâm trí đơn giản không vận hành.

Ông ấy viết: "Tôi chưa bao giờ thấy bữa tiệc im lặng thế. Mọi người bằng cách nào đó bị kết thúc và trốn mất, bởi vì nếu bạn không thể nói được rằng bạn là nhà văn lớn và bạn đã viết cái này cái nọ, thế thì bạn là ai? Căn cước biến mất. Và không có căn cước bạn là không ai cả."

Thiên hạ đều gọi Đạo ta là lớn mà dường như nực cười.

Bởi vì toàn thể giáo huấn của Lão Tử là làm sao làm mất căn cước, làm sao quên các cái nhãn mà thế giới đã

trao cho bạn, cách không là cái nhãn mà là con người đích thực.

Bởi nó Lớn (nó là bao la) *nên nó dường như nực cười*.

Cuộc sống là vòng tròn. Đứa trẻ là kẻ ngu, ngu một cách hồn nhiên, và đó là cái đẹp của đứa trẻ. Mọi đứa trẻ đều đẹp. Bạn không thể bắt gặp đứa trẻ xấu được. Nhưng thế thì tất cả những cái đẹp biến đi đâu? Đằng sau những cái nhãn, mọi cái đẹp đều biến mất. Thế thì mặt nạ có đó, không phải khuôn mặt. Đằng sau sự không lương thiện, thực tại biến mất.

Nhưng từng đứa trẻ đều đẹp, đẹp và ngu! Và hồn nhiên! Thế thì bạn học nhiều, và bạn mất nhiều trong việc học. Thế thì bạn đi vào trong thế giới. Bạn trở thành thông thái, bạn trở thành khôn ngoan trần gian, nhưng thế thì bạn đang đánh mất hồn nhiên của mình. Thế thì tầng tầng tri thức trần tục, của cái gọi là khôn ngoan trần tục, tụ tập lại quanh bạn. Bạn bị nhốt lại.

Nếu bạn có thể hiểu Lão Tử, bạn đột nhiên vứt bỏ sự cầm tù này - điều bản thân bạn đang mang quanh mình. Không ai khăng khăng, không ai áp đặt nó lên bạn - bạn đơn giản vứt bỏ mọi sự đồng nhất và mọi tính chết đã tích luỹ quanh bạn. Đây là từ bỏ. Nếu bạn hỏi tôi, đây là tính chất *sannyas*. Bạn đơn giản vứt bỏ mọi điều bạn đã thu thập, bạn đơn giản trở thành hoàn toàn không nặng gánh, và lại trở thành đứa trẻ.

Tất nhiên toàn thế giới sẽ nói bạn đã trở thành kẻ ngu, bởi vì thế giới bây giờ không thể giải thích bạn được.

Trong cuộc sống của Jesus có nhiều chuyện ngụ ngôn. Có lần ông ấy tới một nhà - ông ấy đã được mời

tới đó; chủ nhà là hai chị em, Mary và Martha. Mary đang ngồi gần Jesus, không làm gì, chỉ hạnh phúc ở gần ông ấy, cọ chân ông ấy và khóc, trong phúc lành sâu sắc, nước mắt của hạnh phúc tuôn chảy; và người chị kia Martha đang làm việc trong nhà. Chuẩn bị thức ăn cho Jesus - và các khách khác đang tới, và cô ấy trở nên ghen tị. Cô ấy tới Jesus và nói, "Trông đây, tôi đang làm việc một mình còn cô ấy đang ngồi đây không làm gì cả. Bảo cô ấy tới giúp tôi đi."

Jesus nói: "Cô hướng đích rồi, cô ấy thì không. Cô chuẩn bị các thứ cho khách và khách đang ở đây. Cô ấy đang tận hưởng khách. Cô làm mọi thứ theo cách riêng của mình và để cô ấy là bản thân cô ấy." Tất nhiên, thông thường bạn không thể nghĩ được tại sao Jesus phải nói những điều như vậy. Ông ấy thiên về lười nhác. Nếu Mahatma Gandhi mà ở đó ông ấy chắc đã nói, "Vâng, cô đi và giúp trong bếp đi. *Phục vụ là lời cầu nguyện*. Đi và phục vụ đi!" Nhưng Jesus nói: "Cô làm mọi thứ theo cách riêng của mình, để cô ấy một mình." Người này là lí trí, người kia là trái tim phi lí trí.

Trong nhà khác ông ấy được mời tới một người đàn bà và cô ấy rót nước hoa đắt tiền lên chân ông ấy, cả lọ nước hoa - nó rất hiếm. Và Judas có đó, người về sau trở thành kẻ phản bội - điều ông ấy phải trở thành; ông ấy là doanh nhân ở đó, ông ấy là người Do Thái hoàn hảo. Nhìn vào điều này, Judas nói: "Cái gì thế này? Và ông cho phép điều đó sao? (Ông này phải là người cộng sản đầu tiên, Judas đó.) Dừng cô ấy lại! Cô ấy đang phí phạm nước hoa quí giá! Nước hoa này có thể bán được, và nhiều người nghèo có thể được nuôi."

Tất nhiên, tuyệt đối hợp lí. Ai có thể tìm được lỗi với Judas? Ông ấy nói: "Mọi người đều nghèo, và ông đang cho phép cô ấy phí tiền như thế!"

Jesus nói: "Người nghèo bao giờ cũng có đó rồi, ông có thể phục vụ họ, ta không phải bao giờ cũng ở đây."

Khó hiểu. Không hợp lí. Tuyệt đối không hợp lí! Con người Jesus này không phải là người xã hội chút nào. Đó là toán học đơn giản. Mahatma Gandhi chắc đã ủng hộ Judas chứ không Jesus. Jesus cho phép mọi người phung phí trong khi mọi người đói! Có vẻ ngu xuẩn.

Người Ki tô giáo không nói mấy về những câu chuyện này bởi vì bản thân họ cảm thấy chút ít mặc cảm. Nó có vẻ mặc cảm khi mọi người đang nghèo. Ông ấy đáng phải dừng điều đó lại chứ. Chẳng cái gì đã xảy ra quanh ông ấy như thế. Nhưng điều Jesus nói thực sự là cái gì đó. Ông ấy nói: "Tôi sẽ không ở đây nữa. Và tôi sẽ không ở đây lâu đâu, Judas. Người nghèo bao giờ cũng sẽ ở đây - ông có thể phục vụ họ. Không vội gì. Nhưng để cô ấy làm bất kì cái gì cô ấy muốn làm."

Lí trí không phải là vấn đề, tình yêu mới là vấn đề.

Nếu nó không dường như nực cười
Thì nó đã nhỏ mọn lâu rồi!

Và, Lão Tử nói, "Nếu nó không dường như nực cười nó chắc đã trở thành tầm thường, nhỏ mọn. Nhưng giáo huấn của ta sẽ không bao giờ trở thành tầm thường bởi vì tâm trí sẽ không bao giờ có khả năng hiểu thấu nó và truyền đạt nó thành những điều nhỏ mọn. Nó bao giờ cũng vẫn còn bên ngoài tâm trí."

Ngay cả vị Phật cũng có thể bị hiểu lầm qua tâm trí. Krishna có thể được hiểu qua tâm trí. Với Lão Tử điều đó là không thể được.

Nhiều lần mọi người hỏi tôi tại sao với tên của Lão Tử lại không có tôn giáo có tổ chức lớn. Điều đó là không có khả năng. Con người này là không thể có khả năng được. Con người này ngu một cách trí huệ tới mức khó mà tạo ra thể chế quanh ông ấy được. Ông ấy vẫn còn là người nổi dậy đơn độc, đẹp trong sự một mình của ông ấy, nhưng không thể nào hiểu nổi, rất rất xa xăm, xa cách, như đỉnh Everest - bạn có thể nhìn vào nó, nhưng để tạo ra tổ chức đông người quanh ông ấy, và để lãnh đạo quần chúng hướng tới đỉnh Everest là không thể được.

Ta có ba vật báu, hằng nắm giữ và ôm ấp:
Một là "Từ";
Hai là "Kiệm";
Ba là "Không dám đứng trước thiên hạ"

Thực tế vật đầu tiên là đủ, hai vật kia không là gì nhưng được tạo ra từ vật đầu - cố hiểu đi

Một là "Từ". Thực tế từ, hay yêu, là gì? Cái gì xảy ra? Hiện tượng này là gì, yêu? Điều đầu tiên: Với tình yêu bạn vận hành như trái tim và bạn không vận hành như tâm trí. Bạn không vận hành như lí trí, bạn vận hành như cảm xúc. Bạn không nghĩ, bạn cảm. Đây là điều đầu tiên cần hiểu về yêu; rằng bạn trở thành hiện tượng cảm chứ không là thực thể tư duy. Trung tâm của bản thể rơi từ đầu xuống tim. Bạn trở thành vô đầu. Bạn không đồng nhất với cái đầu, bạn trở nên bị đồng nhất với trái tim - và trái tim tuyệt đối ngu xuẩn; ngu xuẩn trong con

mắt của thế gian, trí huệ theo cách riêng của nó. Bạn bắt đầu cảm.

Điều đó đã trở nên rất khó bởi vì bất kì khi nào bạn cảm, thực tế bạn chỉ nghĩ rằng bạn cảm. Nó không trực tiếp.

Thỉnh thoảng mọi người tới tôi và họ nói rằng họ đã rơi vào tình yêu, và tôi hỏi, "Bạn có chắc không?" Họ nói, "Chúng tôi *nghĩ* rằng chúng tôi đã rơi vào tình yêu." Ngay cả cảm cũng phải đi qua nghĩ trước, thế rồi nó tới bạn. Trái tim của bạn phải xin tâm trí để được phép có chút tự do.

Điều này là ngớ ngẩn. Bởi vì tư duy là phương cách. Nó có ích, nhưng nó không phải là toàn thể bản thể bạn. Nó giống như radar, nó giúp bạn nhìn quanh, có cái nhìn hé vào tương lai để cho bạn có thể đi tốt, nhưng nó không phải là *bạn*.

Và dù bằng cách nào bạn huấn luyện tâm trí mình, bạn sẽ không bao giờ hạnh phúc với nó bởi vì hạnh phúc không phải là phẩm chất mà tâm trí cảm thấy được. Dường như là bạn đang cố ngửi cái gì đó qua mắt. Mắt không được dự định để ngửi, chúng được dự định để nhìn. Hay dường như bạn đang cố nhìn cái gì đó qua tai; tai đó không được dự định để nhìn, chúng được dự định để nghe.

Tâm trí là máy tính sinh học. Chính cơ chế này tồn tại đó để giúp bạn đi an toàn vào thế giới không biết, vào thế giới kì lạ. Nó hệt như lính gác bảo vệ. Nó không được dự định rằng bạn phải hạnh phúc qua nó - và đó là điều bạn đã từng cố làm! Và đó là cách bạn đã tạo ra địa ngục quanh mình: bạn đang cố hạnh phúc qua tâm trí, điều không thể được!

Tâm trí mọi người là cái bất hạnh nhất trên thế giới, và điều này là như nó đáng phải vậy. Tâm trí nhìn quanh và như người kiểm tra, để cảm thấy đường. Bất kì khi nào nó được cần tới nó đều nên được dùng. Bất kì khi nào nó không được cần tới nó nên bị gạt sang bên.

Nhưng bạn đã trở nên phụ thuộc vào nô lệ tới mức nô lệ đã trở thành chủ. Và người chủ đã trở nên bị lạc hoàn toàn. Bạn thậm chí không có khả năng cảm thấy người chủ ở đâu. Lão Tử nói: Tụt xuống trái tim. Yêu mọi sự, đừng *nghĩ* mọi sự. Yêu mọi người, đừng *nghĩ* mọi người. Cảm nhiều hơn, nghĩ ít đi, và bạn sẽ ngày càng hạnh phúc hơn. Cây hạnh phúc hơn người, chim hạnh phúc hơn người, con vật hạnh phúc hơn người - điều này là không thể nào tin được! Điều gì đã xảy ra cho con người? Con người đã bị móc vào cơ chế tâm trí.

Điều tốt là tâm trí có đó! Nó là đẹp nếu bạn có thể dùng nó. Nhưng bạn phải không là cái đầu, thay vì thế bạn nên là người chủ cái đầu. Bạn nên dùng nó như người ta dùng cái máy - như bạn lái xe. Đừng trở nên bị đồng nhất với xe. Là người lái xe, vẫn còn là người lái xe. Và khi bạn không muốn lái, đừng cho phép xe ép buộc bạn. Nếu bạn cần nó, bạn dùng nó. Nếu bạn không cần nó, bạn không dùng nó.

Cái đầu là cái máy tinh vi quanh bạn. Bạn giống như người lái xe, ẩn đằng sau cái máy này.

Vứt bỏ đồng nhất với tâm trí đi, chỉ thế thì bạn sẽ biết tình yêu là gì - bởi vì một khi bạn vứt bỏ đồng nhất với tâm trí, bỗng nhiên bạn rơi xuống trái tim.

Trái tim là người lái xe. Nhưng làm sao điều đó được thực hiện? - bởi vì chỉ bằng việc nói rằng kho báu

đầu tiên là tình yêu không làm cái gì rõ ràng, không cái gì được đạt tới bởi việc lặp lại nó.

Bạn từ từ bắt đầu chuyển theo hướng đó. Ngồi bên cạnh tảng đá, nhắm mắt lại và cảm thấy đá. Đừng nghĩ, và đừng nói nó đẹp - đây toàn là những trò tâm trí. Nằm ra trên đá, duỗi tay và thân bạn trên đá dường như bạn đang trên bầu vú mẹ, cảm thấy đá, nhắm mắt lại, chạm vào đá bằng lưỡi, hôn đá, và để nó cho bạn *cảm giác*.

Lúc ban đầu điều đó có thể không dễ dàng mấy bởi vì đá đã trở nên sợ người, chúng sẽ không tin điều đó: Bạn đang làm gì? bởi vì bạn chưa bao giờ làm điều ngu xuẩn như vậy! Lúc ban đầu chúng có thể e sợ: Phải có gì đó sai với người này, người đó có điên không? Bởi vì con người không được dự định làm những điều đẹp như vậy và người đó đang làm điều này; chỉ người điên mới làm những điều như vậy - hay đôi khi người như Lão Tử.

Nhưng cho phép đá quen dần với bạn và chẳng mấy chốc bạn sẽ thấy bùng phát năng lượng từ đá đập thẳng vào tim bạn.

Đi và ôm choàng lấy cây. Để đầu bạn tựa vào cây và nghỉ ngơi ở đó, và cảm thấy cách năng lượng của cây bắt đầu tuôn chảy trong bạn, và cách nó làm sảng khoái bạn tuyệt đối tươi tắn và sạch sẽ, cách bỗng nhiên sâu bên dưới trong bạn hoa nào đó bắt đầu mở ra và nở hoa. Lắng nghe âm thanh của chim, chỉ lắng nghe, bởi vì chim không nói gì cả, nó đơn giản hót.

Lắng nghe thơ ca của nước.

Chỉ lắng nghe thơ ca của cây và mầu sắc của chúng, và *cảm*.

Lúc ban đầu điều đó sẽ khó; lặp đi lặp lại bạn sẽ bắt đầu nghĩ. Nhớ lấy - vứt bỏ suy nghĩ, lại cảm. Dần dần bạn sẽ đi tới có mẹo về nó.

Một khi bạn có mẹo về cảm bạn sẽ cười! Bạn bỏ lỡ làm sao! Đằng sau cái máy này bạn đang ẩn nấp. Người lái xe bị mất và chiếc xe đã trở thành cái toàn bộ. Bây giờ người lái xe tách rời, bây giờ bạn có thể tới. Bạn có thể tắt xe đi, bạn có thể bật xe lên, điều đó là do bạn quyết định. Tâm trí là cái máy, nó có thể được tắt đi hay bật lên.

Khi tôi nói với bạn tôi phải bật nó lên, khi tôi đi tôi lấy chìa khoá ra khỏi nó. Nó không vận hành. Nó dừng lại. Chiếc xe của bạn liên tục bật, mô tơ của bạn liên tục vận hành. Chúng tạo ra ồn ào thế bên trong bạn. Kẻ huyên thuyên bên trong.

Một là "Từ".

Bước đầu tiên hướng tới tình yêu là cảm nhiều hơn. Và bước thứ hai hướng tới tình yêu là: Hiện hữu nhiều hơn. Đừng chú ý nhiều tới điều bạn làm, chú ý tới điều bạn là.

Bạn bao giờ cũng nghĩ dưới dạng làm: bạn là kĩ sư, bạn là bác sĩ, bạn đã làm cái này cái nọ... Quên tất cả những việc làm này đi! Cố *hiện hữu nhiều hơn*. Có cảm giác về hiện hữu; ngồi đấy, cảm thấy *bạn hiện hữu*. *Đây, hiện hữu*, nên là mật chú. Chỉ cảm thấy bạn *hiện hữu*, và để cảm giác này được bắt rễ sâu sắc bên trong bạn.

Đừng bao giờ bị đồng nhất với điều bạn đã làm. Cái đó không là gì cả. Cái đó chỉ là thứ vô giá trị. Lau sạch

nó và cảm thấy bạn là ai - đó là lí do tại sao ở phương Đông mật chú vĩ đại nhất là "Tôi là ai?"

Không phải là bạn bắt đầu nghĩ về bản thân mình đâu, bởi vì đó là cách nó đang xảy ra ở phương Tây. Đi tới biết rằng ở phương Đông giáo huấn đã từng là: Biết bạn là ai, có nhiều người ngồi im lặng và lẩm nhẩm bên trong: Tôi là ai? Tôi là ai? Nếu bạn làm điều này thế thì bạn đang làm ra kẻ ngu từ bản thân bạn. Nó là ngu xuẩn. Đừng nói, Tôi là ai? bằng không bạn lại đang nghĩ. *Cảm, hiện hữu*. Nhắm mắt bạn lại và dò dẫm trong bóng tối về bản thể. Dò dẫm!

Thế hệ mới có từ hay cho nó; đó là xoi rãnh - groove. Xoi rãnh cho nó, hội tụ vào nó. Trong bóng tối, cố dò dẫm. Không có gì giống như nó. Một khi bạn có thể xoi rãnh nó, một khi bạn có thể hội tụ vào nó, nó là thứ hấp dẫn nhất có thể có.

Trước hết vứt bỏ suy nghĩ và tới gần hơn, sát hơn với cảm; và thế rồi vứt bỏ việc làm và tới sát hơn và gần hơn với hiện hữu.

Nếu hai điều này có thể được làm bạn sẽ có khả năng thu được thoáng nhìn đầu tiên về tình yêu là gì.

Và thế thì cuộc sống của bạn sẽ được chất đầy ngày càng nhiều bởi tình yêu và ánh sáng của tình yêu. Thế thì bạn có thể đi vào trong quan hệ mà sẽ không có tính dục. Dục có thể là một phần của nó, nhưng nếu nó là một phần của tình yêu, bản thân dục trở thành đẹp. Và nếu tình yêu là một phần của lời cầu nguyện thế thì tình yêu trở thành tôn giáo và linh thiêng. Và nếu lời cầu nguyện là một phần của thiền, nó trở thành điều tối thượng, bên ngoài cái đó không có mục đích.

Sự hoàn thành cuối cùng.

Một là "Từ";
Hai là "Kiệm";

Tại sao Lão Tử nói, "Kiệm" không bao giờ quá nhiều - cái bệnh tôi gọi là O/D: quá liều, dùng quá liều? Bởi vì tâm trí được nuôi dưỡng bằng dùng quá liều, còn trái tim bao giờ cũng được nuôi dưỡng bằng cân bằng.

Người đáng yêu bao giờ cũng cân bằng, người đó bao giờ cũng ở giữa; chưa bao giờ quá nhiều sang bên trái, chưa bao giờ quá nhiều sang bên phải. Cho dù thỉnh thoảng người đó phải nghiêng sang phải, người đó nghiêng chỉ để thu lấy cân bằng. Có vậy thôi. Bằng không người đó vẫn còn đích xác ở giữa: tĩnh lặng, yên tĩnh, im lặng. Người đó bao giờ cũng trong thăng bằng.

Tâm trí bao giờ cũng theo cực đoan. Nó tồn tại bởi vì các cực đoan. Tâm trí *là* kẻ cực đoan. Bệnh tôi gọi là O/D là tâm trí. Nó bao giờ cũng làm quá liều - hoặc bên trái hoặc bên phải, nhưng nó bao giờ cũng làm quá liều. Bất kì khi nào bạn đang làm quá liều một thứ bạn đều trở thành tâm trí. Bất kì khi nào bạn được cân bằng, không cực đoan, bạn đang đi sâu hơn tâm trí, bạn đi vào trong trái tim.

Đó là lí do tại sao tôi nói: Đừng từ bỏ thế giới. Mọi người đã từ bỏ nó và điều đó trở thành trò tâm trí của họ. Đó là lí do tại sao tôi không nói: Cứ mê đắm trong thế giới và quên về tôn giáo, bởi vì điều đó nữa cũng đã được những người tâm trí làm, và điều đó nữa đã từng mang tính phá huỷ. Tôi nói: "Từ bỏ *trong* thế giới. Không từ bỏ thế giới, từ bỏ *trong* thế giới. Sống trong thế giới nhưng không là *của* nó."

Ở trong thế giới nhưng không cho phép thế giới ở trong bạn, thế thì thăng bằng được đạt tới. Đó là lí do tại sao tính chất sannyas của tôi có vẻ mâu thuẫn, ngược đời, bởi vì tôi đang trao tính chất sannyas cho những người sẽ sống trong thế giới, tôi không bảo bất kì ai đi tới tu viện. Tôi khăng khăng - Vẫn còn ở chợ, Nếu chợ và thiền cả hai có thể đi cùng nhau sẽ có thăng bằng được đạt tới - chính là điều Lão Tử nói: Thứ hai là "Kiệm", không bao giờ quá nhiều.

Ngay cả quá nhiều Thượng đế cũng là xấu. Quá nhiều thiền là bệnh. Quá nhiều bất kì cái gì cũng đều sai. Nó đã xảy ra ở phương Đông, chúng ta đã làm thiền quá nhiều. Trong các Thiền viện họ làm tám giờ, mười giờ, một ngày. Dường như là họ được sinh ra ở đây chỉ để thiền, không cái gì khác. Cả đời họ dường như chỉ ngồi. Họ không làm giàu cho cuộc sống. Họ không làm giàu cho bản thân mình bằng kinh nghiệm sống. Họ không đi vào trong thế giới - họ sợ; bị sợ chi phối. Và mọi thiền của họ không là gì ngoài kìm nén sâu. Thiền, nhưng đi ra chợ đi, bởi vì có thử thách - liệu bạn thiền có đúng hay không.

Ba là "Không dám đứng trước thiên hạ"

Điều đó rất hay - và điều đó nữa cũng là một phần của tình yêu. Bất kì khi nào bạn yêu bạn đều không muốn là người đứng đầu thiên hạ; đó là lí do tại sao tôi nói: Khi tình yêu đi sai, chính trị được sinh ra. Chính trị là nỗ lực để là người đứng đầu thiên hạ - là tổng thống, là thủ tướng, là người giàu nhất thế giới, là người nổi tiếng nhất thế giới, là người đứng đầu thiên hạ.

Bạn có quan sát không? Nếu bạn yêu ai đó bạn muốn *người đó* là người đứng đầu thiên hạ, không phải bản thân bạn. Bỗng nhiên thay đổi của bản thể bên trong xảy ra. Nếu bạn yêu ai đó bạn muốn *người đó* là người thứ nhất. Và nếu bạn yêu toàn thiên hạ - thế thì bạn muốn là người cuối cùng.

Đó là điều Jesus nói: Những người đứng đầu trong thế giới này sẽ là người cuối cùng trong vương quốc của Thượng đế của ta. Và ngược lại.

Lão Tử nói: *Ba là "Không dám đứng trước thiên hạ"*. Chính tham vọng là người đứng đầu chỉ ra rằng bạn bỏ lỡ cuộc sống. Bạn không được ân huệ. Bạn không được đề cao. Bạn không được hoàn thành.

Tham vọng là điên khùng. Tham vọng chỉ ra rằng bạn không thoải mái với bản thân mình, rằng bạn không ở nhà. Tham vọng chỉ ra rằng bây giờ bạn muốn người khác phải biết bạn là rất vĩ đại. Đó chỉ là che giấu cái nhỏ bé của bạn. Bạn muốn toàn thế giới biết rằng 'Tôi là người vĩ đại nhất trên thế giới.' Đây chính là điều đối lập với điều bạn cảm thấy bên trong - bạn cảm thấy kém cỏi. Chỉ tâm trí kém cỏi mới tham vọng. Tâm trí giỏi giang không cần tham vọng; không ích gì trong tham vọng cả. Người đó được hoàn thành thế, nếu bạn đưa người đó xuống cuối người đó sẽ hạnh phúc ở đó. Người đó biết cách hạnh phúc! Cho nên ở bất kì chỗ nào người đó cũng đều hạnh phúc. Nếu bạn ném người đó vào địa ngục người đó sẽ hạnh phúc ở đó.

Tôi đã nghe: Có một nhà tư tưởng Anh, Edmund Burke. Ông ấy thường đi nhà thờ vào các chủ nhật - ông ấy không phải là người tin nhưng ông ấy thích người giảng đạo và cách ông ta nói về mọi thứ.

Ai đó hỏi ông ấy: "Ông không phải là người tin và ông không phải là người tôn giáo, vậy sao ông đi mọi chủ nhật, đều đặn thế?" Ông ấy nói: "Thỉnh thoảng tôi thích xem người thực sự tin. Chỉ để xem người có tin tưởng trong bản thân việc đó. Tôi không có tin tưởng nào, nhưng người thuyết giảng này là con người của tin tưởng. Ông ấy có thể sai - tôi biết rằng ông ấy sai, nhưng điều đó không thành vấn đề. Ông ấy đẹp trong tin tưởng của ông ấy. Dường như là ông ấy đã đạt tới. Có thể ông ấy trong ảo tưởng, nhưng điều đó không phải là vấn đề. Tôi liên tục cố đạt tới cái gì đó còn ông ấy đã đạt tới. Cho nên chỉ để ngắm ông ấy, tôi tới đó."

Một hôm ông ấy hỏi ông linh mục - bởi vì ông linh mục đã thuyết giảng tối đó rằng những người tốt, đức hạnh, và tin vào Thượng đế sẽ lên cõi trời - sau buổi giảng đạo Burke hỏi ông linh mục: "Thế về những người tốt và đức hạnh nhưng không tin vào Thượng đế thì sao? Họ sẽ đi đâu? Họ có lên cõi trời không? Nếu ông nói Có, thế thì tin vào Thượng đế là không cần thiết. Thế thì tin tưởng, toàn thể giả thuyết là vô dụng! Nếu một người có thể lên cõi trời chỉ bởi đức hạnh thế thì phỏng có ích gì mà tin? Còn nếu ông nói rằng những người đức hạnh và tốt và không tin vào Thượng đế sẽ phải xuống địa ngục, thế thì phỏng có ích gì mà đức hạnh và tốt? Chỉ tin Thượng đế sẽ có tác dụng."

Ông Burke này là nhà logic, và ông linh mục đâm ra phân vân. Ông ta nói: "Cho tôi vài ngày đi, tôi sẽ phải điều tra. Tôi không biết đích xác cái gì xảy ra."

Ông ấy cố gắng trong bẩy ngày để nghĩ hết góc nọ tới góc kia, nhưng ông ấy không thể hiểu được điều đó, bởi vì thách đố là *có đó*. Nếu ông ấy nói Có, thế thì có vấn đề. Nếu ông ấy nói Không, thế nữa cũng có vấn đề.

Vào ngày thứ bẩy ông ấy tới nhà thờ sớm trước buổi giảng đạo; ông ấy đi tới bậc thềm, ủ ê ở đó, nhắm mắt lại - cả đêm trước ông ấy đã không thể ngủ được bởi vì ông ấy đã nghĩ và nghĩ và nghĩ - và ông ấy lại rơi vào giấc ngủ, và ông ấy có giấc mơ.

Trong mơ ông ấy thấy bản thân mình đi trong chuyến tầu hoả đi đâu đó. Ông ấy hỏi: "Tầu này đi đâu vậy?" và mọi người nói: "Chúng tôi lên cõi trời đây." Ông ấy nói: "Tốt rồi. Đây là đúng điều. Tôi sẽ hỏi những người đức hạnh đó ở đâu, chẳng hạn Socrates - tốt, đức hạnh, nhưng ông ta chưa bao giờ tin vào Thượng đế; họ ở đâu?" Cho nên ông ấy đi lên cõi trời. Nhưng ông ấy không thích nhìn vào chỗ đó. Nó trông chút ít điêu tàn, không hạnh phúc, chút ít chán chường, không kích động - tất nhiên, im lặng - nhưng nó trông chết. Ông ấy không thể nào tin được rằng đây là cõi trời.

Thế rồi ông ấy hỏi: "Khi nào tầu đi địa ngục?" Tầu đã sẵn sàng, thế là ông ấy vào. Ông ấy đi xuống địa ngục. Ông ấy không thể tin được vào mắt mình lần nữa bởi vì mọi thứ thực sự đẹp. Cây cối đẹp, xanh tươi, hoa, chim hót, và mọi người đều hạnh phúc. Ông ấy nói, "Cái gì đó sai rồi! *Đây* dường như giống cõi trời."

Ông ấy vào thành phố. Ông ấy hỏi mọi người: "Socrates có ở đây không?" Họ nói, "Có đấy, ông ấy đang làm việc trên cánh đồng." Thế là ông ấy đi tới Socrates và ông ấy nói: "Ông ở đây à? Ông, người tốt và đức hạnh, nhưng ông đã không tin vào Thượng đế mà? Vậy ông đã bị tống vào địa ngục à?" Ông này nói: "Tôi không biết về địa ngục chút nào, nhưng từ khi chúng tôi tới đây chúng tôi đã biến nó thành cõi trời."

Bị choáng, ông ấy mở mắt ra.

Edmund Burke đang đợi ở dưới cầu thang. Ông ấy xuống đó và ông ấy nói: "Bây giờ tôi không biết đích xác, nhưng tôi có một giấc mơ tôi sẽ kể cho ông. Trong giấc mơ này tôi nhận ra rằng những người là tốt và đức hạnh, dù họ đi bất kì đâu - chỗ đó trở thành cõi trời. Những người không đức hạnh và tốt, cho dù họ tin vào Thượng đế, bất kì chỗ nào họ đi tới - chỗ đó trở thành địa ngục. Đây là cách nó đã được khải lộ ra cho tôi trong giấc mơ của tôi."

Thế giới đã trở thành địa ngục bởi vì không ai tin cậy vào bản thân mình. Không ai được hoàn thành. Không ai hạnh phúc với bản thân mình. Mọi người đều tham vọng. Tham vọng tạo ra địa ngục.

Nếu bạn hỏi tôi, ai là người không tôn giáo, tôi sẽ nói: tâm trí tham vọng. Nếu bạn hỏi tôi ai là người tôn giáo tôi sẽ nói: tâm trí không tham vọng. Tâm trí không tham vọng là tôn giáo được hoá thân. Người đó có phẩm chất, bởi vì người đó được hoàn thành thế. Quanh người đó sẽ có hào quang của hoàn thành. Người đó không cạnh tranh với bất kì ai khác. Không có nhu cầu. Người đó cảm thấy đủ! Nhiều hơn đủ. Người đó cảm thấy biết ơn. Bất kì cái gì người đó có được đều làm ngất ngây. Nhiều hơn nữa là không thể được. Và người đó không cạnh tranh với bất kì ai khác bởi vì không có nhu cầu. Và giàu có bên trong là như vậy - không có nhu cầu cạnh tranh. Đó là nghĩa của kho báu bên trong. Nếu bạn đi tìm kho báu bên ngoài bạn sẽ trong cạnh tranh. Nếu bạn đi tìm kho báu bên trong không có cạnh tranh, không có nhu cầu về điều đó. Có bầu trời vô hạn; bạn có thể có toàn thể bầu trời cho bản thân mình, không có ai khác cạnh tranh với bạn.

Đó là khác biệt giữa tôn giáo và chính trị. Chính trị hấp dẫn những người kém cỏi, những người đầy phức cảm tự ti. Có tính tôn giáo là vứt bỏ phức cảm tự ti. Đó là lí do tại sao tôi nhấn mạnh rằng bạn không định đạt tới cái gì cả. Nó đã có trong bạn rồi. Bạn không trở thành thượng đế, bạn là thượng đế.

Và bạn không trì hoãn nó đến ngày mai. Không có nhu cầu. Bạn có thể tận hưởng nó ngay bây giờ. Vấn đề không phải là đạt tới cái gì đó, vấn đề là vui mừng trong nó - nó đã có rồi! Bạn không thiếu cái gì! Nếu bạn muốn hạnh phúc bạn có thể hạnh phúc *ngay chính khoảnh khắc này*. Không một khoảnh khắc nào nó phải bị để trễ, không có nhu cầu bởi vì tất cả mọi thứ được cần cho hạnh phúc đều có đó rồi. Bạn chỉ phải trở nên tỉnh táo, nhận biết. Bạn chỉ phải mở mắt ra và thấy. Mọi thứ đều có đó, mọi khách đã tới, thức ăn sẵn sàng, lễ hội đang diễn ra. Bạn chỉ phải mở mắt và tham gia.

Tôi không nói: Trở thành thượng đế, bởi vì đó là chính trị, thế thì bạn đang chạy để đạt tới cái gì đó. Bạn trở nên tham vọng. Tôi nói: Bạn là thượng đế. Nhận ra điều đó, nó không phải là được đạt tới. Bạn chỉ phải chú ý chút ít tới nó. Bạn đã trở nên quên lãng về sự kiện là bạn là thượng đế.

Ba là "Không dám đứng trước thiên hạ"

Và thế thì ai bận tâm là người đứng đầu thiên hạ? Bạn đã là người đứng đầu rồi. Mọi người đều là người đứng đầu trước thiên hạ, đó là nghĩa của nó. Không ai sánh được với bạn, chưa bao giờ có ai sánh được, sẽ không bao giờ có ai sánh được; bạn là vô song, duy nhất. Bạn đã là người đứng đầu.

Từ mới có Dũng,

Chừng nào bạn chưa đạt tới tình yêu bạn bao giờ cũng sẽ sợ. Rối loạn và sợ hãi sâu sắc sẽ có trong con người của bạn. Bạn sẽ cứ run rẩy, bởi vì chừng nào bạn còn chưa đạt tới tình yêu bạn không thể biết được rằng bạn là bất tử. Sợ sẽ có đó.

Người yêu sâu sắc trở thành bất tử. Người yêu sâu sắc đi ra ngoài cái chết. Người biết yêu cũng biết rằng chết không tồn tại. Bởi vì trong yêu sâu sắc bạn đi tới biết cái chết. Bạn chết! Và bạn phục sinh.

Chữ thập và phục sinh cả hai đều xảy ra trong tình yêu, đó là lí do tại sao mọi người sợ yêu. Họ tới tôi và họ nói, "Chúng tôi muốn yêu nhưng chúng tôi sợ." Một đàn ông sợ một đàn bà, nhiều đàn bà sợ nhiều đàn ông. Cho dù bạn trong tình yêu bạn cũng không toàn tâm trong nó. Bạn đi với bước đi rất rất an ninh an toàn. Và bạn đi bao giờ cũng tới điểm mà từ đó việc rút lui là dễ dàng, bạn chưa bao giờ đi tới điểm mà việc rút lui sẽ là không thể được. Bạn chưa bao giờ đi tới chiều sâu đó từ nơi việc quay lui là không thể được. Bạn đưa tay ra, nhưng bạn bao giờ cũng sẵn sàng rụt tay lại vào bất kì khoảnh khắc nào nếu nguy hiểm tới. Đó là lí do tại sao tình yêu của bạn vẫn còn hời hợt.

Yêu là chết, chết của bản ngã. Và khi bạn chết chỉ thế thì bạn mới biết rằng bạn không thể chết, rằng cái gì đó trong bạn siêu việt trên cái chết.

Từ mới có Dũng, Kiệm mới có rộng,

Khi bạn không là người làm bạn có nhiều năng lượng thế, bạn trở thành bình chứa, cái hồ lớn, đầy năng lượng; và cái hồ đó trở thành tấm gương trong đó cái toàn thể được soi gương và được phản xạ.

Bình thường nếu bạn là người làm - và tất cả đều là người làm - bạn bao giờ cũng thất vọng, bao giờ năng lượng của bạn cũng ít, thấp hơn nhu cầu của bạn. Bạn bao giờ cũng xuống thấp; bạn không bao giờ lên cao. Hiếm khi có chuyện là năng lượng của bạn nhiều tới mức nó tràn đầy, và nếu nó có tràn đầy bạn lập tức đi vào hoạt động để phá huỷ nó, làm tiêu tán nó - và thế rồi bạn bao giờ cũng cảm thấy dường như bạn bị hút hết. Không ai khác chịu trách nhiệm.

Người làm bao giờ cũng vẫn còn ở mức năng lượng thấp. Và làm sao bạn có thể đạt tới điều tối thượng trên mức năng lượng thấp thế? Năng lượng nên được gìn giữ. Nó nên trở thành cái hồ sâu bên trong bạn để cho bạn có thể phản xạ cái toàn thể.

Kiệm mới có rộng
Không dám đứng trước thiên hạ thì được Ngôi cao

Nếu bạn trong cạnh tranh, cố là người đầu trong thiên hạ, bạn sẽ bỏ lỡ bản thể mình toàn bộ bởi vì sẽ không có thời gian để cho phép nó trưởng thành và chín muồi. Nếu bạn không cạnh tranh và tham vọng, thế thì toàn thể năng lượng là sẵn có cho bản thể riêng của bạn trưởng thành, chín muồi, nở hoa; bằng không toàn thể năng lượng chuyển đi theo nhiều hướng thế...

Ai đó có chiếc xe đẹp. Bây giờ bạn không thể dung thứ được điều này. Bạn phải có chiếc xe tốt hơn chiếc của hàng xóm nhà bạn, bạn phải phí hoài năng lượng

của mình cho chiếc xe tốt hơn. Thế rồi ai đó có ngôi nhà tốt hơn. Bây giờ bạn phải có ngôi nhà tốt hơn, bởi vì làm sao bạn có thể bị thua hàng xóm bình thường? Toàn thể cuộc sống bị phí hoài. Và chung cuộc bạn thấy rằng trong cạnh tranh với hàng xóm bạn đã tự tử.

Nhớ lấy, bạn ở đây để là bản thân mình. Sống trong thế giới cứ dường như bạn một mình. Sống trong thế giới cứ dường như không ai sống bên bạn; không có hàng xóm - chỉ một mình bạn. Và thế rồi chọn con đường của bạn.

Sẽ không có cạnh tranh. Sẽ chỉ có trưởng thành và chín muồi bên trong.

Và nếu bạn có thể trở thành cái mà bạn đã là rồi, chỉ thế mới có hoàn thành. Bạn có thể trở thành ai đó, nhưng sẽ không có hoàn thành. Bạn có thể trở thành một Rockefeller, một Ford, bạn có thể trở thành bất kì cái gì; nhưng khi bạn đã đạt tới nó bạn sẽ đơn giản nhận ra rằng đấy không phải là định mệnh của bạn. Bạn đã đạt tới định mệnh của ai đó khác - làm sao điều đó có thể hoàn thành cho bạn được? Định mệnh của bạn có thể đã là định mệnh nhỏ, định mệnh đơn giản - rằng bạn đã định trở thành người thổi sáo. Bây giờ bạn đã trở thành tổng thống Ford của Mĩ. Bây giờ phải làm gì với điều này? Toàn thể cuộc sống phí hoài.

Và bây giờ nếu bạn bắt đầu thổi sáo mọi người sẽ nghĩ bạn tuyệt đối ngu xuẩn. Thời gian là sai. Và bây giờ bạn sẽ bị lẫn lộn thế bạn sẽ không biết. Mọi cảm giác chiều hướng sẽ mất. Nhớ bạn ở đây để chỉ là bạn và không là ai khác. Đừng cho phép bất kì ai thao túng bạn, và đừng cố thao túng bất kì ai khác. Bạn không ở đây để hoàn thành mong đợi của bất kì ai khác, mà bất kì ai khác ở đây cũng không để hoàn thành mong đợi của

bạn. Từng cá nhân đều duy nhất, linh thiêng, thiêng liêng. Và từng cá nhân có định mệnh riêng của mình, và người đó phải hoàn thành định mệnh riêng của mình. Định mệnh của người đó được hoàn thành - người đó hoàn thành cái toàn thể. Không được hoàn thành - người đó vẫn còn như vết thương trong trái tim của cái toàn thể.

Chỉ có một tội nếu bạn hỏi tôi, và tội đó là: không hoàn thành định mệnh của bạn. Và chỉ có một đức hạnh: trở thành cái mà bạn được ngụ ý là, không có tính cạnh tranh.

Cứ nghĩ mà xem nếu toàn thế giới biến mất và bạn một mình trên thế gian - bạn sẽ làm gì? Nghĩ mà xem - bạn sẽ làm gì nếu toàn nhân loại biến mất, chỉ để lại mỗi bạn trên trái đất; bạn sẽ làm gì? Thỉnh thoảng nhắm mắt lại và xem bạn sẽ làm gì. Nếu chuyện tới với bạn là bạn sẽ nhảy múa, thế thì đó là định mệnh của bạn. Thì nhảy múa! Hay nếu bạn nghĩ rằng bạn sẽ chỉ thảnh thơi dưới gốc cây và ngủ -thì tới dưới gốc cây và ngủ! Đó là định mệnh của bạn. Cứ nghĩ bản thân bạn một mình - và bạn thực sự một mình - và thế thì bạn sẽ cảm thấy được hoàn thành.

Những điều nhỏ hoàn thành nếu chúng là *trong hoà điệu* với bản thể bạn. Ngay cả những điều lớn lao cũng không thể hoàn thành nếu chúng không hoà điệu với bạn.

...Không dám đứng trước thiên hạ thì được Ngôi cao
Nay, nếu bỏ Từ để được Dũng, bỏ Kiệm để được Rộng, bỏ sau để đứng trước là chết vậy

Cho nên đây là hai con đường: nếu bạn theo bản thể bên trong của mình, tiếng nói nhỏ bé tĩnh lặng bên trong, bạn sẽ được hoàn thành. Nếu bạn không theo nó, bạn mang định mệnh diệt vong.

Và nếu bạn cảm thấy rằng bạn đã mang định mệnh diệt vong, đừng có khổ - bao giờ cũng có đủ thời gian để vứt bỏ. Ngay cả trong khoảnh khắc cuối cùng người ta cũng có thể vứt bỏ. Trong một khoảnh khắc định mệnh của người ta có thể được hoàn thành.

Nhưng đừng liên tục đóng vai mà người khác đã áp đặt lên bạn. Người khác đang cố nói, "Là cái này, là cái nọ." Cứ là bản thân bạn thôi.

Đó là lí do tại sao nhiều người tới tôi và họ nói: "Sao thầy không yêu cầu các sannyasin của thầy có thêm kỉ luật chút ít?" Tôi nói, "Tôi không thể yêu cầu được. Nếu kỉ luật tới từ hiểu biết riêng của họ thì được. Nếu nó không tới, điều đó cũng được. Tôi là ai mà áp đặt kỉ luật gì lên bạn? Tôi ở đây để làm cho bạn tự do."

Nếu từ tự do, kỉ luật được sinh ra, và bạn trở nên chín chắn, hiểu biết, trách nhiệm, điều đó là tốt. Nếu không, điều đó nữa cũng tốt.

Nhưng, tôi không ở đây để áp đặt bất kì kỉ luật nào lên bạn. Và kỉ luật bị áp đặt là nô lệ, và khi nó tới từ cốt lõi bên trong nhất của bạn nó là tự do, tự do được hoàn thành, tự do đi tới việc nở hoa tối thượng.

Chương 2
Đem hai Phật nữa vào!

Câu hỏi 1

Liệu có thể ở bên trong cùng thầy được không?

Bất kì khi nào bạn ở cùng bản thân bạn, bạn đều *ở* cùng tôi, và không có cách khác ở cùng tôi. Cho nên đừng tạo ra nhị nguyên giữa bạn và tôi. Cố ở cùng bản thân bạn đi, cố ở cùng cái bên trong của bạn đi, và bạn là ở cùng tôi!

Ngôn ngữ không có khả năng nói cái gì về thực tại bất nhị. Bất kì cái gì được nói trong ngôn ngữ nhất định là nhị nguyên. Và khi bạn ở cùng tôi không có cả bạn không có cả tôi. Bất kì khi nào bạn thực sự là *bản thể của bạn*, bạn là không ai cả, trống rỗng bao la, toàn thể bầu trời vô biên. Và thế thì bạn không chỉ ở cùng với bản thân bạn, bạn ở cùng với cây, với mây, với núi, với cát và với biển... khi bạn ở cùng với bản thân mình bạn trở thành cái toàn thể.

Đó là nghĩa của việc nhấn mạnh của Socrates: Biết bản thân ông. Nếu bạn có thể biết tới bản thân mình bạn đã biết tất cả mọi thứ có thể được biết - hay mọi thứ đáng biết. Nếu bạn bỏ lỡ bản thân mình bạn có thể biết nhiều, nhưng mọi tri thức đó chỉ là rác rưởi. Nó có thể che giấu dốt nát của bạn, nó không thể xua đuổi được dốt nát. Nó có thể làm cho bạn thành thông thái nhưng nó sẽ không làm bạn hiểu biết, nó sẽ không mở con mắt bên trong của việc biết. Bạn sẽ vẫn còn là người trong đầu, nặng đỉnh, trong phiền não và lo âu sâu sắc.

Nếu bạn muốn ở cùng tôi, ở cùng tôi không phải là cách thức. Nếu bạn muốn ở cùng tôi, ở cùng bản thân bạn mới là cách thức. Và đó là nhấn mạnh của mọi chư Phật: Biết bản thân bạn và bạn sẽ biết tôi, bởi vì trong việc biết bản thân bạn, bạn đã biết tất cả.

Nhưng nếu bạn thử ở cùng tôi, bạn sẽ tạo ra nhị nguyên, và xung đột. Thế thì việc ở cùng tôi sẽ trở thành một loại gắn bó mới. Điều đó sẽ không ích gì cho bạn, điều đó sẽ thực sự làm hại bạn và cản trở bạn. Thế thì tôi sẽ không giúp bạn tới việc siêu việt. Thay vì thế ngược lại tôi sẽ trở thành tảng đá treo quanh cổ bạn. Bạn sẽ không đạt tới qua tôi, bạn sẽ bị chết chìm.

Nhưng tôi sẽ không có lỗi; đó sẽ là lỗi riêng của bạn. Điều đó đã xảy ra cho hàng triệu người trên khắp thế gian trong mọi thế kỉ. Một Jesus tới và mọi người bắt đầu bị gắn bó với ông ấy. Toàn thể vấn đề bị mất. Một Phật tới và mọi người bắt đầu cuộc hành trình của họ để biết Phật và họ trở nên bị ám ảnh với điều đó tới mức họ quên mất rằng vị Phật riêng của họ đang ở bên trong họ. Ông ấy không ở ngoài.

Và cách biết bên ngoài Phật là biết bên trong Phật. Khi bạn hoàn toàn ở bên trong bản thân mình bạn đã

biết mọi Christ, mọi Phật, mọi Thầy đã từng tồn tại, và cũng biết mọi người sẽ tồn tại, bởi vì bạn trở thành một với cái toàn thể. Biết bản thân mình người ta biết cái toàn thể.

Cám dỗ là mạnh để được gắn với Thầy, để níu bám lấy Thầy, để trở thành cái bóng; nhưng điều đó sẽ không giúp đỡ, điều đó sẽ là tự tử.

Đừng níu bám lấy tôi, tôi ở đây để làm cho bạn tự do. Tôi ở đây để giúp bạn hoàn toàn, đích thực là bản thân bạn.

Nếu bạn đã chấp nhận tôi là Thầy bạn thế thì bạn phải hiểu điều tôi đang nói. Nếu bạn đã chấp nhận tôi làm Thầy bạn thế thì cách duy nhất cho bạn là biết bản thân bạn.

Quên tôi đi, đi vào bên trong. Một ngày nào đó khi bạn sẽ đứng trong sự vinh quang toàn bộ riêng của bạn, trong vẻ tráng lệ của bản thể bên trong của bạn, trong ánh sáng bên trong - ở đó bạn sẽ thấy tôi. Không như một người tách biệt, không như một đối tượng, mà chính là cốt lõi bên trong nhất của cái ta riêng của bạn.

Chuyện kể rằng: Phật sắp chết, và Anand bắt đầu kêu và khóc - đệ tử lâu năm nhất của Phật, và là người níu bám nhất; trong bốn mươi năm ông ấy đã từng ở cùng Phật và bản thân ông ấy vẫn chưa chứng ngộ; ông ấy yêu Phật quá nhiều. Nếu bạn yêu quá nhiều... bao giờ cũng nhớ, bất kì cái gì quá nhiều cũng trở thành một phần của tâm trí; chỉ cân bằng mới siêu việt lên trên tâm trí; bất kì cái gì quá nhiều cũng trở thành một phần của tâm trí. Ông ấy yêu Phật quá nhiều, tình yêu đó không phải là tự do, nó đã trở thành tù túng - bất kì cái gì quá nhiều đều là tù túng - và bây giờ Phật sắp chết, cả đời

ông ấy bị tiêu tan. Anand kêu và khóc như trẻ nhỏ có mẹ chết.

Và Phật dừng ông ấy lại và nói: "Anand, ông làm gì vậy?" Ông ấy nhìn Phật qua con mắt đầy nước mắt và nói: "Bây giờ tôi sẽ gặp thầy ở đâu? Tôi sẽ tìm thầy ở đâu?" Và Phật cười và ông ấy nói: "Điều đó đã là toàn thể giáo huấn của ta! Trong bốn mươi năm đó là điều ta đã từng nói với ông, rằng bất kì khi nào ông muốn gặp ta, nhìn vào bên trong! *Appa deepo bhava*; là ánh sáng lên bản thân mình. *Ở đó*, bên trong ông, ông sẽ thấy ta."

Nếu bạn níu bám lấy cái bên ngoài, đó có thể là một Phật, một Jesus, nhưng bạn níu bám lấy thế giới, bởi vì bên ngoài là thế giới. Lãnh thổ bên trong nhất của bạn là siêu việt.

Đi vào bên trong và bạn tới gần tôi hơn. Lại gần tôi hơn và bạn đi xa khỏi bản thân mình. Cố hiểu điều ngược đời này: Nếu bạn cố tới gần tôi hơn bạn sẽ đi xa hơn khỏi bản thân bạn, và làm sao bạn có thể tới gần tôi được nếu bạn đi xa khỏi bản thân bạn? Lại gần hơn bản thân bạn đi và bạn lại gần tôi hơn, bởi vì làm sao điều khác hơn là có thể được?

Khi bạn tới gần bản thân mình hơn, bạn tới gần tôi hơn bởi vì trong bản thể bên trong nhất trung tâm là một. Ở ngoại vi chúng ta khác; ở ngoại vi tôi là một cá nhân, bạn là một cá nhân; đi vào bên trong đem các điểm ngoại vi này ngày một gần hơn - và khi bạn đích xác đạt tới trung tâm của bản thể mình, không có nhị nguyên. Hai đã biết mất. Cái *hai* đã biến mất.

Câu hỏi 2

Baul Panchuchand hát: Đánh đau Thầy và tôn thờ trong tin tưởng. Nếu ông ước được tận tuỵ với Thượng đế, sống không gắn bó, vô gia cư, mặc gia đình và cuộc sống của ông với con gái. Không nghe cái đầu luôn luôn dẫn sai đường. Không chỉ nghĩ mà xích tay và chân Thầy. Chặt nguồn tình yêu và đánh ông ta cho tới khi ông ta thâm tím... Thầy phải cúi lạy vĩnh viễn dưới chân của đệ tử...
Xin thầy giải thích điều này theo kiểu Lão Tử.

Người Baul đã từng là những người rất phi thường. Từ *Baul* nghĩa là *điên*. Người Baul là những nhà huyền môn điên. Họ đã nói theo đủ mọi loại ngược đời; nhưng rất hay. Họ không phải là triết gia, họ là nhà thơ điên. Họ không đề nghị điều gì logic, thay vì thế ngược lại họ đang cố chỉ ra cho bạn cái gì đó qua điều ngược đời.

Người Baul này, Panchuchand, là một trong những người Baul vĩ đại nhất. Ông ấy nói: Đánh đau Thầy và tôn thờ trong tin tưởng. Đây là điều tôi đang nói ngay bây giờ. Nếu bạn muốn tới gần tôi hơn, *đến gần bản thân bạn hơn* đi. Quên tôi hoàn toàn. Chỉ nhớ tới bản thể riêng của bạn - và bạn sẽ đi tới tôi.

Người Baul này nói: Đánh đau Thầy - phá huỷ nhị nguyên của Thầy và đệ tử. Vứt Thầy hoàn toàn. Quên ông ấy đi. *Đánh đau Thầy và tôn thờ trong tin tưởng*. Đây là ngược đời.

Và bạn có thể đánh đau Thầy mình chỉ khi bạn thực sự tôn thờ thầy trong tin tưởng. Nếu bạn thực sự hiểu tôi

chỉ thế thì bạn mới vứt bỏ níu bám vào tôi. Thế thì bất kì khi nào tôi tới trên đường của bạn - cứ đánh đau tôi.

Đó là điều các Thiền sư đã từng nói với đệ tử của họ: "Nếu ông gặp Phật trên đường - giết ngay lập tức!" Và họ yêu Phật vô cùng.

Chuyện xảy ra, một Thiền sư, Ikkyu, đang ở trong một ngôi chùa. Đêm rất lạnh và ông ấy không có chăn - ông ấy là người ăn xin, và cả ngôi chùa lạnh thế - nó được làm bằng đá: cái lạnh của đá. Trong đêm ông ấy không thể nào ngủ được, cho nên ông ấy đi vào, vào trong điện thờ, tìm thấy một Phật, Phật gỗ; đốt lửa bằng Phật này; và tận hưởng và vui mừng trong đám lửa.

Âm thanh của lửa, chuyển động của Ikkyu này - và tu sĩ trở nên thức tỉnh. Thấy lửa trong chùa ông ấy chạy ra và khi ông ấy thấy rằng một trong các tượng Phật bị thiếu (có ba tượng Phật trong điện thờ) và ông ấy nhìn vào đống lửa - nó đã gần cháy hết - tất nhiên ông ta *điên* lên; và ông ta nói với Ikkyu: "Ông làm gì thế? Ông điên à? Ông đã đốt Phật của ta! Ông đã phạm tội lỗi lớn nhất mà con người có thể phạm, và chúng ta cứ tưởng rằng ông là người chứng ngộ!"

Ngọn lửa đang sắp tắt bây giờ; Ikkyu bắt đầu khều trong tro.

Tu sĩ hỏi: "Ông làm gì vậy?" Ông ấy nói: "Ta cố tìm xương Phật để cho chúng có thể được gìn giữ." Tu sĩ bắt đầu cười, khi thấy toàn thể sự ngu xuẩn. Ông ta nói: "Đây là Phật gỗ, làm gì có xương. Ông điên thực rồi!" Ikkyu nói: "Vậy thì đem hai Phật kia lại nữa đi; đêm dài và lạnh quá."

Và đến sáng - tất nhiên ông ấy đã bị tống ra khỏi chùa vào ban đêm, bởi vì ông ấy sẽ đốt cả chùa - đến

sáng khi tu sĩ bước ra khỏi chùa, Ikkyu đang ngồi gần tảng đá cột mốc bên đường, tôn thờ nó.

Tu sĩ này không thể kìm được tò mò. Ông ta hỏi: "Bây giờ ông đang làm gì, ông điên?" Ikkyu nói: "Ta đang tôn thờ Phật và mọi ngày vào buổi sáng đó là điều đầu tiên ta làm."

Đây là mâu thuẫn. Nhưng nếu bạn có thể *thấy* nó không là mâu thuẫn chút nào, nó là sự kiện đơn giản, sự kiện, sự kiện sâu sắc nhất của mọi huyền môn.

Đánh đau Thầy và tôn thờ trong tin tưởng. Yêu Thầy của bạn sâu sắc tới mức không có níu bám - bạn có thể giết, bạn có thể vứt bỏ, người khác biến mất, người khác bị hấp thu, chỉ bạn trong thuần khiết kết tinh của mình còn lại. Nhưng điều này là có thể chỉ nếu tin tưởng toàn bộ là có thể.

Tất nhiên Ikkyu này phải đã yêu Phật vô cùng, bằng không làm sao có thể đốt Phật được? Làm sao điều đó có thể quan niệm được? Ông ấy phải đã yêu toàn bộ tới mức *không có vấn đề gì*. Ông ấy có thể đốt Phật gỗ.

Phật chết. Mahakashyap, một trong các đại đệ tử của Phật đã không thốt ra một lời nào: dường như không có gì đã xảy ra. Ông ấy vẫn còn ngồi dưới gốc cây của mình. Mọi người chạy lăng xăng đây đó, có nhiều rối loạn - Phật đã nói ông ấy ra đi hôm nay! Nhưng Mahakashyap này chưa bao giờ đi khỏi cây của ông ấy.

Nhiều người nói: "Mahakashyap, ông làm gì vậy? Đây là ngày cuối cùng! Phật đang rời khỏi thân thể!" Tương truyền ông ấy cười và nói: "Nhưng ai bảo ông rằng ông ấy đã bao giờ có thân thể? Tôi biết ông ấy. Ông ấy chưa bao giờ trong thân thể. Cho nên phỏng có ích gì mà làm nhặng sị lên thế này? Cứ để ông ấy rời

khỏi nó! Ông ấy chưa bao giờ ở trong nó. Tương truyền là Mahakashyap bảo các đệ tử của ông ấy rằng Phật chưa hề sinh, chưa hề diệt, ông ấy chưa bao giờ bước trên thế gian, ông ấy chưa bao giờ thốt ra một lời nào; và mọi ngày vào buổi sáng Mahakashyap đều tôn thờ chân Phật.

Khó hiểu, bởi vì bạn có thể hiểu ghét, cái trở thành huỷ diệt, bạn có thể hiểu yêu cái trở thành gắn bó, bạn không thể hiểu tình yêu toàn bộ, cái là cả hai, cái phá huỷ điều không bản chất và tạo ra điều bản chất.

Nếu ông ước được tận tụy với Thượng đế, sống không gắn bó... Rất hay. Nhưng nhớ, không gắn bó không phải là từ bỏ thế giới này. Nếu bạn từ bỏ thế giới bạn đang bị gắn bó với thế giới đấy; bằng không sao bạn phải từ bỏ nó? Phỏng có ích gì mà từ bỏ nó nếu bạn không bị gắn bó với nó? Gắn bó duy nhất là phải từ bỏ. Nếu bạn thực sự không gắn bó thì không có vấn đề về từ bỏ nào.

Nếu ông ước được tận tụy với Thượng đế, sống không gắn bó, vô gia cư, mặc gia đình và cuộc sống của ông với con gái. Sống trong nhà, là người chủ gia đình: cùng người đàn bà của bạn, con bạn - nhưng vẫn còn không gắn bó; bởi vì khi bạn bỏ người đàn bà và con cái và nhà cửa và bạn trốn vào rừng, bạn đơn giản chỉ ra rằng bạn gắn bó quá nhiều với tất cả những điều này - bằng không sao bạn phải bận tâm? Và nếu bạn bị gắn bó làm sao gắn bó có thể biến mất chỉ bằng việc đi vào rừng? Nó thậm chí có thể còn lớn hơn bởi vì bất kì khi nào mọi sự không có đó, bạn cảm thấy nhu cầu về chúng nhiều hơn.

Khi bạn đói, bạn trở nên bị ám ảnh bởi thức ăn. Khi bạn đang nhịn ăn bạn chỉ nghĩ tới thức ăn chứ không cái

gì khác. Khi bạn cố thoát khỏi người đàn bà bạn sẽ bị ám ảnh dục; bạn sẽ chỉ nghĩ tới dục và không cái gì khác.

Nếu bạn ước được tận tuỵ với Thượng đế, nếu bạn thực sự muốn biết về chân lí - sống không gắn bó, nhưng *sống*. Không gắn bó nên là cách sống, không phải là từ bỏ. Sống không gắn bó, nhưng nhấn mạnh là vào sống trong thế giới - sống!

Đừng cố tự tử chậm chạp - *sống* nó xuyên thấu! Sống không gắn bó, vô gia cư, bất chấp gia đình; sống trong gia đình nhưng vô gia đình. Sống cùng gia đình nhưng cứ dường như một mình. Đi cùng đám đông nhưng chưa bao giờ trở thành một phần của đám đông. Ở bãi chợ nhưng chưa bao giờ mất tính thiền bên trong của bạn.

Không nghe cái đầu luôn luôn dẫn sai đường. Tại sao đầu dẫn sai đường mãi? Thực tế cái đầu không phải là của bạn, đó là lí do tại sao nó dẫn sai đường. Cái đầu là thủ đoạn xã hội chơi trên bạn. Cái đầu giống như cái máy được xã hội gắn vào bạn, được xã hội áp đặt vào bạn.

Bạn đem trái tim đi cùng mình, bạn không đem cái đầu đi cùng mình - nó được xã hội ước định và đào tạo.

Bạn có bao giờ nghĩ rằng có khả năng nào cho trái tim là người Mô ha mét giáo hay là người Ki tô giáo hay người Parsee hay người Hindu? Trái tim đơn giản là trái tim, nhưng cái đầu là người Hindu, cái đầu là người Ki tô giáo, cái đầu là người Mô ha mét giáo. Trái tim không phải là người Ấn Độ không phải là người Trung Quốc không phải là người Mĩ, nó đơn giản là người. Nhưng cái đầu là người Ấn Độ, người Trung Quốc,người Mĩ...

Cái đầu thuộc vào thế giới, trái tim thuộc về bạn. Cái đầu được thế giới đào tạo, nó là thế giới được đặt vào bên trong bạn. Đó là lí do tại sao nó dẫn sai đường. Nó bao giờ cũng nói những điều đi ngược với luồng chảy bên trong nhất. Nó cứ làm trệch năng lượng của bạn, làm trệch năng lượng của bạn tương ứng theo xã hội mà trong đó bạn đã được nuôi dưỡng lớn lên. Trái tim là tự nhiên, cái đầu là xã hội. Cái đầu tới từ đám đông, trái tim tới từ vũ trụ.

Không nghe cái đầu luôn luôn dẫn sai đường. Không chỉ nghĩ mà xích tay và chân Thầy. Chặt nguồn tình yêu và đánh ông ta cho tới khi ông ta thâm tím... Thầy phải cúi lạy vĩnh viễn dưới chân của đệ tử...

Những lời nói ngớ ngẩn, nhưng rất hay. Tôi đã kể cho các bạn nhiều lần: chuyện xảy ra là Phật, trong một kiếp quá khứ, khi ông ấy còn chưa là vị Phật, nghe nói về một người đã trở nên chứng ngộ. Ông ấy tới để gặp ông này. Ông ấy chạm chân ông này. Thế rồi bỗng nhiên ông ấy ngạc nhiên là người chứng ngộ, vị Phật đó, đã chạm chân Phật. Phật nói: "Thầy làm gì thế? Tôi là người dốt nát không chứng ngộ, tội nhân - và thầy, chạm chân tôi sao? Tôi phải chạm chân thầy chứ - điều đó là được, nhưng sao thầy chạm chân tôi?

Người chứng ngộ đó bắt đầu cười và ông ấy nói: "Ông có thể không biết điều đó nhưng ông cũng là vị Phật. Chẳng chóng thì chầy ông sẽ trở thành vị Phật. Ông có thể không có khả năng thấy điều đó nhưng ta có thể thấy được nó. Một khi ông đã trở thành vị Phật ông biết Phật tính của toàn thể sự tồn tại. Thế thì ông không bao giờ gặp cái gì không phải là một phần của Phật tính, chứng ngộ. Ông nhìn vào tảng đá và ông thấy vị Phật ẩn ở đó. Trong tội nhân lớn nhất ông thấy sự hoàn thành

của tính thánh thiện vĩ đại nhất. Trong cái lớn lao nhất của điều ác ông thấy cái tốt nảy mầm. Một khi ông tỉnh táo, nhận biết, chứng ngộ, phẩm chất của toàn thể sự tồn tại thay đổi với ông."

Thầy phải cúi lạy vĩnh viễn dưới chân của đệ tử... Bình thường đệ tử cúi lạy dưới chân Thầy - nhưng đó là trong thế giới hữu hình có thể được nhìn bằng mắt; trong thế giới vô hình Thầy cúi lạy dưới chân của đệ tử.

Khi Jesus rời khỏi các đệ tử, đêm cuối cùng, khi ông ấy bị bắt - và ngày hôm sau ông ấy bị sát hại - ông ấy đã cúi mình và chạm chân tất cả các tông đồ của mình; thậm chí cả chân của Judas, ông ấy đã rửa và hôn. Và họ tất cả đều ngạc nhiên: Điều này chưa bao giờ xảy ra, ông ấy đang làm gì? Ông ấy cúi mình trước chư Phật tương lai. Ngay cả một Judas một ngày nào đó này khác cũng sẽ thành vị Phật, một Christ.

Và thời gian không thành vấn đề mấy. Thời gian chỉ thành vấn đề cho tâm trí, nhưng với người đã vượt ra ngoài tâm trí, thời gian không thành vấn đề gì. Ai đó đã trở nên chứng ngộ hôm nay, ai đó sẽ trở nên chứng ngộ ngày mai, ai đó khác ngày kia - nhưng không thành vấn đề với người đã đạt tới vô trí. Nó là vĩnh hằng.

Ai đó hỏi Jesus: "Sao thầy chạm chân chúng tôi? Thầy đang làm gì?" Và Jesus tương truyền đã nói: "Làm vậy để cho các ông nhớ rằng Thầy đã chạm chân đệ tử; để cho các ông không trở nên kiêu căng, để cho các ông không trở nên kiêu ngạo để cho các ông không ép buộc mọi người chạm chân các ông, để cho các ông nhớ rằng chung cuộc Thầy phải chạm chân đệ tử và phải cúi lạy." Bởi vì trong đệ tử cũng là buổi sáng được ẩn kín.

Trời có thể vẫn còn là đêm tối, nhưng đêm càng tối sáng sẽ càng rực rỡ hơn. Nó đang tới, nó ngay góc đây, bạn không thể thấy được nhưng Thầy có thể thấy và thầy cúi lạy bạn - tới sáng điều đó sẽ xảy ra bên trong bạn.

Người Baul Panchuchand thực sự hay. Lão Tử chắc chấp nhận ông ấy như người bạn.

Câu hỏi 3

Xin thầy bình luận về bản chất của sợ?

Sợ là tiêu cực, sự thiếu vắng. Điều này phải được hiểu rất rất sâu. Nếu bạn bỏ lỡ ở đó bạn sẽ không bao giờ có khả năng hiểu được bản chất của sợ. Nó giống như bóng tối. Bóng tối không tồn tại, nó chỉ dường như có thôi. Thực tế nó cũng giống như việc thiếu vắng ánh sáng. Ánh sáng tồn tại; loại bỏ ánh sáng - có bóng tối.

Bóng tối không tồn tại, bạn không thể loại bỏ bóng tối được. Làm bất kì cái gì bạn muốn làm, bạn không thể loại bỏ được bóng tối. Bạn không thể đem nó tới được, bạn không thể vứt nó đi được. Nếu bạn phải làm cái gì đó với bóng tối, bạn sẽ phải làm cái gì đó với ánh sáng, bởi vì chỉ cái gì đó có sự tồn tại mới có thể được quan hệ. Tắt đèn đi, bóng tối có đó; bật đèn lên, bóng tối không có đó - nhưng bạn làm cái gì đó với *ánh sáng*. Bạn không thể làm cái gì với bóng tối được.

Sợ là bóng tối. Nó là thiếu vắng tình yêu. Bạn không thể làm được gì về nó, và bạn càng làm nhiều, bạn sẽ càng trở nên sợ bởi vì thế thì bạn sẽ càng thấy điều đó là không thể được.

Vấn đề sẽ trở nên ngày một phức tạp hơn. Nếu bạn tranh đấu với bóng tối bạn sẽ bị thất bại. Bạn có thể đem lưỡi kiếm và cố giết bóng tối: bạn sẽ chỉ bị kiệt sức. Và, chung cuộc, tâm trí sẽ nghĩ: Bóng tối mạnh thế, đó là lí do tại sao mình thất bại.

Đây là chỗ logic đi sai. Điều tuyệt đối logic là nếu bạn đã từng vật lộn với bóng tối và bạn không thể đánh bại được nó, không thể phá huỷ được nó; điều tuyệt đối logic đi tới kết luận là bóng tối rất rất mạnh. Tôi bất lực trước nó. Nhưng thực tại chính là điều đối lập. Bạn không bất lực, bóng tối bất lực. Thực tế bóng tối không có đó - đó là lí do tại sao bạn không thể đánh bại được nó. Làm sao bạn có thể đánh bại được cái gì không có?

Đừng tranh đấu với sợ bằng không bạn sẽ trở nên ngày càng sợ hơn: và sợ mới sẽ đi vào trong bản thể bạn, tức là: sợ về sợ, điều rất nguy hiểm. Ngay chỗ đầu tiên sợ là sự thiếu vắng và chỗ thứ hai sợ về sợ là sợ thiếu vắng của thiếu vắng. Thế thì bạn đi vào điên khùng.

Bạn đã lấy bước sai. Sợ không là gì ngoài thiếu vắng tình yêu. Làm cái gì đó với tình yêu, quên sợ đi. Nếu bạn yêu tốt, sợ biến mất. Nếu bạn yêu sâu, sợ không được tìm thấy.

Bất kì khi nào bạn đã từng ở trong tình yêu với ai đó, cho dù một khoảnh khắc, có sợ nào không? Nó chưa bao giờ được tìm thấy trong bất kì quan hệ nào - nếu cho dù một khoảnh khắc thôi hai người trong tình yêu sâu

sắc và gặp gỡ xảy ra, họ được hoà điệu lẫn nhau, trong khoảnh khắc đó sợ chưa bao giờ được tìm thấy. Cũng dường như ánh sáng được bật lên và bóng tối không được tìm thấy. Có chìa khoá bí mật: Yêu nhiều hơn đi.

Nếu bạn cảm thấy có sợ trong bản thể mình - yêu nhiều hơn đi. Dũng cảm trong yêu, lấy dũng cảm. Phiêu lưu trong yêu, yêu nhiều hơn, và yêu vô điều kiện, bởi vì bạn càng yêu nhiều sợ sẽ càng ít hơn.

Và khi tôi nói *yêu* tôi ngụ ý tất cả bốn tầng của yêu: từ dục tới samadhi.

Yêu sâu sắc vào.

Nếu bạn yêu sâu sắc trong quan hệ dục, nhiều sợ sẽ biến mất khỏi thân thể. Nếu thân thể bạn run rẩy trong sợ, đó là sợ dục; bạn đã không trong mối quan hệ dục sâu sắc. Thân thể bạn run rẩy, thân thể bạn không thoải mái, không như ở nhà.

Yêu sâu sắc - cực thích dục sẽ xua tan mọi sợ khỏi thân thể. Khi tôi nói nó sẽ xua tan mọi sợ tôi không ngụ ý rằng bạn sẽ trở nên bạo dạn bởi vì người bạo dạn không là gì ngoài kẻ hèn đứng lộn ngược. Khi tôi nói mọi sợ sẽ biến mất tôi ngụ ý sẽ không có tính hèn nhát và không có tính bạo dạn. Đấy là hai khía cạnh của sợ.

Nhìn người bạo dạn: bạn sẽ thấy rằng sâu bên trong họ sợ, họ đã tạo ra chỉ áo giáp quanh họ. Bạo dạn không phải là vô sợ hãi, nó là sợ hãi được bảo vệ kĩ, được phòng thủ kĩ, được bọc sắt.

Khi sợ biến mất bạn trở nên không sợ hãi. Và người không sợ là người chưa bao giờ tạo ra sợ trong bất kì ai, và là người chưa bao giờ cho phép bất kì ai được tạo ra sợ trong người đó.

Cực thích dục sâu cho thân thể như ở nhà. Chính mạnh khoẻ rất sâu xảy ra trong thân thể bởi vì thân thể cảm thấy cái toàn thể.

Thế rồi bước thứ hai là yêu. Yêu mọi người - vô điều kiện. Nếu bạn có điều kiện nào đó trong tâm trí thế thì bạn sẽ không bao giờ có khả năng yêu - những điều kiện đó sẽ trở thành rào chắn. Bởi vì yêu là phúc lành cho bạn tại sao bận tâm về các điều kiện? Nó là phúc lành thế, nó là tình trạng hạnh phúc sâu sắc thế - yêu vô điều kiện; đừng hỏi bất kì cái gì đáp lại. Nếu bạn có thể đi tới hiểu biết rằng chỉ bằng yêu mọi người bạn trưởng thành trong không sợ hãi, bạn sẽ yêu! Vì vui vẻ vô cùng của nó!

Người thường yêu chỉ khi các điều kiện của họ được hoàn thành. Họ nói: "Bạn phải như thế này - chỉ thế thì tôi sẽ yêu." Mẹ nói với con: "Mẹ yêu con chỉ nếu con cư xử đúng." Vợ nói với chồng: "Anh phải theo cách *này*, chỉ thế thì em mới có thể yêu anh được." Mọi người đều tạo ra điều kiện; yêu biến mất.

Yêu là bầu trời vô hạn! Bạn không thể ép buộc nó vào trong không gian hạn hẹp: có điều kiện, bị giới hạn.

Nếu bạn đem không khí tươi mát vào trong nhà mình và đóng nó lại ở mọi nơi - mọi cửa sổ đều đóng, mọi cửa ra vào đều đóng - chẳng mấy chốc nó trở nên ôi ra. Bất kì khi nào tình yêu xảy ra nó đều là một phần của tự do; thế thì chẳng mấy chốc bạn đem không khí tươi mát vào trong nhà mình - và mọi thứ cứ ôi ra, bẩn ra.

Đây là vấn đề sâu sắc cho toàn thể nhân loại. Nó đã từng là vấn đề. Khi bạn rơi vào tình yêu mọi thứ đều trông đẹp, bởi vì trong những khoảnh khắc đó bạn không đặt điều kiện. Hai người đi gần nhau một cách vô

điều kiện. Một khi họ đã lắng đọng, một khi họ bắt đầu coi nhau như đương nhiên, thế thì điều kiện được áp đặt: Anh phải như thế này, anh phải cư xử như thế nọ - chỉ thế thì em mới yêu: cứ dường như tình yêu là chuyện mặc cả.

Bạn không yêu từ sự tràn đầy của trái tim bạn, bạn đang mặc cả. Bạn muốn ép buộc người khác làm cái gì đó cho bạn, chỉ thế thì bạn mới yêu. Bằng không bạn sẽ phản bội tình yêu của mình. Bây giờ bạn đang dùng tình yêu của mình như việc trừng phạt, hay như ép buộc. Nhưng bạn không yêu. Hoặc bạn đang cố giữ lại tình yêu của bạn hoặc bạn đang cho tình yêu nhưng trong cả hai trường hợp tình yêu trong bản thân nó không phải là mục đích; nó là cái gì đó khác.

Nếu bạn là chồng thế thì bạn đem đồ trang sức tới cho vợ - cô ấy sung sướng, cô ấy kêu to với bạn, hôn bạn; nhưng khi bạn không mang cái gì về nhà thì có khoảng cách; cô ấy không sán vào, cô ấy không tới gần bạn.

Khi bạn làm những điều như thế bạn quên mất rằng khi bạn yêu đó là phúc lành cho bạn, không chỉ cho người khác. Ngay chỗ đầu tiên yêu giúp cho người yêu, chỗ thứ hai nó giúp cho người đang được yêu.

Và như tôi thấy nó, mọi người tới tôi, họ bao giờ cũng nói: "Người khác không yêu tôi." Không ai tới và nói: "Tôi không yêu người khác." Tình yêu đã trở thành đòi hỏi - người khác không yêu tôi! Quên người khác đi! Tình yêu là hiện tượng đẹp thế, nếu bạn yêu bạn sẽ tận hưởng.

Và bạn càng yêu nhiều, bạn càng trở nên đáng yêu hơn. Bạn càng ít yêu và bạn càng đòi hỏi nhiều rằng

người khác phải yêu bạn, bạn càng ngày càng ít đáng yêu hơn, bạn ngày càng trở nên đóng hơn, bị giới hạn vào bản ngã của bạn. Và bạn trở nên dễ giận dỗi. Cho dù ai đó lại gần bạn để yêu bạn, bạn trở nên sợ, bởi vì trong mọi tình yêu đều có khả năng bác bỏ, rút lui.

Không ai yêu bạn - điều này đã trở thành một ý nghĩ ăn sâu bên trong bạn: làm sao người này cố thay đổi tâm trí bạn? Người đó cố yêu bạn sao? - Phải là cái gì đó giả rồi; chẳng phải người đó cố lừa bạn sao? Phải là người tinh ranh, thủ đoạn. Bạn tự bảo vệ mình. Bạn không cho phép bất kì ai yêu bạn và bạn không yêu người khác. Thế thì có sợ. Thế thì bạn một mình trên thế giới, một mình thế, không được gắn nối.

Vậy sợ là gì? Sợ là cảm giác không có tiếp xúc với sự tồn tại. Để điều này là định nghĩa về sợ: trạng thái không có tiếp xúc với sự tồn tại là sợ. Bạn bị bỏ lại một mình, đứa trẻ kêu khóc trong nhà, mẹ và bố và cả gia đình đi xem hát. Đứa trẻ kêu và khóc trong nôi. Bị bỏ lại một mình không tiếp xúc, không ai bảo vệ, không ai cho an ủi, không ai yêu; cô đơn, cô đơn bao la khắp xung quanh. Đây là trạng thái của sợ.

Điều này tới bởi vì bạn được nuôi dưỡng theo cách là bạn không cho phép yêu xảy ra. Toàn thể nhân loại đã từng được huấn luyện vì những thứ khác, không vì tình yêu.

Để giết người, chúng ta đã được huấn luyện: và quân đội tồn tại. Nhiều năm huấn luyện giết người! Để tính toán, chúng ta đã được huấn luyện: cao đẳng, đại học tồn tại. Nhiều năm huấn luyện chỉ để tính toán để cho không ai có thể lừa được bạn và bạn có thể lừa người khác. Nhưng không ở đâu có cơ hội nào sẵn có nơi bạn được phép yêu - và yêu trong tự do.

Thực tế, không chỉ điều đó, xã hội cản trở mọi nỗ lực để yêu. Bố mẹ không thích con họ rơi vào tình yêu. Không bố nào thích điều đó, không mẹ nào thích điều đó; dù việc giả vờ của họ là bất kì cái gì, không bố nào, không mẹ nào thích con họ rơi vào trong tình yêu. Họ thích hôn nhân được thu xếp.

Tại sao? Bởi vì một khi một thanh niên rơi vào tình yêu với một người đàn bà hay cô gái, anh ta đi xa khỏi gia đình, anh ta đang tạo ra một đơn vị gia đình mới, gia đình riêng của anh ta. Tất nhiên anh ta đang chống lại gia đình cũ, anh ta nổi dậy, anh ta đang nói: "Bây giờ con đi đây, con sẽ tạo ra gia đình riêng của con." Và anh ta chọn người đàn bà riêng của mình; bố chẳng liên quan gì tới điều đó, mẹ chẳng liên quan gì tới điều đó; họ dường như hoàn toàn bị cắt rời.

Không, họ muốn thu xếp điều đó: "Con tạo ra gia đình, nhưng để chúng ta thu xếp điều đó. Cho nên chúng ta có lời nào đó trong nó." Và đừng rơi vào tình yêu - bởi vì khi bạn rơi vào trong tình yêu, tình yêu trở thành toàn thế giới. Nếu nó là hôn nhân được thu xếp nó chỉ là chuyện xã hội, bạn không trong tình yêu, vợ bạn không là toàn thế giới của bạn, chồng bạn không phải là toàn thế giới của bạn.

Cho nên bất kì ở đâu hôn nhân được thu xếp tiếp tục thì gia đình vẫn tiếp tục. Và bất kì ở đâu hôn nhân vì tình đã đi vào hiện hữu, gia đình đang biến mất.

Ở phương Tây gia đình đang biến mất. Bây giờ bạn có thể thấy toàn thể logic của tại sao có hôn nhân được thu xếp: gia đình muốn tồn tại. Nếu bạn bị phá huỷ, nếu chính khả năng yêu của bạn bị phá huỷ, điều đó không phải là vấn đề; bạn phải bị hi sinh cho gia đình. Nếu hôn nhân được thu xếp thế thì gia đình chung tồn tại. Thế thì

trong gia đình một trăm người có thể sống - nếu hôn nhân được thu xếp.

Nhưng nếu đứa con trai nào đó rơi vào tình yêu hay con gái nào đó rơi vào tình yêu thế thì chúng trở thành thế giới cho bản thân chúng. Chúng muốn đi một mình, chúng muốn sự riêng tư của chúng. Chúng không muốn một trăm người xung quanh: bác và bác của bác và anh họ của anh họ và... họ không muốn toàn thể cái chợ này xung quanh; họ muốn có thế giới riêng tư của họ. Toàn thể điều này dường như là quấy rối.

Gia đình chống lại tình yêu. Bạn phải đã nghe nói rằng gia đình là cội nguồn của tình yêu, nhưng tôi bảo bạn gia đình chống lại tình yêu. Gia đình đã tồn tại bằng việc giết chết tình yêu, nó đã không cho phép tình yêu xảy ra.

Xã hội không cho phép tình yêu bởi vì nếu một người thực sự trong tình yêu sâu sắc người đó không thể bị thao túng. Bạn không thể phái người đó vào chiến tranh; người đó sẽ nói: "Tôi hạnh phúc thế! Các ông phái tôi đi đâu? Và tại sao tôi phải đi và giết người lạ người có thể hạnh phúc ở nhà họ? Và chúng tôi không có xung đột, không va chạm quyền lợi..."

Nếu thế hệ trẻ đi ngày càng sâu hơn vào tình yêu, chiến tranh sẽ biến mất bởi vì bạn sẽ không có khả năng tìm ra đủ người điên đi vào chiến tranh. Nếu bạn yêu, bạn đã nếm trải cái gì đó của cuộc sống; bạn sẽ không thích chết và giết người. Khi bạn không có tình yêu bạn đã không nếm trải cái gì đó của cuộc sống; bạn thích chết.

Sợ giết chết, muốn giết chết. Sợ mang tính huỷ diệt, yêu là năng lượng sáng tạo. Khi bạn yêu bạn muốn sáng

tạo - bạn có thể muốn hát lên bài ca, hay vẽ, hay sáng tác thơ, nhưng bạn sẽ không lấy lưỡi lê, hay bom nguyên tử, và xô điên cuồng đi giết người, những người tuyệt đối không được biết tới với bạn, người đã không làm gì cả; người không được bạn biết tới và bạn cũng không được họ biết tới.

Thế giới sẽ vứt bỏ chiến tranh chỉ khi tình yêu đi vào trong thế giới lần nữa. Các chính khách không muốn bạn yêu, xã hội không muốn bạn yêu, gia đình không cho phép bạn yêu: tất cả họ đều muốn kiểm soát năng lượng yêu của bạn bởi vì đó là năng lượng duy nhất có đó. Đó là lí do tại sao có sợ.

Nếu bạn hiểu rõ tôi, vứt bỏ mọi sợ và yêu ngày càng nhiều một cách vô điều kiện - và đừng nghĩ rằng bạn đang làm cái gì đó vì người khác khi bạn yêu, bạn đang làm cái gì đó cho bản thân bạn đấy. Khi bạn yêu điều đó là phúc lành cho bạn. Cho nên đừng chờ đợi; đừng nói rằng khi người khác yêu, bạn sẽ yêu - điều đó không phải là vấn đề chút nào.

Vị kỉ đi. Yêu là vị kỉ. Yêu mọi người - bạn sẽ được tràn đầy qua nó, bạn sẽ được ngày một nhiều phúc lành qua nó.

Và khi yêu đi sâu hơn sợ biến mất; yêu là ánh sáng, sợ là bóng tối.

Và thế rồi có giai đoạn thứ ba của yêu - cầu nguyện. Nhà thờ, tôn giáo, giáo phái có tổ chức - họ dạy bạn cầu nguyện. Nhưng thực tế họ cản trở bạn khỏi việc cầu nguyện bởi vì lời cầu nguyện là hiện tượng tự phát, nó không thể được dạy. Nếu bạn đã được dạy lời cầu nguyện từ thời thơ ấu, bạn đã bị tước mất kinh nghiệm

đẹp đẽ mà có thể đã xảy ra. Lời cầu nguyện là hiện tượng tự phát.

Tôi phải kể cho các bạn một câu chuyện tôi thích. Leo Tolstoy đã viết một câu chuyện nhỏ: Ở miền nào đó của nước Nga cũ có một chiếc hồ, và nó trở nên nổi tiếng bởi vì có ba vị thánh. Cả nước trở nên quan tâm. Hàng nghìn người đã đi và làm hành trình tới cái hồ đó để xem ba vị thánh đó.

Vị tăng lữ cao nhất của đất nước trở nên sợ: Chuyện gì xảy ra vậy? Ông ta không nghe nói tới những 'thánh' này và họ đã không được nhà thờ chứng nhận; ai đã làm họ thành thánh?

Ki tô giáo này đã làm một trong những điều ngu xuẩn nhất; họ cho chứng nhận: Người này là thánh. Cứ dường như bạn có thể làm một người thành thánh bằng xác nhận cho người đó!

Nhưng mọi người đều điên, và nhiều tin tức đưa tới rằng phép màu đã xảy ra, cho nên tu sĩ này phải đi và xem vấn đề là gì.

Ông ta đi trong một chiếc thuyền tới hòn đảo nơi ba người nghèo này sống; họ là người nghèo đơn giản, nhưng rất hạnh phúc - bởi vì chỉ có một cái nghèo thôi, và cái nghèo đó là trái tim không thể yêu được. Họ nghèo, nhưng họ giàu: giàu có nhất mà bạn có thể tìm thấy; họ hạnh phúc ngồi dưới gốc cây, cười, tận hưởng, vui mừng.

Thấy tu sĩ tới họ cúi mình, và tu sĩ này nói: "Các ông đang làm cái gì ở đây? Có tin đồn rằng các ông là những vị thánh lớn. Các ông có biết cách cầu nguyện không?" - bởi vì thấy ba người này tu sĩ lập tức có thể cảm thấy rằng họ hoàn toàn không có giáo dục; chút ít

xuẩn ngốc, kiểu Lão Tử. Hạnh phúc đấy nhưng ngu xuẩn.

Thế là họ nhìn lẫn nhau và họ nói: "Rất tiếc thưa ngài, chúng tôi không biết lời cầu nguyện đúng được nhà thờ ban quyền bởi vì chúng tôi dốt nát. Nhưng chúng tôi đã tạo ra một lời cầu nguyện của riêng mình - nó là cây nhà lá vườn. Nếu ông không cảm thấy bị xúc phạm chúng tôi có thể chỉ nó cho ông."

Thế là tu sĩ nói: "Được, chỉ nó cho ta, các ông đang làm lời cầu nguyện nào." Thế là họ nói: "Chúng tôi đã thử và nghĩ và nghĩ - nhưng chúng tôi không phải là các nhà tư tưởng lớn, chúng tôi là người ngu, dân làng dốt nát; thế rồi chúng tôi quyết định một lời cầu nguyện đơn giản. Trong Ki tô giáo Thượng đế được coi là một thể ba ngôi, ba: Thượng đế Cha, Con và Thánh thần linh thiêng. Và chúng tôi cũng là ba. Cho nên chúng tôi quyết định một lời cầu nguyện: Ngài là ba, chúng tôi là ba, xin có nhân từ cho chúng tôi. Đây là lời cầu nguyện của chúng tôi. Chúng tôi ba, ngài cũng ba, có nhân từ cho chúng tôi."

Tu sĩ rất bực, gần phát rồ. Ông ta nói: "Vô nghĩa làm sao! Chúng ta chưa bao giờ nghe thấy bất kì lời cầu nguyện nào như thế này. Dừng nó lại! Đây là cách các ông không thể là thánh được. Các ông đơn giản ngu xuẩn." Họ quì xuống dưới chân ông ta và họ nói: "Ông dạy chúng tôi lời cầu nguyện thực, đích thực đi."

Cho nên ông ta nói cho họ phiên bản có thẩm quyền của lời cầu nguyện của nhà thờ Nga. Nó dài dòng, phức tạp; những lời lớn lao, khoa trương, ba người kia nhìn nhau - điều đó dường như không thể được, cánh cửa cõi trời đã đóng lại với họ.

Họ nói: "Xin ông nói lại cho chúng tôi lần nữa, vì nó dài quá, và chúng tôi vô giáo dục." Ông ta nói lại nó lần nữa. Họ nói: "Thêm một lần nữa đi ngài, bởi vì chúng tôi sẽ quên mất, và cái gì đó sẽ đi sai." Cho nên lần nữa ông ta lại nói nó. Họ cám ơn ông ta một cách nồng nhiệt và ông ta cảm thấy rất thoải mái là ông ta đã làm một hành vi tốt: đưa ba người ngu trở về nhà thờ.

Ông ta lên thuyền ra về - mới đến giữa hồ ông ta không thể nào tin nổi vào mắt mình: ba người kia, ba người ngu kia, đang chạy trên nước. Họ nói: "Đợi đã! Thêm một lần nữa! Chúng tôi quên mất rồi!" Bây giờ điều này không thể nào tin được!

Tu sĩ sụp xuống dưới chân họ và ông ta nói: "Xin thứ lỗi cho tôi. Các ông cứ tiếp tục lời cầu nguyện của các ông đi."

Năng lượng yêu thứ ba là lời cầu nguyện. Tôn giáo, nhà thờ có tổ chức, đã phá huỷ nó. Họ đã cho bạn lời cầu nguyện làm sẵn. Lời cầu nguyện là cảm giác tự phát.

Nhớ câu chuyện này khi bạn cầu nguyện. Để lời cầu nguyện của bạn là hiện tượng tự phát. Nếu ngay cả lời cầu nguyện của bạn không thể tự phát, thì cái gì sẽ tự phát? Nếu ngay cả với Thượng đế bạn cũng phải có lời cầu nguyện làm sẵn thì bạn sẽ đích thực và đúng và tự nhiên ở đâu?

Nói những điều bạn muốn nói. Nói với ngài như bạn sẽ nói với người bạn trí huệ. Nhưng đừng đem nghi lễ vào. Quan hệ nghi lễ không phải là quan hệ chút nào. Và bạn đã trở thành nghi lễ cả với Thượng đế. Bạn bỏ lỡ mọi tự phát.

Đem tình yêu vào lời cầu nguyện đi. Thế thì bạn có thể nói! Nó là điều đẹp - đối thoại với vũ trụ.

Nhưng bạn có quan sát không? Nếu bạn thực sự tự phát, mọi người sẽ nghĩ bạn điên. Nếu bạn đi tới cây và bắt đầu nói, hay tới hoa, hoa hồng, mọi người sẽ nghĩ bạn điên. Nếu bạn đi tới nhà thờ và nói với cây thập tự hay với bức ảnh, không ai nghĩ bạn điên, họ sẽ nghĩ bạn là có tính tôn giáo. Bạn đang nói với tảng đá trong đền chùa và mọi người nghĩ bạn có tính tôn giáo bởi vì đây là hình dạng có thẩm quyền.

Nếu bạn nói với hoa hồng - cái sống động hơn bất kì hình ảnh đá nào, cái thiêng liêng hơn bất kì hình ảnh đá nào; nếu bạn nói với cây - cái được bắt rễ sâu sắc trong Thượng đế hơn bất kì cây thập tự nào, bởi vì không cây thập tự nào có rễ, nó là thứ chết, đó là lí do tại sao nó giết chết; cây là sống động, với rễ ăn sâu trong đất, cành vươn cao trên trời, được nối với cái toàn thể, với tia sáng mặt trời, với các vì sao - nói với cây đi! Đó có thể là điểm tiếp xúc với điều thiêng liêng, nhưng nếu bạn nói theo cách đó mọi người sẽ nghĩ bạn điên.

Tính tự phát bị coi là điên. Lễ nghi được coi là lành mạnh. Chính cái đối lập mới là thực tại. Khi bạn đi vào trong đền chùa và bạn đơn giản lặp lại lời cầu nguyện nhồi sọ bạn đơn giản ngu xuẩn. Có việc nói từ tim sang tim đi! Và lời cầu nguyện là hay. Bạn sẽ bắt đầu nở hoa qua nó. Lời cầu nguyện là trong tình yêu - trong tình yêu với cái toàn thể. Và đôi khi bạn giận với cái toàn thể và bạn không nói; điều đó là hay. Và bạn nói: "Tôi sẽ không nói, thế là đủ rồi," và bạn không nghe tôi! Một cử chỉ đẹp. Không chết. Và đôi khi bạn vứt bỏ việc cầu nguyện một cách toàn bộ, bởi vì bạn cứ cầu nguyện và Thượng đế không nghe.

Đó là mối quan hệ với sự tham gia sâu sắc trong nó. Bạn giận. Thỉnh thoảng bạn cảm thấy rất tốt, cảm thấy

cám ơn, biết ơn; thỉnh thoảng bạn cảm thấy khó chịu; nhưng để nó là mối quan hệ *sống*; thế thì lời cầu nguyện là đúng.

Nếu bạn chỉ tiếp diễn như chiếc máy hát và lặp lại cùng một điều mọi ngày, bạn không làm lời cầu nguyện nào, nó không phải là lời cầu nguyện.

Tôi đã nghe nói về một luật sư, một người rất tính toán. Mọi đêm người đó sẽ lên giường, nhìn lên trời và nói: "Như trước." Cũng giống như các hôm khác. Và đi ngủ. Chỉ mỗi một lần ông ấy cầu nguyện - lần đầu tiên trong đời - và thế rồi: "Như trước." Điều đó giống như một thứ hợp pháp; phỏng có ích gì mà nói lại cùng lời cầu nguyện?

Dù bạn nói như trước hay bạn lặp lại toàn thể câu nói nó cũng là một thôi. Lời cầu nguyện nên là kinh nghiệm sống, đối thoại từ tim sang tim. Và chẳng mấy chốc, nếu nó là của trái tim, bạn sẽ cảm thấy rằng không chỉ bạn đang nói, mà đáp ứng có đó. Thế thì lời cầu nguyện đã đi vào trong sự tồn tại riêng của nó, đi tới thời của nó. Khi bạn cảm thấy đáp ứng, điều đó không chỉ là bạn nói đâu - nếu nó là độc thoại nó vẫn không phải là lời cầu nguyện - nó trở thành đối thoại, bạn không chỉ nói, bạn lắng nghe.

Và tôi bảo bạn toàn thể sự tồn tại sẵn sàng đáp ứng. Một khi trái tim bạn cởi mở cái toàn thể đáp ứng.

Không có gì giống như lời cầu nguyện. Không tình yêu nào có thể đẹp như lời cầu nguyện. Cũng như không dục nào có thể đẹp như tình yêu, không tình yêu nào có thể đẹp như lời cầu nguyện.

Nhưng thế rồi có giai đoạn thứ tư mà tôi gọi là thiền. Ở đó đối thoại cũng dừng lại. Thế thì bạn có đối thoại

trong im lặng. Lời bị loại bỏ, bởi vì khi trái tim thực sự đầy bạn không thể nói được. Khi trái tim quá tràn đầy chỉ im lặng mới có thể là trung gian. Thế thì không có người khác. Bạn là một với vũ trụ. Bạn không nói gì không nghe gì. Bạn *là* cùng với cái một, với vũ trụ, với cái toàn thể. Cái một. Đây là thiền.

Có bốn giai đoạn của tình yêu, và trên từng giai đoạn đều có biến mất của sợ. Nếu dục xảy ra đẹp thân thể sẽ biến mất. Thân thể sẽ không loạn thần kinh. Bình thường - tôi đã quan sát hàng nghìn thân thể - chúng đều loạn thần kinh. Thân thể phát điên. Không được hoàn thành. Không ở nhà.

Nếu yêu xảy ra, sợ sẽ biến mất khỏi tâm trí. Bạn sẽ có cuộc sống tự do, thoải mái, như ở nhà. Không sợ nào sẽ tới, không ác mộng.

Nếu lời cầu nguyện xảy ra thế thì sợ hoàn toàn biến mất, bởi vì với lời cầu nguyện bạn trở thành một - bạn bắt đầu cảm thấy mối quan hệ sâu sắc với cái toàn thể. Từ tâm linh, sợ biến mất; sợ chết biến mất khi bạn cầu nguyện - chưa bao giờ trước nó.

Và khi bạn thiền thậm chí không sợ cũng biến mất. Sợ biến mất, không sợ biến mất. Không cái gì còn lại. Hay, chỉ cái không còn lại. Thuần khiết bao la; trong trắng; hồn nhiên.

Câu hỏi 4

Nếu tôi là người quản lí của em tôi, trách nhiệm của tôi tới bao xa?

Không, bạn không là. Không ai là cả. Không ai được ngụ ý là người quản lí của bất kì ai. Bạn ở đây để là bản thân mình. Trách nhiệm duy nhất của bạn là hướng tới bản thân mình.

Tôi muốn bạn vị kỉ toàn bộ bởi vì chỉ trong điều đó mới có khả năng rằng bạn có thể có ích cho người khác. Chừng nào bạn còn chưa coi mình là trung tâm sâu sắc, chừng nào bạn còn chưa vị kỉ tới mức bạn hạnh phúc, mở hội, bạn sẽ không có khả năng chia sẻ nó.

Nhân loại đã từng bị đặt lên đường sai bởi người theo vị tha, bởi những người nói: "Phục vụ người khác, bạn chịu trách nhiệm cho họ." Không ai chịu trách nhiệm cho bất kì ai cả. Trách nhiệm duy nhất là hướng tới bản thân mình. Và nếu bạn được hoàn thành trong trách nhiệm đó, bạn đáp ứng đẹp.

Chồng thực sự được hoàn thành sẽ yêu vợ mình, bởi vì từ sự hoàn thành của anh ấy tình yêu tuôn chảy. Nhưng nếu anh ấy nghĩ anh ấy phải hoàn thành trách nhiệm, anh ấy có nghĩa vụ phải chăm nom bởi vì anh ấy đã lấy người đàn bà này, thế thì anh ấy sẽ giết chết người đàn bà của mình, đầu độc người đàn bà này, bởi vì chính thái độ này là độc hại. Anh ấy sẽ kéo lê trọng lượng này, và cùng với mọi cử chỉ của mình anh ấy sẽ chứng tỏ rằng anh ấy không được thoả mãn. Với mọi cử chỉ anh ấy sẽ cứ chỉ tới người đàn bà này: Em là trọng lượng nặng đè lên anh.

Mẹ bạn già; nếu bạn thực sự có định tâm được bắt rễ sâu bên trong bạn, bạn sẽ yêu và phục vụ bà ấy - không phải bởi vì đây là trách nhiệm của bạn, không, nhưng bởi vì đây là cách nó xảy ra như vậy. Bạn tận hưởng

việc phục vụ bà già này. Bạn yêu thích điều đó! Nó là đơn giản. Bạn không là người chết vì nghĩa, bạn không cố gắng hi sinh bản thân mình - bao giờ cũng nhớ bất kì khi nào bạn là kẻ chết vì nghĩa bạn không bao giờ có thể tha thứ cho người mà bạn đã chết cho. Bạn sẽ mang vết thương đó, và bạn muốn báo thù. Nhưng toàn thế giới đã từng được huấn luyện: bố phải hoàn thành nghĩa vụ cho con, thế rồi những đứa con đó chưa bao giờ quên và chưa bao giờ tha thứ cho bố.

Bây giờ một trong những sáng suốt vĩ đại nhất đã tới với tâm lí học phương Tây là ở chỗ trẻ con không bao giờ tha thứ cho bố mẹ chúng. Điều này dường như buồn cười bởi vì bố mẹ đã làm nhiều điều thế; nhưng chính cái ý tưởng rằng 'mình làm nhiều thế' là thứ què quặt, nặng nề. Bố cứ nói: "Bố hi sinh cho con." Điều này đơn giản ngu xuẩn. Không ai hi sinh cho bất kì ai khác.

Nếu bạn yêu trẻ con - bạn làm việc, nếu bạn không yêu - bạn không làm việc. Trẻ con nên chết đi còn tốt hơn là chúng sống cuộc sống bị nặng gánh. Nếu bạn yêu vợ bạn - bạn yêu, và không có vấn đề trách nhiệm nào. Nếu bạn không yêu, thẳng thắn và thật thà đi. Đừng yêu cô ấy. Ai đó khác có thể yêu cô ấy, tại sao phí cuộc sống của cô ấy và cuộc sống của bạn?

Bây giờ ở phương Tây trong bốn hôn nhân một hôn nhân tuyệt đối tan vỡ trong li dị. Điều đó nghĩa là hai mươi nhăm phần trăm hôn nhân tan vỡ trong li dị. Bây giờ các nhà phân tâm đã từng cố làm nghiên cứu nào đó: điều gì xảy ra cho ba hôn nhân kia? Họ đã đi tới cảm thấy rằng trong bốn hôn nhân, một tan vỡ trong li dị, và trong bốn hôn nhân đó, hai hôn nhân là hôn nhân không sống: sống với nhau vậy mà không với nhau. Trong số bốn hôn nhân, một tan vỡ, hai được tiếp tục; li dị là

không sinh ra nhưng tình huống là kiểu như li dị - họ sống trong li dị, không tách rời, không cùng nhau. Chỉ một hôn nhân họ ngờ là hôn nhân, một trong bốn - và điều đó nữa cũng là chỉ là *ngờ* vậy thôi, chắc chắn không có đó.

Tại sao điều này xảy ra? Vấn đề cơ bản đã bị thiếu. Vấn đề cơ bản là con người có thể yêu người khác chỉ khi người đó yêu bản thân mình. Người ta có thể chia sẻ tình cảm của mình với người khác chỉ khi người ta có cái gì đó để *chia sẻ*.

Trước hết phải vị kỉ, chỉ thế thì bạn mới có thể không vị kỉ. Được bắt rễ và định tâm trong bản thể bạn đi, tràn ngập tới mức từ sự tuôn tràn của mình bạn chia sẻ. Không phải là bạn là kẻ chết vì nghĩa. Đừng bao giờ trở thành kẻ hi sinh, bằng không bạn sẽ không bao giờ có khả năng tha thứ cho những người đã ép buộc bạn trở thành kẻ hi sinh.

Không, không ai là người quản lí của bất kì ai. Trách nhiệm duy nhất là hướng tới bản thân bạn. Điều này sẽ có vẻ như tôi đang dạy vị kỉ. Vâng, tôi đang dạy nó đấy. Nếu mọi người trên thế giới đều vị kỉ thế giới chắc sẽ đẹp, tuyệt đối đẹp. Nghĩ mà xem - mọi người đều cố hạnh phúc, mọi người đều cố mở hội, mọi người đều cố im lặng, có tính thiền, cầu nguyện, đáng yêu - bởi vì đây là những điều sẽ làm bạn hạnh phúc; thế giới sẽ hạnh phúc.

Nhưng ở đây, không ai cố hạnh phúc cho bản thân mình. Mọi người đều cố làm cho người khác hạnh phúc. Và nếu bạn không hạnh phúc làm sao bạn có thể làm cho người khác hạnh phúc được? Bạn làm cho họ bất hạnh hơn. Đầy tớ của nhân dân, người đang cố thay đổi cuộc sống của người khác để cho họ có thể trở nên hạnh

phúc, là những người gây hại nhất trên thế giới. Bạn là ai để làm cho bất kì ai hạnh phúc? Nếu họ muốn bất hạnh, xin để cho họ bất hạnh. Ít nhất đó cũng là quyền của họ! Hạnh phúc hay bất hạnh là quyền của người ta. Bạn giữ cho bản thân mình thôi.

Bạn trở nên bất hạnh nếu bạn muốn, bạn trở nên hạnh phúc nếu bạn muốn. Không ai muốn bất hạnh và không ai sẽ bất hạnh nếu người đó lưu ý tới câu chuyện riêng của mình, chú ý tới chuyện riêng của mình. Thế giới tuyệt đối vị kỉ sẽ là thế giới tốt nhất có thể được.

Đó là lí do tại sao tôi chống lại chủ nghĩa cộng sản và mọi xu hướng xã hội chủ nghĩa. Bởi vì họ giết chết cá nhân. Họ hi sinh cá nhân cho xã hội, cho quốc gia. Họ nói: "Vì đất nước bạn phải chết. Vì tôn giáo bạn phải chết. Vì điều tốt cho tất cả mọi người bạn phải chết" - và họ cứ nói điều này cho mọi người, và mọi người đang chết - và chẳng vì ai cả!

Và mọi người đều bất hạnh cố làm cho mọi người khác hạnh phúc. Điều đó là không thể được - bạn không thể làm cho bất kì ai hạnh phúc được. Thực tế bạn cũng không thể làm cho bất kì ai bất hạnh được. Điều nhiều nhất có thể được làm, điều mà nhân loại có thể làm, là hạnh phúc hay bất hạnh. Quyết định điều đó đi. Có vậy thôi. Và từ điều đó, những điều đẹp bắt đầu xảy ra.

Khi nhà bạn được thắp sáng, khi bạn có hương thơm của hạnh phúc, bỗng nhiên hương thơm của bạn đi vào trong cuộc sống của người khác, thay đổi họ, biến đổi họ, mà không có tâm trí nào về phần bạn để biến đổi họ.

Câu hỏi 5

Chúng tôi có sứ mệnh để hoàn thành không?

Không, không ai có sứ mệnh nào để hoàn thành cả. Các nhà truyền giáo là những người nguy hiểm. Họ đã gây đủ hại rồi. Bạn phải hoàn thành bản thân mình. Không sứ mệnh gì cả.

Để Thượng đế chăm nom cho người khác. Bạn chỉ hoàn thành bản thể riêng của bạn. Đừng cố cải biến bất kì ai. Đừng cố là người làm tốt hơn, và đừng nghĩ rằng bạn có sứ mệnh và mọi người khác phải tuân theo nó.

Đó là cách toàn thế giới đã từng khổ trong nhiều thế kỉ thế. Nhiều nhà truyền giáo thế tạo ra nhiều xung đột thế; xô đẩy và lôi kéo mọi người từ đây và kia. Để cho họ yên đi!

Không ai có sứ mệnh nào để hoàn thành - nhưng bản ngã bao giờ cũng muốn những điều như vậy: rằng bạn có sứ mệnh để hoàn thành. Mọi người tới tôi và họ nói: "Tại sao Thượng đế đã cho sinh ra tôi?" Người rất quan trọng. Thượng đế đã trao công việc đặc biệt cho họ. Và tôi hỏi họ: "Đi và hỏi cây và chó và mèo xem: chúng cũng phải đang hỏi - *tại sao* Thượng đế đã cho sinh thành ra chúng ta? Hàng triệu và hàng triệu con vật có đó mà không có sứ mệnh nào."

Trong thân thể bạn có cả triệu vi trùng - không có sứ mệnh nào. Nếu bạn đặt hai mươi bẩy số không vào sau số năm - đó là tính toán số tế bào sống trong thân thể bạn; và chúng hoàn toàn quên lãng về bạn - rằng bạn tồn tại. Chúng sống cuộc sống riêng của chúng, chúng đi vào trong luồng máu, chúng tận hưởng, chúng yêu,

chúng rơi vào tình yêu, chúng xây dựng gia đình, chúng cho sinh ra con cái, chúng hoàn thành các nghĩa vụ - chúng phải nghĩ chúng có sứ mệnh nào đó để hoàn thành.

Bạn là gì trong vũ trụ bao la này? Thậm chí không là một tế bào nhỏ.

Nhưng con người rất bản ngã. Con người không thể cảm thấy thoải mái chỉ là bản thân mình, người đó muốn sứ mệnh lớn lao nào đó được gắn với bản ngã của mình. Không, tôi không thấy sứ mệnh nào cả. Cái toàn thể có thể có cái gì đó nhưng không cá nhân nào có.

Cho nên điều duy nhất bạn có thể làm là bản thân bạn thôi, là bản thân bạn một cách phúc lạc, và qua phúc lạc đó bạn hoàn thành cái gì đó. Nhưng không phải là bạn hoàn thành nó, nó được hoàn thành quan bạn; bạn trở thành phương tiện cho cái toàn thể. Nhưng nó không phải là sứ mệnh. Bạn phải không nhìn vào nó và bạn phải không bận tâm về nó.

Là bình thường thôi. Chính cố là phi thường là một loại điên khùng. Chỉ bình thường và bạn là thiêng liêng. Cố trở thành phi thường và bạn điên.

Câu hỏi 6

Thầy có tin nhân loại một ngày nào đó sẽ tiến hoá vào bình diện cao hơn không - một thế giới không chiến tranh, không bất bình đẳng v.v?

Tôi không nghĩ về mai chút nào, về điều sẽ xảy ra ngày mai. Những người sẽ ở đây ngày mai - họ sẽ nghĩ về nó. Khoảnh khắc này là đủ cho tôi. Và đây là khoảnh khắc duy nhất chúng ta có thể sống, bạn không thể sống trong tương lai. Đừng phí thời gian của bạn vào nó.

Và đừng lo về nhân loại: bạn sẽ không bao giờ gặp ở bất kì đâu bất kì nhân loại nào hay loài người nào; mọi thứ bạn sẽ gặp sẽ là con người. Nhân loại là một trừu tượng; không tồn tại; chỉ là lời. Đừng bận tâm về nó.

Bạn có khoảng sống nhỏ; bạn sẽ sống với con người; xem cách bạn có thể sống để cho bạn có thể được hoàn thành. Liệu trong tương lai có chiến tranh hay không, chúng ta là ai để quyết định? Và tại sao chúng ta phải bận tâm?

Nhưng có những người không tưởng cứ nghĩ về tương lai. Họ bỏ lỡ cuộc sống của mình trong nghĩ về tương lai. Và tương lai đó chưa bao giờ tới. Từ không tưởng nghĩa là: cái không bao giờ tới.

Liên tục nghĩ về điều đó đi: một thế giới không chiến tranh, không nạn đói, không nghèo khó, nhưng vấn đề là gì? - bạn mơ! Thay vì thế, hiện thực hơn đi. Tạo ra con người bên trong bạn, người không có xu hướng cảnh báo, không có xu hướng xung đột, không bạo hành, không hùng hổ; đó là mọi điều có thể được làm. Điều đó là khả thi.

Tạo ra con người bên trong, đừng nghĩ về nhân loại. Làm sao bạn có thể xoay xở được điều đó? Điều đó là không thể được. Để tất cả những cái đó cho các chính khách ngu xuẩn. Họ sẽ nghĩ về nó.

Bạn có thể làm cái gì đó vì con người mà bạn đang là. Vứt bỏ mọi xu hướng xung đột: bạo hành, hùng hổ,

sợ hãi - đáng yêu, có tính cầu nguyện, có tính thiền. Ít nhất tạo ra một con người như bạn muốn toàn thể nhân loại là vậy. Ít nhất tạo ra mô hình bên trong bạn để cho hương thơm của bạn lan toả và cho mọi người một tầm nhìn rằng điều này nữa là có thể, rằng con người *là* thiêng liêng.

Yêu nhiều hơn đi. Vui mừng nhiều hơn, mở hội nhiều hơn, nhảy múa nhiều hơn, ca hát nhiều hơn: đó là mọi điều bạn có thể làm. Bỏ mơ quanh bạn đi - được thực tại hoá. Nếu ai đó yêu nó, người đó có thể theo. Tôi không thể nói rằng toàn thể nhân loại sẽ theo - nhân loại là điều bao la thế.

Và không có nhu cầu về điều đó bởi vì hạnh phúc của bạn có thể không phải là hạnh phúc của người khác. Ca hát của bạn có thể chỉ là tiếng ồn cho ai đó khác. Điệu vũ của bạn có thể không là gì ngoài phiền hà. Cho nên ai sẽ quyết định? Đừng nhận trách nhiệm rằng bạn sẽ quyết định cho cái toàn thể - không.

Bạn vứt bỏ những vai trò này của người ra quyết định. Bạn không là người quyết định. Bạn đơn giản sống cuộc sống của mình trong góc nhỏ bạn có. Bất kì cái gì bạn có thể làm cho bản thân mình, *làm nó đi*. Và nếu ai đó cảm thấy tốt, hấp dẫn, bị lôi cuốn - giúp người đó, nhưng từ tình yêu, không từ bất kì tinh thần truyền giáo nào. Đó là chất độc.

Câu hỏi 7

'Nếu ông gặp Phật trên đường, giết ông ấy ngay lập tức!' - về thầy thì sao? Làm sao tôi vừa yêu thầy và giết thầy được.

Làm cùng điều đó với tôi. Trước hết cố tìm tôi và thế rồi khi bạn đã tìm thấy tôi - giết tôi ngay lập tức.

Bởi vì đó là cách bạn sẽ đạt tới hoàn hảo riêng của bạn.

Ngay cả tôi ở đó thì nhị nguyên sẽ vẫn còn. Một đối tượng có trong tâm trí là rối loạn rồi. Vứt đối tượng đó đi. Khi bạn đã giết tôi bạn đã hoàn toàn theo tôi. Khi tôi đã biến mất chỉ thế thì bạn mới biết ơn tôi. Chỉ thế thì bạn mới hiểu rằng công việc của Thầy là rất mâu thuẫn.

Đầu tiên thầy phải tạo ra tình huống trong đó bạn rơi vào tình yêu với thầy. Thầy phải tạo ra tình huống trong đó bạn bắt đầu cho phép thầy hướng dẫn bạn. Đây là phần thứ nhất. Khi nó bắt đầu vận hành thầy phải tạo ra tình huống trong đó bạn phải vứt bỏ thầy.

Điều đó cũng giống như chiếc thang, bạn trèo lên thang - đầu tiên bạn phải đi tới chiếc thang, bám lấy thang, và thế rồi bạn phải bỏ thang. Nếu bạn cứ bám lấy thang thế thì toàn thể vấn đề bị lỡ.

Thang không phải là mục đích. Bạn chỉ cần nó để đạt tới bình diện khác của bản thể. Thang giúp đỡ từ bình diện này lên bình diện khác, nhưng nếu bạn bám lấy thang, vào khoảnh khắc cuối bạn nói: "Tôi không thể bỏ chiếc thang này được bởi vì nó đã giúp tôi nhiều thế, và tôi biết ơn thế, làm sao tôi có thể bỏ nó được?" Thế thì toàn thể vấn đề bị lỡ.

Thang không phải là mục đích.

Phật hay nói rằng có thời điều đó đã xảy ra: Năm kẻ ngốc du hành. Họ đi tới một dòng sông lớn. Họ mua một chiếc thuyền nhỏ. Họ đi qua sông. Thế rồi họ nghĩ:

Chiếc thuyền này thật tuyệt vời. Nó đã giúp chúng ta qua sông, bằng không chúng ta đã không thể nào qua sông được. Cho nên chúng ta phải biết ơn nó.

Thế là họ đội chiếc thuyền trên đầu đi vào bãi chợ.

Mọi người hỏi: "Có chuyện gì thế? Sao các ông mang chiếc thuyền này?" Họ nói: "Chúng tôi rất biết ơn. Chiếc thuyền này đã giúp chúng tôi đi qua sông bằng không chúng tôi vẫn còn trên bờ bên kia. Bây giờ chúng tôi không bao giờ có thể bỏ nó được!"

Phật nói: "Bao giờ cũng nhớ rằng Thầy là thuyền. Đi qua sông, nhưng đừng mang thuyền trên đầu bằng không người định giải phóng ông sẽ trở thành tù túng của ông."

Đó là cách khi thuyền được mang theo, con thuyền của Christ được mang, bạn trở thành người Ki tô giáo, không phải là một Christ. Nếu bạn vứt bỏ chiếc thuyền bạn trở thành một Christ; nếu bạn mang chiếc thuyền bạn trở thành người Ki tô giáo. Nếu bạn vứt chiếc thuyền của Phật bạn tự mình trở thành Phật; nếu bạn mang chiếc thuyền bạn trở thành Phật tử. Điều đó là ngu xuẩn.

Cho nên đừng là một trong năm kẻ ngốc kia.

Yêu tôi chỉ để vứt bỏ tôi một ngày nào đó. Và yêu tôi sâu sắc tới mức bạn có thể vứt bỏ mà không miễn cưỡng gì, không níu bám gì, không phàn nàn gì.

Điều đó có vẻ khó bởi vì bạn có thể hiểu được tình yêu chỉ dưới dạng gắn bó. Bạn không biết rằng tình yêu là không gắn bó sâu sắc. Bạn có thể hiểu tình yêu chỉ như tính sở hữu. Bạn không biết rằng tình yêu là tự do vĩ đại nhất, tính không sở hữu vĩ đại nhất.

Nếu bạn cho phép tôi tạo ra tình huống và bạn không tạo ra chống cự, đầu tiên bạn sẽ bắt đầu níu bám lấy tôi - đó là cách cuộc hành trình bắt đầu, người ta phải lên thuyền. Nhưng khi bờ bên kia được đạt tới tôi sẽ là người đầu tiên bảo bạn bỏ lại chiếc thuyền hoàn toàn và quên nó đi. Mục đích được hoàn thành. Bạn đi lên trước.

Bước cuối cùng phải được lấy trong điều thiêng liêng, trong Thượng đế, và Thầy phải bị vứt bỏ. Thầy không là gì ngoài cánh cửa.

Chương 3
Họ không hiểu ta

Lão Tử nói:

Lời của ta rất dễ hiểu, rất dễ làm.
Thế mà thiên hạ, không hay hiểu, không hay làm.
Lời của ta có gốc, việc của ta có chủ.
Vì thiên hạ không hiểu được cái chỗ đó,
Nên không hiểu ta.
Hiểu ta, ít kẻ, nên ta mới quí
Vì vậy bậc thánh nhân
Ngoài mặc bó vải, mà lòng đầy châu ngọc.

Cái dễ không phải bao giờ cũng dễ, và cái hiển nhiên không phải bao giờ cũng hiển nhiên.

Điều này xảy ra bởi vì bạn. Bạn là rất khó và thách đố, phức tạp, phức hợp. Toàn thể bản thể của bạn là lộn ngược, phân mảnh, bị chia thành nhiều ngăn.

Để hiểu một điều dễ là dễ bạn phải không bị phân chia, và hiểu một điều là hiển nhiên là đem tâm trí tới

phẩm chất nào đó của nhận biết. Bằng không khoảng cách dường như gần và cái gần bị quên mất.

Giáo huấn của Lão Tử là rất dễ, bạn không thể tìm thấy giáo huấn nào dễ hơn chúng. Phật có chút ít phức tạp hơn, Jesus cũng thế, Krishna, rất nhiều, nhưng Lão Tử là tuyệt đối đơn giản, và bởi vì tính đơn giản đó ông ấy là khó nắm nhất.

Mọi người đã không có khả năng hiểu thấu ông ấy, không phải bởi vì ông ấy khó, mà bởi vì ông ấy dễ thế. Thực tế không có gì để lĩnh hội, không có gì để giải quyết. Nếu tâm trí có cái gì đó để giải quyết, tâm trí cố giải quyết nó. Trong nỗ lực để giải quyết nó, tâm trí đi tới hiểu biết nào đó. Nhưng nếu sự việc là tuyệt đối dễ dàng, tâm trí không có thách thức. Không có vấn đề giải quyết nó, nó đã được giải quyết rồi. Tâm trí đơn giản quên về nó. Nó không phải là vấn đề, cho nên nó không phải là mối quan tâm với tâm trí, không phải là tò mò cho tâm trí. Không có thách thức trong nó, tâm trí không thể vượt qua nó, chinh phục nó, không có vấn đề gì - thắng lợi là dễ dàng tới mức tâm trí nghĩ thắng lợi là vô dụng.

Đó là lí do tại sao Lão Tử đã bị bỏ lỡ, và ông ấy là người sâu lắng nhất. Nhưng giáo huấn của ông ấy rất dễ. Điều này phải được hiểu.

Ngay bây giờ tâm trí bạn có thể hiểu nhiều thứ phức tạp. Bạn có thể hiểu Hegel: không rất sâu lắng, nhưng rất phức tạp. Bạn có thể hiểu Kant: không rất sâu sắc, nhưng rất thách đố. Bạn có thể hiểu được các triết gia, triết học, hệ thống, bởi vì họ không yêu cầu bất kì nhận biết nào khác hơn nhận biết bạn có. Như bạn vậy, chút ít nỗ lực là cần và bạn sẽ có khả năng hiểu Hegel: Thêm chút ít nỗ lực về phần bạn - nhưng không biến đổi trong

bản thể bạn. Họ ở ngay phía trước bạn, bạn phải bước thêm vài dặm. Phẩm chất của họ không khác. Nhưng để hiểu Lão Tử bạn phải trải qua chuyển hoá sâu sắc, cách mạng toàn bộ. Bạn phải trở thành như đứa trẻ - hồn nhiên.

Vấn đề không phải là về tâm trí rất thông minh, vấn đề là về tâm trí rất hồn nhiên. Hồn nhiên được cần để hiểu cái dễ, thông minh được cần để hiểu cái phức tạp - thông minh như bạn đang vậy, và đó là điều đang chứng minh cái ngu xuẩn toàn thể của bạn. Bạn không thể hiểu được những điều hồn nhiên, bạn đã đánh mất khả năng đó hoàn toàn, sự sáng tỏ tựa tấm gương đó của đứa trẻ. Nó có thể không có khả năng nói rằng nó hiểu bởi vì nó thieeys vốn từ, logic; nhưng nhìn vào mắt nó - mọi thứ đều được phản xạ, không bị biến chất.

Tâm thức tựa đứa trẻ được cần, thế thì Lão Tử là đơn giản thế - và không có ai như Lão Tử; ông ấy không tạo ra vấn đề nào, ông ấy không phải là triết gia, không phải là người làm ra hệ thống, ông ấy là ai đó đã rơi trở lại cội nguồn nguyên thuỷ của hồn nhiên, và từ đó ông ấy nhìn cuộc sống, và ông ấy đơn giản không thể hiểu được tại sao bạn phân vân thế. Tôi cũng không thể hiểu được vấn đề nằm ở đâu, tại sao bạn liên tục săn đuổi và chẳng đạt tới đâu cả! Tại sao bạn liên tục cố gắng giải quyết, và chẳng cái gì được giải quyết. Chính ngược lại, bạn càng cố gắng giải quyết mọi sự, chúng càng rơi vào hình thái xấu, càng rối loạn hơn, càng căng thẳng hơn, càng phiền não hơn, càng lo âu hơn.

Bạn cố giải quyết một vấn đề và cả trăm lẻ một vấn đề nảy sinh từ nỗ lực của bạn. Cái gì đó rất cơ sở đang thiếu.

Tâm trí này bạn đã có không phải là tâm trí có thể giải quyết được. Cho nên, bất kì điều gì bạn làm với tâm trí này, nó làm phức tạp thêm lên. Đó là cái vòng luẩn quẩn. Khi nó làm phức tạp một thứ bạn cố giải quyết nó hơn, thế thì nó lại làm phức tạp việc đó lên thậm chí thêm nữa, và điều này cứ tiếp diễn mãi.

Nếu tâm trí này được phép đi tới chính cực đoan logic của năng lực của nó, bạn sẽ trở nên điên. Điên khùng sẽ là kết quả logic của nó. Bạn không trở nên điên bởi vì bạn không đi tới chính cực đoan, có vậy thôi. Giữa người điên và bạn có khác biệt về mức độ, không gì khác. Thêm một bước nữa và bạn sẽ trở thành điên.

Bạn không đi tới cực đoan, có vậy thôi. Bạn níu bám lấy chỗ giữa, để cho bằng cách nào đó bạn xoay xở cái bình thường của mình. Bằng không, mọi người đều dường như bệnh hoạn.

Cuộc sống trong bản thân nó không phải là vấn đề, cho nên bất kì nỗ lực nào để giải quyết nó cũng đều ngu. Cuộc sống là điều bí ẩn để được sống, không phải là vấn đề để được giải. Để điều này là chính hiểu biết nền tảng bên trong bạn. Nó không phải là vấn đề chút nào. Tận hưởng nó! Vui mừng trong nó! Yêu nó! Sống nó! Làm bất kì cái gì bạn thích, nhưng xin đừng cố giải nó. Nó không phải là vấn đề chút nào!

Tôi đã nghe một chuyện đùa. Một giáo sư logic đi tới một hiệu đồ chơi cùng đứa con nhỏ năm tuổi của mình và vợ, người cũng rất có giáo dục, rất văn hoá, và họ đi tìm đồ chơi mới cho đứa con nhân sinh nhật của nó. Họ bắt gặp một trò chơi câu đố sắp hình rất thách đố. Người bố, bản thân ông ta là nhà logic, cố giải nó. Ông ta làm mọi thứ ông ta có thể làm nhưng dường như không có khả năng nào giải được nó. Ông ta bắt đầu vã

mồ hôi, bởi vì mọi người đã tụ tập trong cửa hiệu - và vị giáo sư logic không thể giải được câu đố sắp hình đơn giản, điều được ngụ ý dành cho trẻ con giải! Người vợ cũng giúp vào. Chỉ mỗi đứa trẻ tận hưởng toàn thể trò chơi bởi vì nó không quan tâm tới việc giải câu đố. Nó gợi ý: làm cái này cái nọ - và nó là người duy nhất không lo lắng.

Và thế rồi nhà logic hỏi chủ hiệu: "Vấn đề là gì? Nếu tôi không thể khớp câu đố này lại với nhau làm sao ông trông đợi rằng đứa trẻ năm tuổi này sẽ có khả năng giải được nó?"

Chủ hiệu bắt đầu cười, cười như điên, ông ta nói: "Nó không được ngụ ý để được giải đâu, đồ chơi này không được ngụ ý để được giải. Điều này chỉ để giới thiệu cho đứa trẻ về thế giới hiện đại, với cuộc sống hiện đại: bất kì điều gì ông làm, ông không thể giải được nó. Nó đã được làm ra với mục đích riêng - rằng nó không thể được giải!"

Cuộc sống đã được làm bằng một mục đích đặc biệt: rằng nó là vô mục đích, rằng nó không phải là cái gì đó để được giải mà là cái gì đó để được sống, được tận hưởng. Bạn có thể mở hội nó. Bạn có thể nhảy múa nó. Bạn có thể hát nó. Cả triệu khả năng về điều làm với cuộc sống có đó, nhưng xin bạn đừng bao giờ cố giải nó, bằng không bạn đã lấy bước sai. Và thế thì trong cuộc sống của mình, bạn đừng bao giờ ở trong bước đi đó với cuộc sống.

Ai bảo bạn rằng đây là vấn đề - những cây này, bầu trời này, đám mây, cát, biển - ai bảo bạn rằng đây là vấn đề cần được giải? Nhưng, tâm trí muốn các thách thức, cái gì đó để tranh đấu với. Ngay cả không có vấn đề nó tạo ra vấn đề ma để giải. Bằng việc giải chúng, nó cảm

thấy thoải mái; bản ngã được tôn cao, được hoàn thành, bạn đã chinh phục được cái gì đó.

Đây là quan điểm cơ bản của tôn giáo - rằng cuộc sống phải được sống. Nó cần, không phải là tâm trí thông thái, mà là trái tim ngạc nhiên. Ngạc nhiên nhiều như bạn có thể. Ở phương Tây họ nói rằng triết học được sinh ra từ ngạc nhiên, nhưng điều đó dường như sai, bởi vì triết học được sinh ra khi ngạc nhiên bị sát hại. Trên cái chết của ngạc nhiên triết học dựng nên cấu trúc của nó.

Nếu ngạc nhiên vẫn còn thế thì có thể không có triết học. Ngạc nhiên là trạng thái của hiện hữu: cởi mở, cho phép, buông bỏ. Bạn tận hưởng nhưng bạn không hỏi câu hỏi nào. Bạn yêu cuộc sống nhưng bạn không bận tâm tại sao nó có đó. Cái tại sao về nó không trở thành nỗi ám ảnh. Cái nó là gì không trở thành ốm yếu trong bạn, rằng trước hết bạn phải biết nó, tại sao có nó, nó là gì. Bạn đơn giản chấp nhận nó như nó vậy, và bạn ngạc nhiên!

Và ngạc nhiên không phải là điều mang tính tâm trí, nó là của trái tim. Bạn ngạc nhiên bởi mọi thứ bạn bắt gặp - cái nụ mở ra và trở thành hoa. Lần nữa toàn thể sáng tạo lại được tạo ra và bạn trong cái ngu xuẩn của mình đang hỏi: Thượng đế tạo ra thế giới thế nào? tại sao Thượng đế đã tạo ra thế giới? - và ngài đang tạo ra ngay bây giờ! Ngay trước mắt bạn!

Quan sát nó đi! Để nụ đó mở ra và trở thành hoa và không đem vào tâm trí bạn đầy những câu hỏi. Chỉ nhìn với trái tim ngạc nhiên - và bạn sẽ biết! Bạn sẽ đi tới biết qua ngạc nhiên, không qua hỏi han. Và nếu ngạc nhiên được đạt tới, thế thì Lão Tử là tuyệt đối đơn giản - hiển nhiên thế! Như bản thân cuộc sống hiển nhiên.

Chân lí là đơn giản. Chẳng cái gì phải được nói về nó. Và, bạn sẽ hiểu nó bởi vì bạn là một phần của nó. Bạn chưa bao giờ đi ra khỏi nó. Bạn vẫn còn trong đại dương, bạn được sinh ra từ nó, bạn tan biến trong nó. Đại dương sống qua bạn, khoảnh khắc sang khoảnh khắc. Trong mọi nhịp tim của bạn, cái toàn thể đập. Trong bạn cái toàn thể bước, trong bạn cái toàn thể đói, trong bạn cái toàn thể cảm thấy thoả mãn, trong bạn cái toàn thể yêu! và được yêu! Trong bạn cái toàn thể được sinh ra mọi khoảnh khắc!

Đây là khác biệt giữa triết học và tôn giáo. Triết học nghĩ cuộc sống có vấn đề cần được giải, đó là giả định cơ sở của nó. Tôn giáo nghĩ cuộc sống không có gì để được giải cả. Cuộc sống có đó trong mọi tính cởi mở của nó - nhảy vào trong nó, nhảy múa cùng nó, chìm sâu trong nó, trở thành một với nó.

Và đây là cái đẹp - rằng những người bắt đầu bằng vấn đề không bao giờ kết thúc bằng giải pháp, còn những người không bao giờ bắt đầu bằng vấn đề bao giờ cũng có giải pháp. Những người cố giải quyết đều không bao giờ có khả năng giải quyết, còn những người chưa bao giờ quan tâm tới giải quyết, họ đã giải quyết xong. Thực tế, không cái gì đã bị che giấu từ chính lúc ban đầu. Mọi thứ đều để mở, nó là bí mật để mở! Nó có vẻ là bí mật bởi vì *bạn* đóng. Cho nên toàn thể sự việc là làm sao đem phẩm chất khác của hiện hữu cho cuộc sống; không phải việc hỏi han tâm trí này, mà là trái tim ngạc nhiên.

Thỉnh thoảng bạn có quan sát cách một việc có thể là chán không, và cùng việc đó có thể rất rất đáng quan tâm sâu? Có những khoảnh khắc khi, như lần đầu tiên, bạn nghe giao hưởng của Beethoven, và nó cuốn hút thế,

hoàn thành thế, bạn trở thành gần như chứa đầy nó, bạn đập rộn ràng với nó, bạn quên mất bản thân mình hoàn toàn, bạn mất đi trong nó, nó xâm chiếm bạn, bạn đi vào thế giới khác.

Thế rồi thời điểm sau bạn nghe cùng bản giao hưởng đó nó không hay như thế. Và lần thứ ba nó đã trở thành hiện tượng chán. Và lần thứ tư... và lần thứ năm, và bạn hoàn toàn bị chán...

Bây giờ, chán có phải là phẩm chất của bản giao hưởng không? Chán có phải là một phần của bản giao hưởng không, hay đó là cái gì đó bạn mang tới cho nó? Bởi vì nếu bản thân bản giao hưởng là chán, thế thì lần đầu tiên nó cũng phải chán chứ. Phẩm chất này không thể thuộc vào bản giao hưởng được. Nó thuộc vào bạn. Lần đầu tiên bạn bị kích động. Lần đầu tiên bạn đã ngạc nhiên nơi bạn đã đi, điều đã xảy ra. Lần đầu tiên bạn có trái tim của đứa trẻ - kích động!

Bạn có thấy trẻ con đi chơi không? Chúng kích động làm sao! Và bạn đơn giản chán. Chúng nhảy lên cửa sổ và muốn nhìn ra còn bạn đơn giản chán vì cùng khung cảnh đó được lặp đi lặp lại - cây, núi, và chẳng cái gì mới.

Nhưng tại sao trẻ con kích động thế? Chúng chưa biết bị chán thế nào - chúng chưa học điều đó. Phải mất thời gian để học nghệ thuật bị chán. Điều đó cần kinh nghiệm, cuộc sống dài, và nhiều nỗ lực - chỉ thế thì bạn mới có thể trở nên chán. Đứa trẻ là tươi tắn!

Khi bạn đi tới bản giao hưởng lần đầu tiên bạn tươi tắn như đứa trẻ, bạn tận hưởng nó. Lần tiếp bạn đã biết nó. Tri thức đó tạo ra chán. Không có gì giống như tri thức về cái đó - nếu bạn muốn tạo ra chán, trở nên thông

thái hơn, và bạn sẽ hoàn toàn chán, chán đến chết. Càng biết nhiều, và bạn sẽ càng chán hơn. Càng biết ít, và bạn bao giờ cũng được tràn đầy bởi ngạc nhiên. Không biết tất cả - đó là hồn nhiên. Không biết gì, làm sao bạn có thể bị chán?

Bạn có quan sát trẻ con không? Bạn có kể chuyện cho chúng nó không? Bạn kể cho chúng một câu chuyện và ngày hôm sau chúng lại hỏi: "Kể lại cho chúng cháu cùng chuyện đó đi." Bạn cảm thấy chán, nhưng chúng đang yêu cầu cùng câu chuyện đó lần nữa. Nếu bạn kể chuyện đó cho chúng, và nếu chúng không cảm thấy buồn ngủ, chúng nói: "Kể nữa đi! Kể lại cho chúng cháu chuyện đó đi!" Bởi vì số lần bạn kể nó không tạo ra khác biệt gì mấy. Chúng không trở thành thông thái. Chúng không thu thập bụi bặm. Chúng vẫn còn sạch sẽ, tấm gương của chúng vẫn còn tươi tắn.

Lần nữa, một ngày nào đó điều có thể xảy ra là bạn đang ngồi cùng một người mà người này rất chán. Bạn hoàn toàn bị chán; thế rồi bạn bật nhạc lên và cùng bản giao hưởng đó bắt đầu rót đầy căn phòng. Bạn đã nghe nó nhiều lần nhưng bỗng nhiên bây giờ nó đang làm say mê. Nó có sức lôi cuốn. Điều gì đã xảy ra?

Người chán đó đã tạo ra nhiều chán thế, bạn chán ngán với người đó tới mức ngay cả bản giao hưởng mà bạn đã nghe nhiều lần vẫn có vẻ mới - tương đối.

Làm một thực nghiệm. Bạn đi qua cùng con đường mọi ngày, bạn nhìn cùng cây cối mọi ngày - chỉ nhìn mãnh liệt hơn, cứ dường như bạn đã trở thành đôi mắt; nhìn cây rất mãnh liệt, cứ dường như toàn thể cuộc sống của bạn phụ thuộc vào nó - đột nhiên bạn sẽ thấy biến hình. Cây không còn như cũ nữa, mầu sắc của nó thay đổi. Bạn càng trở nên mãnh liệt bên trong, mầu sắc càng

trở nên xanh hơn, tươi hơn, sống động hơn. Hoa vẫn như thế, nhưng hương thơm không như cũ. Cây vẫn như thế, nhưng cái đẹp không như cũ. Bạn càng trở nên mãnh liệt, cây càng trở nên đẹp hơn - và không có vấn đề nào để cần được giải quyết. Cây đẹp thế, chỉ người ngu mới cố giải quyết nó. Chỉ người ngu mới đi tìm giải pháp. Người khôn bao giờ cũng sống và tận hưởng và vui sướng. Đó là lí do tại sao ma tuý đã trở thành quan trọng thế ở phương Tây.

Con người sống như ngựa bạn đã thấy đi trên phố bị đóng ách kéo xe, xe ngựa hai bánh; chúng có vải che mắt, chúng không được phép nhìn, bởi vì nếu chúng nhìn quá nhiều chúng sẽ đâm lẫn lộn. Và nếu chúng có thể nhìn quá nhiều chúng sẽ không đi theo hướng bạn muốn chúng đi. Cho nên chúng bị che mắt.

Toàn thể xã hội đã gắn vải che vào mắt bạn, vào các giác quan của bạn, bởi vì xã hội sợ rằng nếu bạn vẫn còn là đứa trẻ bạn sẽ vẫn còn nguy hiểm. Xã hội cố làm cho đứa trẻ chín muồi sớm nhất có thể được, và 'chín muồi' không là gì ngoài tính chết.

Chúng ta áp đặt tri thức lên đứa trẻ để cho nó đánh mất trái tim ngạc nhiên, bằng không thì có nguy hiểm. Đứa trẻ là nguy hiểm. Bạn không thể dự đoán được được đứa trẻ, nó là không thể dự đoán được. Nó sẽ làm gì? Không ai biết. Bạn không thể áp đặt luật pháp và qui chế lên nó bởi vì nó sống khoảnh khắc sang khoảnh khắc. Nó phải được làm thành thông thái, do vậy - trường học, cao đẳng, đại học tồn tại. Đây là những tấm vải che.

Toàn thể nỗ lực của toàn thể giáo dục là gắn vải che vào các giác quan của bạn để cho bạn trở thành đờ đẫn. Thế thì không có nguy hiểm.

Khi bạn chán bạn trở thành công dân tốt hoàn hảo. Người chán là người tốt hoàn hảo, người đó bao giờ cũng tuân theo qui tắc, luật lệ. Người đó là *chết*. Người đó không thể nổi dậy được. Nhưng người sống động bao giờ cũng nổi dậy; cuộc sống là nổi dậy - nổi dậy chống lại cái chết, nổi dậy chống lại vật chất, nổi dậy chống lại sự đông cứng cố định. Cuộc sống là luồng chảy.

Xã hội gắn vải che lên giác quan của bạn. Bạn nhìn, nhưng bạn không nhìn thực. Do đó ở phương Tây, và ở phương Đông trong những ngày xưa, ma tuý chiếm phần quan trọng lớn - xã hội nói ma tuý không nên được dùng nhưng chính xã hội buộc mọi người dùng ma tuý. Đầu tiên bạn làm cho mọi người không nhạy cảm, thế rồi khi họ trở thành không nhạy cảm chỉ ma tuý mới có thể cho họ chút ít nhạy cảm. Cho nên khi dưới LSD mắt bạn mở ra, tấm vải che bị loại bỏ - nó là thay đổi hoá chất, hoá chất loại bỏ tấm vải che - bạn nhìn vào cây, và chúng có cái đẹp mênh mông mà chúng chưa bao giờ có trước đây. Những đối tượng bình thường của cuộc sống - cái ghế thường, hay đôi giầy cũ, bỗng nhiên có phẩm chất của tính thiêng liêng trong chúng.

Bạn có xem bức tranh *Đôi giầy* của Vincent van Gogh không? Ông ấy phải đã nhìn thấy cái gì đó, bằng không ai muốn vẽ đôi giầy cũ? Và chúng thực sự đẹp. Ông ấy đã làm việc vất vả về chúng. Chỉ đôi giầy cũ thôi, nhưng bạn có thể thấy rằng chúng là cũ, bạn có thể thấy rằng chúng rất rất từng trải, bạn có thể thấy rằng chúng đã sống nhiều, vật lộn nhiều, bước đi nhiều trên nhiều con đường, đã biết và không biết, đã chịu đựng. Toàn thể cuộc sống của nó đều có đó.

Người ta ngờ rằng các hoạ sĩ phải có một loại LSD sẵn có trong họ, đó là lí do tại sao họ nhìn mọi thứ đẹp

thế theo cách người thường không thấy được. Van Gogh đã vẽ chiếc ghế. Không ai có thể thấy cái gì đẹp trong chiếc ghế đó, nhưng ông ấy phải đã thấy nó.

Khi Aldous Huxley lần đầu tiên thử dùng LSD 25 ông ấy đã ngồi trước chiếc ghế. Hôm đó ông ấy đã nhận ra điều van Gogh phải đã thấy trong chiếc ghế. Bỗng nhiên, vải che của ông ấy được loại bỏ, bị buộc phải bỏ ra bởi hoá chất, mắt ông ấy sạch sẽ và hồn nhiên, ông ấy thấy chiếc ghế toả ra hàng nghìn mầu - chiếc ghế trở thành cầu vòng, đẹp thế không viên *kohinoor* nào có thể tranh được với nó.

Sau vài giờ, khi hiệu quả của LSD đã qua, chiếc ghế lại như cũ. Điều gì đã xảy ra? Chiếc ghế có thay đổi không? Ông ấy uống LSD, ghế không uống LSD. Tấm vải che của ông ấy được bỏ ra.

Và tôi nói với bạn rằng ma tuý không thể nào tránh được trừ phi xã hội được tạo ra mà vứt bỏ đi vải che. Bằng không vải che sẽ vẫn còn dai dẳng. Cái tên khác đi - và đây là những người thực sự đẹp, người uống rượu cồn, họ chống lại LSD. Cồn là ma tuý chứ! Nó có thể cổ, cổ đại, truyền thống, nhưng nó là ma tuý. Quan toà sẽ uống rượu cồn nhưng ông ta sẽ tống một người vào tù bởi vì người đó đã dùng LSD! Không gì sai với LSD nếu cái gì đó không sai với rượu cồn. LSD chỉ là thứ mới tới - tốt hơn, phát triển hơn, khoa học hơn.

Tôi không nói: "Uống LSD đi." Tôi không nói: "Đi vào trong ma tuý." Tôi nói: "Vứt bỏ vải che." Nếu bạn vứt bỏ vải che sẽ không có nhu cầu về bất kì thuốc nào. Thế thì bạn sống từng hai mươi bốn giờ trong ngạc nhiên sâu sắc tới mức không ma tuý nào có thể thêm vào cho nó được. Ngược lại, nếu một người đang sống một cuộc sống, cuộc sống thực như Lão Tử, được cho LSD,

hay rượu cồn, hay bất kì cái gì, người đó sẽ cảm thấy rằng mình đã bị kéo xuống từ trạng thái cao của mình. Người đó sẽ không sẵn sàng chấp nhận nó.

Nếu Phật và Mahavir và Krishna và Lão Tử chống lại ma tuý, họ chống ma tuý bởi vì họ sống trên đỉnh tâm thức cao tới mức nếu bạn dùng ma tuý, tâm thức đó rơi xuống thấp, nó đi xuống.

Chừng nào con người còn chưa đi tới trạng thái cao hơn của hiểu biết và hồn nhiên, mà không ma tuý nào có thể cho được, ma tuý sẽ tiếp tục. Luật pháp sẽ tiếp tục, ma tuý sẽ tiếp tục. Không cái gì thay đổi bởi vì vải che vẫn có đó. Bạn không nghe! Bạn chỉ thích - bạn thích máy bay, cái được làm để bay, nhưng vài người nguyên thuỷ bị mắc giữ vào nó. Họ không thể thậm chí hình dung được rằng cái máy này có thể bay được cho nên họ dùng nó như chiếc xe súc vật kéo, với ngựa hay trâu được đóng ách vào nó. Dần dần một số người trở nên quan tâm tới sự kiện rằng dường như có một loại máy móc nào đó bên trong. Những người tò mò này bắt đầu làm việc trên nó, khám phá - chỉ dò dẫm trong bóng tối, và một ngày nào đó một người bắt đầu dùng động cơ. Thế là họ tháo xe bò kéo ra và họ dùng máy bay như ô tô.

Thế rồi một số người nguy hiểm thử cho nó tốc độ thật cao. Bỗng nhiên một ngày nào đó nó cất cánh. Thế rồi họ đi tới biết rằng nó được ngụ ý để bay, nó không phải là xe trâu.

Đây là tình huống với bạn. Bạn được ngụ ý bay và bạn đã trở thành xe trâu, nặng gánh, và bạn không thể hạnh phúc được trừ phi bạn đạt tới vận hành toàn bộ của bản thể bạn. Đây là điều chúng ta ngụ ý bởi 'Thượng đế': người đã đạt tới vận hành toàn bộ của bản thể mình. Nếu

người đó được ngụ ý là máy bay, người đó đã trở thành máy bay. Người đó là thiêng liêng.

Bạn sống thấp, đó là lí do tại sao bạn bao giờ cũng thấp. Khi bạn ở thấp bạn phải buộc bản thân mình kéo lên bằng cách nào đó. Nhưng bạn không thể lên đủ lâu được. Bạn có thể nhảy, nhưng thế rồi bạn lại rơi xuống.

Khám phá nhạy cảm của bạn đi. Tai bạn có thể nghe được âm nhạc, cái là cốt lõi bên trong nhất của sự tồn tại. Mắt bạn có thể nhìn được cái vô hình được ẩn giấu đằng sau mọi thứ hữu hình. Tay bạn có thể chạm tới cái không thể được chạm. Bạn có thể rơi vào tình yêu với cái đang là cái toàn thể. Thế thì cuộc sống là đơn giản.

Nếu bạn vận hành hoàn hảo, nếu bản thể bên trong của bạn chạy rù rù vận hành hoàn hảo, mọi thứ đều đơn giản và dễ dàng. Bằng không mọi thứ là khó, rất khó, và bạn cứ cố. Và bạn càng cố, nó càng trở nên khó hơn. Đó là hoàn cảnh khó khăn của con người hiện đại.

Trong thời cổ đại mọi người đã được tốt hơn bởi vì họ chưa bao giờ thử quá nhiều. Con người hiện đại thực sự trong rắc rối bởi vì người đó cố gắng quá vất vả để sống cái mà có thể được sống một cách dễ dàng. Bạn đang cố gắng vất vả không cần thiết và làm nó thành không thể được.

Bây giờ tới lời kinh của Lão Tử:

Lời của ta rất dễ hiểu...

Nhưng nếu bạn có hiểu biết, chỉ thế thôi. Điều bây giờ bạn gọi là hiểu biết không phải là hiểu biết. Nó có thể là thông minh nhưng nó không là hiểu biết.

Khác biệt giữa thông minh và hiểu biết là gì? Trí tuệ hiểu lời, khái niệm, logic, chứng minh, biện luận. Hiểu biết đi sâu hơn. Thông minh chỉ là trên bề mặt, rộng nhưng không sâu. Thông minh có thể rất rộng - một người có thể biết hàng nghìn và hàng nghìn thứ, một người có thể trở thành cuốn bách khoa toàn thư sống, nhưng điều đó không có nghĩa là người đó đã trở nên hiểu biết. Tri thức của người đó rộng hơn, và nó càng rộng, càng ít có khả năng của chiều sâu. Nếu bạn buộc người đó đi vào chiều sâu người đó sẽ bắt đầu ngạt thở.

Hiểu biết là thông minh đi vào chiều sâu. Tri thức là thông minh đi ngày càng rộng hơn. Thông minh là định lượng, đó là lí do tại sao thông minh có thể được đo - nó là định lượng. Các nhà tâm lí có cách đo nó: IQ, intelligence quotient (thương thông minh). Bạn có thể đo được bao nhiêu thông minh. Nhưng không ai có thể đo được bạn có bao nhiêu hiểu biết. Nó không phải là định lượng chút nào cho nên làm sao bạn có thể đo được nó? Nó là phẩm chất, theo chiều sâu. Và hiểu biết không phụ thuộc vào tính thông thái theo bất kì cách nào, nó phụ thuộc vào nhận biết - đây là khác biệt.

Bạn có thể cứ đọc nhiều điều - không cần nhận biết, cứ nhồi nhét, trí nhớ cứ hấp thu mọi thứ. Nếu bạn muốn hiểu bạn phải tỉnh táo, có tính quan sát. Vấn đề không phải là kí ức, vấn đề là nhìn chân lí của nó.

Bạn có thể nghe tôi theo hai cách. Bạn có thể nghe tôi bằng thông minh, và thông minh của bạn có thể nói: "Được đấy, người này có vẻ logic" hay "Ông ấy có vẻ phi logic." Thông minh của bạn có thể nói: "Vâng, tôi

đồng ý với người này," hay "tôi không đồng ý." Nhưng đây tất cả đều trên bề mặt. Nếu bạn nghe điều tôi đang nói với sự tỉnh táo, không có tâm trí liên tục phán xét, mà chỉ xuyên thấu vào nó, nhìn vào trong chân lí của nó, của điều người này đang nói, xuyên thấu vào nó sâu sắc, nhìn vào nó thấu suốt, bạn sẽ đi tới hiểu biết. Và hiểu biết không ủng hộ không chống đối, nó đơn giản là hiểu biết - thông minh là ủng hộ và chống đối.

Nếu bạn hiểu tôi bạn sẽ không ủng hộ tôi, bạn sẽ không chống đối tôi, bạn sẽ đơn giản vui mừng trong tôi và đi con đường của bạn. Hiểu biết là chiều hướng hoàn toàn khác. Thông minh đi theo chiều ngang, hiểu biết đi theo chiều đứng.

Nếu bạn muốn tích luỹ tri thức, thế thì thông minh là được cần tới. Nếu bạn muốn *trở thành tri thức*, thế thì hiểu biết là được cần tới.

Có thể là nếu bạn bắt gặp Lão Tử ở đâu đó trên thế gian này bạn có thể không thấy ông ấy rất thông minh. Nếu bạn hỏi ông ấy các câu hỏi, ông ấy có thể không có khả năng trả lời. Nhưng nếu bạn quan sát ông ấy bạn sẽ có khả năng thấy hiểu biết của ông ấy. Ông ấy có thể không phải là con người của tri thức, nhưng ông ấy phải là con người của việc biết.

Nếu bạn chỉ lắng nghe lời của ông ấy, ông ấy có thể có vẻ vô giáo dục, vô văn hoá, nhưng nếu bạn nhìn vào bản thể ông ấy, thế thì bạn sẽ thấy ông ấy đang che giấu cái gì bên trong: trái tim thuần khiết nhất có thể được. Và đó là điều mà đến tận cùng phải tính tới, chung cuộc phải tính tới, bởi vì không ai sống qua tri thức, bạn phải sống qua hiện hữu.

Gurdjieff hay hỏi các đệ tử của ông ấy, bất kì khi nào ai đó muốn được điểm đạo ông ấy đều hỏi: "Ông quan tâm tới cái gì, tri thức hay hiện hữu?" Điều đó là khó cho người còn chưa tìm kiếm sâu; khác biệt là gì? Tri thức hay hiện hữu? Gurdjieff hay nói: "Ông muốn biết nhiều hơn hay ông muốn hiện hữu nhiều hơn?" *Hiện hữu nhiều hơn* đó là cách thức của hiểu biết. Người ta thu thập *hiện hữu*, không phải lời và khá niệm và triết lí.

Lời của ta rất dễ hiểu, rất dễ làm.

Thực tế không thực hành nào được cần tới. Đó là nghĩa của *rất dễ làm*. Nếu bạn hiểu, chính việc hiểu đó trở thành thực hành. Đó là nghĩa của câu châm ngôn nổi tiếng của Socrates: "Tri thức là đức hạnh." Ông ấy thường dùng từ sai - ông ấy là người Hi Lạp, chúng ta có thể tha thứ cho ông ấy - ông ấy đáng phải dùng *việc biết* hay *hiểu biết*. Ông ấy nói *tri thức là đức hạnh*, ông ấy ngụ ý thực sự *hiểu biết* là đức hạnh.

Nếu bạn hiểu một điều làm sao bạn có thể làm bất kì cái gì chống lại nó được? Nếu tôi biết rõ rằng đây là cửa, làm sao tôi có thể đi qua tường được? Nếu tôi biết nó, có cần thực hành nó không? Thực hành tới chỉ như cái thay thế cho việc biết.

Nếu bạn thực sự biết một thứ, điều đơn giản xảy ra là được thực hành, không cần làm gì cho nó. Đó là nghĩa của: hiểu chúng là rất dễ và làm chúng là rất dễ. Thực tế hiểu *là* làm.

Bạn có quan sát nó trong cuộc sống riêng của mình không? Nếu bạn hiểu một điều bạn có hỏi cách thực hành nó không? Nếu bạn không hiểu nó, nếu bạn chỉ

tích luỹ nó như tri thức, thế thì tất nhiên câu hỏi nảy sinh: Thực hành nó thế nào? Tri thức cần thực hành. Hiểu biết bản thân nó là thực hành. Một khi bạn hiểu một điều, nó biến đổi bạn ngay lập tức. Hiểu biết không phải là dần dần, nó là bất thần. Trong một phần giây bạn là con người khác toàn bộ.

Tôi đã nghe một câu chuyện cổ. Một thợ kim hoàn lớn chết. Ông ấy để lại nhiều đá quí cho vợ, và bà vợ băn khoăn cho nên bà ấy gọi một thợ kim hoàn khác tới, người bạn của chồng cũ của bà ta, để bán những viên đá này.

Ông ta nhìn vào đá và nói: "Giữ chúng lại. Ngay bây giờ thị trường đang không ổn, và chúng sẽ không bán được mấy đâu. Giữ lấy chúng, bất kì khi nào tôi thấy đúng thời điểm đã tới chúng ta sẽ bán chúng. Nhưng, cho con chị sang cửa hiệu tôi hàng ngày để cho tôi có thể dạy nó nghệ thuật này."

Nhiều năm trôi qua. Và thế rồi người đàn bà lại nói: "Những hòn đá này nằm ở đó, và chúng ta thì nghèo và chúng ta đang khó khăn, bây giờ bán chúng đi." Người thợ kim hoàn nói: "Hôm nay tôi sẽ tới."

Người thợ kim hoàn tới. Ông ta mang theo đứa con của người đàn bà này, người đã học nghệ thuật kim hoàn cùng ông ta và ông ta bảo cậu con trai: "Bây giờ đem những viên đá này ra." Cậu con trai mở hộp ra, nhìn vào các viên đá. Chúng vô dụng. Cậu con trai cười, đi ra, ném cả hộp ra đường.

Người mẹ bắt đầu kêu lên: "Con làm gì thế?" Cậu con trai nói: "Chúng tất cả đều vô dụng. Chúng không có giá trị chút nào, thậm chí không đáng là đá quí."

Nhưng trong nhiều năm người đàn bà này đã từng giữ chúng như kho báu lớn, bảo vệ chúng, cho nên bà ấy hỏi ông bạn của người chồng quá cố của mình: "Sao ông không nói điều này trước?" Ông ấy nói: "Thế thì chị có thể đã không tin tôi. Chúng vô dụng, nhưng chị có thể đã không tin tôi bởi vì điều đó sẽ chỉ là tri thức với chị. Sẽ khó mà tin cậy vào tôi được. Do đó tôi đã yêu cầu con chị được huấn luyện. Bây giờ nó biết. Bây giờ tôi không chen vào giữa."

Cậu con trai có đợi một khoảnh khắc nào không? Một khi cậu ta biết rằng chúng là đá thường, cậu ta đơn giản đi ra và ném chúng ra phố. Không một khoảnh khắc nào bị mất. Nó không phải là kho báu - kết thúc!

Cùng điều đó xảy ra trong cuộc sống. Nếu bạn hiểu một điều, bạn hiểu. Bạn chưa bao giờ hỏi, "Làm sao làm nó?" Cái *làm sao* chỉ tới với người thông thái, không với người của hiểu biết. Đó là lí do tại sao J. Krishnamurti liên tục dạy cho các đệ tử của ông ấy: "Đừng hỏi làm sao! Chỉ nghe điều tôi đang nói và cố hiểu. Cẩn thận vào! Và không có *làm sao* cho nó." Và họ lắng nghe ông ấy - tất nhiên với vải che. Và khi ông ấy đã kết thúc và ông ấy hỏi: "Bây giờ có câu hỏi nào không?" ai đó nhất định tới và nói: "Bất kì điều gì thầy nói cũng đều đúng cả, nhưng *làm sao làm nó*?" Toàn thể vấn đề bị bỏ lỡ. Ngay cả một người có từ bi của Krishnamurti cũng cảm thấy bực mình bởi vì trong bốn mươi năm ông ấy đã chỉ nói một điều: rằng hiểu biết là đủ lên chính nó. Không nỗ lực nào được cần để thực hành nó. Nếu nỗ lực được cần, nó không phải là hiểu biết. Và qua nỗ lực không ai đạt tới chân lí, chỉ qua hiểu biết.

Lời của ta rất dễ hiểu, rất dễ làm.
Thế mà thiên hạ, không hay hiểu, không hay làm.

Tại sao? Tại sao không ai có thể hiểu chúng và không ai thực hành chúng? Bởi vì bạn đang trong đống lộn xộn tới mức cái dễ có vẻ khó, cái đơn giản có vẻ phức tạp. Và bạn đang trong lộn xộn tới mức bất kì cái gì bạn thấy cũng đều trở nên bị bóp méo. Và thế thì bạn bắt đầu tạo ra vấn đề và giải quyết chúng.

Chừng nào bạn còn chưa nâng nhận biết của mình lên một bình diện khác, các vấn đề sẽ không thay đổi. Khi làm việc với hàng nghìn người tìm kiếm, quan sát của tôi là không vấn đề nào có thể được giải quyết nếu bình diện của bạn vẫn còn như cũ.

Một người tới tôi vài năm trước đây, anh ta đã từng bị táo bón trong thời gian dài. Một người rất giàu, anh ta đã thử mọi thuốc, thử mọi cách chữa, từ đối trị liệu pháp cho tới thiên nhiên liệu pháp - anh ta đã làm mọi thứ. Anh ta có đủ tiền để phung phí, đủ thời gian, cho nên không có vấn đề ở đó. Anh ta đã đi khắp thế giới để gạt bỏ táo bón, nhưng anh ta càng cố thì táo bón lại càng trở nên tệ hơn: bắt rễ sâu. Anh ta tới tôi và anh ta nói: "Phải làm gì?"

Tôi bảo anh ta: "Táo bón chỉ có thể là triệu chứng, nó không thể là nguyên nhân. Nguyên nhân phải ở đâu đó khác trong tâm thức bạn." Cho nên tôi bảo anh ta làm một việc rất đơn giản. Anh ta không thể nào tin nổi nó; anh ta nói: "Làm sao điều đó là có thể được? Làm điều đơn giản này thầy nghĩ sẽ giúp ích cho tôi sao? Thầy có lừa tôi không? Bởi vì tôi đã làm mọi thứ, và một điều đơn giản như thế có thể giúp ích sao? Tôi không thể tin nổi vào nó." Nhưng tôi nói: "Bạn đơn giản cứ thử."

Tôi bảo anh ta chỉ làm một điều: nhớ liên tục rằng 'Tôi không là thân thể.' Không cái gì khác. Tất nhiên anh ta không thể tin được điều đó bởi vì làm sao điều này sẽ giúp được?

Con người bị đồng nhất với thân thể mình. Quá nhiều đồng nhất với thân thể sẽ cho bạn táo bón. Bạn níu bám! Bạn co lại! Bạn không cho phép thân thể có cách của nó. Bạn không cho phép nó được tuôn chảy. Đó là nghĩa của táo bón. Táo bón là bệnh tâm linh. Gỡ đồng nhất với thân thể ra. Liên tục nhớ rằng 'Mình không là thân thể, mình là nhân chứng.'

Trong ba tuần anh ta thử và nói: "Nó có tác dụng. Cái gì đó lỏng ra bên trong tôi."

Điều đó nhất định xảy ra. Nếu bạn không là thân thể, thân thể bắt đầu vận hành, bạn không can thiệp, bạn không chen vào trên đường, thân thể cứ làm việc.

Bạn có thấy con vật nào táo bón không? Không con vật nào trong tự nhiên bị táo bón cả. Trong vườn bách thú bạn có thể thấy các con vật bị táo bón. Hay con vật nuôi trong nhà, chó và mèo, sống với con người và bị tiêm nhiễm với con người, bị biến chất bởi con người, chúng có thể bị táo bón. Bằng không trong tự nhiên không có táo bón. Thân thể có cách riêng của nó. Nó tuôn chảy. Nó không đông cứng, nó không có khối chắn. Khối chắn tới với đồng nhất.

Tôi bảo người này: "Chỉ đừng bị đồng nhất với thân thể thôi. Giữ nhận biết rằng bạn là nhân chứng. Và đừng bao giờ nói 'tôi bị táo bón', chỉ nói 'Thân thể bị táo bón, mình là nhân chứng cho nó.'

Thân thể trở nên chùng lỏng. Dạ dầy bắt đầu vận hành, bởi vì không cái gì quấy rối dạ dầy như tâm trí.

Nếu bạn lo nghĩ, dạ dầy không thể vận hành tốt. Nếu bạn bị đồng nhất với thân thể, thân thể không thể tuôn chảy tốt. Đó là lí do tại sao bất kì khi nào bạn rất ốm ngủ say lại là cần, bởi vì chỉ trong ngủ say bạn quên đi thân thể, và mọi sự bắt đầu tuôn chảy.

Nó đã thay đổi. Nhưng anh ta tới và kể cho tôi rằng điều mới đang xảy ra: "Tôi bao giờ cũng là người keo kiệt, còn bây giờ tôi không cảm thấy hà tiện thế."

Nó phải như vậy thôi. Bởi vì keo kiệt được gắn sâu với táo bón. Nó làm việc theo cả hai cách: nếu bạn là người keo kiệt bạn sẽ bị táo bón, nếu bạn bị táo bón bạn sẽ là người keo kiệt. Táo bón thực sự là hà tiện sâu của thân thể - không để cái gì đi ra, không cho phép cái gì được ra khỏi thân thể. Giữ mọi thứ được đóng lại!

Đổi bình diện của tâm thức của bạn, và vấn đề bắt đầu thay đổi.

Một người đàn bà tới tôi - rất béo, và cô ấy tất nhiên đã trở nên xấu. Cô ấy cũng đã thử mọi cách: kiêng khem, thể dục, yoga, đủ mọi loại vô nghĩa cô ấy đã thử. Chẳng cái gì giúp ích, cô ấy cứ thu thập ngày càng béo hơn. Tôi nói với cô ấy: "Điều này dường như là nguyên nhân thực. Ở đâu đó sâu bên dưới cái gì đó khác đang ẩn kín. Đây chỉ là triệu chứng."

Tôi nói với cô ấy - nhiều lần cô ấy tới, và dần dần cô ấy để lộ, một cách không chủ ý cô ấy để lộ trái tim cô ấy. Từ chính thời thơ ấu của cô ấy, cô ấy đã bị đóng kín. Cô ấy cảm thấy không ai yêu cô ấy.

Bây giờ nếu người đàn bà cảm thấy rằng không ai yêu cô ấy, cô ấy sẽ phải tìm ai đó chịu trách nhiệm, cái gì đó chịu trách nhiệm - không ai có thể nghĩ: "Mình không đáng yêu." Cho nên cô ấy đã thấy lời bào chữa

trong thân thể - không ai yêu mình bởi vì thân thể mình xấu. Mình không xấu, thân thể mình xấu, đó là lí do tại sao không ai yêu mình. Cho nên toàn thể trách nhiệm dồn vào thân thể.

Cô ấy cố giảm trọng lượng thân thể nhưng chẳng cái gì có thể giúp ích, nó không thể giúp được, cô ấy cứ nuôi bản thân mình ngày càng nhiều hơn bởi vì một nguyên nhân bắt rễ sâu đang vận hành ở đó. Đó là bảo vệ duy nhất của cô ấy.

Nếu thân thể vẫn còn xấu cô ấy thoải mái. Không ai yêu cô ấy bởi vì thân thể. Một khi thân thể trở nên tốt và nếu không ai yêu cô ấy thế thì, thế thì trách nhiệm sẽ dồn lên cô ấy. Thế thì cô ấy sẽ cảm thấy rằng cô ấy là không đáng yêu - và điều đó là quá nhiều để đương đầu, để đối diện.

Một khi điều này nổi lên trong bản thể cô ấy mọi sự bắt đầu thay đổi. Cô ấy ăn vẫn thế, nhưng trọng lượng giảm xuống: không kiêng khem, chỉ nổi lên của nguyên nhân. Hiểu biết nó đã trở thành việc biến đổi. Cô ấy trở nên gầy và mảnh hơn. Và tất nhiên, đẹp! Và tất nhiên mọi người bắt đầu cảm thấy cái duyên của cô ấy.

Mọi người đều có duyên. Không người nào không có sức lôi cuốn riêng của mình. Bạn có thể không cho phép nó lan toả quanh bạn - bằng không mọi người đều có hào quanh đẹp quanh người đó.

Và một khi mọi người bắt đầu yêu cô ấy, có cảm tình với cô ấy, cô ấy bắt đầu yêu thân thể của mình. Bây giờ thân thể thoải mái. Và bất kì khi nào nó thoải mái nó đều đẹp. Mọi thân thể đều đẹp. Nhưng cái gì đó phải được mang tới hiểu biết của cô ấy.

Đó là toàn thể nỗ lực của phân tâm ở phương Tây: để giúp các sự kiện trồi lên bề mặt sao cho bạn hiểu chúng; chính hiểu biết làm thay đổi bạn.

Thế mà thiên hạ, không hay hiểu, không hay làm.

Ngay bây giờ như bạn hiện thế sẽ rất khó hiểu Lão Tử. Nếu như ông ấy nói: "Làm cái gì đó," bạn có thể đã hiểu được. Nếu ông ấy đã làm một mục tiêu rất cao - lên tới mặt trăng, bạn có thể đã thử.

Nhưng ông ấy nói không có mục đích, không chủ định, không nỗ lực nào là cần có, bạn đã có đó rồi. Mọi điều bạn cần là tham gia vào trong lễ hội đang diễn ra - và nó là chuyện đang diễn ra, liên tục, dù bạn tham gia hay không cũng không tạo ra khác biệt gì; chim cứ hót, cây cứ nở hoa, mây cứ di chuyển, biển cứ cuộn sóng và ca hát, lễ hội này là hiện tượng tiếp diễn. Bạn có thể cắt rời bản thân mình ra và đứng sang bên và khổ, bằng không bạn có thể đi vào, đánh mất bản thân mình và mở hội.

Lời của ta có gốc, việc của ta có chủ.
Vì thiên hạ không hiểu được cái chỗ đó,

Có hai điều phải được hiểu - *Lời của ta có gốc*. Lão Tử đang nói chỉ có một nguyên lí. Đạo là nguyên lí đó. *Đạo* nghĩa là là tự nhiên và tuôn chảy, ở trong buông bỏ sâu, không tranh đấu với cuộc sống mà cho phép nó, chấp nhận nó, không xô đẩy dòng sông mà nổi cùng với dòng sông bất kì chỗ nào nó đưa tới. Đây là nguyên lí duy nhất của Lão Tử. Đừng tranh đấu với cuộc sống bằng không bạn sẽ bị thất bại. Buông xuôi, và thắng lợi

của bạn là chắc chắn. Trong buông xuôi là thắng lợi, trong tranh đấu là thất bại. Nếu bạn thất vọng, điều đó đơn giản chỉ ra bạn đã từng tranh đấu vất vả.

Nếu bạn tìm thấy ai đó người hạnh phúc và thắng lợi, biết rõ rằng người đó đã hiểu nguyên tắc này. Người đó không tranh đấu. Người đó nổi cùng cuộc sống, người đó cưỡi lên con sóng.

Lời của ta có gốc, việc của ta có chủ.

Nhưng trong công chuyện của con người không có nguyên lí mà chỉ có hệ thống. Lão Tử nói: "Nếu ông hỏi ta, ta chỉ có một nguyên lí, và nguyên lí đó có thể được gọi là *buông bỏ sâu sắc*, buông xuôi. Nhưng trong công chuyện của con người thì không có nguyên lí, có hệ thống, một thứ rất phức tạp.

Mọi người không đơn giản nhưng rất phức tạp, khó giải quyết. Họ thậm chí không biết bản thân mình, họ cứ mang bao nhiêu phức tạp bên trong mình. Và phức tạp đó sẽ không cho phép họ hiểu một hiện tượng đơn giản, một nguyên tắc đơn giản - rằng bạn là một phần của cuộc sống, con sóng trong đại dương.

Đừng tranh đấu với đại dương, điều đó là ngu xuẩn. Tận hưởng đại dương đi - trong khi nó đang kéo dài. Dâng lên với đại dương, rơi xuống cùng đại dương. Đừng tạo ra bất kì phân tách nào giữa bạn và đại dương. Điều này là một nguyên tắc đơn giản.

Các Thiền sư đã nói rằng một lời đơn giản giải quyết mọi thứ. Thực tế chỉ một lời cũng có thể giải quyết được mọi thứ. Bạn càng có triết lí phức tạp, bạn sẽ

càng trong rắc rối hơn, bởi vì mọi triết lí đều là một kiểu bọc thép, phòng ngự.

Mọi người tới tôi, họ bị nặng gánh quá nhiều với ý nghĩ và họ tới tôi để thu lấy nhiều ý nghĩ hơn. Tôi là kẻ thù của họ nếu tôi làm nặng họ thêm. Họ cần dỡ gánh nặng. Họ tới và họ nói: "Chúng tôi đã tới để học cái gì đó." Còn tôi nói với họ: "Bạn đã học quá nhiều rồi. Xin bạn quên nó đi, dỡ nó đi! vứt nó đi! Cái đầu của bạn quá nặng, bạn bị nặng đầu. Bạn đang bị giết chết bởi chính gánh nặng của mình."

Quên mọi thứ bạn biết đi! Tri thức là phức tạp. Và tri thức trở thành rào chắn giữa bạn và cuộc sống.

Các triết gia bỏ lỡ cuộc sống vì không ai khác bỏ lỡ cả. Họ đi qua bên cạnh cuộc sống, họ đi song song với nó nhưng họ chưa bao giờ gặp nó, bởi vì triết học lớn bao giờ cũng bao quanh họ như đám mây. Họ không thể nhìn ra ngoài nó được. Mắt họ đầy khói.

Vì thiên hạ không hiểu được cái chỗ đó,
Nên không hiểu được ta.

Và bởi vì mọi người không thể hiểu được một nguyên lí đơn giản, và họ bao giờ cũng quan tâm tới các hệ thống phức tạo, đó là lí do tại sao họ 'không hiểu được ta.'

Hiểu ta, ít kẻ, nên ta mới quí.

Lão Tử đơn giản ngược đời, nhưng ngược đời của ông ấy là đẹp và chỉ ra nhiều điều. Ông ấy nói: *Hiểu ta, ít kẻ* - chỉ vài người có thể biết được ông ấy; không phải

là ông ấy là khó, nhưng bởi vì ông đấy đơn giản tới mức chỉ người thật thà mới có thể biết được ông ấy. Rất ít! Mọi người đều bị biến chất. Chỉ tâm trí không bị biến chất mới có thể biết ông ấy. Rất ít người biết ta, *nên ta mới quí*. Và ông ấy nói đó là *lí do tại sao* ông ấy quí.

Bình thường, khi nhiều người biết bạn, bạn nghĩ bạn đặc biệt. Khi cả thế giới biết về bạn, bạn cảm thấy bạn là phi thường, siêu phàm, cái gì đó cao siêu.

Thực tế Lão Tử là đúng. Khi nhiều người hiểu bạn điều đó đơn giản chỉ ra rằng bạn là rất bình thường, bằng không nhiều người thế không thể hiểu được - mọi người *điên* thế, bạn phải có điên khùng nào đó trong mình, bằng không nhiều người thế có thể không hiểu được bạn. Bạn phải ở cùng mức, cùng bình diện.

Đó là lí do tại những người lãnh đạo chính trị là đặc biệt thế. Họ bắt nguồn từ giai tầng thấp nhất của tâm trí con người. Họ thuộc vào phẩm chất kém nhất của tâm thức con người. Nhưng tất nhiên, thế thì đa số người có thể hiểu được họ, bởi vì đa số thuộc vào cùng mức. Họ nói một ngôn ngữ có thể được tất cả mọi người hiểu.

Một Lão Tử hiếm khi được hiểu. Trong cả thế kỉ, nếu bạn có thể tìm ra ba người hiểu Lão Tử, điều đó là quá mức mong đợi rồi. Nhưng ông ấy nói *nên ta mới quí*.

Bao giờ cũng nhớ điều này: nếu nhiều người nhận ra bạn, rằng bạn là cái gì đó cao siêu, nhớ bạn phải kém cỏi. Bằng không làm sao nhiều người thế nhận ra bạn? Bạn phải vô giá trị. Nếu nhiều người thế ca ngợi bạn, biết cho rõ bạn phải đang trên mảnh đất sai, bằng không bao nhiêu người thế không thể ca ngợi bạn được.

Tôi đã nghe về một nhà thương điên. Một bác sĩ mới kế nhiệm. Bác sĩ cũ về hưu và bác sĩ mới tới. Toàn thể nhà thương điên, năm trăm người điên, mở hội ngày hôm đó, họ nhảy múa cả đêm, và họ rất hạnh phúc. Điều đó chưa bao giờ xảy ra như vậy; bác sĩ này đã từng tới các nhà thương điên khác ở các bệnh viện khác, nhưng không ở đâu ông ấy đã được đón chào thế.

Ông ấy hỏi người điên vào buổi sáng: "Sao các ông mở hội nhiều thế? Tôi chỉ là một bác sĩ thường, sao các ông điên thế với hạnh phúc?" Họ nói: "Ông trông giống chúng tôi thế. Bác sĩ kia không phải là một trong chúng tôi." Bất kì khi nào nhiều người thế ca ngợi bạn, nhớ điều này: bạn phải trông giống họ. Phải có cái gì đó kém cỏi trong bạn, cái gì đó cơ bản. Bạn không thể rất giá trị được. Bằng không chỉ rất ít thợ kim hoàn sẽ có khả năng hiểu được bạn là ai.

Bạn có thể đi qua Lão Tử, bạn có thể không có khả năng nhận ra ông ấy. Bạn không thể đi qua Alexander mà không nhận ra ông ta. Làm sao bạn có thể nhận ra dễ dàng thế một Alexander? Adolf Hitler? Mao Trạch Đông? Sao dễ dàng thế?

Cái gì đó trong bạn đáp ứng. Bạn cũng có một chút ít Alexander trong bạn. Bạn cũng thích trở thành người chinh phục toàn thế giới. Bạn là cũng kiểu, cùng điên khùng. Điên khùng đó giúp cho bạn thoáng nhìn rằng đây là một người mang hình ảnh về điều bạn muốn là. Bạn đánh giá cao chỉ những người là hình ảnh của bạn, mục đích của bạn, lí tưởng của bạn. Lão Tử sẽ đi qua, bạn thậm chí không thể nhận biết rằng ai đó đã đi qua.

Chúng ta có một từ hay cho Phật; một trong các tên của ông ấy là Như Lai - *Tathagata*. Từ này nghĩa là: người tới như gió và đi qua như gió; vậy tới, vậy đi.

Không ai có thể nhận ra khi nào ông ấy tới, khi nào ông ấy đi xa. Khi ông ấy đã đi rồi, thế thì đột nhiên mọi người nhận ra rằng ai đó đã có đó, sự hiện diện.

Vị Phật không được cảm thấy, ông ấy tới như làn gió thoảng, không như cơn bão. Alexander tới như cơn bão, Phật có âm nhạc dịu dàng thế, bạn sẽ không thể nghe thấy nó được; bạn đã trở nên hoà điệu với bãi chợ, với âm nhạc kêu to, với nhạc điên. Chỉ khi cái gì đó đi tới điên hoàn toàn, thế thì nó đi vào trong tâm thức bạn. Bằng không thì không được.

Đó là lí do tại sao mọi người quan tâm tới chính trị. Chính trị là điên khùng, trò chơi của tâm thức rất thấp kém trong bạn. Bạn có thể nhận ra nó. Nhưng Lão Tử nói:

Hiểu ta, ít kẻ, nên ta mới quí
Vì vậy bậc thánh nhân
Ngoài mặc bó vải, mà lòng đầy châu ngọc.

Hiền nhân không nên được hiểu bởi tướng mạo của ông ấy, bởi vì qua tướng mạo bạn hiểu kẻ ngu. Hiền nhân không nên được hiểu bằng áo quần bên ngoài của người đó bởi vì đấy là những áo quần được hoàng đế, chính khách, tướng lĩnh, kẻ chinh phục dùng. Hiền nhân mặc áo quần thô, và mang kim cương bên trong.

Nếu bạn có mắt, chỉ thế thì bạn mới có khả năng thấy nó. Nếu bạn có tai, chỉ thế thì bạn mới có khả năng nghe nó. Nếu bạn sống động thực, vận hành với toàn bộ năng lực của bạn, chỉ thế thì bạn mới có khả năng nhận ra rằng hiền nhân tồn tại. Và trong chính việc nhận ra đó, bạn cũng đã trở thành hiền nhân. Nếu bạn có thể nhận ra hiền nhân trong chính việc nhận ra đó bạn đã lấy

bước tiến lớn, bởi vì chính việc nhận ra đó chỉ ra rằng cái gì đó đã đáp ứng bên trong bạn. Bản ngã đã bị tổn thương.

Chương 4
Đây là kiểu cõi trời gì?

Câu hỏi 1

Cái gì có bên trong mọi người làm cho họ phản ứng với điều thầy nói và điều thầy là bằng những đối kháng thể? Tại sao những người bất đồng với thầy không thể sống cuộc sống riêng của họ theo cách họ cảm thấy, và để thầy với bản thân thầy?

Trách nhiệm không phải là với mọi người, trách nhiệm là với tôi.

Họ không làm điều gì cả. Họ có thể để tôi là bản thân mình, chính tôi mới không để họ là bản thân họ. Họ đơn giản phản ứng, và phản ứng của họ là tự nhiên. Nó bao giờ cũng là vậy, và nó bao giờ cũng sẽ là vậy.

Tôi là người nổi dậy. Bất kì điều gì tôi nói cũng tuyệt đối đi ngược lại với những ước định của họ. Họ đã bị ước định để nhìn vào cuộc sống theo cách nào đó, để nghĩ theo cách nào đó, để sống theo cách nào đó. Điều tôi nói quấy rối họ.

Và tôi làm điều đó một cách có chủ ý, tôi phải quấy rối họ, bằng không, không thể có biến đổi trong cuộc sống của họ.

Và bất kì khi nào bạn nói cái gì đó làm đảo lộn tâm trí cũ, tâm trí cũ trở nên thủ thế. Chẳng cái gì sai trong nó - điều đó là tự nhiên, bởi vì tâm trí cũ quen với hình mẫu sống nào đó đó là dễ dàng; con đường ít trở ngại nhất, là dễ dàng. Tâm trí biết cách nào đó để sống, thế rồi đột nhiên bạn nói cái gì đó quấy rối tâm trí bởi vì bây giờ vấn đề nảy sinh: liệu điều họ tin là đúng hay không. Tôi tạo ra hoài nghi.

Tất nhiên tôi tạo ra hoài nghi để làm cho họ nhận biết về tin cậy cao hơn, nhưng tin cậy cao hơn đó không thấy được cho họ; họ chỉ trở nên vẩn vơ, ngần ngại; bất kì điều gì họ đã từng làm cũng đều trở nên đáng ngờ.

Chẳng hạn, nếu tôi nói: Bạn đi tới đền chùa, và điều đó là vô dụng bởi vì những đền chùa đó do con người làm ra, và làm sao con người có thể làm ra ngôi đền của Thượng đế được? Tất cả những cái do con người chế tạo nhiều nhất sẽ có tính người, không nhiều hơn điều đó. Nếu bạn thực sự trong tìm kiếm ngôi đền của Thượng đế thế thì bạn phải tìm cái gì đó không được tạo ra, không được tạo ra bởi con người.

Nhưng bạn đã đi tới nhà thờ, tới đền chùa, và bạn tự mãn, bạn đã được an ủi bởi nó, bạn có một thường lệ cố định, và bạn đã nghĩ rằng mọi thứ đều diễn ra tốt, thế rồi tôi đột nhiên tới trên đường của bạn và tôi nói: "Ngôi đền này là nhân tạo!" Và bạn đã từng tôn thờ trước sáng tạo riêng của bạn! Thượng đế đã tạo ra con người, con người không thể tạo ra được Thượng đế! Cho nên nếu bạn muốn thực sự tìm kiếm ngôi đền của Thượng đế, đi tới chân trời bao la hơn của sự tồn tại đi. Toàn thể sự tồn

tại là ngôi đền, và chừng nào cái toàn thể còn chưa trở thành ngôi đền bạn sẽ không bao giờ đạt tới điện thờ bên trong nhất của nó, bạn sẽ không bao giờ có khả năng tìm ra trung tâm của tất cả là gì.

Cho nên ngôi đền của bạn là lừa dối, đồ chơi để chơi thôi - tất nhiên điều đó quấy rối bạn.

Người đã đi tới ngôi đền này trong năm mươi năm đột nhiên trở nên nghi ngờ - người đó sẽ làm gì? Người đó sẽ phản ứng bằng giận dữ. Người đó sẽ trở nên đối kháng với tôi, bởi vì tôi đã từng là sự quấy rối trong cuộc sống của người đó.

Quấy rối của tôi được ngụ ý rõ, nhưng đó không phải là vấn đề. Nếu người đó tới gần tôi, tôi sẽ giúp người đó thấy ngôi đền thực - nhưng đó là điều phụ. Đầu tiên người đó phải được thuyết phục rằng ngôi đền của mình là sai và giả. Điều đó là đau đớn.

Khi bạn sống trong mơ và ai đó đánh thức bạn đột nhiên bạn cảm thấy bực mình. Và nếu mơ là đẹp, hay, dịu ngọt, việc đánh thức sẽ là đau đớn và khổ. Đó là lí do tại sao họ đã đóng đinh Jesus. Những người đã đóng đinh Jesus đều không phải là người xấu - đừng bao giờ nghĩ như thế - họ không phải là người xấu. Họ là người tốt, đạo đức - những người rất tốt; nhưng họ đã đóng đinh Jesus bởi vì ông ấy đã quấy rối toàn thể suy nghĩ của họ. Ông ấy là người phá huỷ lớn! Lực phá huỷ lớn! Ông ấy đã buộc họ ra khỏi giấc ngủ của họ, và họ muốn mơ, và giấc mơ của họ đều dịu ngọt. Jesus phải bị đóng đinh.

Họ đã đầu độc Socrates. Những người đã đầu độc Socrates đều là người tốt, họ không phải là lực ác mà là những nhà đạo đức, quan toà thời đó, chính khách, đầy

tớ xã hội - họ tất cả đều cùng nhau trong việc đầu độc một người đơn giản như Socrates, người đã không làm gì ngoài nói cho mọi người.

Nhưng việc nói đó là rất nguy hiểm, rất tiềm năng, bởi vì ông ấy mà có nhiều người bước ra khỏi giấc mơ của họ, đã cứu được nhiều người khỏi an ủi của họ, đã gây choáng cho nhiều người khỏi những niềm tin chết của họ - điều đó là cần thiết, nếu mọi người được giúp đỡ, bạn phải phá vỡ giấc mơ của họ và làm tan tành các niềm tin của họ. Tất nhiên họ phản ứng. Người ta không nên cảm thấy tồi tệ về điều đó. Phản ứng đó là đơn giản và tự nhiên. Họ trở nên đối kháng, đối kháng đó không là gì ngoài biện pháp phòng thủ. Họ tự phòng thủ mình.

Không phải là mọi người không cho phép tôi sống theo cách của tôi đâu. Họ không thể làm được gì - tôi cứ sống theo cách của tôi; dù họ làm bất kì cái gì, điều đó không tạo ra khác biệt. Họ đã đóng đinh Jesus nhưng họ không thể quấy rối được cách sống của ông ấy. Họ đã đầu độc Socrates nhưng họ không thể quấy rối được cách sống của ông ấy.

Quan toà đã cho Socrates tối hậu thư; toà án cảm thấy rằng con người này đã không làm điều gì sai cả; có thể ý tưởng của ông ấy là nguy hiểm, nổi dậy, nhưng ông ấy đã không hành động theo cách phi lí nào; cho nên toà án cho ông ấy phương án cuối cùng: Nếu ông hứa với toà rằng ông sẽ không bao giờ dạy cho mọi người điều ông gọi là chân lí, thế thì ông có thể được xá tội.

Socrates nói: "Tốt hơn cả là các ông cứ giết tôi đi. Bởi vì đó là toàn thể nghề của tôi - nói về chân lí, toàn thể thói quen của tôi, tôi không thể vứt bỏ điều đó được, tốt hơn cả là tôi nên chết."

Ông ấy đã không sẵn sàng vứt bỏ phong cách sống của mình, cách nghĩ của mình; ông ấy đã sẵn sàng vứt bỏ thân thể của ông ấy - điều đó chẳng mấy. Không, không ai có thể quấy rối cách sống của tôi, bởi vì nó không phải là thứ bên ngoài, nó là cái gì đó sâu bên trong ta nơi không ai có thể đi vào được ngoại trừ tôi. Thực tế chính điều ngược lại mới là hoàn cảnh: Tôi quấy rối cuộc sống của mọi người và điều tự nhiên là họ phản ứng bằng đối kháng.

Tôi không có phàn nàn chống lại họ, không cằn nhằn, tôi biết điều đó là tự nhiên. Và tôi không thể làm khác được. Khi tôi thấy cái gì đó sai, tôi phải nói nó là sai chứ. Khi tôi thấy rằng cái gì đó là sai sâu sắc, tôi phải nói rằng nó là sai. Giúp bạn không phải là cái gì đó mà tôi làm cho bạn; tôi không thể đừng làm điều đó.

Điều này phải được hiểu. Chỉ một ánh sáng không thể giúp lan toả ánh sáng được, một bông hoa không thể giúp lan toả hương thơm được, với bất kì giá nào, và với bất kì kết quả nào - điều tôi thấy tôi sẽ phải nói.

Đó không phải là vấn đề về quyết định của tôi nói hay không nói. Điều đó giống như bông hoa nở ra và hương thơm lan toả; dù mọi người thích nó hay không, điều đó không phải là vấn đề. Nếu họ thích nó, họ sẽ sớm được giúp đỡ; nếu họ không thích nó, họ sẽ được giúp chậm hơn chút ít, có vậy thôi.

Câu hỏi 2

Khi mọi điều tôi biết về yêu đều là gắn bó của nó, làm sao tôi có thể vứt bỏ chúng được? Mọi điều tôi có thể thấy là bản ngã níu bám lấy cái nó tin là tình yêu.

Khi bạn nói *Khi mọi điều tôi biết về yêu đều là gắn bó của nó, làm sao tôi có thể vứt bỏ chúng được?* bạn không hiểu đúng tâm trí mình. Nếu bạn thực sự biết rằng chúng là gắn bó, chúng rơi rụng đi. Thế thì không có vấn đề về *làm sao* vứt bỏ chúng. *Làm sao* chỉ tới khi hiểu biết chưa chín.

Nếu bạn đơn giản thấy rằng cái gì đó là rác rưởi, bạn vứt nó đi! Bạn đang hỏi tôi: "Tôi biết rằng những kim cương đó không phải là kim cương thực, chúng là giả, bắt chước, làm sao tôi có thể vứt bỏ chúng được?" - bạn đang hỏi điều này.

Nếu bạn đã thấy sự kiện này, nếu bạn đã nhận ra chân lí rằng chúng là giả, có cần vứt bỏ chúng không? Có câu hỏi nào có thể có về cách vứt bỏ chúng không? Bạn đơn giản vứt chúng đi! Việc vứt bỏ đó thậm chí không phải là nỗ lực về phần bạn - nó xảy ra. Biết rõ rằng điều này là vô dụng, nó rơi rụng đi. Tôi muốn nói: nó tự rơi rụng đi, không phải là bạn vứt bỏ nó đi. Khi một cái giả được biết là giả, nó rơi rụng đi. Khi cái không thực được biết là không thực, nó rơi rụng đi.

Làm sao bạn vứt bỏ được mơ? Bạn biết chúng là mơ - chúng biến mất. Khoảnh khắc bạn biết rằng đây là mơ nó đã bắt đầu biến mất.

Bạn nói: *Khi mọi điều tôi biết về yêu đều là gắn bó của nó*... Không, bạn không biết, bạn bị lẫn lộn; bạn đã từng nghe tôi quá lâu. Tôi liên tục nói rằng điều bạn gọi

là yêu là gắn bó thôi, và tôi đã đặt ý tưởng này vào tâm trí bạn rằng điều bạn gọi là yêu chỉ là gắn bó - đây không phải là hiểu biết *của bạn*, đây là hiểu biết của tôi. Với bạn đây chỉ là thông tin. Ai đó khác đã nói với bạn. Bạn có thể yêu tôi, bạn có thể tin cậy tôi, cho nên bạn coi điều đó như đương nhiên nó phải đúng. Nhưng chân lí không thể được coi như đương nhiên, người ta phải trưởng thành trong nó.

Chân lí không phải là thông tin. Nó không phải là cái gì đó có thể được truyền từ tay này sang tay khác. Cho dù tôi cố truyền chân lí của tôi cho bạn, khoảnh khắc nó đạt tới tay bạn nó sẽ là giả. Đó là chính bản chất của chân lí: không truyền trao được. Bạn phải trưởng thành trong nó. Nó là chín chắn riêng của bạn, nó là việc nhận ra riêng của bạn.

Cho nên nhớ lấy: nghe tôi, bao giờ cũng còn tỉnh táo.

Có nhiều cạm bẫy; và cạm bẫy lớn nhất là, rằng nghe tôi liên tục bạn có thể nghĩ rằng bất kì điều gì tôi nói cũng đều *là chân lí cho bạn*. Nó là chân lí cho tôi, bằng không tôi đã không nói nó, nhưng nó không phải là chân lí cho bạn. Vẫn còn tỉnh táo - nó là *tri thức*. Nó chưa là việc biết và hiểu biết.

Tri thức là được vay mượn, việc biết là nở hoa, bừng nở riêng của bạn. Việc biết đích thực là của bạn, tri thức bao giờ cũng từ nguồn nào đó: Veda, Bible, Koran, ME. Nó bao giờ cũng từ đâu đó khác.

Và đây là bản chất cố hữu của tri thức: được vay mượn, nó làm nặng gánh. Nó chưa bao giờ làm bạn tự do. Chỉ việc biết mới làm bạn tự do, giải thoát bạn. Jesus đã nói: Chân lí giải thoát. Nhưng không phải là chân lí

của người khác. Bằng không mọi người Ki tô giáo đã được giải thoát rồi.

Người Ki tô giáo không được giải thoát. Thực tế chân lí của Jesus đã trở thành tù túng của *ông ấy*. Một Christ là một linh hồn được giải thoát nhưng một người Ki tô giáo thì sao? Người đó sống trong tù; tất nhiên, được trang hoàng theo cách Ki tô giáo. Người Hindu sống trong nhà tù khác, được trang hoàng bằng các thần Hindu, và tranh và ảnh và mật chú. Người Jain sống trong nhà tù Jain. Nhà tù của họ khác, nhưng cảnh tù túng thì sao? Cảnh tù túng là một. Cùm của bạn có thể khác. Thậm chí có thể cùm của bạn còn giá trị hơn cùm của người khác - bạn có thể có cùm vàng, nhưng điều đó không tạo ra khác biệt gì - bạn còn chưa được giải thoát.

Chân lí giải thoát. Chân lí của ai? Làm sao chân lí *của tôi* giải thoát được bạn? Tù túng của bạn là của bạn, làm sao chân lí *của tôi* chặt phá được tù túng *của bạn*? *Bạn* đã tạo ra tù túng của mình từ dốt nát của bạn, bạn phải tạo ra giải thoát riêng của bạn từ nhận biết của bạn về chân lí. Không ai khác có thể giải thoát được bạn. Duy nhất bạn, và *duy nhất bạn*.

Và đừng bao giờ níu bám lấy hi vọng rằng ai đó khác có thể giải thoát cho bạn. Nếu điều đó là có thể rằng một Phật sẽ là đủ, một Jesus chắc sẽ đủ, một Krishna chắc đã làm toàn thể sự việc. Chắc sẽ không có nhu cầu.

Đây là khác biệt giữa tri thức và *việc biết* có tính tôn giáo. Khi Einstein nào đó phát hiện ra chân lí khoa học, một khi được phát hiện ra nó được phát hiện ra cho tất cả mọi người. Thế thì không cần phát hiện ra nó lặp đi lặp lại nữa - điều đó sẽ là ngu xuẩn! Thế thì ngay cả trẻ nhỏ trong trường cũng có thể học chân lí này của lí

thuyết tương đối. Nhưng chân lí của Phật sao? Chân lí của tôi sao? - Không, nó không thể được học theo cách đó.

Đó là lí do tại sao không có khả năng của giáo huấn tôn giáo. Thức tỉnh là có thể, giáo huấn là không thể được. Và tất cả các thầy giáo tôn giáo vĩ đại đều không là thầy giáo chút nào - họ đều là Thầy. Họ đã cố tạo ra phương cách theo đó *bạn* được thức tỉnh. Họ đã không cố cho bạn thông tin.

Phật đã phát hiện ra chân lí *của ông ấy*. Chân lí đó biến mất cùng Phật. Không cái gì còn lại của nó. Chỉ lời còn trong không trung. Những lời đó bạn có thể thu thập, bạn có thể trở nên rất thông thái, bác học lớn, học giả lớn. Nhưng Jesus đã không nói rằng uyên bác giải thoát. Nó trang điểm cho nhà tù của bạn theo cách đẹp đẽ. Bạn có thể sống thoải mái hơn trong nó. Nhưng nó không giải thoát.

Chân lí phải có tính cá nhân. Về căn bản nó phải là *của riêng bạn*, chỉ thế thì nó mới cắt đi cái nút, bằng không thì không cắt được.

Cho nên bạn phải bị lẫn lộn. Tôi cứ nói với bạn trong khi tôi nói tôi không thực sự cho bạn thông tin nào đó. Thực tế tôi chỉ tạo ra phương cách quanh bạn để cho trong phương cách đó, trong tình huống đó, bạn có thể trở nên tỉnh táo hơn.

Chẳng hạn, câu hỏi này - tại sao tôi trả lời câu hỏi này? Tôi không cho bạn câu trả lời, tôi đang tạo ra tình huống trả lời. Và điều đó có chiều hướng khác biệt về chất. Tôi đơn giản tạo ra tình huống trả lời trong đó bạn có thể thấy sự kiện là: Vâng, chân lí riêng của bạn có thể giải thoát cho bạn, không ai khác; trong đó bạn đi tới

nhận ra, trở nên nhận biết, rằng: Đúng! Làm sao chân lí của bất kì ai khác có thể giải thoát được cho mình? Không ai đã tạo ra tù túng của bạn, không ai có thể tạo ra tự do của bạn. Bạn tạo ra tù túng của mình, chỉ bạn tạo ra tự do của bạn.

Khi mọi điều tôi biết về yêu đều là gắn bó của nó, - Không, bạn không biết yêu là gì, bạn chỉ biết gắn bó; và những gắn bó đó bạn không biết *như* gắn bó, bạn biết chúng như yêu, đó là chỗ toàn thể sự việc đi sai. Nếu gắn bó được biết như gắn bó, nó rơi rụng đi. Và tôi sẽ nhấn mạnh lần nữa, *nó rơi rụng đi* - bạn chưa bao giờ vứt bỏ được nó.

Chỉ nhìn sự kiện rằng đây là gắn bó, rằng gắn bó là tù túng - một từ hay cho tù túng - gắn bó đó không phải là yêu... cứ thấy cái xấu của gắn bó - nó rơi rụng đi; thế thì yêu nảy sinh. Cùng năng lượng đã trở thành gắn bó, thoát ra từ gắn bó, nay trở thành năng lượng khác toàn bộ; nó trở thành yêu.

Nhưng điều này phải là hiểu biết *của bạn*. Cho nên *quan sát* đi. Khi bạn bị gắn bó với một người, hay bạn cảm thấy bạn yêu - cứ quan sát: Bạn có sở hữu không? Nếu bạn sở hữu bạn đang cố giết chết người đó, bởi vì không người nào đã bao giờ có thể bị sở hữu, chỉ đồ vật mới có thể bị sở hữu, không người. Làm sao bạn có thể sở hữu được người sống? Bạn có thể sở hữu được nhà, bạn có thể sở hữu được xe, bạn không thể sở hữu được con người. Làm sao bạn có thể sở hữu được đứa trẻ hay chồng hay vợ hay người yêu? Không. Chính nỗ lực sở hữu nói rằng bạn đang cố giết chết người đó và thay đổi người đó thành hàng hoá, thay đổi người đó thành của cải, đồ sở hữu.

Và tất cả những người yêu liên tục làm điều này. Đó là lí do tại sao có nhiều xung đột thế. Tình yêu bao giờ cũng - cái gọi là tình yêu tất nhiên - bao giờ cũng liên tục đấu tranh giữa những người yêu: cả hai đều cố sở hữu lẫn nhau.

Qua sở hữu ghen tuông nảy sinh, nỗi sợ là người khác có thể đi, đi sang ai đó khác, người đàn bà có thể không yêu bạn, hay người đàn ông có thể bắt đầu yêu người đàn bà khác. Thế thì ghen tuông nảy sinh. Ghen tuông là cái bóng của sở hữu. Và khi ghen tuông nảy sinh, sợ nảy sinh. Mọi cái đẹp của tình yêu bị mất đi, toàn thể sự việc đã trở thành bệnh tật, ốm yếu.

Tình yêu không bao giờ sở hữu, bởi vì tình yêu biết rằng yêu là có thể chỉ trong tự do toàn bộ. Khi người khác là tự do toàn bộ, chỉ thế thì tình yêu mới là có thể. Tình yêu là việc xảy ra của tự do toàn bộ. Khi người khác không trong tù túng theo bất kì cách nào, mà tự do cho, tự do không cho, tự do *toàn bộ* - chỉ thế thì việc cho mới là đẹp.

Khi ai đó tới và đem tình yêu của người đó cho bạn mà không đòi hỏi, không yêu cầu cái gì đáp lại cho nó, nó có cái đẹp, nó không của thế giới này, nó có phẩm chất phi phàm của nó, nó linh thiêng.

Đó là lí do tại sao mọi tình yêu lúc ban đầu là đẹp: bởi vì lúc ban đầu không có mong đợi, lúc ban đầu không có sở hữu. Bạn gặp ai đó, người lạ trên tàu hoả - làm sao bạn có thể sở hữu được? Làm sao bạn có thể trói buộc người khác vào bạn được? Làm sao bạn có thể bị gắn bó được? Làm sao bạn có thể ghen tuông được? Không, sự việc mới thế. Lúc ban đầu mọi tình yêu đều cho hương thơm đẹp đẽ, phúc lành, nhưng bạn càng biết

người kia nhiều thì tâm trí tinh ranh càng bắt đầu tạo ra chính trị. Gắn bó là chính trị, yêu là tôn giáo.

Sở hữu người khác là chính trị. Sở hữu toàn thể đất nước là nỗ lực của chính khách. Sở hữu người khác là nỗ lực, trên qui mô nhỏ, của việc là chính trị, để chi phối, để ra lệnh, để kiểm soát, để thao túng; bản ngã của bạn được tôn cao. Bạn bắt đầu giết chết.

Tình yêu càng lắng đọng, tình yêu càng chết. Cái gì đó khác nảy sinh. Thế thì chỉ có cái xác, kí ức chết. Cái gì đó đã đẹp - mọi người yêu đều nghĩ: Cái gì xảy ra? cái gì đi sai? Cái gì đó đẹp lúc ban đầu, thế rồi mọi thứ đi sai chỗ nào? Khoảnh khắc tâm trí bước vào - tâm trí là chính khách lớn nhất có đó.

Trong khoảnh khắc đầu tiên của tình yêu tâm trí không vận hành, nó sững sờ. Trái tim vận hành. Không biết nền tảng, không biết người khác - đích xác người đó là ai, người đó thế nào, người đó là gì, làm sao bạn có thể thao túng được? Không, thao túng còn chưa bước vào. Bạn đang đi vào lãnh thổ chưa được thăm dò, chưa có bản đồ; bạn đang đi vào trong cái không biết.

Bắt đầu là hồn nhiên, nó là trong trắng. Thế rồi, bạn càng cảm thấy thoải mái, lắng đọng - mọi sự đã lắng đọng, bây giờ bạn biết người khác có đó, và bạn có đó, và các bạn cam kết lẫn nhau - bây giờ tâm trí đi vào từ cửa sau. Nó cố gắng sở hữu trái tim; bây giờ tình yêu trở thành gắn bó, sở hữu, ghen tuông, sợ hãi - mọi thứ thành xấu. Khi tình yêu thành xấu nó trở thành *cái xấu nhất*.

Khi bạn rơi xuống từ đỉnh bạn rơi xuống tận đáy giếng. Đỉnh càng cao, thung lũng sẽ càng lớn. Bởi vì điều này, các nhà tư tưởng xã hội dừng lại với hôn nhân. Tất cả các nền văn hoá cũ đều dừng lại với hôn nhân -

không cho thoáng nhìn đầu tiên chút nào, bởi vì thoáng nhìn đó bao giờ cũng sẽ cho so sánh.

Hôn nhân nghĩa là sống cùng với một người mà không có vinh quanh khởi đầu và hồn nhiên khởi đầu của kinh nghiệm này. Không có đỉnh trong hôn nhân, nó là chuyện được thu xếp. Bạn không bao giờ rơi xuống thung lũng. Hôn nhân là an ninh. Tình yêu là nguy hiểm.

Nhưng tôi thiên về tình yêu bởi vì tôi thiên về nguy hiểm. Sống là nguy hiểm, chết là an ninh. Hôn nhân giống như chết, tuyệt đối an ninh - không vấn đề nào sẽ nảy sinh. Nhưng nó là chết, cho dù không vấn đề nào nảy sinh. Nó không sống động! Với tình yêu, hàng triệu vấn đề sẽ nảy sinh, nhưng đó là cách cuộc sống trưởng thành - đối diện, đương đầu, chịu đựng, trưởng thành, đi qua thung lũng nguy hiểm, ngã nhiều lần và đứng dậy, và cố đạt tới đỉnh lần nữa và lần nữa và lần nữa. Qua toàn thể nỗ lực này người ta trưởng thành.

Tình yêu đã biến mất khỏi thế giới bởi vì tâm trí. Mọi người trở nên nhận biết rằng nếu bạn rơi vào trong tình yêu, cho phép mọi người rơi vào trong tình yêu, chẳng mấy chốc họ trở nên khổ. Người có hôn nhân không bao giờ khổ; không bao giờ sướng tất nhiên rồi, nhưng không bao giờ khổ. Người đó đã lắng đọng xuống đất bằng, người đó đi trên đường siêu xa lộ - mọi thứ đều sạch sẽ, lắng đọng. Không nguy hiểm. Người đó chưa bao giờ đi trong rừng, trong cái không biết. Người đó bao giờ cũng đi với bản đồ, và trên mọi ngã tư đều có cột mốc chỉ đường, đi đâu và làm gì. Người đó sống như dòng kênh, không như dòng sông tuôn chảy và chuyển động và tìm kiếm, và không biết đại dương ở đâu.

Nhớ lấy, khi bạn ở trong tình yêu phải rất tỉnh táo, không cái gì khác được cần hơn tỉnh táo. Nếu bạn muốn

thuần khiết của tình yêu phát triển, đừng cho phép tâm trí can thiệp vào; sống trong cái không biết, đừng cố theo bất kì cách nào đảm bảo an ninh tương lai. Khoảnh khắc này nên là khoảnh khắc duy nhất. Ở đây-bây giờ nên là không gian duy nhất. Khoảnh khắc này bạn ở trong tình yêu - đẹp hoàn hảo; cứ ở trong tình yêu đi. Đừng nghĩ về khoảnh khắc tiếp, điều gì sẽ xảy ra. Không ai biết cả. Và không ai có thể lập kế hoạch nó. Và mọi lập kế hoạch đều đi sai.

Cuộc sống vẫn còn là chuyện không biết - và đó là lí do tại sao nó đẹp thế. Khoảnh khắc tiếp bao giờ cũng tới như điều ngạc nhiên không biết. Đừng cố làm cho nó thành dự đoán được. Người được yêu là không dự đoán được, vợ là dự đoán được. Khoảnh khắc một người trở thành dự đoán được người đó chết. Khi nhân loại trở nên nhận biết hơn, hôn nhân sẽ biến mất. Không phải là mọi người sẽ không cùng nhau, thực sự chỉ thế thì mọi người mới cùng nhau; bây giờ họ sống cùng nhau nhưng họ không cùng nhau. Họ sống trong cùng ngôi nhà nhưng họ không sống trong cùng ngôi nhà. Họ là cùng nhau về thể chất, xa xôi về tâm linh.

Khoảng cách bao la tồn tại giữa mọi người. Không trao đổi, không giao cảm. Họ có thể làm tình với nhau - điều đó nữa cũng là điều thể chất. Và khi tình yêu chỉ là về thể chất điều đó dường như bạn có máy bay với bốn động cơ và chỉ một động cơ hoạt động. Nó đi nghiêng, và bao giờ cũng trong nguy cơ rơi. Khi cả bốn động cơ đều hoạt động - đây là điều tôi đã nói với bạn lặp đi lặp lại: một động cơ là dục, động cơ khác là tình yêu, động cơ thứ ba là lời cầu nguyện, động cơ thứ tư là thiền. Khi cả bốn động cơ đều hài hoà, trong hài hoà sâu sắc, thế thì bạn biết cái gì có đó ở đây, cái gì đang *hiện hữu*!

Thế thì bạn trở thành tôn giáo - không phải bạn đi tới đền chùa hay *gurudwara* hay nhà thờ; bỗng nhiên, khi bạn vận hành trong hài hoà sâu sắc, toàn thể bản thể bạn là bản công xéc tô, bản hợp xướng, tất cả các nốt đều rơi vào cùng nhau, gặp gỡ và hội nhập trong một toàn thể, khi bạn là đồng thanh - đây là điều chúng ta đã gọi là *samadhi* ở Ấn Độ, đạt tới như ở nhà, tính cùng nhau tuyệt đối, của bản thể bạn - thế thì bạn cảm thấy biết ơn, thế thì bạn đơn giản cúi lạy. Không phải là có Thượng đế và bạn đang cúi lạy ngài đâu, không, bạn đơn giản cúi lạy từ lòng biết ơn - không phải là có Thượng đế đâu, mà bởi vì có lòng biết ơn.

Nhớ nhấn mạnh tôi nêu về lòng biết ơn, không về Thượng đế. Mọi khái niệm về Thượng đế đều trẻ con, nhân tính hoá. Con người đã tạo ra Thượng đế theo hình ảnh riêng của mình.

Không phải là có Thượng đế, nhưng bỗng nhiên khi bạn vận hành một cách đẹp đẽ, và bạn cảm thấy tốt lành, và tình trạng hạnh phúc sâu sắc bao quanh bạn, lòng biết ơn sâu sắc nổi lên như cột trụ ánh sáng bên trong bạn. Nó xuyên thấu mọi bầu trời; nó đi tới chỗ cao nhất, nó đi tới chỗ sâu nhất; bỗng nhiên bạn cúi lạy - không trước bất kì ai, nhớ lấy, bạn đơn giản cúi lạy trong lòng biết ơn sâu sắc bởi vì bạn không biết phải làm gì - phúc lành thế! phúc lạc thế! cực lạc thế - phải làm gì? Bạn đơn giản cúi lạy trong lòng biết ơn sâu sắc *trước cái toàn thể*. Bạn trở thành con người có tính thượng đế.

H. G. Wells đã nói về Phật và tôi thích trích dẫn nó lặp đi lặp lại, rằng chưa bao giờ có một người *vô thượng đế hơn và thượng đế hơn*. Ông ấy đã nói về Phật rằng Phật là người vô thượng đế nhất và là người thượng đế nhất trong toàn thể lịch sử con người. Phật như vậy đấy.

Ông ấy không tin vào bất kì Thượng đế nào, nhưng bạn không thể tìm được một người thiêng liêng hơn.

Tuyệt đối biết ơn. Cám ơn sâu sắc.

Vẫn còn tỉnh táo, bởi vì nếu yêu trở thành gắn bó bạn sẽ không bao giờ vận hành trong tính toàn bộ của bạn. Năng lượng đã đi theo đường sai. Đừng cho phép yêu trở thành gắn bó, vẫn còn tỉnh táo! Cho phép tự do tuyệt đối, cho dù đôi khi điều đó là đau đớn - nó là vậy. Nhưng đau đó cũng là đẹp.

Khi bạn khổ vì tự do, khổ đó là tốt. Khi bạn thoải mái vì tù túng, thoải mái đó là xấu.

Tôi đã nghe kể về một câu chuyện, rằng một người, một tu sĩ lớn, một đêm mơ rằng ông ấy ở trong một lâu đài đẹp, ngủ dưới một cây, gió mát thoảng qua, hương hoa tinh tế, chim hót; ông ấy không thể nào tưởng tượng được khoảnh khắc nào thiên đường hơn. Ông ấy nhìn quanh - nó thực sự là an bình, đẹp. Ông ấy nghĩ trong tâm trí ông ấy phải đang trong thiên đường! Nhưng ông ấy cảm thấy đói, cho nên ông ấy nghĩ: "Nhưng kiếm thức ăn ở đâu? Mình cảm thấy đói." Bỗng nhiên một thiên thần xuất hiện, cùng với thức ăn ngon, và ông ấy đói tới mức ông ấy cũng chẳng bận tâm hỏi: "Thức ăn này tới từ đâu vậy, và ông là ai?" Ông ấy ăn. Thế rồi ông ấy muốn uống nước, nước xuất hiện từ một thiên thần khác; thế rồi ông ấy cảm thấy muốn ngủ, rất mệt mỏi, cho nên ông ấy nói: "Nhưng ngủ ở đâu? Không có giường." Một chiếc giường xuất hiện từ thinh không, từ trời xanh. Ông ấy ngủ. Khi ông ấy thức dậy ông ấy trở nên hơi sợ. Điều gì đã xảy ra?

Bây giờ ông ấy muốn làm cái gì đó. Ông ấy cảm thấy đầy năng lượng; cho nên ông ấy lại nói trong tâm

trí mình: "Xin phái xuống thiên thần nào đó, tôi muốn làm cái gì đó." Một thiên thần xuất hiện. Ông ấy nói: "Tôi muốn làm cái gì đó, bây giờ tôi đầy năng lượng, được nghỉ ngơi rồi." Thiên thần nói: "Điều đó khó đấy. Mọi điều ông yêu cầu chúng tôi có thể cung cấp, nhưng việc làm là không được phép ở đây. Ông không thể làm cái gì được - ông có thể nghỉ ngơi! Ông có thể thoải mái, thoải mái tuỳ ý ông. Bất kì cái gì ông cần, ông cứ hỏi, và nó sẽ được cung cấp."

Vài ngày trôi qua, thế rồi người này cảm thấy rất rất chán: không thể làm được cái gì và mọi thứ đều được cung cấp - ra lệnh, ngay lập tức, không lỗ hổng thời gian. Một hôm ông ấy nói: "Đây là kiểu cõi trời gì thế này? Đáng tốt hơn là tôi bị ném xuống địa ngục. Thiên thần xuất hiện và nói: "Ông nghĩ ông đang ở đâu? Đây là địa ngục."

Tôi thích câu chuyện này. Địa ngục phải rất thoải mái, phải tuyệt đối thoải mái, cho nên không cuộc sống nào được cần. Mọi thứ đều được cung cấp và bạn trở nên chết, bạn sống vô vị; bạn không sống.

Đừng cố làm cuộc sống của bạn chỉ thoải mái. Đó là cách tình yêu trở thành gắn bó - bạn sợ thay đổi. Người yêu có thể bỏ đi. Ngày mai nó có thể không như cũ nữa, cho nên bạn làm các thu xếp. Bạn đi tới toà án để được đăng kí, để cho khi ngày mai người yêu muốn bỏ đi, hay chồng muốn bỏ đi, toà án sẽ buộc họ không được bỏ đi.

Trong mọi nước hôn nhân là rất dễ dàng, li dị là khó khăn. Nó đáng phải ngược lại. Hôn nhân nên rất rất khó khăn. Mọi người nên được cho một thời kì thử thách, để cho bạn chờ đợi trong ba năm, thế rồi mới lấy nhau - không vội gì. Và li dị nên ngay lập tức.

Nhưng không, hôn nhân là tuyệt đối dễ dàng; nếu bạn muốn lấy nhau bạn chỉ đi ra toà, nói như vậy, và các bạn được lấy nhau. Không ai bận tâm, bởi vì đó là dành cho bạn để vào địa ngục - nếu bạn muốn, bạn đi vào; nhưng nếu bạn muốn đi ra khỏi nó, thế thì toàn thể luật pháp và lực của luật pháp sẽ ngăn cản bạn.

Xã hội sống vì an nhàn. Chỉ hiếm cá nhân mới chọn khổ - để trưởng thành. Xã hội là cái chết tập thể; bằng cách nào đó kéo lê.

Đừng cho phép tình yêu của bạn trở thành gắn bó - nhưng bạn sẽ làm gì? Vẫn còn tỉnh táo, không điều gì khác có thể được làm. Chỉ tỉnh táo mãnh liệt; mãnh liệt đó của tâm thức là ngọn lửa; trong ngọn lửa đó, tình yêu vẫn còn thuần khiết; nó không trở thành tù túng, và nó không cố thao túng người khác. Thế thì tình yêu trở thành cánh cửa của lời cầu nguyện.

Nếu nó hỏng, nó trở thành địa ngục và trở thành gắn bó, sở hữu, ghen tuông, và thế thì bạn khổ, thế thì nó là ác mộng. Thế thì tốt hơn cả là đừng rơi vào tình yêu. Vẫn còn một mình và chịu khổ một mình. Tại sao tạo ra khổ vì bất kì ai khác?

Khi bạn mang người khác vào, khi bạn đi vào trong quan hệ, nhớ lấy, quan hệ có thể trưởng thành chỉ trong tự do. Đừng bao giờ trở thành nô lệ và đừng bao giờ cố làm cho bất kì ai thành nô lệ. Điều này nên là cương lĩnh.

Và bạn nói:

Mọi điều tôi có thể thấy là bản ngã níu bám lấy cái nó tin là tình yêu - điều đó nữa cũng không là hiểu biết của bạn. Nếu bạn có thể thấy bản ngã, bạn đã siêu việt lên trên nó. *Ai* đang thấy bản ngã? *Ai* đang thấy bản ngã

níu bám? Bạn phải đã siêu việt lên, bạn phải đã trở thành nhân chứng. Và khi người ta trở thành nhân chứng bản ngã biến mất hệt như giọt sương biến mất trong ánh mặt trời buổi sáng.

Nó đơn giản biến mất. Nó không thể vẫn còn trong ánh sáng và lửa và nhiệt của việc chứng kiến - nó đơn giản biến mất. Nó là hiện tượng ban đêm. Nó có thể sống chỉ trong bóng tối.

Không, đó là bản ngã đang nhìn, không cái gì khác đã xảy ra.

Rất khó nhìn thấy bản ngã, bởi vì nó rất tinh vi. Cái tinh vi nhất trên thế giới là bản ngã, tinh vi hơn nguyên tử, điện tử, tinh vi hơn bất kì năng lượng nào, bởi vì nó hay lảng tránh thế bạn không thể bắt giữ được nó. Thực tế nó không tồn tại, đó là lí do tại sao bạn không thể bắt giữ được nó. Nhưng nếu bạn trở nên tỉnh táo - bạn càng tỉnh táo, bản ngã càng ít có đó để thấy - một khoảnh khắc tới khi bạn hoàn toàn tỉnh táo, toàn thể năng lượng được biến đổi, không có bản ngã.

Cho nên đừng cứ thu thập tri thức từ tôi. Điều đó sẽ không ích gì; thay vì thế nó sẽ cản trở bạn. Bởi vì bạn sẽ nghĩ rằng bây giờ bạn biết, và bạn không biết. Bao giờ cũng vẫn còn tỉnh táo về dốt nát của bạn, bởi vì dốt nát có khả năng, tri thức không có khả năng. Nếu bạn dốt nát bạn có thể trở thành người biết một ngày nào đó, nhưng nếu bạn trở nên thông thái - mọi cánh cửa đều đóng lại.

Câu hỏi 3

Tôi cảm thấy dễ chùng lỏng và tự nhiên quanh thầy hơn trong thế giới. Nhưng không trong đạo tràng của thầy. Sao có điều đó?

Đạo tràng cũng là một phần của thế giới, đạo tràng không phải là một phần của tôi - không thể là được.

Với tôi điều đó là khác toàn bộ. Đạo tràng là một phần của thế giới, bãi chợ. Đạo tràng không thể là một phần của tôi. Tôi sẽ qua đời một ngày nào đó, đạo tràng sẽ có đó, thậm chí còn được chính thức hoá hơn nó bây giờ. Tôi sẽ biến mất khỏi thế giới này chẳng chóng thì chầy, đạo tràng có thể tiếp tục hàng thế kỉ - nó là một phần của thế giới. Ki tô giáo là một phần của thế giới, không phải của Christ.

Cho nên với tôi bạn có thể cảm thấy chùng lỏng và tự nhiên, bởi vì tôi không áp đặt cái gì lên bạn. Nếu tôi cố áp đặt cái gì, bạn sẽ không cảm thấy chùng lỏng và tự nhiên. Tôi cho bạn tự do bởi vì tôi yêu tự do, nhưng đạo tràng không thể cho bạn tự do được, đạo tràng là một phần của thế giới, thế giới trần tục. Phân biệt đó bạn phải giữ trong tâm trí. Đừng đồng nhất tôi với đạo tràng.

Tôi có thể là khách ở đây, như bạn vậy, nhưng tôi cũng là người ngoài. Đạo tràng này không phải là của tôi - không đạo tràng nào có thể là của tôi. Đạo tràng tồn tại vì những chức năng nào đó. Nó là một tổ chức! Tổ chức phải là tổ chức. Qui tắc và qui chế. Làm sao bạn có thể chùng lỏng và tự do được trong nó? Bạn không thể thế được. Nhưng bạn phải chịu đựng đạo tràng vì tôi. Cho nên cảm thấy thương hại nó và đừng bị quấy rối.

Câu hỏi 4

Tôi không cảm thấy chân thành với thầy. Tôi không làm điều thầy bảo tôi làm. Tại sao?

Không cần cảm thấy chân thành với tôi. Ai bảo bạn cảm thấy chân thành với tôi? Tôi chưa bao giờ bảo bạn. Nhưng bạn là người tạo mặc cảm lớn. Bạn cứ tạo ra cảm giác mặc cảm. Bây giờ đây là mặc cảm mới, cứ dường như bạn đang phạm tội vậy. Bạn không cảm thấy chân thành với tôi. Tôi chưa bao giờ cảm thấy chân thành với bạn cho nên tại sao bạn phải bận tâm? Tôi cảm thấy chân thành với bản thân tôi, bạn cảm thấy chân thành với bản thân bạn. Và nếu bạn muốn làm điều gì đó - bạn làm nó! Nếu bạn không muốn làm điều gì đó, bạn không làm nó!

Tôi không ở đây để áp đặt ý chí của tôi lên bạn bởi vì điều đó sẽ tạo ra tù túng, cảnh nô lệ. Đó là điều mọi tôn giáo đã làm. Tôi chỉ giúp bạn để cho bạn có thể thấy toàn thể trò chơi, và thế thì nếu bạn muốn chơi nó, thì chơi nó; nếu bạn không muốn chơi nó, vứt nó đi.

Nhưng bạn không cần cảm thấy chân thành với tôi - tôi là ai? Tại sao bạn phải cảm thấy chân thành với tôi? Chân thành với bản thân bạn đi.

Tôi dạy bạn là bản thân bạn. Tôi không dạy bạn là kẻ bắt chước. Bạn không theo tôi! Bạn phải theo bản thể riêng của bạn, thôi thúc bên trong riêng của bạn.

Nhiều nhất Thầy có thể chỉ ra con đường; nhiều nhất Thầy có thể là cái trỏ. Nhưng *bạn* phải bước đi. Và nếu bạn muốn bước - chỉ thế thì bạn bước.

Cho dù thỉnh thoảng bạn cảm thấy thích buông xuôi và bạn tới và buông xuôi, thực tế đó là ý tưởng *của bạn*, rằng bạn muốn buông xuôi theo tôi, cho nên tôi có thể làm được gì? Buông xuôi đi! Nếu bạn không muốn buông xuôi, tôi có thể làm được gì? Đừng buông xuôi. Khi bạn buông xuôi với tôi bạn có thể nghĩ rằng bạn đang theo tôi - không, bạn đang theo thôi thúc riêng của bạn để buông xuôi. Bất kì ngày nào bạn cũng có thể rời bỏ tôi. Làm sao tôi ngăn cản được bạn khỏi rời bỏ tôi?

Nhưng tâm trí là lực tạo ra mặc cảm. Và bạn đã được huấn luyện để không tạo ra cái gì ngoài mặc cảm. Với mọi thế kỉ quá khứ, các tu sĩ, chính khách - họ đã từng chi phối nhân loại bằng việc tạo ra mặc cảm. Họ nói 'Điều này là sai', và một khi họ thuyết phục bạn điều này là sai, nếu bạn làm nó bạn cảm thấy mặc cảm, và nếu nó là cái gì đó tự nhiên và bạn không làm nó, thế thì bạn cảm thấy trong khó khăn.

Chẳng hạn, ai đó nói rằng ăn thức ăn có mùi vị là xấu. Mahatma Gandhi hay nói với các đệ tử của ông ấy: Người ta phải vượt ra ngoài mùi vị. Trong đạo tràng của ông ấy, mùi vị không được phép. Bạn phải ăn, nhưng không cảm thấy mùi vị. Ông ấy thường phá huỷ khả năng nếm của mình bằng tương ớt được làm từ lá *neem* - rất đắng, lá đắng nhất bạn có thể tìm thấy ở Ấn Độ. Và ông ấy sẽ ăn tương ớt với thức ăn, để phá huỷ vị giác, bởi vì nó đắng thế, cả mồm bạn đắng tới mức bạn không thể nếm được cái gì.

Mọi người sẽ nếm cái gì đó - và điều này là tự nhiên, lưỡi được làm để nếm - chúng sẽ cảm thấy mặc cảm, chúng sẽ cảm thấy mặc cảm về phạm tội nào đó.

Tôn giáo đã dạy và thuyết giảng rằng dục là xấu - tội lỗi. Bây giờ dục là ham muốn tự nhiên! Một hiện

tượng rất tự nhiên. Bạn chẳng có liên quan gì tới nó. Nhưng họ đã ước định tâm trí rằng dục là xấu, và mọi đứa trẻ đều được dạy điều này, cho nên khi thôi thúc dục nảy sinh nó cảm thấy mặc cảm. Và thế thì cả hai đường đều khó: Nếu bạn không đi vào trong dục thôi thúc tự nhiên trở thành ác mộng. Nếu bạn đi vào trong dục, tâm trí được trau dồi cảm thấy, làm cho bạn mặc cảm. Cho nên, hoặc mặc cảm hoặc rơi vào trong điều sai, tội lỗi, đây là chọn lựa đã được trao cho bạn.

Mọi thứ cứ thay đổi, ý tưởng thay đổi, nhưng dầu vậy lực tạo mặc cảm gốc vẫn còn như cũ.

Bây giờ bạn ở đây. Tôi ở đây để làm cho bạn tự do khỏi mặc cảm, để làm cho bạn tự nhiên, tuôn chảy, bởi vì đó là cách tôi đã biết điều tối thượng: bằng việc là tự nhiên và tuôn chảy, bằng việc chấp nhận chứ không phủ nhận, không bởi nói Không mà bởi nói Có toàn bộ với cuộc sống, bằng khẳng định nó chứ không phủ định nó - đó là cách tôi đã đi tới biết điều tối thượng.

Với bạn nữa tôi cũng muốn bạn được tự do với mặc cảm. Làm bất kì cái gì bạn muốn làm. Làm nó một cách toàn bộ. Đừng tạo ra mặc cảm - nếu làm mà sai, làm nó một cách toàn bộ đi; nếu làm sai, bạn sẽ đi tới hiểu biết rằng nó là sai! Nó rơi rụng đi. Nếu làm không sai, và bởi việc làm nó bạn nhận ra rằng nó là đẹp - nó sẽ phát triển. Không có cách khác.

Đừng tạo ra lí tưởng. Một khi bạn tạo ra lí tưởng bạn bao giờ cũng sẽ gặp khó khăn bởi vì bạn bao giờ cũng sẽ nghĩ dưới dạng *phải, nên*: Điều này *phải* được thực hiện.

Cái *nên* đó cần được làm; cái *phải* đó cần được làm... và bạn bao giờ cũng cảm thấy bị què quặt, mặc cảm, kẻ tội nhân. Bạn bao giờ cũng cảm thấy ốm yếu.

Bạn không bao giờ có khả năng chấp nhận bản thân mình. Bạn sẽ không bao giờ có khả năng yêu bản thân mình, và người không thể yêu bản thân mình mặc cho mọi sai lầm mà con người hay mắc, nếu bạn không thể yêu bản thân mình mặc cho tất cả những điều đó, bạn sẽ bỏ lỡ toàn thể vấn đề về ở đây trong cuộc sống. Yêu bản thân mình đi mặc cho mọi thứ có đó, *cái đó* cho bạn cơ sở. Chỉ trên cơ sở đó bạn yêu người khác, chỉ trên cơ sở đó dinh thự của tình yêu cao hơn mới được dựng lên.

Nhớ lấy, kinh nghiệm bao giờ cũng tốt; tôi nói *bao giờ* một cách vô điều kiện. Cho dù nó là xấu nó là tốt, bởi vì bạn biết rằng nó là xấu, và bạn biết điều này chỉ qua kinh nghiệm. Một khi bạn biết nó, nó rơi rụng đi, không cái gì để lo nghĩ cả.

Đừng sợ sai lầm - và mọi tội lỗi đều chỉ là sai lầm - không có gì nhiều với chúng, chỉ là những sai lầm nhỏ. Đừng sợ phạm phải chúng. Cứ phạm chúng đi! Nhưng nhớ chỉ phạm chúng một lần thôi, bởi vì khi bạn đã biết chúng, và chúng là vô tích sự và vô dụng, để chúng rơi rụng đi. Tự chúng rơi rụng đi.

Cho nên bạn không cần lo nghĩ về việc chân thành với tôi. Nếu bạn thực sự chân thành với bản thân mình bạn là chân thành với tôi. Nếu bạn trở thành bản thân mình, bạn đã theo tôi. *Bằng cách không theo tôi*, bằng cách đạt tới trung tâm cá nhân của bạn, bạn theo tôi. Bằng cách theo tôi, bạn sẽ bỏ lỡ trung tâm của bạn. Và đó là cách bạn sẽ không chân thành với bản thân bạn và với tôi nữa. Bạn có hiểu vấn đề không?

Nó là đơn giản, nó có vẻ ngược đời. Bằng việc đạt tới bản thân mình, bạn đã chân thành với tôi. Nếu bạn tạo ra mặc cảm, và bạn cảm thấy lo nghĩ về nó, rằng bạn không theo tôi, bạn sẽ trở nên ngày một chán nản hơn.

Và người buồn và chán, người bị mặc cảm, không thể mở hội, không thể trở thành tôn giáo được.

Trở thành tôn giáo người ta cần trái tim nhảy múa. Trở thành tôn giáo người ta cần mở hội. Trở thành tôn giáo người ta cần tận hưởng và vui mừng trong những điều nhỏ bé. Nếu bạn học cách được vui mừng trong những điều nhỏ bé: ăn thức ăn, tắm, đi dạo buổi sáng; nếu bạn có thể vui mừng trong những điều nhỏ bé - và không có điều lớn trong cuộc sống, chỉ những điều nhỏ có đó - nếu bạn vui mừng trong những điều nhỏ thế thì những điều nhỏ trở thành lớn. Và tổng hiệu quả tích luỹ của những điều nhỏ được sống, được mở hội, làm biến đổi bạn. Bạn trở nên có tính tôn giáo. Đó là chìa khoá thần kì để mở cánh cửa tôn giáo.

Đừng trở nên buồn - có đủ nhà thờ cho người buồn rồi, tôi không định tạo ra nhà thờ nào khác cho buồn và mặt dài. Đừng cảm thấy mặc cảm, có đủ địa ngục rồi. Con người bị nặng gánh quá nhiều.

Nếu tôi có thể giúp bạn nhảy múa chút ít, ca hát chút ít, tận hưởng chút ít, cảm thấy biết ơn và cám ơn chút ít, vậy là đủ.

Câu hỏi 5

Tôi đã thấy nhiều đàn bà làm thanh tâm mạnh trong thiền, nhưng đàn ông không bao giờ. Tại sao? Họ không cần nó sao?

Họ cần nó nhiều hơn bất kì đàn bà nào. Nhưng họ đã bị huấn luyện không khóc, không kêu; từ chính thời thơ ấu con trai đã được dạy không yếu đuối, không giống như con gái. Nếu nó khóc họ nói: "Dừng lại! Cháu là đàn ông; con trai không bao giờ khóc, điều này chỉ dành cho con gái."

Đàn ông đã được dạy và được huấn luyện không khóc, không kêu. Họ đã trở thành đá. Và nhớ lấy, nếu một người không thể khóc một cách toàn tâm, người đó không thể cười được. Và Thượng đế không tạo khác biệt gì giữa đàn bà và đàn ông, ngài đã cho cùng tuyến lệ cho cả hai. Nếu như có phân biệt - rằng đàn ông không khóc - thì đã không có tuyến lệ trong mắt đàn ông, hay đã có ít hơn đàn bà. Nhưng chúng đích xác là như nhau. Cho nên tự nhiên đã không làm nó theo cách đó. Chính xã hội con người tạo ra bản ngã rằng đàn ông phải kiêu căng và tự kiêu.

Đây là chủ nghĩa gia trưởng đàn ông. Đàn bà có thể khóc - cô ấy là sinh linh thấp thế, không cần lo nghĩ về cô ấy, cô ấy có thể khóc. Người yếu đuối. Đàn ông mạnh mẽ.

Nhưng theo một cách nào đó điều đó đã là tốt cho đàn bà - họ tự nhiên hơn đàn ông. Đó là lí do tại sao họ là đẹp hơn đàn ông; được thảnh thơi hơn đàn ông.

Bạn có quan sát dữ liệu không? Nhiều đàn ông tự tử hơn đàn bà. Bạn có thể có khái niệm ngược lại, bởi vì nhiều đàn bà nói về tự tử hơn - nhưng họ chẳng bao giờ làm điều đó: họ cứ nói. Cho dù họ uống thuốc ngủ họ bao giờ cũng uống chúng theo lượng họ không bao giờ chết. Đàn ông tự tử nhiều hơn đàn bà - phải tự tử, cuộc sống trở thành gánh nặng thế.

Kêu và khóc là cách thức tự nhiên, cái van an toàn, để cho phép xúc động được tích luỹ - buồn, được tống ra khỏi hệ thống: nó là việc lau sạch sâu sắc. Mọi đàn ông và mọi đàn bà nên học cách khóc hoàn hảo. Và cách tận hưởng nó! Nó là một quá trình nhẹ gánh và làm tỉnh táo thế; không chỉ mắt bạn trở nên tươi tắn khi nước mắt đã chảy ra, toàn thể con người bạn cũng trở nên thuần khiết, đơn giản, hồn nhiên. Bạn lại đạt tới sự trong trắng có thời đã thuộc vào bạn, nhưng bị mất, bạn lại trở nên không bị biến chất. Sau việc khóc tốt bạn cảm thấy được tắm đã, chính linh hồn đã đi tắm. Bạn lại sẵn sàng và trẻ trung hơn.

Đàn bà trông trẻ hơn đàn ông, mạnh khoẻ hơn đàn ông. Trên khắp thế giới đàn bà bị ốm ít hơn đàn ông, sống lâu hơn đàn ông - lâu hơn năm năm. Nếu đàn ông sẽ sống bẩy mươi nhăm tuổi, đàn bà trung bình sẽ sống tám mươi tuổi. Đó là lí do tại sao nếu bạn đi sang phương Tây bạn sẽ thấy nhiều bà già, nhưng không nhiều ông già lắm. Họ sẵn sàng mọi ngày, họ cho phép, họ không bản ngã.

Đàn bà phát điên ít hơn đàn ông bởi vì họ có phần điên hàng ngày rồi, họ chưa bao giờ phát điên cả khối. Đàn bà gần như mọi ngày, thỉnh thoảng, họ phát điên - nhưng chỉ trong vài phút; điều đó là hay, chẳng cái gì sai trong nó: họ la lối và nhảy nhót và ném đĩa - điều đó chẳng tốn kém gì, nhưng đàn ông cứ tích luỹ điên khùng. Anh ta không thể khóc được, anh ta không thể ném đĩa được - điều đó không phải là tính nam giới. Anh ta bao giờ cũng phải cảnh giác, thế thì điên khùng cứ tích luỹ bên trong tim anh ta - một ngày nào đó nó bùng nổ.

Nhiều đàn ông hơn trong nhà thương điên. Và nếu bạn nhìn vào xã hội, đàn ông quan tâm tới chính trị, không phải đàn bà. Thỉnh thoảng cũng có vài đàn bà quan tâm đấy, nhưng họ phải có hooc môn nam trong thân thể họ. Nghiên cứu khoa học nào đó là cần thiết.

Và đàn bà quan tâm tới chính trị, và đạt tới đỉnh, chưa bao giờ là rất tính đàn bà, họ chưa bao giờ yêu chồng mình, con mình, chưa bao giờ; họ nhiều hướng chính trị hơn, hướng bản ngã hơn.

Và tất nhiên khi đàn bà đi vào trong chính trị cô ấy sẽ buộc mọi đàn ông ra khỏi nó. Điều đó là tự nhiên, bởi vì khi cô ấy làm, cô ấy thực sự làm điên cuồng trong nó. Đàn ông có thể có cách xử sự nào đó, nhưng cô ấy không có. Bởi vì đàn ông đã bị ép buộc theo cách thức lịch lãm; ngay cả nếu người đó tranh đấu, người đó tranh đấu theo cách thức lịch sự, người đó tuân theo những qui tắc nào đó - nhưng đàn bà là hoang dã; khi cô ấy tranh đấu cô ấy không theo qui tắc nào cả, cô ấy đơn giản tranh đấu. Đó là lí do tại sao bất kì khi nào bạn tranh cãi với đàn bà bạn bao giờ cũng bị đánh bại, bởi vì cô ấy không theo qui tắc trò chơi, không có logic trong nó; cô ấy nhảy từ điểm này sang điểm khác mà không có mối nối thấy được!

Con người đã tạo ra mọi chiến tranh bởi vì con người điên hơn. Sau cứ mười năm một cuộc chiến tranh thế giới lớn lại được cần tới. Nó làm thảnh thơi. Khi con người giết người khác, chỉ thế người đó mới cảm thấy chút ít nhẹ bớt.

Chừng nào con người còn chưa được phép kêu và khóc và được tự nhiên, và mọi đứa trẻ đều được dạy kêu và khóc, và được bảo: "Điều đó là đẹp; khi cháu cảm thấy đau - khóc đi! Khi cháy cảm thấy tồi tệ, cứ để nước

mắt trào ra từ mắt..." Bạn có thể không tin tôi, bởi vì việc này có thể dường như quá cường điệu nhưng tôi bảo bạn rằng nếu đàn ông có thể bắt đầu kêu và khóc như đàn bà, chiến tranh sẽ bớt đi trên thế giới, điên khủng sẽ bớt đi trên thế giới, tự tử sẽ bớt đi trên thế giới, tai nạn trên đường sẽ bớt đi trên thế giới.

Năm mươi phần trăm tai nạn xe hơi là bởi vì đàn ông giận dữ. Anh ta không thể hét lên cho nên anh ta hét lên qua nhấn ga. Anh ta vượt ra ngoài giới hạn tốc độ, anh ta điên lên cùng chiếc xa, và anh ta tận hưởng niềm hồ hởi tới với tốc độ này.

Đàn bà lái xe không phải là người lái xe tốt, nhưng họ không bao giờ gây ra nhiều tai nạn thế, tôi đã từng thu thập dữ liệu. Đàn bà lái xe không phải là người lái xe tốt bởi vì họ không phải là tâm trí máy móc tốt, họ không phải có tính công nghệ; nhưng nếu đàn bà lái xe biết lái, cô ấy bao giờ cũng lái xe an toàn. Bản thân tôi có Laxmi là lái xe của tôi, bao giờ cũng an toàn, bởi vì cô ấy sẽ không bao giờ vượt quá giới hạn.

Con người đã bị ước định sai, đó là lí do tại sao thanh tâm trở thành khó khăn. Nhưng thanh tâm là rất rất cần thiết. Nếu bạn không thể đi vào trong thanh tâm sâu bạn không thể đi vào thiền được. Trước khi bạn cất cánh bay vào bầu trời bạn phải làm đỡ nặng gánh bản thân mình. Đó là toàn thể vấn đề của thanh tâm.

Câu hỏi 6

Khi khoảnh khắc sợ tới, phải làm gì?

Sao bạn hỏi phải làm gì? Khi có sợ - thì sợ! Sao tạo ra nhị nguyên? Khi khoảnh khắc sợ tới - sợ đi, run lên vì sợ, cho phép sợ chiếm quyền. Sao có việc hỏi thường xuyên này: *phải làm gì*? Bạn không thể cho phép cuộc sống theo bất kì cách nào chiếm quyền sở hữu bạn sao?

Khi yêu chiếm quyền sở hữu, phải làm gì? Thì yêu! Không làm gì cả, cho phép tình yêu chiếm quyền sở hữu bạn. Khi sợ tới - run rẩy, như chiếc lá trong gió lớn. Và điều đó sẽ là đẹp. Khi nó đã qua bạn sẽ cảm thấy thanh thản và bình lặng, như khi cơn bão lớn đi qua mọi thứ bị bỏ lại bình thản và yên tĩnh sau nó. Sao bao giờ cũng phải tranh đấu với cái gì đó? Sợ tới - nó là tự nhiên, tuyệt đối tự nhiên. Nghĩ tới một người không có sợ là không thể được, bởi vì người đó sẽ chết. Thế thì ai đó sẽ bấm còi xe trên đường và người không có sợ cứ đi, người đó không bận tâm. Thế thì rắn sẽ có trên đường và người không có sợ sẽ không bận tâm, người đó sẽ cứ đi. Người không có sợ sẽ tuyệt đối ngu xuẩn, đần độn.

Sợ là một phần của thông minh của bạn, không cái gì là sai trong nó. Sợ đơn giản chỉ ra có cái chết; và chúng ta con người ở đây chỉ vài khoảnh khắc. Run rẩy đó nói rằng chúng ta không vĩnh viễn ở đây, chúng ta không mãi mãi ở đây, vài ngày nữa và bạn sẽ qua đi.

Thực tế bởi vì sợ mà con người đã ở sâu trong tìm kiếm tôn giáo - bằng không sẽ không có vấn đề gì. Không con vật nào là tôn giáo, bởi vì không con vật nào trong sợ hãi. Không con vật nào có thể tôn giáo được bởi vì không con vật nào có thể nhận biết về cái chết. Con người nhận biết về chết, mọi khoảnh khắc chết đều có đó, bao quanh bạn từ mọi nơi bất kì khoảnh khắc nào bạn cũng sẽ đi đời; điều đó cho bạn run rẩy. Tại sao sợ -

run rẩy! Nhưng bản ngã lại nói: "Không, *mình* - sợ sao? Không, đây không phải là dành cho mình, đây là dành cho kẻ hèn. Mình là người bạo dạn."

Điều đó không dành cho kẻ hèn đâu. Cho phép sợ. Duy nhất một điều là cần được hiểu: khi bạn cho phép sợ và bạn run rẩy - quan sát nó, tận hưởng nó; và trong quan sát đó bạn sẽ siêu việt lên trên nó, bạn sẽ thấy thân thể run rẩy, bạn sẽ thấy tâm trí run rẩy, nhưng bạn sẽ đi tới cảm thấy một điểm bên trong bạn, một trung tâm sâu, cái vẫn còn lại không bị ảnh hưởng.

Cơn bão qua đi, nhưng ở đâu đó sâu bên trong bạn là một trung tâm không bị chạm tới: trung tâm của cơn xoáy lốc.

Cho phép sợ, đừng tranh đấu với nó. *Quan sát* điều đang xảy ra. Cứ quan sát. Khi bạn quan sát con mắt trở nên ngày một xuyên thấu và mãnh liệt hơn - thân thể sẽ run rẩy, tâm trí sẽ run rẩy - sâu bên trong bạn sẽ là tâm thức, cái đơn giản là nhân chứng, cái chỉ quan sát.

Nó vẫn còn không bị chạm tới, giống như hoa sen trong nước.

Chỉ khi bạn đạt tới điều đó bạn mới đạt tới vô sợ hãi.

Nhưng vô sợ hãi đó không phải là không sợ hãi. Vô sợ hãi đó không phải là bạo dạn. Vô sợ hãi đó là việc nhận ra rằng bạn là hai - một phần của bạn sẽ chết, và một phần của bạn là vĩnh hằng. Phần sẽ chết thì bao giờ cũng sẽ vẫn còn sợ. Còn phần sẽ không chết, cái là bất tử, với nó, không có vấn đề gì về sợ cả. Thế thì hài hoà sâu sắc xảy ra.

Bạn có thể dùng sợ cho thiền. Dùng *mọi* thứ bạn có cho thiền đi, để cho bạn có thể vượt ra ngoài.

Câu hỏi 7

Tôi càng dường như trưởng thành hơn, tôi càng dường như trở nên xấu hơn. Sao có điều này?

Có một câu ngạn ngữ Thiền, rằng khi người tìm kiếm tới Thầy, sông là sông, núi là núi, nhưng một khi ở trong tiếp xúc với Thầy, chẳng mấy chốc sông không còn là sông, núi không còn là núi, mọi thứ bị rối loạn.

Nhưng nếu người đó tiếp tục, và không trốn giữa chừng - một khoảnh khắc lại tới: núi là núi, sông là sông.

Đây là quá trình này. Khi bạn bắt đầu thiền bạn có cá tính giả, khuôn mặt được tô vẽ, điều bạn đã làm thành đẹp theo nhu cầu xã hội. Nó là giả, nhưng bạn bị đồng nhất với nó. Thế rồi bạn bắt đầu thiền; khuôn mặt đó bắt đầu trở nên lỏng ra, đôi khi nó tuột đi, bạn đi tới khuôn mặt thật của mình - bạn trở nên sợ, nó trông xấu.

Đó là lí do tại sao bạn đã tô vẽ nó. Đó là lí do tại sao bạn đã che giấu nó dưới mặt nạ. Nhưng thiền sẽ vứt bỏ mọi mặt nạ. Đó là việc tìm khuôn mặt nguyên thuỷ.

Cho nên một khoảnh khắc sẽ tới, bạn sẽ trưởng thành và bạn sẽ cảm thấy bạn đang ngày một xấu hơn, bởi vì bây giờ bạn bắt đầu nhìn bản thân mình *đúng*. Mãi cho tới giờ bạn đã nhìn cái xấu trong người khác, bây giờ bạn đã bắt đầu quan sát bản thân mình. Bạn đã từng thấy các sai lầm, cái xấu, điều sai, trong người khác, bây giờ bạn bắt đầu thấy chúng trong bản thân bạn. Lần đầu tiên bạn bắt đầu soi gương bản thể riêng của bạn. Mọi thứ dường như lộn ngược, hỗn độn - sợ

hãi, bạn có thể chạy trốn, và đeo khuôn mặt của bạn trở lại. Đi ra chợ, ẩn nấp đằng sau mặt nạ này, và quên về thiền.

Nhưng nếu bạn thực sự trong tìm kiếm, đây là dấu hiệu tốt, một chỉ dẫn đẹp, rằng cái gì đó đang xảy ra. Tiếp tục đi. Chẳng mấy chốc cái xấu này cũng sẽ biến mất, bởi vì cái xấu đó thuộc vào tâm trí bạn. Cái đẹp đó mà bạn nghĩ có đó chưa bao giờ thuộc về bạn, nó chỉ là mặt nạ. Nó phải bị tháo ra. Bây giờ bạn đi tới đối diện với tâm trí.

Nếu bạn *tiếp tục*, chẳng chóng thì chầy tâm trí cũng sẽ sụp đổ - cái đó nữa cũng là mặt nạ. Thế thì bạn sẽ đi tới đối diện với bản thể của mình. Và điều đó là đẹp vô cùng. Thực tế đó là cái đẹp duy nhất có đó.

Khi người ta đi tới đối diện với bản thể riêng của mình điều đó dường như là hai tấm gương đang đối diện nhau. Khi hai tấm gương đối diện lẫn nhau, điều gì xảy ra, bạn có biết không? Chúng phản xạ vĩnh hằng. Bao la vô hạn. Khi bạn đi tới bản thân mình, bạn soi gương bản thân mình. Vĩnh hằng được phản xạ. Đó là vinh quang của Thượng đế. Bạn đã đi tới Thượng đế.

Trong Upanishad, những người đã biết, họ đã nói - vào khoảnh khắc này: *aham brahmasmi*: Ta là cái tuyệt đối. Đó là mục đích.

Nhưng để đạt tới mục đích đó bạn sẽ phải đi qua thời kì chuyển tiếp nơi mọi thứ sẽ trở thành hỗn độn. Bạn bao giờ cũng sẽ giống như người điên. Điều đó phải được đi qua.

Trước khi bạn trở nên tuyệt đối bình thường bạn sẽ cảm thấy rằng bạn đã trở nên tuyệt đối bất thường. Bởi

vì cái bạn gọi là bình thường hôm nay không là gì ngoài khuôn mặt xã hội.

Xã hội phải bị vứt bỏ. Thế thì bạn phải vứt bỏ quá khứ của mình *samskaras*, ước định quá khứ của tâm trí. Chỉ thế thì bạn mới đi tới cội nguồn thuần khiết nhất, chính cội nguồn, chính mảnh đất của bản thể. Chúng ta gọi mảnh đất đó là *Thượng đế*. Thượng đế không phải là người. Thượng đế là kinh nghiệm về sự thuần khiết trong trắng tuyệt đối, hồn nhiên - và điều đó bị giấu kín đằng sau bạn.

Cho nên đừng sợ cái xấu nếu bạn cảm thấy nó bây giờ, nó là dấu hiệu tốt - cảm thấy hạnh phúc về nó đi. Bạn đang trưởng thành. Nó chỉ ra sự trưởng thành. Bạn đang trên đường đúng. Sông sẽ không là sông, núi sẽ không là núi. Lần nữa: sông sẽ là sông, núi sẽ là núi.

Đó là lí do tại sao Phật đi vào rừng, Mahavir đi lên núi, Jesus và Mohammed, họ rút vào núi non - để đối diện với cái xấu của họ.

Nhưng một khi cái xấu đó biến mất, cái ốm yếu đó qua đi, bệnh hủi bay hơi, họ quay lại trong bãi chợ, họ quay lại trong thế giới đẹp; đẹp tột cùng.

Bạn cũng sẽ quay lại. Nhưng đoạn đường này phải được đi qua. Chi phí chừng này phải trả.

Chương 5
Tâm trí ốm yếu

Lão Tử nói:

Biết mà cho là không biết, thì cao,
Không biết mà cho là biết, thì bệnh.
Biết đó là bệnh,
Thì không bệnh nữa.
Thánh nhân không bệnh,
Vì biết đó bệnh,
Nên không bệnh nữa.

Con người giống như củ hành, đích xác như củ hành; hết tầng nọ đến tầng kia của cá tính; và đằng sau tất cả những tầng đó ẩn giấu điều tinh tuý.

Điều tinh tuý đó giống như cái trống rỗng, *sunya*, hư không. Nó giống nhiều với vô hiện hữu hơn là hiện hữu, bởi vì có giới hạn, biên giới của nó. Nhưng cốt lõi bên trong nhất không có biên giới của nó, nó không có giới hạn, nó chỉ là tự do, luồng năng lượng tự do, vô giới hạn trong các chiều của nó.

Chừng nào người ta còn chưa tiếp tục bóc các tầng cá tính của mình tới chính tận cùng, và khám phá lại điều tinh tuý, người ta vẫn còn là tâm trí ốm yếu. Tâm trí ốm yếu bị mắc kẹt ở đâu đó, đông cứng ở đâu đó. Tâm trí ốm yêu bị chặn. Nó là ngõ cụt - nó đích xác là cách từ này diễn tả: bạn không thể đi qua nó được. Bạn bị chặn. Bạn không có tự do để tuôn chảy và hiện hữu, và không hiện hữu. Bạn bị buộc phải là cái gì đó. Bạn giống như tảng đá cứng hơn giống dòng sông.

Tự do là mạnh khoẻ. Bị chặn, mắc kẹt, là tâm trí ốm yếu. Và mọi người, gần như mọi người đều ốm yếu. Hiếm khi chuyện xảy ra là người ta thu lấy dũng cảm để xuyên thấu vào chính cốt lõi bên trong nhất của vô hiện hữu. Thế thì người ta trở thành vị Phật: toàn thể, mạnh khoẻ, linh thiêng.

Chúng ta phải hiểu các tầng này bởi vì chính hiểu biết là lực chữa lành. Nếu bạn hiểu đích xác bạn bị chặn ở chỗ nào, khối chắn bắt đầu tan chảy - đây là phép màu, phép màu của hiểu biết về một điều. Chính hiểu biết giúp cho nó tan chảy. Không cái gì khác được cần thực hiện cả. Nếu bạn thực sự biết, nếu bạn có thể chỉ ra chỗ bạn bị chặn, nơi bạn bị đông cứng, nơi ngõ cụt tồn tại, thế thì chỉ bằng nhận biết về nó, biết nó trong tính toàn bộ của nó, nó bắt đầu tan chảy ra.

Biết là lực chữa lành. Và một khi nó bắt đầu tan chảy bạn thu lại dòng chảy. Bạn trở thành việc tuôn chảy!

Tầng thứ nhất của cá tính của bạn là bề ngoài nhất - tầng của nghi lễ, xã hội. Nó được cần tới; không gì sai trong nó. Bạn gặp một người trên đường, bạn biết người này, nếu bạn không nói cái gì, và người đó cũng không nói cái gì, không nghi lễ xã hội nào được hoàn thành, cả

hai bạn đều cảm thấy bối rối. Cái gì đó phải được làm. Không phải là bạn ngụ ý điều đó, nhưng nó là chất bôi trơn xã hội; cho nên tầng thứ nhất tôi gọi là: *tầng của chất bôi trơn*. Nó giúp làm trôi chảy. Nó là tầng của: "Chào anh; Khoẻ không? Tuyệt! Tốt! Thời tiếp đẹp! Vâng, sẽ gặp anh;" tầng này đấy. Điều này là tốt! Không cái gì sai trong nó. Nếu bạn dùng nó, nó là hay. Nhưng nếu bạn bị nó dùng, và bạn đã trở nên bị đông cứng trong nó, và bạn đã mất mọi tiếp xúc với bản thể bên trong nhất của mình, bạn chưa bao giờ đi ra ngoài điều này, thế thì bạn bị mắc kẹt, bạn là tâm trí ốm yếu.

Nói 'Chào bạn' là hay với ai đó, nhưng một người không bao giờ nói nhiều hơn thế là rất ốm yếu. Người đó không có tiếp xúc với cuộc sống. Thực tế, những nghi thức này không phải là chất bôi trơn cho người đó, ngược lại, chúng đã trở thành rút lui, né tránh. Bạn gặp ai đó, bạn nói 'Chào anh' để tránh người đó, để cho bạn có thể đi theo con đường riêng của mình, và người đó có thể đi đường người đó; để trốn khỏi người đó.

Nghi thức xã hội này đã trở thành thứ đông cứng với cả triệu người; họ sống trên tầng này, họ chưa bao giờ đi ra ngoài nó: xã giao, kiểu cách, lời, huyên thuyên - bao giờ cũng trên bề mặt. Họ nói, không trao đổi, họ nói để tránh trao đổi. Họ nói để tránh tình huống lúng túng trong đó bạn đương đầu với người khác. Họ là những người đóng. Nếu cuộc sống của họ là khổ thì không có gì ngạc nhiên trong nó. Nếu họ sống trong địa ngục, hiển nhiên họ phải sống trong địa ngục. Thực tế họ là người chết.

Người sáng lập ra trị liệu Động thái, Fritz Perls, hay gọi tầng này là tầng *cứt gà*; chết, khô. Nhiều người sống trong cứt gà. Toàn thể cuộc sống của họ chỉ là nghi thức

vô dụng. Họ chẳng đi đâu, họ bị mắc kẹt ở cửa, họ đã không đi vào phòng của cuộc sống. Nó có nhiều phòng, họ đang đứng ngay cửa, trên bậc thềm. Bậc thềm là tốt nếu bạn bước qua chúng, chúng là nguy hiểm nếu bạn bắt đầu níu bám lấy chúng.

Cho nên nhớ lấy, người mạnh khoẻ dùng tầng nghi thức; thế thì nó là chất bôi trơn, nó là đẹp. Người không lành mạnh làm nó trong cả đời mình; mỉm cười - không ngụ ý điều đó, cười - không ngụ ý điều đó. Nếu ai đó chết - người đó trở nên buồn, khóc - thậm chí nước mắt chảy xuống; toàn giả! Người đó không ngụ ý điều đó. Người đó chưa bao giờ ngụ ý cái gì. Người đó chỉ liên tục bày tỏ, liên tục phô bày. Toàn thể cuộc sống của người đó chỉ là việc trưng bày. Người đó không thể tận hưởng được nó, bởi vì người đó không thể đi vào bên trong.

Nghi thức không phải là quan hệ. Nó có thể giúp đỡ, nó có thể cản trở. Người mạnh khoẻ dùng nó để đi sâu hơn. Người không mạnh khoẻ trở nên bị mắc kẹt trong nó. Bạn có thể thấy những người đó khắp xung quanh, mỉm cười trong câu lạc bộ Lions, Rotary. Người cứt gà. Bao giờ cũng ăn mặc đẹp đẽ, tề chỉnh, trông hoàn toàn được - và tuyệt đối sai. Hoàn toàn ốm yếu. Cực kì không lành mạnh. Nhưng chỉ *trưng bày*.

Điều này trở thành hình mẫu cố định với họ. Khi họ quay về từ câu lạc bộ Rotary hay câu lạc bộ Lions họ nói với con họ - nhưng chỉ trên cùng mức. Họ làm tình với vợ họ - nhưng chỉ trên cùng mức. Cả đời họ là chuỗi dài những thói kiểu cách. Sách về xã giao là Kinh thánh của họ; Gitas và Koran, và họ nghĩ nếu họ hoàn thành bất kì cái gì được xã hội yêu cầu họ, họ đã đạt tới.

Tầng này phải bị phá vỡ. Vẫn còn nhận biết rằng bạn không bị mắc vào. Vẫn còn nhận biết; nếu bạn bị mắc kẹt ở mức này, trở nên nhận biết đi! Chính nhận biết sẽ giúp khối chắn tan chảy, bay hơi; và năng lượng sẽ sẵn có để đi vào tầng thứ hai.

Tầng thứ hai là của vai diễn và trò chơi. Tầng thứ nhất không có tiếp xúc với cuộc sống, tầng thứ hai đôi khi có thoáng nhìn. Trong tầng thứ hai là: Anh là chồng, em là vợ; hay, em là vợ, anh là chồng; bố là bố, con là con; tôi là tổng thống nước Mĩ, hoàng hậu nước Anh, hay chủ tịch Mao Trạch Đông, Adolf Hitler, Mussolini, toàn chính khách của thế giới - họ sống ở tầng thứ hai, tầng đóng vai diễn.

Mọi người cứ nghĩ rằng mình là người vĩ đại nhất trên thế giới. Mới hôm nọ một sannyasin đã nói với tôi rằng anh ấy là người vĩ đại nhất trên thế giới. Tôi bảo anh ta: "Đừng lúng túng, mọi người đều mơ như nhau - người vĩ đại nhất trên thế giới, nhà thơ vĩ đại nhất, triết gia vĩ đại nhất, vĩ đại nhất thế này thế nọ...." Tầng của bản ngã - tầng thứ hai.

Bạn liên tục đóng vai. Bạn liên tục phải đổi vai của mình. Bạn đang ngồi trong phòng mình và người phục vụ bước vào; bạn phải đổi vài của mình sang vai của người chủ, kẻ hách dịch. Bạn nhìn người phục vụ cứ dường như người đó không phải là con người. Ông chủ! - Bạn là ông chủ, còn người đó là vô thực thể. Và thế rồi ông chủ của bạn bước vào - bỗng nhiên vai trò thay đổi. Bây giờ bạn là không ai cả, bạn vẫy đuôi mình, ông chủ đã tới và bạn đứng lên....

Liên tục hai mươi bốn giờ một ngày trong từng mối quan hệ bạn có vai khác nhau để đóng. Không có gì sai trong nó, vở kịch hay - nếu bạn không bị mắc kẹt trong

nó. Nó cần được đóng, cuộc sống *là* vở kịch lớn. Ở phương Đông chúng ta đã gọi nó là *leela* của điều thiêng liêng, vở kịch của Thượng đế.

Nó là vở kịch; người ta phải đóng nhiều vai nhưng người ta cần không bị cố định vào vai nào. Và, người ta bao giờ cũng nên vẫn còn tự do với mọi vai; vai diễn nên giống như quần áo - bất kì lúc nào bạn cũng có thể nhảy ra khỏi nó. Nếu khả năng đó được duy trì, bạn không bị mắc kẹt, thế thì bạn có thể đóng vai - không có gì sai trong nó. Khi nó diễn ra nó là đẹp, nhưng nếu nó trở thành cuộc sống của bạn và bạn không biết gì bên ngoài, thế thì nó là nguy hiểm. Thế thì bạn cứ chơi cả nghìn lẻ một trò chơi trong cuộc sống và bạn chẳng bao giờ đi vào tiếp xúc với cuộc sống. Fritz Perls gọi nó là tầng của *chuyện phiếm*.

Tầng rất lớn. Nhiều người bị mắc vào trong nó; tận tới cổ họ đầy những chuyện phiếm. Họ mang toàn thể gánh nặng của thế giới, dường như toàn thế giới phụ thuộc vào họ. Nếu họ *không có*, điều gì sẽ xảy ra cho thế giới? Sẽ có hỗn loạn. Mọi thứ sẽ bị phá huỷ nếu họ không có đó - họ đang giữ mọi thứ tại chỗ.

Những người này là rất ốm yếu. Kiểu người thứ nhất là tuyệt đối ốm yếu nhưng họ không rất nguy hiểm. Tầng thứ hai gồm những người không tuyệt đối ốm yếu nhưng họ nguy hiểm hơn, bởi vì họ trở thành chính khách, tướng lĩnh, người giữ quyền lực, triệu phú, họ tích luỹ tiền bạc và quyền lực và danh vọng và thế này thế nọ, và họ chơi trò chơi *lớn*. Và bởi vì trò chơi của họ mà hàng triệu người không được phép thậm chí có một thoáng nhìn về cuộc sống. Hàng triệu người bị hi sinh vì trò chơi của họ.

Nếu bạn bị mắc kẹt ở tầng thứ hai này - trở nên tỉnh táo đi. Bao giờ cũng nhớ có hai khả năng ở mọi mức. Tầng thứ nhất là chất bôi trơn cho người hiểu nó; không gì sai trong nó, nó giúp đỡ; nó làm mềm mại chuyển động trong thế giới. Hàng triệu người có đó, nhiều xung đột có đó - nhất định phải có, và nếu bạn là người có chút ít nghi lễ với mọi người, bạn biết cách đối xử, điều đó giúp đỡ - cả bạn và người khác nữa; không gì sai trong nó. Nhưng nếu nó trở thành toàn thể vấn đề thế thì mọi sự đi sai. Thế thì thuốc trở thành chất độc.

Phân biệt này phải được ghi nhớ liên tục ở mọi mức. Ở mức thứ hai, nếu bạn chỉ tận hưởng trò chơi, *biết rõ* rằng đây là trò chơi, và bạn không nghiêm chỉnh về nó - khoảnh khắc bạn trở nên nghiêm chỉnh nó không còn là trò chơi nữa, nó đã trở thành thực tại, thế thì bạn bị mắc - nếu bạn tận hưởng nó là trò vui: hoàn toàn tốt! Tận hưởng nó đi! Giúp người khác tận hưởng nó; toàn thế giới là sân khấu lớn, nhưng đừng nghiêm chỉnh về nó.

Nghiêm chỉnh nghĩa là ốm bệnh đã đi vào trong bản thể bạn. Bây giờ bạn nghĩ đây là cái toàn thể, trở thành tổng thống Mĩ là tất cả; bạn hi sinh bản thân mình và người khác và bạn dùng đủ mọi loại phương tiện để đạt tới mục đích này, và khi nó được hoàn thành, bạn thấy chẳng cái gì được hoàn thành cả. Bởi vì đó chỉ là tầng trò chơi, một thứ mơ. Khi bạn thức bạn thất vọng sâu sắc - cả đời bạn đi toi, chẳng cái gì được đạt tới.

Đây là thất vọng của người giàu. Đây là thất vọng của các nước giàu có. Đây là thất vọng của tất cả những người đã trở nên thành công. Khi họ thành công, thế thì họ đột nhiên thất bại. Thế thì họ đi tới đối diện với sự kiện là họ đã lãng phí đời mình trong trò chơi.

Nhớ lấy, tỉnh táo đi, bằng không, nếu bạn không bị mắc kẹt ở tầng thứ nhất bạn sẽ bị mắc kẹt ở tầng thứ hai.

Thế rồi có tầng thứ ba: tầng của hỗn độn. Bởi vì tầng thứ ba này mọi người sợ đi đi vào bên trong; đó là lí do tại sao họ bị mắc kẹt ở tầng thứ hai.

Ở tầng thứ hai mọi thứ là trong sạch, rõ ràng. Qui tắc được biết, bởi vì mọi trò chơi đều có qui tắc của nó. Nếu bạn biết qui tắc, bạn có thể chơi trò chơi. Không cái gì là bí ẩn ở tầng thứ hai. Hai cộng với hai bao giờ cũng là bốn ở tầng thứ hai - không phải như vậy ở tầng thứ ba. Tầng thứ ba không giống tầng thứ hai, nó là hỗn độn: năng lượng vô cùng, không qui tắc nào! Bạn trở nên sợ. Tầng thứ ba cho bạn sợ.

Đó là lí do tại sao khi bạn bắt đầu thiền, và bạn rơi khỏi tầng thứ hai sang tầng thứ ba, bạn cảm thấy hỗn độn. Đột nhiên, bạn không biết mình là ai! Thế giới của những người nổi tiếng, là tầng thứ hai, tầng chuyện nhảm nhí. Nếu ban muốn biết về tầng thứ hai, đi và tra cứu sách Nhân vật nổi tiếng *Who's Who*? chúng được xuất bản khắp thế giới. Tên của những người này có đó ở tầng thứ hai.

Ở tầng thứ ba đột nhiên bạn trở nên nhận biết rằng bạn không biết mình là ai! Căn cước bị mất, qui tắc biến mất, hỗn loạn vô cùng, đại dương bao la trong cơn bão; đẹp nếu bạn có thể hiểu. Nếu bạn không thể hiểu được: rất rất kinh khủng. Tầng thứ ba này, nếu được hiểu rõ, và nếu bạn có thể vẫn còn lưu tâm trong nó, sẽ cho bạn thoáng nhìn đầu tiên, thoáng nhìn sống còn đầu tiên về cuộc sống. Bằng không bạn sẽ loạn thần kinh.

Ở tầng thứ ba mọi người phát điên. Họ còn chân thật hơn những người thuộc vào tầng thứ nhất và tầng thứ

hai. Người đã phát điên đơn giản vứt bỏ nghi lễ, đã vứt bỏ việc đóng vai, và đã cho phép hỗn độn bao quanh người đó. Người đó tốt hơn chính khách, ít nhất người đó cũng chân thành hơn và đúng hơn với cuộc sống.

Tôi không nói: Đi và trở thành loạn thần kinh, đi và trở nên điên; nhưng điên khùng xảy ra ở tầng thứ ba. Mọi nghệ sĩ lớn đều thuộc về tầng thứ ba, và mọi nghệ sĩ lớn đều có xu hướng trở thành điên. Một Van Gogh phát điên. Tại sao? Nghệ sĩ, nhạc sĩ, nhà thơ, hoạ sĩ - họ thuộc vào tầng thứ ba; họ là những người chân thành, còn chân thành hơn chính khách của bạn, hơn cái gọi là sư, giáo hoàng của bạn, cái gọi là mahatmas - tất cả họ đều thuộc về tầng thứ hai, đóng vai - là một mahatma. Tầng thứ ba là những người chân thành, chân thực hơn, nhưng - nguy hiểm có đó; họ chân thành và chân thực tố mức họ rơi vào trong hỗn độn; họ không níu bám và thế giới của qui tắc, và thế thì họ ở trong cơn bão.

Nếu người ta có thể vẫn còn tỉnh táo ở tầng thứ ba, nhận biết, mang tính thiền - hỗn độn đó biến thành hài hoà. Nó là hỗn độn bởi vì bạn không định tâm, không nhận biết. Nếu bạn nhận biết nó trở thành hài hoà, trật tự; và không phải là trật tự của qui tắc con người - trật tự của Đạo, trật tự của điều người Ấn Độ đã gọi là *dharma, dhamma, rit*; trật tự tối thượng, không do con người làm.

Và, nếu bạn vẫn còn tỉnh táo, hỗn độn có đó nhưng bạn không trong hỗn độn, bạn siêu việt trên nó - nhận biết là hiện tượng siêu việt. Bạn biết tất cả xung quanh là hỗn độn, nhưng sâu bên trong bạn không có hỗn độn. Bỗng nhiên bạn ở trên nó, bạn không bị mất hút trong nó.

Nhà thơ, hoạ sĩ, nhạc sĩ, bị mất hút trong nó bởi vì họ không biết cách nhận biết. Nhưng họ là những người

chân thực hơn. Trong nhà thương điên của thế giới có nhiều người chân thật hơn trong các thủ đô của thế giới. Và nếu tôi được phép theo cách của tôi, tôi sẽ biến các thủ đô thành nhà thương điên. Những người ở nhà thương điên cần giúp đỡ, họ cần các Thầy, đưa họ ra ngoài tầng thứ ba sang tầng thứ tư. Người Sufi có một thế giới đặc biệt cho những người ở tầng thứ ba, họ gọi những người đó là *mastas*: điên, nhưng điên trong tình yêu của Thượng đế. Họ điên! Với mọi mục đích thực dụng họ là điên. Họ cần Thầy, người có thể cầm tay họ và đưa họ tới tầng thứ tư. Ở tầng thứ ba Thầy được cần tới.

Nếu bạn thuộc về tầng thứ nhất, bạn không cần Thầy. Nếu bạn thuộc vào tầng thứ hai, không có vấn đề về Thầy, không có tìm kiếm về Thầy. Chỉ những người ở tầng thứ ba mới bắt đầu tìm kiếm, săn đuổi về Thầy, ai đó có thể cho họ sự giúp đỡ trong những khoảnh khắc hỗn độn của họ.

Ở tầng thứ ba có hai khả năng. Bạn có thể trở nên điên - đó là sợ, đó là lí do tại sao mọi người níu bám lấy tầng thứ hai, họ níu bám sâu, sợ hãi, bởi vì nếu họ mất nắm giữ họ sẽ rơi vào trong hỗn độn - tất cả các bạn đều biết điều đó, rằng nếu bạn không níu bám lấy các vai bạn sẽ rơi vào trong hỗn độn.

Bạn chơi trò chơi chồng hay vợ; nếu bạn vứt bỏ việc chơi trò chơi này bạn biết bạn sẽ phát điên. Bạn cứ chơi trò chơi mà xã hội đã áp đặt lên bạn, sợ rằng nếu bạn vứt bỏ nó - bạn sẽ vứt ở đâu? Vứt ra khỏi xã hội và bạn vứt vào trong hỗn độn. Thế thì tất cả mọi chắc chắn đều bị mất. Lẫn lộn.

Cho nên một khả năng là lẫn lộn, loạn thần kinh, nhà thương điên; khả năng khác là: nếu bạn vẫn còn tỉnh

táo, có tính thiền, nhận biết, hỗn độn trở thành hoàn toàn đẹp. Thế thì nó không là hỗn độn, nó có trật tự của riêng nó, trật tự bên trong của riêng nó. Ngay cả bão cũng đẹp nếu bạn có thể vẫn còn tỉnh táo trong nó và không bị đồng nhất. Thế thì hỗn độn xung quanh bạn giống như năng lượng vô cùng chuyển động khắp xung quanh, và bạn đứng ngay ở trung tâm, không bị ảnh hưởng, nhận biết của bạn không bị chạm vào chút nào. Điều này cho bạn thoáng nhìn về *lành mạnh là gì* lần đầu tiên.

Những người thuộc vào tầng thứ hai chỉ *trông có vẻ* lành mạnh, họ không lành mạnh. Buộc họ vào tầng thứ ba và họ sẽ trở thành không lành mạnh. Những người đang ở tầng thứ ba *và* nhận biết - họ lành mạnh, họ không thể bị buộc trở thành điên; không tình huống nào có thể buộc họ trở nên điên được. Những người ở tầng thứ hai bao giờ cũng trên chính đường biên. Chút ít xô đẩy - thị trường đi xuống hay họ trở nên phá sản hay vợ chết, hay con trở thành hippie - và họ rơi vào tầng thứ ba; họ trở thành điên.

Những người ở tầng thứ hai bao giờ cũng sẵn sàng trở nên điên; bất kì tình huống nào, chỉ chút ít xô đẩy. Họ đang sôi chín mươi chín độ; chỉ một độ nữa là cần - và điều đó có thể xảy ra bất kì lúc nào. Và họ sẽ điên.

Người đi vào trong tầng thứ ba, có nhận biết, đi ra ngoài điên khùng. Thế rồi, có tầng thứ tư. Nếu bạn đi qua tầng thứ ba, chỉ thế thì bạn mới có thể đi vào tầng thứ tư. Nếu bạn đã đối diện với hỗn độn, nếu bạn đã đối diện với hỗn loạn của thế giới bên trong, thế thì bạn trở nên có khả năng đi vào tầng thứ tư.

Tầng thứ tư là mức chết, bình diện của chết. Sau hỗn độn người ta phải đối diện với chết - hỗn độn chuẩn bị cho bạn.

Ở tầng thứ tư, nếu bạn đạt tới, bạn sẽ có cảm giác bất thần về chết - bạn đang chết. Trong thiền sâu khi bạn chạm tới tầng thứ tư bạn bắt đầu cảm thấy rằng bạn đang chết. Hay - bởi vì thiền không phải là kinh nghiệm phổ dụng thế - trong cực thích dục sâu bạn cũng cảm thấy rằng bạn đang chết.

Trên khắp thế giới mọi người ở các nền văn hoá, ngôn ngữ, ước định khác nhau, bất kì khi nào họ cảm thấy cực thích, bỗng nhiên cảm giác về chết bất thình lình xảy tới cho họ. Mọi người thậm chí còn được thấy thốt ra - đặc biệt là đàn bà, khi họ ở trong cực thích sâu và toàn thân họ rung động với nhịp điệu không biết, được rót đầy bằng sinh lực, đã trở thành điệu vũ, đàn bà trên khắp thế giới đã từng được biết thốt ra những lời như: "Em chết đây! Giết em hoàn toàn rồi!"

Trong các chuyên luận Ấn Độ về dục có nói: Đừng bao giờ để vẹt hay khướu trong phòng ngủ, bởi vì nó có thể học, khi bạn làm tình và nếu bạn thốt ra tiếng kêu như thế của vui sướng cực kì như: "Em chết đây!" vẹt hay khướu có thể học từ đó, và thế rồi nó có thể nói lại, và điều đó có thể là điều gây ngượng ngùng với khách khứa và người khác. Cho nên đừng bao giờ để vẹt trong phòng ngủ.

Đó là lí do tại sao đàn bà đã từng bị kìm nén trên khắp thế giới, qua mọi thế kỉ, để không thốt ra một lời - thực tế họ đã bị ước định *không* có cực thích bởi vì điều đó là rất nguy hiểm; bạn cảm thấy tự do như cái chết. Bản ngã chết. Bỗng nhiên toàn thể đồng nhất bị mất. Bạn không còn đó nữa, chỉ cuộc sống rung động, cuộc sống không được biết! Cuộc sống không có tên! Cuộc sống không thể được phân loại. Chỉ *cuộc sống*. Bạn không có đó, sóng đã biến mất, đại dương có đó.

Có cực thích sâu là có cảm giác đại dương về việc bị mất đi toàn bộ. Đàn bà đã bị buộc không được tích cực trong làm tình, bởi vì nếu họ tích cực họ dễ xảy ra hơn - vì họ có thân thể tinh tế và tinh vi hơn - để cảm thấy hiện tượng như cái chết của cực thích. Họ đã từng bị buộc không được thốt ra một lời nào; không chuyển động; họ phải vẫn còn trong *shavasan*, chỉ nằm chết, đông cứng.

Và đàn ông cũng đã trở nên nhận biết rằng nếu anh ta thực sự đi sâu vào cực thích điều đó cho một kinh nghiệm rất rất rung chuyển, cực kì rung chuyển, choáng; nó là cái chết. Anh ta sẽ không bao giờ như cũ nữa. Cho nên đàn ông đã học cực thích cục bộ, chỉ ở bộ phận sinh dục, toàn thể thân thể người đó không tham gia. Và trong hàng thế kỉ đàn bà đã hoàn toàn quên mất rằng họ có thể có cực thích. Mới chỉ có hai thập kỉ trước khi chúng ta lại khám phá ra rằng đàn bà có năng lực cực thích; không chỉ cực thích, mà năng lực *đa* cực thích; rằng cô ấy còn mạnh hơn đàn ông, và cô ấy có thể đi sâu hơn vào trong cực thích - không đàn ông nào có thể đua tranh được với đàn bà. Nhưng điều đó đã bị kìm nén và che giấu trong nhiều thế kỉ.

Ở phương Đông đàn bà đã hoàn toàn quên mất cực thích là gì. Nếu tôi nói với một đàn bà Ấn Độ, và tôi dùng từ cực thích, cô ấy không thể hiểu được - "Thầy ngụ ý gì? Không thể được!" Cô ấy đã được dạy rằng chỉ đàn ông mới hưởng thú dục, không phải đàn bà; rằng đàn bà không được hưởng thú nó.

Tại sao có kìm nén này? Và tại sao trên khắp thế giới dục đã bị kìm nén sâu thế? Dục tương tự như chết, đó là lí do. Và mọi nền văn hoá đều kìm nén hai điều:

dục và chết. Và chúng tương tự tới mức bạn gần như có thể nói chúng là hai mặt của cùng một đồng tiền.

Và chúng phải vậy, bởi vì chính qua dục mà cuộc sống được sinh ra; cũng phải qua dục mà cuộc sống lại biến mất. Cội nguồn nguyên thuỷ phải là chỗ cuối của vòng tròn nữa. Qua dục con sóng của cuộc sống nảy sinh - nó phải là chìm vào trong dục lần nữa. Cho nên dục *là* sống và dục *là* chết.

Cùng điều đó xảy ra trong thiền. Bạn đi vào điều chỉnh sâu sắc, quay vào trong, tới mức đột nhiên bạn đi qua tầng hỗn độn thứ ba. Bạn đang chết! Và nếu bạn trở nên sợ, thế thì sẽ có khối chắn. Trong những người đã trở nên sợ thiền, và thế rồi làm mọi loại hợp lí hoá để không làm nó, khối chắn tồn tại. Nhưng nếu bạn vẫn còn tỉnh táo và cho phép cái chết, bạn trở thành bất tử. Bạn biết cái chết xảy ra khắp xung quanh, và bạn không chết. *Chết* vậy mà không chết. *Chết hoàn toàn* - và vậy mà sống hoàn toàn! Đó là kinh nghiệm đẹp nhất một người có thể có.

Tại tầng thứ tư lại có hai khả năng. (Trên mọi tầng đều có hai khả năng.) Một: nếu bạn thực sự trở nên chết mà không nhận biết, thế thì bạn sẽ tồn tại như kẻ mộng du, robot, đờ đẫn, đãng trí. Bạn có thể tìm thấy trong nhiều nhà thương điên những người thuộc vào tầng thứ tư, người đã đánh mất mọi cuộc sống, mọi sức sống. Họ tồn tại, nhưng tồn tại của họ giống như sống thực vật. Ở phương Đông chúng ta có cái tên đặc biệt cho kiểu người thứ tư này, người đã bỏ lỡ nhận biết; chúng ta gọi người đó là *fakir - thầy tu khổ hạnh*. Fakir là thuật ngữ Sufi: nó ngụ ý nhà yoga đã bỏ lỡ. Ông ấy đã đạt tới chính chỗ cuối, và bỗng nhiên ở đó, ông ấy không thể còn tỉnh táo được. Cho nên bây giờ ông ấy đã chết. Một

phần của sự việc đã xảy ra, phần khác còn chưa xảy ra; ông ấy đã chết và ông ấy đã không được tái sinh. Ông ấy sẽ vẫn còn vắng mặt, ông ấy sẽ nhìn bạn bằng con mắt trống rỗng. Nếu bạn cho ông ấy thức ăn ông ấy sẽ ăn, nếu bạn không cho ông ấy thức ăn ông ấy sẽ ngồi mà không ăn trong nhiều ngày. Ông ấy sẽ sống cuộc sống chết. Ông ấy là ở tầng thứ tư, nhưng đã bỏ lỡ.

Từ tầng thứ ba Thầy trở thành tuyệt đối cần thiết. Ở tầng thứ tư, không có Thầy điều đó gần như không thể được. Chết là dễ dàng về phần bạn, nhưng ai sẽ cho bạn tái sinh? Ai sẽ kéo bạn ra khỏi kinh nghiệm chết đó mà choáng và tan nát tới mức bản ngã đơn giản rơi rụng đi?

Tầng thứ tư là kinh nghiệm nơi biểu tượng Ki tô giáo về cây thập tự trở thành có nghĩa. Chính tại tầng thứ tư mà cây thập tự là có nghĩa; người ta chết. Nhưng đó không phải là toàn thể sự việc; Jesus phục sinh. Cây thập tự và phục sinh.

Nếu người ta đơn giản chết đi ở tầng thứ tư, người ta sẽ sống cuộc sống mộng du.

Người đó sẽ đi vào thế giới cứ dường như ngủ say. Dường như trong giấc ngủ thôi miên sâu. Say sưa. Trống rỗng. Cây thập tự sẽ có đó bên trong người đó, nhưng phục sinh đã không xảy ra. Nếu người ta vẫn còn tỉnh táo - và rất khó để tỉnh táo khi chết đang xảy ra; nhưng với Thầy làm việc dần dần điều đó là có thể. Nếu bạn rơi vào giấc ngủ, Thầy vận hành như báo động. Thầy làm cho bạn tỉnh táo và thức. Thầy cho bạn choáng, làm cho bạn lưu tâm, và nếu bạn có thể trở nên lưu tâm, nhận biết, trong khi chết đang xảy ra khắp xung quanh, bạn trở nên bất tử. Thế rồi đi vào tầng thứ năm.

Tầng thứ năm là tầng của cuộc sống. Năng lượng trở nên tuyệt đối tự do, không khối chắn. Bạn tự do là bất kì cái gì bạn muốn là. Đi, không đi: hành động, không hành động; bất kì cái gì; bạn là tuyệt đối tự do. Năng lượng trở nên tự phát. Nhưng cũng có hai khả năng - cho lần cuối cùng.

Người ta có thể trở nên bị đồng nhất nhiều với sinh lực tới mức người ta có thể trở thành người hưởng lạc. Đó là chỗ Epicurus và Phật trở nên tách rời. Người hưởng lạc - epicuruse, *charwakas* ở Ấn Độ, và những người theo chủ nghĩa khoái lạc khác của thế giới, người đã thực sự xuyên thấu vào trong cốt lõi thứ năm của cuộc sống, đã đi tới biết cuộc sống là gì - và họ đã trở nên bị đồng nhất với cuộc sống: Ăn, uống, vui vẻ, đã trở thành cương lĩnh của họ, bởi vì họ không biết gì bên ngoài cuộc sống. Cuộc sống ở bên ngoài cái chết. Bạn thậm chí ở bên ngoài cuộc sống. Bạn là siêu việt tối thượng.

Cho nên ở tầng thứ năm có một khả năng - nếu bạn không còn tỉnh táo lần nữa trong tầng thứ năm, bạn sẽ trở thành nạn nhân của chủ nghĩa khoái lạc. Tốt! Bạn đã đạt tới gần nhà rồi; thêm một bước nữa thôi - nhưng thế rồi bạn nghĩ: Mục đích được đạt tới rồi.

Epicurus là đẹp. Thêm một bước nữa ông ấy sẽ trở thành vị Phật. Charwakas là đẹp, chỉ thêm một bước nữa và họ đã trở thành Christ. Chỉ thêm một bước nữa thôi.

Vào khoảnh khắc cuối họ bị đồng nhất với cuộc sống. Và nhớ, bị đồng nhất với chết là khó bởi vì ai muốn bị đồng nhất với chết? Rất dễ dàng bị đồng nhất với sống bởi vì mọi người đều muốn có cuộc sống vĩnh hằng. Sống và sống và sống!

Người quay đi vào khoảnh khắc này trở thành một Epicurus, người trở nên bị đồng nhất với cuộc sống, vẫn còn sống cuộc sống rất cực thích. Toàn thân người đó vận hành theo cách cực kì đẹp và duyên dáng. Người đó tận hưởng những điều nhỏ bé: ăn, nhảy múa, bước đi trong gió thoảng, nắng mặt trời; nhưng điều nhỏ bé của cuộc sống cho người đó thích thú cực kì. Vui vẻ là từ dành cho người này. Hay bạn có thể gọi nó là vui sướng. Nhưng không phúc lạc, phúc lạc không dành cho người đó. Người đó tận hưởng, nhưng người đó không phúc lạc. Khác biệt gì giữa vui vẻ và phúc lạc? Khi bạn tận hưởng cái gì đó, vui vẻ của bạn phụ thuộc vào cái đó, nó là khách quan. Bạn có người đàn bà đẹp để yêu, và bạn cảm thấy vui vẻ. Nhưng nếu người đàn bà đẹp đi xa, buồn giáng xuống. Bầu khí hậu là tốt, rung động, *sống động* - bạn có điệu vũ nơi chân; nhưng thế rồi bầu khí hậu đờ đẫn, u ám - và mọi vui vẻ biến mất. Con người của vui vẻ sẽ cảm thấy buồn nữa. Sẽ có lên và sẽ có xuống. Người đó sẽ đi lên đỉnh núi và xuống dưới thung lũng. Sẽ có ngày và đêm - nhị nguyên sẽ còn lại.

Nếu người ta vẫn còn tỉnh táo vào khoảnh khắc khi cuộc sống xảy ra; nhận biết, lưu tâm, ý thức - người ta cũng siêu việt lên trên cuộc sống; thế thì có phúc lạc. Phúc lạc là niềm vui mà không có nguyên nhân thấy được nào, hay nguyên nhân vô hình. Phúc lạc là vui vẻ vô nguyên nhân. Bạn hạnh phúc - dù hoàn cảnh là bất kì cái gì. Bây giờ phúc lạc là bản tính của bạn, không phải là cái gì đó xảy ra cho bạn. Nó là *bạn*.

Đây là các tầng. Và chúng xảy ra theo cách này bởi vì khi đứa trẻ được sinh ra, *nó là cuộc sống*. Mọi đứa trẻ đều là một Epicurus. Cuộc sống rung động. Năng lượng chuyển tự do, không khối chắn. Đứa trẻ là năng lượng, vui mừng cực kì trong năng lượng, chỉ nhảy nhót không

lí do nào, và hạnh phúc tới mức cho dù bạn đạt tới thiên đường bạn sẽ không nhảy như thế - và nó nhảy nhót chẳng vì cái gì; hay nó đã thu thập vài hòn đá mầu và nó đơn giản điên lên với vui mừng. Quan sát trẻ nhỏ chỉ ngồi, không làm gì - và chúng dường như hạnh phúc thế: chẳng vì lí do nào cả!

Khi đứa trẻ được sinh ra nó chỉ có một tầng, đó là *cuộc sống*. Nếu đứa trẻ có thể trở nên nhận biết nó có thể đi ngay tới trạng thái của vị Phật - nhưng điều đó là khó, nó không thể trở nên nhận biết được; bởi vì để trở nên nhận biết nó sẽ phải đi vào trong cuộc sống, đau khổ; nó sẽ phải thu thập nhiều tầng, đó là một phần của trưởng thành. Đó là lí do tại sao Jesus nói: "Ông sẽ vào vương quốc của Thượng đế chỉ khi ông giống như trẻ con," nhưng ông ấy không nói rằng trẻ con sẽ vào, không. Những người giống như trẻ con, không phải là *trẻ con*! Trẻ con sẽ không vào. Chúng phải trưởng thành, chúng phải đánh mất tất cả để giành lại nó lần nữa. Chúng phải bị mất đi trong thế giới, chúng phải quên bản thân mình hoàn toàn, chỉ qua việc đi xa đó, xa xăm khỏi bản thân chúng, đau khổ nhiều, họ mới quay trở về nhà mình, hị sẽ khám phá lại điều đó - thế thì họ *giống như* trẻ con; không phải là trẻ con mà giống như trẻ con.

Đứa trẻ được sinh ra cùng với tầng cuộc sống vận hành. Đứa trẻ chỉ có hai tầng: tầng cuộc sống và tầng siêu việt. Tầng siêu việt là trung tâm, không phải là tầng; chính cốt lõi. Bạn có thể gọi nó là linh hồ, cái Ta, hay bất kì cái gì bạn muốn gọi nó. Nó chỉ có một tầng của cuộc sống, và thế rồi dần dần khi đứa trẻ trưởng thành nó trở nên nhận biết về cái chết. Nó thấy mọi người chết, hoa rụng, nó đột nhiên thấy con chim chết, hay con chó chết - nó trở nên nhận biết về cái chết. Khi

nó thấy mọi sự và nhìn quanh, nó bắt đầu cảm thấy rằng cuộc sống phải kết thúc một ngày nào đó. Thế thì lập tức nó tích luỹ tầng khác - đó là tầng của chết; nó trở nên sợ chết. Đó là tầng thứ hai mà đứa trẻ đạt tới.

Thế rồi, khi nó lớn lên, có nhiều cái *phải* và *không phải*t: bạn phải làm cái này và bạn phải không làm cái kia; nó không được phép tự do hỗn độn toàn bộ, nó phải bị vào kỉ luật, bị ép buộc - và nó là hỗn độn, tự do toàn bộ, nó muốn không có qui tắc trên thế giới. Nhưng điều đó không thể được phép - nó đang trở thành thành viên của xã hội. Cho nên hỗn độn của nó, năng lượng đa chiều nhanh của nó, phải bị kìm nén. Qui tắc phải bị ép buộc lên nó, nó phải được dạy cho nhiều thứ - huấn luyện đi vệ sinh và những thứ khác, và mọi thứ đều phải trở thành tốt hay xấu, bị phân chia; nó phải chọn lựa. Tầng hỗn độn thứ ba này, hay loạn thần kinh, được tạo ra.

Trẻ cọn đã được dạy quá nhiều qui tắc là loạn thần kinh hơn; chúng mang nhiều loạn thần kinh bên trong chúng; đó là lí do tại sao loạn thần kinh xảy ra chỉ trong xã hội rất văn minh. Trong xã hội nguyên thuỷ mọi người không bị loạn thần kinh; qui tắc không bao giờ bị ép buộc quá nhiều lên họ, thực tế họ đã được phép giữ hỗn độn của họ trong bản thân mình, một chút ít. Ít qui tắc - thế thì có ít khả năng loạn thần kinh; nhiều qui tắc - nhiều khả năng loạn thần kinh. Tầng thứ ba.

Thế rồi đứa trẻ bắt đầu học cách chơi trò chơi. Nó phải chơi trò chơi bởi vì nó không được phép là đích thực và thực. Có những lúc nó cảm thấy rằng nó ghét mẹ nó, bởi vì mẹ nó liên tục áp đặt nhiều thứ lên nó, nhưng nó không thể nói điều này cho mẹ được, rằng nó ghét cô ấy. Nó phải nói: "Con yêu mẹ." Nó phải chạm chân mẹ,

và giả vờ rằng nó yêu cô ấy sâu sắc. Bây giờ trò chơi bắt đầu - tầng thứ tư. Nó sẽ đóng vai.

Trẻ nhỏ trở thành chính khách. Bố về nhà và con mỉm cười, bởi vì nó biết nếu bạn không mỉm cười thế thì bạn không thể có được kem hôm đó. Nếu bạn mỉm cười, bố trở nên rất hào phóng, tay ông ấy cho vào túi. Nếu bạn không mỉm cười, ông ấy rất cục cằn. Bây giờ đứa con đã trở thành một chính khách. Bạn thấy tranh các chính khách đó - bao giờ cũng mỉm cười.

Bạn có thấy ai đó đi vận động cho bầu cử của mình không? Ông ta cứ mỉm cười - chỉ căng môi ra, không có mỉm cười bên trong. Thỉnh thoảng chuyện xảy ra là nó trở thành thói quen thế.... Tôi đã biết một chính khách - không may một đêm tôi phải ngủ cùng ông ấy - trong đêm tôi thức dậy và nhìn - ông ấy mỉm cười. Điều đó trở thành thói quen tới mức ngay cả trong giấc ngủ ông ấy cũng không thể thảnh thơi được. Ông ấy phải đang trong vận động bầu cử hay cái gì đó...

Đứa trẻ biết rằng nó phải giả vờ. Nó không được chấp nhận như nó vậy. Nó phải bầy tỏ rằng nó hệt như bạn muốn nó vậy. Nó trở nên bị phân chia: bây giờ nó có thế giới riêng tư của riêng nó. Nếu nó muốn hút thuốc lá nó phải che giấu ở đâu đó - trong ga ra, hay đi ra ngoài trên phố để che giấu bản thân nó. Bạn có thể đã thấy trẻ con hút thuốc, nhưng hỏi nó và nó đơn giản phủ nhận điều đó - và hồn nhiên thế; nói nói: "Bác nói gì thế? Cháu á? Hút thuốc á? Không bao giờ!" Và nhìn vào khuôn mặt đẹp hồn nhiên của nó; nó đã trở thành hoàn hảo, một chính khách, một người đóng vai.

Và thế rồi nó biết rằng các trò chơi của nó đền đáp. Nếu bạn thực, bạn khổ. Nếu bạn trở thành chuyên gia

trong dối trá, điều đó đền đáp. Bây giờ nó đang học cách thức của thế giới điên. Tầng thứ tư của việc đóng vai.

Thế rồi tầng thứ năm - của các nghi lễ. Ai đó tới, và nó ghét người đó, nhưng gia đình nói: "Bác ấy là khác và con phải đón mừng bác ấy; không chỉ đón mừng người đó mà con phải hôn người đó" - và nó ghét chính ý tưởng này; kinh tởm! Nhưng phải làm gì? Đứa trẻ bất lực, không có quyền hành. Bạn có quyền, gia đình có quyền, bạn có thể nghiền nát nó. Cho nên nó mỉm cười, và hôn, và nói lời chào, chẳng có nghĩa gì; bây giờ nó đang tạo ra tầng thứ năm.

Đây là năm tầng. Bạn phải đi lùi lại, về tới cội nguồn nguyên thuỷ. Đó là điều Patanjali gọi là *pratyahara*, quay về trạng thái nguyên thuỷ. Đó là điều Mahavir đã gọi là *pratikramana*, quay lại, rơi lại vào nguyên gốc của bạn. Đó là điều Christ đã gọi là *cải đạo*; lại trở thành đứa trẻ.

Thế rồi, khi tất cả các tầng của củ hành của bạn đều được bóc ra - đó là việc gian truân; ngay cả việc bóc củ hành thường cũng là khó, nước mắt sẽ trào ra ở mắt bạn, và khi bạn bóc hành của cá tính riêng của bạn, nhiều nước mắt sẽ có đó; điều đó là gian nan, điều đó là gay go, nhưng nó *phải* được làm, bằng không bạn sống cuộc sống giả, và bạn sống cuộc sống ốm yếu.

Bây giờ lời kinh này của Lão Tử.

Biết mà cho là không biết, thì cao tột.

Hồn nhiên của thơ ấu được đạt tới. *Biết mà cho là không biết, thì cao tột*. Đứa trẻ không biết, nhưng nó cũng không biết rằng nó không biết - Hiền nhân không

biết, nhưng ông ấy biết rằng ông ấy không biết - đó là khác biệt duy nhất giữa đứa trẻ và hiền nhân. Đứa trẻ dốt náy, nhưng không nhận biết rằng mình là dốt nát, hiền nhân cũng dốt nát, nhưng hoàn toàn nhận biết rằng mình là dốt nát. Đây là trí huệ của ông ấ, đây là việc biết của ông ấy - biết rằng ông ấy không biết.

Biết mà cho là không biết, thì cao tột,
Không biết mà cho là biết, thì bệnh.

Giả vờ là bị bệnh. Giả vờ là giả. Giả là bị kẹt ở đâu đó. Bị kẹt ở đâu đó là bị chắn: năng lượng không tuôn chảy, nó không tự do di chuyển. Bạn không như dòng sông, mà bị đông cứng, bị chắn bởi băng. Phần chết, phần sống.

Không biết mà cho là biết, thì bệnh.

Cứ phân tích cái ta riêng của bạn mà xem. Bạn biết gì? Nếu bạn xuyên thấu sâu bạn sẽ đi tới hiểu rằng bạn không biết gì cả. Thông tin bạn có thể có nhiều, nhưng cái đó không phải là việc biết. Kinh sách - bạn có thể đã đọc nhiều, nhưng điều đó không phải là việc biết. Chừng nào bạn còn chưa đọc kinh sách của bản thể riêng của bạn thì không việc biết nào là có thể. Chỉ có một Koran và một Kinh Thánh và một Gita, và điều đó được ẩn giấu bên trong bạn. Chừng nào bạn còn chưa giải mã nó - và đó là điều tôi đã từng nói cho bạn buổi sáng nay: cách giải mã nó, cách nó đã bị mất đi trong rừng rậm của cá tính của bạn, các tầng cá tính, mặt nạ, giả vờ. Nó bị mất đi.

Nhưng nó không bị mất một cách tuyệt đối, nó vẫn có đó. Tìm, và nó có thể được tìm thấy. Kiếm một chút, đi tới nó, và chẳng chóng thì chầy - bạn đang trên đường. Và khoảnh khắc bạn ở trên đường bạn bỗng nhiên cảm thấy mọi thứ rơi vào chỗ, mọi thứ tới cùng nhau, mọi thứ trở thành bản giao hưởng, phân chia tan biến, thống nhất nảy sinh.

Không biết mà cho là biết, thì bệnh.

Và việc biết là có thể chỉ khi bạn siêu việt lên trên sống và chết, không trước đó. Làm sao bạn có thể biết được nếu bạn thậm chí đã không đạt tới bản thể bên trong nhất của mình? Bạn có thể biết cái gì khác nếu bạn không biết bản thân mình? Do đó mới có khăng khăng của mọi hiền nhân về *biết bản thân mình*. Bởi vì đó là chìa khoá bí mật của mọi tri thức. Và đó là một chìa khoá mở cả nghìn lẻ một ổ khoá, nó là chìa khoá chủ. Biết cái một, Upanishad nói, người ta biết tất. Không biết cái một đó, cho dù bạn biết tất cũng là vô dụng. Nó có thể làm nặng gánh bạn. Nó có thể trở thành nặng nề cho bạn. Nó có thể giết chết bạn nhưng nó không thể làm bạn tự do.

Biết đó là bệnh,
Thì không bệnh nữa.

Đó là điều tôi đang nói với bạn. Nếu bạn vẫn còn tỉnh táo, và bạn biết một khối chắn đặc biệt, rằng - Đây là chỗ vết thương của mình, đây là ngõ cụt, đây là khối chắn, ốm yếu; nếu bạn có thể tỉnh táo với ốm yếu của mình - bỗng nhiên nó bắt đầu tan chảy.

Người *nhận ra* - nhận ra là có thể chỉ trong tâm thức rất sâu, nhận biết. Nhận ra nghĩa là bạn tỉnh táo và bạn nhận ra rằng *đây* là vấn đề. Một khi bạn chỉ ra vấn đề thì vấn đề đã trên đường được giải quyết rồi. Không cái gì khác được cần. Với bệnh tâm linh, duy nhất nhận ra là đủ. Không thuốc nào được cần tới.

Thuốc và thiền - đây là hai thuốc trên thế giới. Và cả hai từ này bắt nguồn từ cùn một gốc. Thuốc dành cho thân thể, thiền dành cho linh hồn. Và cả hai đều mang nghĩa thuốc.

Biết đó là bệnh,
Thì không bệnh nữa.
Thánh nhân không bệnh,

Tại sao? Bởi vì người đó đơn giản tỉnh táo, có tính quan sát. Người đó nhớ tới bản thân mình. Người đó không bị đồng nhất với bất kì tầng nào của cá tính. Người đó không nghi lễ, người đó không đóng vai và chơi trò chơi, người đó không hỗn loạn, người đó không là cái chết, người đó không là cuộc sống. Người đó là chính việc siêu việt lên trên tất cả.

Vì biết đó bệnh,
Nên không bệnh nữa.

Lấy nó như công cụ rất rất hữu dụng. Dùng nó trong việc khám phá bên trong bản thể bạn. Chuyển đi từ tầng thứ nhất, và không vội vàng, bởi vì nếu bạn để cái gì đó một cách không đầy đủ ở bất kì tầng nào bạn sẽ phải quay lại tầng đó.

Bao giờ cũng nhớ rằng bất kì cái gì không đầy đủ sẽ vẫn còn treo lơ lửng. Cho nên khi bạn đang tìm trong một tầng, tìm nó một cách toàn bộ đi. Được kết thúc với nó. Đừng mang nó vào trong tầng khác. Nó có thể được giải quyết chỉ trong không gian riêng của nó.

Khi bạn đi vào tầng thứ hai của việc chơi trò chơi - quan sát chúng, đừng vội vàng. Và đừng chỉ chấp nhận điều tôi đang nói, bởi vì điều đó sẽ không ích gì. Bạn có thể nói: "Vâng, đây là điều Osho nói, và tôi phải đi tới nhận ra nó." Không, điều đó sẽ không giúp gì đâu. Việc nhận ra của tôi không thể là nhận ra của bạn được. Bạn phải đi qua con đường trên chân riêng của bạn. Tôi không thể đi cùng bạn được. Nhiều nhất tôi có thể chỉ đường. Nhưng bạn phải theo nó, bước đi, bạn phải di chuyển trên nó, và di chuyển rất cẩn thận để cho không cái gì bị bỏ lại không đầy đủ và không được sống, bằng không điều đó sẽ níu bám lấy bạn, và bạn sẽ mang nó vào tầng khác, và mọi thứ sẽ là hỗn độn và lẫn lộn.

Được kết thúc với mọi tầng đi, và khi tôi nói được kết thúc, đừng hiểu lầm tôi, tôi không nói thôi dùng nó, tôi không nói thôi nói lời chào với mọi người - tôi đang nói đừng làm điều đó là toàn thế giới của bạn. Nói chào, và nếu bạn có thể ngụ ý điều đó, điều đó là hay; ngụ ý chào bạn! Nếu bạn thực sự sống động, nghi lễ của bạn cũng sẽ trở thành sống động. Khi bạn định nói chào, sao không ngụ ý điều đó? Khi bạn đã định nói nó, nó phải được nói, thế thì ngụ ý điều đó đi! Tôi không nói vứt các nghi lễ, không, bởi vì nhiều lần điều này đã được làm trong quá khứ - ở phương Tây nó đã được làm ngay bây giờ, mọi người đã trở nên chán ngán với giả vờ giả dối. Họ vứt nó ra khỏi xã hội.

Đó là phản ứng, không phải là cách mạng. Thế thì họ đi sang cực đoan đối lập. Thế thì họ không tin vào bất kì nghi lễ nào và cuộc sống của họ trở nên khó khăn và họ làm cho cuộc sống của người khác cũng khó khăn. Bởi vì họ đánh mất uyển chuyển, và họ vứt bỏ mọi bôi trơn.

Bây giờ điều đó đã trở thành thông dụng ở phương Tây - bạn có thể tiến tới người đàn bà và hỏi cô ấy: "Em có muốn ngủ với anh không?" Ngay cả với người lạ!

Điều đó có thể là chân thành, bạn muốn điều đó theo cách đó, nhưng điều đó là hung hăng và bạo hành. Và cho dù người đàn bà này sẵn sàng đi, cách thức bạn đề nghị nó sẽ trở thành chướng ngại - và nó gây tổn thương; thế thì người đàn bà cảm thấy dường như bạn đang chỉ dùng cô ấy. Không, chút ít bôi trơi là cần thiết.

Bạn đi tới bố bạn và bạn đơn giản hỏi xin tiền - thậm chí không nói lời chào; thế thì điều đó dường như là mối quan hệ của bạn chỉ thông qua tiền. Mọi sự trở thành khó, mọi sự đã khó rồi, sao làm cho chúng gian nan hơn?

Cho nên tôi không nói rằng bạn vứt bỏ mọi nghi lễ - chúng là đẹp khi chúng diễn ra, chúng diễn ra đẹp. Chỉ nhớ một điều, rằng bạn không nên trở thành thế giới của nghi lễ. Bạn phải vẫn còn tỉnh táo.

Và nếu ai đó sẵn lòng, bạn nên có khả năng đi tới tầng thứ hai của chơi trò chơi. Và nếu ai đó sẵn lòng bạn nên có khả năng đi tới tầng thứ ba - của hỗn độn.

Khi bạn yêu một người, và một người yêu bạn, bạn có thể ngồi cùng nhau trong hỗn độn sâu sắc; nó có cái đẹp vô cùng, đẹp chân phương của nó. Hai người trong hỗn độn sâu sắc, như hai đám mây gặp gỡ lẫn nhau.

Nhưng nếu ai đó sẵn lòng, và ai đó sẵn sàng đi vào trong hỗn độn của bạn, chỉ thế thì đi, bằng không đừng xâm phạm vào bất kì ai. Đừng can thiệp vào cuộc sống của bất kì ai - những nghi lễ kia là cách tốt để tránh xâm phạm.

Trò chơi và đóng vai là tốt, bởi vì nếu ai đó không thực sự đi vào sâu, bạn là ai để buộc người đó đi vào sâu? Không ích gì! Bạn tự mình đi thôi! Và nếu ai đó sẵn lòng đi cùng bạn tới tầng thứ tư, mức chết, nếu ai đó thực sự trong tình yêu với bạn, và muốn quan hệ thân mật hoàn toàn, chỉ thế thì - vứt tầng thứ ba, đi sang tầng thứ tư; đi sang tầng thứ năm.

Từ tầng thứ năm sang tầng thứ sáu - siêu việt, bạn phải đi thêm một tầng. Tới tầng thứ năm Thầy có thể có ích. Nhưng từ tầng thứ năm tới tầng thứ sáu bạn phải đi một mình - nhưng thế thì bạn sẵn sàng rồi. Đến lúc bạn đạt tới tầng thứ năm, bạn đã sẵn sàng. Chỉ một bước thêm nữa, trong tính một mình toàn bộ bạn tan biến vào trong cái vô hạn riêng của mình, cái trống rỗng bên trong.

Đây là điều chúng ta đã gọi là niết bàn - dừng bản thể riêng của bạn hoàn toàn, dường như giọt sương đã rơi vào trong đại dương, và đã trở thành đại dương. Sóng biến mất, tính cá nhân không còn nữa, bạn đã trở thành cái toàn thể - chỉ thế thì bạn mới thực sự mạnh khoẻ; đó là lí do tại sao Lão Tử nói: Thánh nhân không bệnh. Làm sao ông ấy có thể bệnh được?

Và nếu bạn hỏi tôi, tôi sẽ nói rằng mọi tâm trí đều ốm bệnh, ít hay nhiều. Ở trong tâm trí là ốm bệnh. Mức độ có khác nhau.

Tới tầng thứ năm, vẫn còn có khả năng của tâm trí, bởi vì có khả năng của việc bị đồng nhất. Bị đồng nhất với bất kì cái gì cũng là tạo ra tâm trí. Nếu bạn bị đồng nhất với cuộc sống bạn tạo ra tâm trí ngay lập tức. Tâm trí không là gì ngoài sự đồng nhất. Nếu bạn vẫn còn không bị đồng nhất, xa cách, người quan sát trên núi, nhân chứng - thế thì bạn không có tâm trí nào. Chứng kiến không phải là quá trình tâm trí. Tất cả các cái khác là tâm trí.

Thế là hiền nhân này là lành mạnh bởi vì ông ấy không có tâm trí. Đạt tới vô tâm trí đi. Chuyển hết tầng nọ tới tầng kia. Bóc củ hành của bạn hoàn toàn đi, cho tới khi - chỉ cái trống rỗng còn lại trong tay bạn.

Chương 6
Đây là toàn thế gian tôi có

Câu hỏi 1

Liệu có thể có ý nghĩ nguyên thuỷ không?

Điều đó là không thể được, tuyệt đối không thể có ý nghĩ nguyên thuỷ được. Bởi vì tâm trí là kí ức, tâm trí là quá khứ, tâm trí là cách bạn đã biết rồi, nó là thứ vay mượn, và bất kì cái gì tâm trí có thể làm chỉ là việc lặp lại; tổ hợp mới của lời, ý niệm, khái niệm; nhưng sâu bên dưới tất cả đều sẽ là được vay mượn. Tâm trí không bao giờ có thể là nguyên thuỷ được. Chính bản chất của tâm trí là như vậy - nó là cái máy tính sinh học. Trước khi nó có thể cho bạn cái gì đó bạn phải nạp vào nó. Và cái bạn nạp vào lại đi ra từ nó. Thỉnh thoảng bạn có thể có tổ hợp các ý nghĩ nào đó có vẻ như là độc đáo nhưng lại không phải thế - chẳng hạn, bạn có thể hình dung ra ngựa bằng vàng bay trên trời. Có vẻ độc đáo. Nó không

phải vậy. Không có ngựa vàng tất nhiên, và không ngựa nào bay cả, nhưng bạn đã thấy ngựa, bạn đã thấy chim bay, bạn đã thấy vàng; bây giờ đây là tổ hợp mới. Nhưng mọi thứ đều cũ, của quá khứ, của cái đã biết.

Tính chất nguyên thuỷ là không thể được, chỉ nguyên thuỷ hư cấu là có thể được. Tâm trí vẫn còn chết, nó là kí ức. Thế thì, tôi có nói rằng không có khả năng nào cho tính nguyên thuỷ không? Không, tôi không nói điều đó. Ý nghĩ không thể là nguyên thuỷ được, không ý nghĩ nào có thể là nguyên thuỷ được, tính nguyên thuỷ trong suy nghĩ là không thể được. Tính nguyên thuỷ trong hiện hữu *là* có thể được.

Bạn có thể là nguyên thuỷ, nhưng bạn không thể nghĩ một cách nguyên thuỷ được. Một Bertrand Russell là không nguyên thuỷ, không thể thế được - nhà tư tưởng rất sâu lắng, nhưng không nguyên thuỷ. Một Phật có thể là nguyên thuỷ - không trong suy nghĩ của ông ấy, mà trong hiện hữu của ông ấy; cách ông ấy hiện hữu, nền tảng trong trắng tuyệt đối. Không ai đã từng du hành tới đó trước đó. Ông ấy tuyệt đối tươi tắn, như được sinh ra, thay đổi từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc, sống động, chưa bao giờ cho phép tính chết lắng đọng lên ông ấy. Hiện hữu có thể là nguyên thuỷ, ý nghĩ không thể là nguyên thuỷ được. Nhà tư tưởng chưa bao giờ là nguyên thuỷ, chỉ nhà vô tư tưởng mới là - nếu bạn cho phép tôi dùng từ này. Sâu bên trong nếu bạn đạt tới cái trống rỗng bạn sẽ là nguyên thuỷ. Từ cái trống rỗng đó bất kì cái gì nảy sinh bao giờ cũng là mới. Nhưng phân biệt phải được ghi nhớ.

Ngay cả vị Phật khi ông ấy nói cũng trở thành không nguyên thuỷ. Hiện hữu của ông ấy là nguyên thuỷ, nhưng khi ông ấy dùng ngôn ngữ, lần nữa, tâm trí

phải được dùng, kí ức phải được dùng. Ngôn ngữ thuộc vào người khác, không thuộc vào bạn; bạn đã không mang ngôn ngữ vào trong thế giới, bạn đã mang bản thể tươi tắn, tất nhiên, nhưng ngôn ngữ đã được xã hội trao cho, được người khác trao cho, cho nên ngay cả vị Phật cũng phải dùng ngôn ngữ vay mượn.

Khoảng khắc Phật nói cái gì đó tính nguyên thuỷ bị mất. Và, nếu bạn nghe Phật, đừng nghe lời của ông ấy, nhưng nếu bạn có thể có thoáng nhìn qua lời về hiện hữu của ông ấy, thế thì bạn sẽ cảm thấy tính nguyên thuỷ, thế thì *có* hoa sen, mọi cánh tươi tắn, hệt như giọt sương buổi sớm - nhưng thế thì bạn phải xuyên thấu qua ngôn ngữ, lời.

Khi Phật trao đổi ông ấy cũng giao cảm. Ông ấy đang nói cái gì đó và ông ấy cũng đang là cái gì đó. Nếu bạn nghe lời của ông ấy bạn có thể thấy chúng trong Upanishad, trong Veda, ở đâu đó, nhưng nếu bạn lắng nghe hiện hữu của ông ấy, không nghe lời của ông ấy, nếu bạn nghe trái tim ông ấy, nhịp đập, nhịp điệu của hiện hữu của ông ấy, nếu bạn nghe việc thở của ông ấy, cách ông ấy đang là, ngay bây giờ khoảnh khắc này, phép màu rằng ông ấy đang hiện hữu, phép thần là ông ấy đang hiện hữu - nếu bạn nghe điều đó, thế thì không Upanishad nào có thể báo cáo được cái gì về nó. Người này chưa bao giờ có đó cả! Lần đầu tiên ông ấy có đó; ông ấy là nguyên thuỷ.

Tôi đang nói với bạn, tôi phải dùng ngôn ngữ. Nếu bạn chỉ nghe điều tôi đang nói và không nghe điều tôi đang là, bạn sẽ bỏ lỡ tính nguyên thuỷ của tôi. Lắng nghe lỗ hổng giữa các lời đi. Lắng nghe trống rỗng giữa các dòng. Lắng nghe tôi, không phải điều tôi nói. Thế thì hiểu biết sẽ nảy sinh, và bỗng nhiên, giống như tia

sét, bạn sẽ có thể thấy tôi - và điều nguyên thuỷ ngay bây giờ xảy ra trước bạn.

Nhưng nó không phải là một phần của tâm trí. Tâm trí là cái máy. Nó không thể nguyên thuỷ được; nó thậm chí không sống động - làm sao nó có thể nguyên thuỷ được? Nó là xã hội. Do đó nhấn mạnh của tất cả những người đã thức tỉnh là chừng nào bạn còn chưa vứt bỏ tâm trí, bạn sẽ không có khả năng biết tới chân lí, bởi vì chân lí bao giờ cũng nguyên thuỷ. Tâm trí: bao giờ cũng được vay mượn; chân lí: bao giờ cũng nguyên thuỷ. Tâm trí và chân lí không thể gặp gỡ.

Thiền là để đạt tới vô trí, tới trạng thái của vô ý nghĩ. Trong việc mở ra của vô ý nghĩ, trong loại không gian đó, bỗng nhiên bạn trở nên thuần khiết, hồn nhiên, không biến chất. Bạn chưa bao giờ giống điều đó trước đây, không ai đã từng giống điều đó trước đây, không ai sẽ giống điều đó lần nữa. Duy nhất.

Và biết điều đó là nhận ra cái ta của người ta. Biết điều đó là biết tất cả. Nếu bạn còn chưa biết điều đó, bất kì cái gì khác bạn biết cũng chỉ là rác rưởi, rác thải.

Nếu bạn biết cái *một* đó, cái nguyên thuỷ bên trong bạn - cái vô danh, bởi vì cái nguyên thuỷ không thể có tên nào; cái vô dạng, bởi vì cái nguyên thuỷ không thể có dạng nào; cái không biết, bởi vì cái nguyên thuỷ không thể được biết; không được thăm dò, không được xuyên thấu, trinh nguyên, chỉ thế thì bạn mới đi tới cảm thấy cực lạc của sự tồn tại, cái đẹp của nó.

Có lần chuyện xảy ra, ở một đồn cảnh sát; một nhà huyền môn Sufi bước vào; ông ấy trần trụi, và một đám đông đi theo sau ông ấy. Ông ấy nói với viên sĩ quan cảnh sát: "Tôi vừa bị mất cắp. Tất cả mọi thứ tôi có đều

bị lấy mấy, và như ông có thể thấy, tôi đang đứng trần trụi; áo khoác ngoài, quần áo, giường, chăn, đệm, gối, ô - mọi thứ đều bị lấy sạch;" nhưng ông ta rất bình thản và yên tĩnh. Viên sĩ quan cảnh sát viết ra toàn thể danh sách - nó rất dài.

Và thế rồi bỗng nhiên xuất hiện một người đi theo sau đám đông, và anh ta ném cái chăn cũ trước viên sĩ quan cảnh sát, và anh ta nói: "Đây là tất cả, cái chăn cũ thảm hại, cái tôi đã đánh cắp từ người này, và ông ấy đang nói nó là toàn thế giới của ông ấy!"

Người Sufi cầm cái chăn, quấn vào người, bắt đầu đi ra khỏi đồn cảnh sát - viên sĩ quan cảnh sát dừng ông ấy lại, ông ta nói: "Trước hết ông sẽ phải đưa ra lời giải thích bởi vì ông đã cho một danh sách lớn, nó là giả!"

Người đó nói: "Không? bởi vì đây là tất cả mọi thứ tôi có. Khi trời mưa tôi dùng nó như chiếc ô. Thỉnh thoảng tôi dùng nó như chiếc giường. Và đây là quần áo duy nhất của tôi. Trong giá lạnh đây là áo khoác ngoài của tôi. Ban ngày tôi dùng nó làm đệm. Ban đêm, thỉnh thoảng như gối. Đây là các chức năng của cái chăn của tôi, nhưng đây là toàn thể thế giới tôi có và danh sách đó không phải là giả."

Đây là thông điệp sâu sắc. Người Sufi này đang nói rằng nếu bạn đạt tới cái một bạn đạt tới cái toàn thể. Đó là chuyện ngụ ngôn. Thế thì cái chăn một đó bao phủ tất cả. Nó trở thành ô của bạn, nó trở thành giường của bạn, nó trở thành quần áo của bạn, nó phục vụ bạn theo cả triệu cách. Chỉ biết cái một đó ẩn đằng sau bạn là biết tất cả. Biết cái đó, là cái đó, là tất cả. Và nếu bạn bỏ lỡ cái đó bạn đã bị cướp đi toàn thế giới. Bạn chẳng có gì, bạn đứng trần trụi.

Cái một đó là nguyên thuỷ. Bạn phải cố xuyên thấu vào từ *nguyên thuỷ*, điều nó ngụ ý. Nó ngụ ý - cái tới từ cội nguồn. Nó không ngụ ý cái mới, nó không ngụ ý cái lạ thường, nó ngụ ý cái tới từ cội nguồn, từ chính nguồn gốc; cái tới từ chính bắt đầu, cái thuộc về chính cơ sở của sự tồn tại - cái đó là nguyên thuỷ.

Ý nghĩ không thể là nguyên thuỷ được, duy nhất bạn mới nguyên thuỷ, bởi vì bạn thuộc về chính cội nguồn. Bạn đã ở đó ngay lúc bắt đầu, và bạn sẽ ở đó lúc kết thúc, bởi vì bạn *là* sự tồn tại.

Suy nghĩ là thứ được học. Bạn có thể học nó, bạn có thể dỡ bỏ nó. Nó là được thu nhận. Bạn có thể vứt bỏ nó bất kì ngày nào bạn muốn vứt bỏ nó. Nhưng bản tính của bạn, điều Lão Tử gọi là Đạo, bản tính nguyên thuỷ của bạn, là không được thu nhận, nó bao giờ cũng có đó rồi, nó là cội nguồn.

Không ý nghĩ có thể là nguyên thuỷ, mà *vô ý nghĩ* có thể là nguyên thuỷ. Nhớ điều đó.

Câu hỏi 2

Khác biệt giữa chín chắn và già đi là gì?

Khác biệt lớn, khác biệt bao la, và mọi người bao giờ cũng vẫn còn bị lẫn lộn về nó. Mọi người hay nghĩ già đi là trở nên chín chắn, nhưng già đi thuộc vào thân thể.

Mọi người đều già đi, mọi người sẽ trở nên già, nhưng không nhất thiết chín chắn. Chín chắn là trưởng thành bên trong.

Già đi không phải là điều bạn làm, già đi là cái gì đó xảy ra về thể chất. Mọi đứa trẻ được sinh ra, khi thời gian trôi qua, đều trở nên già. Chín chắn là cái gì đó bạn đem tới cho cuộc sống của mình - nó tới từ nhận biết. Khi một người già đi với nhận biết đầu đủ, người đó trở nên chín chắn. Già đi cộng với nhận biết, kinh nghiệm cộng với nhận biết, là chín chắn.

Bạn có thể kinh nghiệm một điều theo hai cách. Bạn có thể đơn giản kinh nghiệm nó dường như bạn bị thôi miên, vô nhận biết, không chú ý tới điều đang xảy ra; sự việc xảy ra nhưng bạn không có đó. Nó không xảy ra trong sự hiện diện của bạn, bạn vắng mặt. Bạn chỉ đi qua. Nó chưa bao giờ đánh lên nốt nào trong bạn. Nó chưa bao giờ để lại bất kì dấu hiệu nào trên bạn. Bạn chưa bao giờ học được cái gì từ nó. Nó thậm chí có thể đã trở thành một phần của kí ức của bạn bởi vì theo một cách nào đó bạn đã hiện diện, nhưng nó chưa bao giờ trở thành trí huệ của bạn. Bạn chưa bao giờ trưởng thành qua nó.

Thế thì bạn đang già đi.

Nhưng nếu bạn đem phẩm chất của nhận biết cho kinh nghiệm thì cùng kinh nghiệm đó trở thành chín chắn.

Có hai cách sống: một, sống trong giấc ngủ say. Thế thì bạn già đi, mọi khoảnh khắc bạn đều trở nên già đi, mọi khoảnh khắc bạn đều tiếp tục chết, có vậy thôi, cả đời bạn chỉ là cái chết chậm rãi lâu dài. Nhưng nếu bạn đem nhận biết cho kinh nghiệm của mình - bất kì điều gì

bạn làm, bất kì điều gì xảy ra cho bạn, bạn đều tỉnh táo, quan sát, lưu tâm, bạn đang thưởng thức kinh nghiệm này từ mọi góc, bạn đang cố hiểu nghĩa của nó, bạn đang cố xuyên thấu vào chính chiều sâu của nó, điều đã xảy ra cho bạn, bạn đang cố sống nó một cách mãnh liệt và toàn bộ - thế thì, nó không chỉ là hiện tượng bề mặt. Sâu bên dưới bên trong bạn cái gì đó đang thay đổi cùng nó. Bạn đang trở nên ngày một tỉnh táo hơn. Nếu đây là sai lầm, kinh nghiệm này - bạn sẽ không bao giờ phạm phải nó lần nữa.

Người chín chắn không bao giờ phạm phải cùng sai lầm lặp lại. Nhưng người già liên tục phạm cùng sai lầm lặp đi lặp lại. Người đó sống trong vòng tròn. Người đó chưa bao giờ học được cái gì.

Hôm nay bạn sẽ giận dữ, bạn đã giận dữ hôm qua rồi, và ngày kia, và ngày mai nữa bạn sẽ giận dữ, và ngày kia nữa. Lặp đi lặp lại bạn cứ giận dữ hoài, lặp đi lặp lại bạn hối hận, lặp đi lặp lại bạn ra quyết định sâu sắc rằng bạn sẽ không phạm phải nó nữa lần nữa, nhưng quyết định đó chẳng tạo ra thay đổi gì. Bất kì khi nào bạn bị quấy rối bởi cơn cuồng nộ, bạn lại bị xâm chiếm. Cùng sai lầm lại phạm phải. Bạn đang già đi.

Nếu bạn sống một kinh nghiệm về giận dữ một cách toàn bộ, không bao giờ bạn sẽ giận dữ nữa. Một kinh nghiệm sẽ là đủ để dạy rằng điều đó là ngu xuẩn, rằng điều đó là ngớ ngẩn, rằng nó đơn giản là đần độn - không phải nó là tội lỗi đâu, nó đơn giản là đần độn. Bạn đang tự làm hại mình, và hại người khác, chẳng vì cái gì cả. Sự việc không đáng với nó. Thế thì bạn đang chín chắn lên. Ngày mai tình huống sẽ được lặp lại, nhưng giận dữ sẽ không được lặp lại. Và người thu được chín chắn không bao giờ quyết định rằng mình sẽ không

giận dữ nữa, không, đó là dấu hiệu của người còn chưa chín chắn. Con người của chín chắn chưa bao giờ quyết định cho tương lai. Bản thân việc chín chắn chăm nom. Bạn sống hôm nay. Chính việc sống đó sẽ quyết định cách ngày mai sẽ thế nào - nó sẽ bắt nguồn từ điều đó.

Nếu giận dữ là đau đớn, độc hại, bạn chịu địa ngục qua nó, phỏng có ích gì mà quyết định, hay lấy lời nguyện và đi tới đền chùa và nói trước Thầy: "Bây giờ tôi lấy lời nguyện rằng tôi sẽ không bao giờ giận nữa?" Tất cả những điều này đều trẻ con. Không có ích gì cả! Nếu bạn đã biết rằng giận dữ là độc hại - được kết thúc! Con đường đó bị đóng lại. Cánh cửa đó không còn tồn tại cho bạn nữa. Tình huống này sẽ được lặp lại ngày mai nhưng bạn sẽ không bị tình huống đó xâm chiếm. Bạn đã học được cái gì đó - hiểu biết đó sẽ có đó. Bạn thậm chí có thể cười, bạn thậm chí có thể tận hưởng toàn thể mọi thứ về cách mọi người ngu xuẩn thế. Hiểu biết của bạn đang trưởng thành qua mọi kinh nghiệm.

Bạn có thể sống cuộc sống dường như bạn đang trong thôi miên - đó là cách chín mươi chín phần trăm mọi người sống - hay bạn có thể sống với sự mãnh liệt, nhận biết. Nếu bạn sống với nhận biết, bạn chín chắn, bằng không bạn đơn giản trở nên già đi. Và trở nên già đi không phải là trở nên trí huệ. Nếu bạn đã là kẻ ngu khi bạn còn trẻ và bây giờ bạn đã trở nên già, bạn sẽ chỉ là kẻ ngu già, có vậy thôi. Chẳng có gì cả. Chỉ trở nên già, bạn không thể trở nên trí huệ được. Bạn có thể thậm chí ngu hơn, bởi vì bạn có thể đạt tới thói quen máy móc, tựa robot.

Cuộc sống có thể được sống theo hai cách. Nếu bạn sống một cách vô ý thức bạn đơn giản chết; nếu bạn sống một cách có ý thức bạn đạt tới ngày càng nhiều

sống hơn. Chết sẽ tới, nhưng nó chưa bao giờ tới với người chín chắn, nó chỉ tới với người đã già đi và trở nên già. Người chín chắn chưa bao giờ chết, bởi vì người đó sẽ học ngay cả qua cái chết. Ngay cả cái chết cũng sẽ là một kinh nghiệm để được sống một cách mãnh liệt, được quan sát, được phép.

Người chín chắn chưa bao giờ chết. Thực tế trước người chín chắn, trên tảng đá của sự chín chắn, cái chết vật lộn và làm tan nát nó, tự tử. Cái chết chết đi, nhưng người chín chắn không bao giờ - đó là thông điệp của mọi người đã thức tỉnh: rằng bạn là bất tử. Họ đã biết điều đó, họ đã sống cái chết của họ. Họ đã quan sát, và họ đã thấy rằng nó có thể bao quanh bạn nhưng bạn vẫn còn tách rời, bạn vẫn còn ở xa xăm. Cái chết xảy ra gần bạn nhưng nó chưa bao giờ xảy ra cho bạn.

Bất tử là bản thể bạn, phúc lạc là bản thể bạn, điều thiêng liêng là bản thể bạn, nhưng các kinh nghiệm đó bạn không thể nhồi nhét vào trong tâm trí và trong kí ức được. Bạn phải trải qua cuộc sống và đạt tới chúng.

Nhiều khổ có đó, nhiều đau có đó. Và bởi vì đau và khổ mọi người muốn sống một cách đần độn - điều đó phải được hiểu tại sao nhiều người thế cứ khăng khăng rằng họ phải sống trong thôi miên; tại sao chư Phật và các Christ liên tục bảo mọi người hãy thức dậy, và không ai nghe cả. Phải có cái gì đó sâu sắc tham gia vào trong thôi niên, phải có đầu tư sâu nào đó. Đầu tư là gì?

Cơ chế này phải được hiểu, bằng không bạn sẽ nghe tôi và bạn sẽ chẳng bao giờ trở nên nhận biết. Bạn sẽ nghe và bạn sẽ làm nó thành một phần của tri thức của bạn rằng: Vâng, người này nói nhận biết và nhận biết là tốt. Và những người đạt tới nhận biết đều trở thành chín chắn... Nhưng bản thân bạn sẽ không đạt tới nó, nó sẽ

vẫn còn là tri thức. Bạn có thể trao đổi tri thức của mình với người khác, nhưng không ai được giúp theo cách đó.

Tại sao? Bạn đã hỏi câu hỏi này bao giờ chưa? Tại sao bạn không đạt tới nhận biết? Nếu nó dẫn tới phúc lạc vô hạn, tới đạt tới *satchitananda*, tới chân lí tuyệt đối - thế thì tại sao không nhận biết? Tại sao bạn cứ khăng khăng vào việc ngủ?

Có đầu tư nào đó - và đây là đầu tư: nếu bạn trở nên nhận biết, có khổ. Nếu bạn trở nên nhận biết, bạn trở nên nhận biết về đau, và đau nhiều tới mức bạn muốn uống thuốc an thần và ngủ đi.

Việc ngủ này trong cuộc sống có tác dụng như bảo vệ chống lại đau. Nhưng đây là rắc rối - nếu bạn ngủ để chống đau, bạn ngủ chống lại cả vui thích nữa.

Nghĩ về điều đó như có hai vòi: một vòi được viết là 'đau đớn' và vòi kia được viết là 'vui thích'. Bạn muốn đóng vòi có viết đau đớn, và bạn muốn mở vòi có viết là vui thích. Nhưng đây là trò chơi - nếu bạn đóng vòi 'đau đớn', 'vui thích' lập tức đóng lại, bởi vì đằng sau cả hai chỉ có một vòi được viết là 'nhận biết'. Hoặc cả hai vẫn còn mở hoặc cả hai còn đóng, bởi vì cả hai đều là hai mặt của cùng một hiện tượng, hai khía cạnh.

Và đây là toàn thể mâu thuẫn của tâm trí: tâm trí muốn ngày một hạnh phúc hơn; hạnh phúc là có thể nếu bạn nhận biết. Và thế rồi tâm trí muốn ngày một ít đau đớn hơn, nhưng ngày càng ít đau đớn là có thể chỉ nếu bạn vô nhận biết.

Bây giờ bạn vào thế tiến thoái lưỡng nan. Nếu bạn muốn không đau - lập tức vui thích biến mất khỏi cuộc sống của bạn, hạnh phúc biến mất. Nếu bạn muốn hạnh phúc, bạn mở vòi - lập tức có đau đớn cũng chảy ra. Nếu

bạn phải nhận biết, bạn phải nhận biết về cả hai. Cuộc sống là đau đớn, vui thích. Cuộc sống là hạnh phúc, bất hạnh. Cuộc sống là ngày và đêm. Cuộc sống là sống và chết. Bạn phải nhận biết về cả hai.

Cho nên nhớ điều đó. Nếu bạn sợ đau bạn sẽ vẫn còn trong thôi miên, bạn sẽ già đi, trở nên già và chết. Bạn sẽ bỏ lỡ cơ hội. Nếu bạn muốn nhận biết, thế thì bạn phải nhận biết về cả hai, đau đớn và vui thích. Chúng không phải là hiện tượng tách rời. Và người trở nên nhận biết trở nên rất hạnh phúc, nhưng cũng trở nên có khả năng bất hạnh sâu về điều bạn không có khả năng.

Chuyện xảy ra, một Thiền sư chết, và đại đệ tử của ông ấy - cũng là một người nổi tiếng vào thời của ông ấy, thậm chí còn nổi tiếng hơn Thầy, thực tế Thầy đã trở nên nổi tiếng bởi vì đệ tử này - đại đệ tử này bắt đầu khóc; ngồi trên bậc thềm ngôi chùa ông ta bắt đầu khóc với nước mắt lăn dài xuống. Cả triệu người đã tụ tập lại; họ không thể tin được điều đó bởi vì bạn chưa bao giờ thấy bất kì người đã thức tỉnh nào kêu và khóc, với nước mắt lăn dài. Họ nói: "Chúng tôi không thể tin được vào điều đó. Điều gì đang xảy ra? Ông đang khóc, và bản thân ông đã từng nói với chúng tôi rằng bản thể bên trong nhất không bao giờ chết. Cái chết không tồn tại. Chúng tôi đã nghe ông nói hàng triệu lần rằng cái chết không tồn tại - vậy sao ông khóc? Thầy ông vẫn sống trong bản thể ông ấy."

Đệ tử này mở mắt ra và ông ấy nói: "Đừng quấy rầy ta. Cứ để ta kêu và khóc. Ta không khóc cho Thầy và bản thể thầy. Ta đang khóc cho thân thể thầy. Thân thể thầy cũng đẹp. Chẳng bao giờ thân thể đó tồn tại nữa."

Và thế rồi ai đó cố thuyết phục ông ấy rằng điều này sẽ tạo ra tên xấu cho ông ấy: "Bao nhiêu người thế đã tụ tập, và họ sẽ nghĩ rằng ông không chứng ngộ." Đệ tử này nói: "Cứ để họ nghĩ bất kì cái gì họ muốn nghĩ đi. Nhưng từ ngày ta trở nên chứng ngộ ta đã trở nên phúc lạc vô hạn, nhưng ta cũng trở thành nhạy cảm vô hạn với đau đớn và đau khổ."

Dường như điều đó phải là như vậy. Nếu bạn đánh Phật, Phật sẽ đau nhiều hơn bạn đau nếu ai đó đánh bạn. Bởi vì ông ấy đã trở nên nhạy cảm vô hạn. Nhạy cảm của ông ấy là rất tinh tế. Ông ấy cũng giống như cánh hoa sen. Đá của bạn sẽ đánh ông ấy rất sâu. Nó sẽ cho ông ấy đau đớn sâu.

Tất nhiên ông ấy sẽ nhận biết về điều đó. Tất nhiên ông ấy sẽ xa cách khỏi nó. Tất nhiên ông ấy sẽ siêu việt lên trên nó, ông ấy sẽ biết nó, rằng nó đang xảy ra, và ông ấy sẽ không là một phần của nó, ông ấy sẽ là hiện tượng như đám mây bao quanh nó - nhưng điều đó đang xảy ra.

Bạn không thể nhạy cảm thế với đau, bạn ngủ say thế. Bạn đi như người say - người say ngã trên phố, đập chân, đập đầu vào cống rãnh - chẳng cái gì xảy ra. Nếu người đó nhận biết thì chắc đã bị đau.

Vị Phật đau khổ vô hạn, Phật tận hưởng vô hạn. Bao giờ cũng nhớ, bất kì khi nào bạn đạt tới đỉnh cao, đồng thời gần đỉnh cao là vực sâu đang được tạo ra. Nếu bạn muốn đạt tới cõi trời rễ của bạn sẽ phải đi tới chính địa ngục.

Bởi vì bạn sợ đau bạn không thể trở nên nhận biết - và thế thì bạn không thể học được gì.

Nó cũng giống thế này - bạn sợ kẻ thù nhiều tới mức bạn đã đóng cửa nhà mình lại. Bây giờ thậm chí bạn bè cũng không thể vào được, ngay cả người yêu cũng bị bỏ ở ngoài. Người yêu cứ gõ cửa nhưng bạn sợ, có thể đấy là kẻ thù. Cho nên bạn bị đóng lại - đó là cách tôi nhìn tất cả các bạn: đóng kín, sợ kẻ thù, và bạn bè không thể vào được. Cho nên bạn bè của bạn đã biến thành kẻ thù. Bây giờ không ai có thể vào được, bạn sợ thế.

Mở cửa ra. Khi không khí trong lành vào nhà có mọi khả năng nguy hiểm cũng vào. Khi bạn bè tới, kẻ thù cũng tới. Bởi vì ngày và đêm vào cùng nhau, đau đớn và vui thích vào cùng nhau, sống và chết vào cùng nhau.

Cho nên đừng sợ đau bằng không bạn sẽ sống trong gây mê. Sợ đau, bạn uống thuốc mê. Bác sĩ giải phẫu cho thuốc mê trước khi ông ấy mổ bạn, bởi vì sẽ có nhiều đau, bạn sẽ không có khả năng chịu đựng được nó. Tâm thức bạn phải bị làm mờ đi, tối đi. Thế thì ông ấy có thể cắt cả thân thể bạn và bạn sẽ không đau.

Bởi vì sợ đau bạn đã ép buộc bản thân mình sống trong tâm thức mờ mờ, trong sự tồn tại rất mờ tối gần như không sống. Đây là sợ - bạn phải vứt bỏ sợ đó, bạn phải đối diện với đau, bạn phải đi qua đau khổ, chỉ thế thì khả năng mới mở ra cho bạn bè đi vào.

Và khi bạn biết cả hai, bạn lập tức trở thành cái thứ ba. Khi bạn biết cả hai, đau và thích, nhị nguyên, ngày và đêm - đột nhiên bạn đã trở nên siêu việt. Đây là điều tôi đã nói tới ngày hôm qua. 'Cái thứ sáu' siêu việt lên trên tất cả.

Chín chắn là nhận biết. Già đi là chỉ làm phí bản thân mình.

Câu hỏi 3

Tôi biết tôi đang ngồi trước một Phật, một Lão Tử, vậy mà tôi cảm thấy giống như trở về phương Tây. Thầy có thể nói cho tôi điều gì đang diễn ra không?

Bạn có thể ngồi trước một Phật hay một Lão Tử, nhưng chỉ bằng ngồi trước một Phật hay một Lão Tử bạn không thể trở thành một Phật hay một Lão Tử được. Thậm chí điều đối lập có thể xảy ra. Nhìn vào trong một Lão Tử bạn có thể bị hoảng sợ thế - bởi vì ông ấy là vực thẳm. Bạn có thể bị choáng tới mức bạn quay lại, và trốn mất.

Đây là quan sát của tôi với nhiều người. Họ tới tôi với ham muốn mạnh mẽ, với trái tim khao khát, và khi họ tới tôi và họ nhìn vào trong vực thẳm, họ trở nên sợ.

Họ đã tới để đạt đến cái gì đó, và bỗng nhiên họ nhận ra rằng họ phải mất mọi thứ. Họ đã tới để đạt tới cái gì đó và bỗng nhiên họ nhận ra rằng cách duy nhất để đạt tới bản thân họ là mất tất cả, là cái không. Sợ chộp lấy trái tim họ. Họ bắt đầu nghĩ tới chạy trốn, hay họ chạy trốn.

Đây đích xác là điều đã xảy ra. Câu hỏi này là từ Deva Ninad. Đây đích xác là điều đã xảy ra. Như tôi đã nghiên cứu anh ấy, anh ấy là một tâm trí hướng kết quả, không trong hiện tại, mà trong tương lai. Một bản ngã rất tinh vi trong tìm kiếm cái gì đó. Thông minh, thông thái, với nhiều khả năng, nhưng nếu bản ngã này cứ vận hành anh ấy sẽ bỏ lỡ.

Anh ấy đã tới để đạt đến cái gì đó. Và ở đây anh ấy thấy rằng anh ấy phải mất tất cả.

Sợ đã chiếm quyền, bây giờ anh ấy muốn trốn thoát. Anh ấy sẽ hợp lí hoá tại sao anh ấy đi về phương Tây, anh ấy sẽ tìm ra cách hợp lí hoá toàn thể mọi sự, nhưng đó là trốn thoát cực điểm.

Nhưng điều đó là tự nhiên. Và điều đó xảy ra cho nhiều người, và họ càng thông minh, điều đó càng xảy ra nhiều hơn, bởi vì thông minh lập tức chỉ ra cho họ rằng họ đã tới sai chỗ. Nhưng điều này đang xảy ra cho mọi người khi người đó tới tôi. Khi bạn bắt đầu tới tôi tất nhiên bạn tới để đạt tới cái gì đó: chứng ngộ, moksha, Thượng đế, và đủ mọi loại vô nghĩa. Bản ngã bao giờ cũng là người tìm kiếm, đi tìm cái gì đó. Bản ngã bao giờ cũng đi tìm ban thưởng. Bản ngã tham lam. Nó ham muốn Thượng đế. Và bản thân bản ngã là rào chắn. Nhưng bản ngã nói: "Tôi muốn Thượng đế, tôi không muốn cái gì của thế giới này." Bản ngã kết án thế gian; nhưng bản ngã rất thủ đoạn. Tỉnh táo với cái bẫy này, bởi vì bản ngã là rào chắn, bằng không ai đã bảo bạn rằng bạn đã từng bỏ lỡ Thượng đế? Ai bảo bạn rằng bạn đã không chứng ngộ? Bạn chứng ngộ rồi!

Đó là vấn đề. Khi bạn tới tôi để tìm kiếm cái gì đó, khi bạn nghe tôi, khi bạn trở nên nhận biết về thực tại của tôi, bạn bắt đầu cảm thấy rằng chẳng có gì được đạt tới cả, không có tương lai. Khoảnh khắc này là tất cả. Và nhấn mạnh của tôi là điều này - rằng bạn đã là cái bạn đang tìm kiếm rồi.

Bản ngã không thể nhân nhượng được điều đó, bởi vì nếu nó nhân nhượng điều đó, nó sẽ tự tử. Bản ngã sẽ biến mất. Không cái gì để đạt tới trong tương lai - bản ngã không thể tồn tại được. Không mục đích trong tương lai - bản ngã rơi rụng: sóng soài, chết. Bản ngã cần cột chống để đạt tới cái gì đó. Bản ngã là kẻ đạt tới,

một thứ hướng kết quả, hướng mục đích. Nó tạo ra ảo tưởng trong tương lai để đạt tới, và qua những ảo tưởng đó nó được đáp ứng.

Khi tôi nói bạn đã là cái bạn đang cố tìm, đang hỏi, tôi chặt chính gốc rễ của bản ngã. Nếu bản ngã biến mất - và nó biến mất chỉ khi bạn vứt bỏ tương lai - bạn là Thượng đế.

Nhưng tôi không nói Thượng đế là cần được đạt tới. Tôi không nói có mục đích nào cần được đạt tới. Tôi không nói cuộc sống là có mục đích. Tôi nói cuộc sống là vở kịch. Tận hưởng khoảnh khắc này đi bởi vì không có khoảnh khắc khác, không có ngày mai. Tương lai là ảo tưởng. Chỉ hiện tại là thực.

Nghe tôi, ở cùng tôi, bản ngã của bạn cảm thấy sợ. Bản ngã bắt đầu tạo ra cách hợp lí hoá. Nó nói: Đi đi! Về nhà! Ít nhất cũng còn khả năng ở đó để đạt tới, và người này đang vứt bỏ toàn thể tương lai, và mình vẫn còn chưa trở thành người nổi tiếng nhất trên thế giới, mình vẫn chưa trở thành vĩ đại nhất trên thế giới, mình vẫn chưa trở thành cái gì cả, và người này đang nói - vứt mọi tìm kiếm; và người này đang nói - tìm và bạn sẽ mất, không tìm và nó đã có đó rồi. Bản ngã cảm thấy rằng đất bằng, chính đất bên dưới đang bị rút đi mất. Nó sẽ tạo ra cách hợp lí hoá mới trong tâm trí. Nó sẽ nói: "Đi về phương Tây. Về nhà. Làm cái gì đó khác. Đi tới Thầy khác nào đó, người có thể giúp mình đạt tới cái gì đó, người có thể giúp mình là cái gì đó." Ở đây tôi dạy duy nhất việc là cái không. Đó là vấn đề.

Và nhớ lấy, Ninad đã hỏi câu hỏi khác. Anh ấy đã hỏi: "Nếu tôi đi về phương Tây tôi muốn có mala, tôi muốn - vẫn tiếp tục với cái tên thầy đã cho tôi, nhưng tôi muốn vứt áo da cam đi. Hữu dụng gì áo da cam? - nó là

thứ bên ngoài. Tính chất sannyas phải là điều bên trong."

Thế thì sao cần mala? Mala không phải là thứ bên ngoài sao? Thế thì sao cần tên theo kiểu sannyas? Nó không phải là cái tên bên ngoài sao? Sao bạn muốn níu bám lấy cái tên và mala và chỉ bỏ áo da cam? Mala là cái gì đó bên trong sao? Cái tên là cái gì đó bên trong sao? Không, đây là những thủ đoạn của tâm trí; đó là điều tôi nói hợp lí hoá.

Bây giờ áo da cam sẽ tạo ra rắc rối, mala bạn có thể che giấu. Cái tên sẽ không là rắc rối lớn, nhưng ở phương Tây đi trong áo da cam bạn sẽ trông điên khùng.

Và nếu bạn ở cùng tôi bạn phải điên chứ. Kém hơn thế sẽ không có tác dụng.

Nếu bạn muốn vứt bỏ tính chất sannyas, điều đó không là gì cả - bạn có thể vứt nó đi, nhưng đừng tạo ra cách hợp lí hoá. Thế thì đơn giản nói: Tôi sợ. Tại sao tạo ra nhiều triết lí thế quanh nó? Trong và ngoài! - và ai biết cái gì là ngoài và cái gì là trong? Có lằn ranh không? Bên trong bắt đầu từ đâu và bạn có thể vạch ra đường phân chia bên trong của bạn ở đâu không?

Bên trong là gì? Bên ngoài là gì? Chúng là một! Bên ngoài là một phần của bên trong của bạn và bên trong là một phần của bên ngoài của bạn. Bên ngoài không là gì ngoài tầng bên ngoài nhất của cái bên trong. Bên trong không là gì ngoài tầng bên trong nhất của cái bên ngoài. Chúng không là hai điều.

Khi bạn đói bạn có nói - cơn đói là bên trong, sao tôi phải ăn thức ăn, cái ở bên ngoài? Cơn đói ở bên trong, thức ăn ở bên ngoài. Nhưng có phép màu - bạn ăn thức ăn bên ngoài và cơn đói bên trong được thoả mãn. Ở đâu

đó thức ăn đi vào bên trong, nó trở thành máu của bạn và xương của bạn.

Bạn thở vào, không khí là ở ngoài, sao bạn thở? Bỏ nó đi! Phỏng có ích gì mà thở cái gì đó ở bên ngoài? Bạn vẫn còn ở bên trong, thế thì bạn sẽ biết trong vòng vài giây rằng điều đó là ngu xuẩn, nó không thể được làm. Hơi thở đi vào, trở thành bên trong; cùng hơi thở đó đi ra, trở thành bên ngoài. Bên trong và bên ngoài là hai cực của bản thể bạn, cũng giống như hai bờ sông - bạn chảy ở giữa. Bạn không là bên trong không là bên ngoài, bạn không là cả hai hay là cả hai.

Cho nên xin bạn, nếu bạn muốn vứt bỏ tính chất sannyas, đơn giản vứt nó đi; ít nhất cũng đơn giản, đừng cố tinh ranh và láu cá. Mọi hợp lí hoá đều tinh ranh. Đừng cố thoả mãn bản thân mình rằng bạn đang làm cái gì đó lớn lao mà người khác không làm bởi vì bạn đã hiểu cái gì là bên trong và cái gì là bên ngoài.

Và Ninad đang mặc áo da cam ở đây. Có gì khác biệt giữa Đông và Tây về bên trong và bên ngoài không? Nếu nó là bên ngoài, nó là bên ngoài ở đây nữa. Bạn nên vứt bỏ nó ở đây!

Nhưng ở đây không có vấn đề gì cho người phương Tây. Không ai bận tâm, không ai biết bạn. Ở đây đó là vấn đề cho người Ấn Độ. Họ nghĩ nhiều trước khi nhận tính chất sannyas. Họ cố trốn chạy.

Người phương Tây có thể nhận tính chất sannyas dễ dàng, bởi vì ở đây bạn là không ai cả. Gia đình của bạn không ở đây, người quen của bạn, những người biết bạn, không ai ở đây cả. Bạn là người lạ. Liệu bạn mặc áo da cam hay đen hay lục cũng chẳng tạo ra khác biệt gì.

Trở về nhà bạn có danh tiếng, cái tên nào đó bao quanh bạn, căn cước, bạn phải bảo vệ cái đó. Nhưng tôi không nói đừng bảo vệ nó. Nếu bạn muốn bảo vệ nó, cứ bảo vệ nó. Nhưng đơn giản vào. Ít nhất đừng cố tinh ranh bởi vì tinh ranh sẽ rất phá huỷ cho bạn. Đơn giản nói: tôi sợ. Tôi có thể hiểu. Sợ là tự nhiên. Nhưng đừng đem những từ và triết lí lớn lao vào, rằng đây là cái bên ngoài.

Bạn có thể ở trước một Lão Tử hay một Phật, và bạn có thể không sẵn sàng với ông ấy. Lão Tử nói rằng ông ấy sẵn sàng. Nếu bạn muốn vào tôi, tôi sẵn sàng. Nhưng vào tôi là tan biến đấy. Ở cùng tôi là mất đi các biên giới. Ở cùng tôi là dần dần trở thành vô diện, vô danh. Ở cùng tôi là dần dần trở thành không ai cả - tôi là không ai cả, và tôi tiêm nhiễm.

Nếu bạn muốn là không ai cả, ở đây đi. Nếu bạn muốn là ai đó - trốn đi, nhanh nhất có thể được, và đừng bao giờ nhìn lại, bởi vì ngay cả việc nhìn lại đó sẽ tạo ra rắc rối vì nó sẽ chỉ ra rằng ham muốn vẫn còn níu bám quanh bạn, rằng bạn sẽ muốn tới gần tôi. Trốn đi và quên tôi đi. Bất kì khi nào bạn muốn chết tôi sẽ đợi bạn ở đây. Nếu bạn không sẵn sàng - vẫn còn tỉnh táo, đi xa ra. Nếu bạn sẵn sàng - thế thì đừng phí thời gian, đi vào đi. Người ta phải rất rõ ràng người ta đang làm gì bằng không bạn sẽ tạo ra lẫn lộn cho bản thân mình.

Nếu bạn không muốn trở thành không ai cả và bạn vẫn còn với tôi, bạn sẽ bị lẫn lộn. Nếu bạn muốn trở thành không ai cả thế thì đừng đi xa - quên rằng bất kì chỗ nào khác tồn tại, thế thì chỉ ở đây.

Người ta phải rõ ràng điều người ta đang làm. Nếu bạn không rõ ràng bạn trở nên bị phân chia, lẫn lộn, hỗn độn.

Câu hỏi 4

Trong khoảnh khắc của tình yêu sâu sắc và hội nhập với sự tồn tại xung quanh, hương thơm, hương của thầy, tới với tôi, và lòng biết ơn nảy sinh trong trái tim tôi. Tình yêu có phải là giao cảm duy nhất có thể với thầy không?

Không có giao cảm khác, không chỉ với Thầy - không có giao cảm khác với bất kì ai ngoại trừ tình yêu.

Có ba cách để có quan hệ. Một cách chúng ta gọi là trao đổi. Nó là tâm trí qua tâm trí. Bạn nói. Lời gặp gỡ, không phải bạn. Trí tuệ dò dẫm, cố hiểu lẫn nhau, nhưng bạn vẫn còn xa xôi. Nó là quan hệ rất cảnh giác. Không thực sự là quan hệ, chỉ là dò dẫm, cố tìm xem liệu bạn có muốn tới gần hay không.

Trí tuệ là rất hay nghi ngờ, không tin cậy. Trong cuộc sống bình thường chín mươi chín phần trăm mối quan hệ của bạn vẫn còn là trí tuệ. Bạn nói với quan toà. Bạn nói để bảo vệ. Bạn nói để né tránh. Thực tế khi bạn nói với mọi người bạn không nói nhiều, thực tế bạn đang cố không nói nhiều.

Lời tạo ra ảo tưởng rằng bạn đang nói nhiều điều. Nó có thể chỉ là điều khác, bạn có thể đang che giấu. Bạn có quan sát không? Khi bạn không muốn nói điều gì đó với ai đó bạn nói *nhiều*. Không nói về việc đó, nói về nhiều việc khác. Bởi vì nếu bạn không nói, im lặng có thể tiết lộ.

Chồng về nhà, anh ta không thực sự muốn nói với vợ mình nhưng anh ta nói về nhiều thứ tầm thường, cái

này cái nọ - anh ta né tránh sự kiện nào đó. Nếu anh ta vẫn còn im lặng vợ có thể bắt đầu cảm thấy cái gì đó. Vợ có thể có khả năng xuyên thấu vào im lặng này, cô ấy mang trực giác; anh ta phải tạo ra làn khói lời quanh mình để khuôn mặt thực của anh ta được ẩn kín.

Mọi người nói không để trao đổi mà để né tránh trao đổi.

Đây là quan hệ thông thường của bạn với mọi người. Chỉ hiếm khi trong quan hệ này mới có tiếp xúc, bằng không thì không có tiếp xúc.

Mọi người đều khổ, chết đói vì tiếp xúc con người, nhưng không thể thoát ra ngoài áo giáp của mình, và không thể chìa tay mình ra. Mọi người đều chờ đợi dưới lớp vỏ của mình để ai đó tới và phá vỡ lớp vỏ này. Nhưng người khác cũng sợ. Mọi người đều ẩn kín trong cái kén của mình, ở sâu trong nhu cầu yêu, ở sâu trong nhu cầu được quan hệ - bởi vì con người không phải là hòn đảo; bạn không thể tồn tại một mình được. Mối quan hệ là sự nuôi dưỡng, bạn cần được quan hệ.

Nếu bạn đi vào trong tính một mình trong vài ngày, điều đó sẽ là tốt. Thế rồi bạn sẽ bắt đầu cảm thấy bị đói. Năng lượng tinh tế bị thiếu. Khi bạn đi tới tiếp xúc với mọi người, bạn lại trở nên sống động.

Bây giờ các nhà nghiên cứu nói rằng người mẹ không chỉ nuôi con bằng vú, cô đấy đang nuôi nó bằng tình yêu của mình - và tình yêu bây giờ là chất nuôi dưỡng; lượng hơi ấm tinh tế của cô ấy, của tình yêu của cô ấy, sự chấp nhận, được truyền sang cho thân thể đứa con.

Nó là năng lượng rất tinh tế, nhưng nếu đứa bé không được trao cho điều đó... thức ăn có thể được cho,

sữa có thể được cho, và nếu đứa bé không được cho tình yêu, nó co lại trong bản thân mình, chết.

Nếu tình yêu được cho, chính cảm giác về yêu - bây giờ họ đã làm thực nghiệm trên thực vật: bạn có thể lấy hai cây cùng kích cỡ, cùng tuổi, và với một cây bạn ngồi mọi ngày trong ba mươi phút, bốn mươi phút, với cảm giác yêu sâu sắc - chạm vào cây, cảm nó, có chút ít nói chuyện, nói cái gì đó với cây, nói về thời tiết, mây, nói rằng: "Hôm nay mặt trời không lên nhưng đừng sợ nhé, nó sẽ lên sớm thôi" - lan toả hơi ấm của bạn quanh cây này. Và cây kia - bạn cho đích xác chất nuôi dưỡng cho cây kia, nhưng không cho tình yêu. Bạn cho phân bón, nước, mặt trời, mọi thứ - cùng những thứ đó cho cả hai cây - nhưng không có tình yêu; và bỗng nhiên bạn sẽ thấy - cây thứ nhất mọc cao hơn; trong vòng vài tuần nó đã cao gấp đôi; còn cây kia co lại, vật lộn vất vả để lớn lên - nhưng cái gì đó bị thiếu. Bạn có thể làm điều đó với ba cây; cây thứ ba mọi ngày bạn đều nguyền rủa, nói những điều tồi tệ, những điều nản lòng, kiểu như: "Đừng nghĩ rằng mây này sẽ ra đi, nó sẽ còn lại mãi mãi đấy, mày mang số mệnh thế rồi...." Và bây giờ đây là những sự kiện khoa học - cây bị nguyền rủa sẽ chết. Với mọi chăm sóc bạn không thể làm nó sống lại được. Còn cây được yêu sẽ phát triển, và hoa lớn sẽ tới cho cây được yêu. Nó sẽ gần như là gấp đôi kích cỡ của cây kia, không được yêu.

Mùi thơm tinh tế bao quanh tình yêu. Nó là thức ăn. Đi vào trong cô lập. Trong vài ngày bạn sẽ cảm thấy tốt. Thế rồi đột nhiên một thôi thúc nảy sinh để đi tới mọi người, bởi vì có gốc rễ của bạn. Đó là lí do tại sao tôi không thiên về từ bỏ toàn bộ, tôi không thiên về từ bỏ cuộc sống, bởi vì bạn đã được sinh ra ở đây, bạn là một phần của lục địa này, bạn không thể là hòn đảo được.

Trong vài ngày điều đó là hay bởi vì thỉnh thoảng ở trong đám đông là quá nhiều, quá mệt - bởi vì bạn không có không gian. Và mọi người đều cần không gian nào đó bao quanh mình, lãnh thổ nào đó, nơi người đó tự do toàn bộ.

Đây là hai nhu cầu: yêu, điều không thể có được khi bạn một mình, và không gian, điều không thể có được khi bạn ở trong đám đông - và cả hai đều cần.

Bạn cần không gian, bằng không bạn cảm thấy ngột ngạt. Nhìn mọi người đi tầu mà xem - chen chúc, mọi người đều đứng trong trạng thái *co lại*, ngột ngạt, cho dù ai đó chạm vào bạn, bạn cũng không cảm thấy cái chạm đó. Bạn phải trở nên không nhạy cảm, bạn phải trở nên cứng nhắc, đóng.

Nếu bạn ở quá nhiều trong đám đông bạn sẽ cần không gian. Nếu bạn đi lên Himalaya, đi vào sa mạc, bạn sẽ có không gian vô hạn, nhưng thế rồi đột nhiên, sau vài ngày, khi nhu cầu này được đáp ứng về không gian và tự do, bạn sẽ muốn quay lại đám đông.

Cuộc sống nên là nhịp điệu giữa các cái đối lập. Đó là lí do tại sao tôi nói - vẫn còn trong nhà, vẫn còn trong chợ, và trở thành sannyasin. Thỉnh thoảng đi vào thế giới đơn độc, lại trở lại chợ. Giữa thiền và chợ nên có nhịp điệu. Thế thì bạn sẽ được nuôi dưỡng bởi cả hai. Bạn sẽ phát triển hơn. Bạn sẽ đạt tới dư thừa của cuộc sống.

Kiểu quan hệ thứ hai là giao cảm. Trao đổi là của cái đầu. Giao cảm là của trái tim. Bạn không nói nhiều, bạn ngụ ý nhiều. Hai người yêu ngồi bên nhau cầm tay nhau - họ không nói nhiều, họ ngụ ý nhiều. Bình thường bạn nói nhiều nhưng bạn không ngụ ý nhiều. Hai người

yêu, chỉ ngồi, thực tế chẳng nói gì, cái gì có đó mà nói? Tình yêu là đủ khi nó có đó; không cái gì khác cần được nói - hội nhập sâu sắc vào trong nhau, mất đi biên giới của họ, trở thành một phần và thành viên của nhau, chỉ im lặng, cảm giác, nhạy cảm, tỉnh táo, hội nhập, trong khoảnh khắc đó, nói sẽ là quấy rối, nói cái gì đó sẽ không phải là trao đổi, nó sẽ là cản trở, chướng ngại. Im lặng là đủ, nó bao quanh họ cả hai, họ trở thành một phần của im lặng, im lặng cao hơn. Im lặng đó chiếm lĩnh. Đây là giao cảm, từ tim sang tim. Đây là tình yêu.

Và thế rồi có loại thứ ba không tên nào tồn tại cho nó vì nó hiếm hoi thế: từ bản thể sang bản thể.

Trao đổi: đầu sang đầu; giao cảm: tim sang tim; và thế rồi có hiện tượng thứ ba mà với nó không lời nào tồn tại, bởi vì nó hiếm hoi thế - sau hàng thế kỉ thỉnh thoảng một hay hai người đạt tới nó - bản thể sang bản thể. Ngay cả im lặng cũng là quấy rối.

Trong khoảnh khắc đó âm nhạc của im lặng là tiếng ồn. Tuyệt đối trống rỗng được cần tới.

Điều đó phải đã xảy ra khi Phật đưa đoá hoa cho Mahakashyap.

Một hôm Phật tới với đoá hoa trong tay. Mọi người đang chờ đợi và ông ấy không nói - ông ấy nhìn đoá hoa, và ông ấy tiếp tục nhìn đoá hoa. Nhiều phút trôi qua, sự việc trở nên nặng nề, khó khăn. Thời gian có vẻ như vô hạn - và điều đó chưa bao giờ xảy ra trước đây. Nửa giờ trôi qua, cả giờ trôi qua, mọi người đều cảm thấy bất ổn bây giờ. Điều gì đã xảy ra cho Phật? Thế rồi một sư chẳng ai biết - không được biết cho tới giờ, một Mahakashyap nào đó, bắt đầu cười.

Phật gọi ông ấy lại, đưa cho ông ấy bông hoa, và nói với hội chúng: "Mọi điều có thể được nói ta đã trao cho các ông, còn điều không thể được nói ta trao cho Mahakashyap."

Hôm đó, sáng đó, hai bản thể gặp gỡ. Nó không phải là từ đầu sang đầu, không từ tim sang tim, nó là bản thể sang bản thể.

Thầy có thể truyền chìa khoá của mình chỉ từ tiếp xúc chính là bản thể và bản thể. Bây giờ trong hàng thế kỉ các Phật tử đã từng hỏi: "Cái gì đã được trao cho Mahakashyap?" Điều đó đã trở thành công án ở Nhật Bản: Cái gì đã được truyền trao? Phật đã trao cái gì cho Mahakashyap mà Mahakashyap đã trao cho ai đó khác và thế rồi nó được truyền đi? Và thế rồi Bồ đề đạt ma tới Trung Quốc để tìm ai đó để trao cùng điều. Nó đã được trao cho Huệ Năng. Nó đã được tiếp tục - một dây chuyền, bản thể sang bản thể.

Điều đó xảy ra trong trạng thái samadhi.

Cho nên - trao đổi bình thường; thế rồi giao cảm của tình yêu, và thế rồi hợp nhất của bản thể. Đây là ba hiện tượng. Khi bạn trở thành đệ tử bạn phải đạt tới điều thứ hai - tim sang tim; nếu bạn là học trò - tới điều thứ nhất. Vài người là học trò ở đây, người nghe từ đầu sang đầu. Vài người là đệ tử, người nghe từ tim sang tim. Và tôi hi vọng một ngày nào đó ai đó sẽ nghe từ bản thể sang bản thể, sẽ là một Mahakashyap với người đó tôi có thể trao đoá hoa của mình, để cho nó có thể được mang từ thế kỉ sang thế kỉ.

Câu hỏi 5

Nhiều người nói rằng kĩ thuật thiền của thầy là nguy hiểm bởi vì chúng có thể làm thoát ra nhiều năng lượng hơn chúng ta có thể giải quyết. Và thầy thường nói rằng điên khùng và chứng ngộ là có khả năng như nhau trên con đường tâm linh. Thầy có thể nói thêm về điên khùng và cách chúng tôi có thể tránh được nó không?

Nếu bạn cố tránh nó bạn sẽ bị nguy hiểm, bởi vì bất kì cái gì bị né tránh vẫn còn như tàn dư. Điên khùng phải được sống qua, không bị né tránh. Nếu bạn né tránh nó sẽ còn lại như một phần của vô thức của bạn. Nếu bạn né tránh nó bạn sẽ không có khả năng đương đầu với toàn thể bản thể của bạn, một phần bao giờ cũng sẽ bị kìm nén.

Điên khùng phải được trải qua hoàn toàn. Bạn phải đi qua nó. Sợ có đó - sợ không phải về điên khùng, nhớ lấy, sợ là về bị đồng nhất. Điên khùng không thể làm được gì cả. Nếu bạn vẫn còn không bị đồng nhất, tỉnh táo, bạn có thể tận hưởng nó, nó là kinh nghiệm đẹp. Nó xảy ra quanh bạn, nó chưa bao giờ xảy ra cho bạn. Nhưng nếu bạn bị đồng nhất, thế thì có nguy hiểm.

Đó là điều tôi đã nói hôm qua. Trên tầng thứ ba, tầng hỗn độn, khả năng của điên khùng có đấy - nếu bạn bị đồng nhất. Cho nên trước khi bạn bị đồng nhất bạn phải học nhận biết. Và mọi kĩ thuật thiền của tôi đều là ở chỗ chúng dạy cho bạn hai điều: một điều là nhận biết, và điều kia là hỗn độn. Chúng tạo ra hỗn độn trong bạn, và đồng thời chúng tạo ra nhận biết trong bạn, chúng có

an toàn dựng sẵn rồi. Cho nên đừng sợ. Và dẫu sao đi chăng nữa, tôi đang ở đây!

Bạn đi qua điên khùng, vẫn còn tỉnh táo. Đừng bao giờ nói: tôi điên. Nếu điên khùng xảy ra cứ nói: Điên khùng có đó, mình là nhân chứng. Điều đó sẽ có tác dụng. Chẳng mấy chốc mọi thứ sẽ lắng xuống, bạn đã đi qua tầng này - làm sao bạn có thể tránh được nó? Nó có đó, ngay trên đường. Nếu bạn cố tránh, bạn sẽ níu bám vào tầng thứ hai, tầng của trò chơi và vai diễn. Và, sợ tầng thứ ba - hỗn độn, bạn sẽ níu bám ngày càng nhiều vào nó. Không cần sợ! Học cách nhận biết, có vậy thôi; cách lưu tâm.

Bắt đầu bằng những điều nhỏ - ăn, nhưng ăn với tỉnh táo. Bước, nhưng bước với nhận biết. Nói với mọi người, nhưng nói với nhận biết. Nghe tôi, nhưng bao giờ cũng vẫn còn tỉnh táo rằng bạn đang nghe. Không bị mất hút trong nó. Học nhận biết, và thế thì điên khùng có thể được thoát ra. Và bạn sẽ tận hưởng nó - không cái gì giống nó cả! Nó là cơn bão, nhưng là hiện tượng lớn lao.

Khi mọi thứ đi vào trong hỗn độn bên trong bạn điều đó nghĩa là mọi thứ đi tới cội nguồn nguyên thuỷ - những qui tắc, qui chế nhân tạo bị mất đi. Trò chơi của xã hội biến mất; mọi định nghĩa đều vô nghĩa. Bạn đi vào trong cái không được xác định, không bản đồ. Đó là kinh nghiệm đẹp, kinh nghiệm về cái không biết. Nhưng nguy hiểm! Nếu bạn trở nên mất hút bạn trở nên điên.

Đó là lí do tại sao tôi nhấn mạnh trước khi người ta đi vào tầng thứ ba người ta nên chọn một Thầy. Đừng bao giờ đi vào một mình. Phải có ai đó người có thể gây *choáng* cho bạn ra khỏi đồng nhất của mình; người mà nếu bạn bị lạc, có thể kéo bạn ra khỏi đống lộn xộn. Nhưng người ta phải đi qua nó.

Và kĩ thuật thiền của tôi *là* nguy hiểm đấy. Thực tế không thể có kĩ thuật thiền nào mà không nguy hiểm. Nếu chúng không nguy hiểm, chúng không là kĩ thuật thiền, chúng là thủ đoạn. Cũng giống như Thiền siêu việt của Maharishi Mahesh Yogi. Chúng là thủ đoạn tâm trí. Chỉ an ủi. Không nguy hiểm. Nhiều nhất chúng có thể cho bạn giấc ngủ ngon, có vậy thôi. Nếu bạn lỡ, bạn không lỡ cái gì cả, bạn vẫn còn như cũ. Nếu bạn đạt tới, bạn đạt tới giấc ngủ tốt, có vậy thôi. Không nguy hiểm nào được bao hàm. Đó là lí do tại sao TM đã có tác động phổ quát thế; mọi người bị hấp dẫn nhiều thế tới nó bởi vì nó bất lực thế, nó chẳng làm gì cả, nó chỉ giống như thuốc vi lượng đồng cân. Vi lượng đồng cân liệu pháp nói rằng thuốc của họ là tới mức nếu chúng giúp, là chúng giúp - bằng không chúng chẳng hại gì. TM là vi lượng đồng cân.

Nhưng điều tôi đang nói là đối trị liệu pháp. Nó là chất độc. Chơi cho cẩn thận vào. Nó giúp vô cùng, nó cũng có thể gây hại nữa. Và đây là tiêu chí: Bất kì cái gì có ích cũng có thể có hại. Nếu cái gì đó không thể gây hại nó không thể giúp đỡ được. Khả năng bao giờ cũng là cả hai. Nó là nguy hiểm bởi vì nó mạnh mẽ. Nếu cái gì đó không nguy hiểm, điều đó có nghĩa là nó bất lực, nó không có năng lực.

Vâng, chúng là nguy hiểm. Trước khi bạn quyết định đi vào, nghĩ hai lần đi. Và đừng đi vào trong thiền của tôi như học trò - điều đó có thể là nguy hiểm. Đi vào như đệ tử. Đừng đi vào trong thiền của tôi một cách tò mò. Không, tò mò có thể đưa bạn tới nguy hiểm. Nếu bạn thực sự sẵn sàng, sẵn sàng đối diện với điên khùng, chỉ thế thì bạn mới được đón chào. Bằng không - cứ vẫn còn bình thường. Níu bám lấy tầng thứ hai và tầng thứ nhất. Ít nhất bạn không nguy hiểm. Bạn sẽ không đạt tới

cái gì nhưng bạn cũng sẽ không mất cái gì. Bạn có thể phí hoài cuộc sống của bạn một cách dễ dàng, với thoải mái. Bạn có thể sống thoải mái, và bạn có thể chết thoải mái.

Với tôi, có nguy hiểm đấy. Nếu bạn thành công với tôi, bạn có thể sống vô cùng. Nếu bạn thất bại, bạn phát điên.

Nhưng bạn có thể thất bại chỉ nếu bạn không nghe tôi. Nếu bạn nghe tôi thì không có vấn đề về nó.

Tôi không nói cái gì lí thuyết cả. Bất kì cái gì tôi nói, tôi đều đã làm, tôi đã trải qua nó, tôi biết cái gì là có thể, cái gì là không thể, cái gì có thể xảy ra, cái gì có thể đi sai. Mọi li trong lãnh thổ này đều được tôi biết, cho nên nếu cái gì đó đi sai điều đó nghĩa là chỉ cái bạn đã không nghe theo tôi.

Nếu bạn nghe tôi, tin cậy tôi, không cái gì có thể đi sai được; đó là cách tin cậy, tin cậy sâu sắc và buông xuôi được cần tới.

Chương 7
Cứng và mềm

Lão Tử nói:

Người khi mới sinh thì mềm yếu;
Mà khi chết thì cứng và mạnh.
Vạn vật cây cỏ mới sinh thì mềm dịu;
Mà khi chết thì khô héo

Nên
Cứng và mạnh là bạn của chết;
Mềm và yếu là bạn của sống.
Ấy nên binh mạnh thì không thắng;
Cây mạnh thì ắt gãy.

Ấy nên
Cứng và mạnh ở bậc dưới
Mềm và yếu ở bậc trên.

Cuộc sống là dòng sông, sự tuôn chảy, sự liên tục, không bắt đầu và không kết thúc. Nó không đi tới đâu đó, nó bao giờ cũng ở đây. Nó không đi từ đâu đó tới đâu đó khác, nó bao giờ cũng đi từ đây tới đây. Thời gian duy nhất cho cuộc sống là bây giờ, và nơi chốn duy nhất là ở đây.

Không có vật lộn để đạt tới, không có gì để đạt tới. Không có vật lộn để chinh phục, không có gì để chinh phục. Không có nỗ lực để bảo vệ, bởi vì không có gì để được bảo vệ cả. Duy nhất cuộc sống tồn tại, một mình, tuyệt đối một mình, đẹp trong tính một mình của nó, uy nghiêm trong tính một mình của nó.

Bạn có thể sống cuộc sống theo hai cách: bạn có thể tuôn chảy cùng nó - thế thì bạn cũng oai nghiêm, bạn có duyên dáng, duyên dáng của bất bạo hành, không xung đột, không vật lộn, thế thì bạn có cái đẹp, như trẻ con, như đoá hoa, mềm mại, tinh tế, không bị biến chất. Nếu bạn tuôn chảy với cuộc sống bạn có tính tôn giáo. Đó là điều tôn giáo ngụ ý cho Lão Tử - hay cho tôi.

Tôn giáo thông thường nghĩa là đấu tranh với Cuộc sống - vì Thượng đế. Bình thường nó nghĩa là: Thượng đế là mục đích, cuộc sống phải bị phủ nhận - và tranh đấu; cuộc sống phải bị hi sinh và Thượng đế phải được đạt tới. Tôn giáo thông thường này là phi tôn giáo. Tôn giáo thông thường này chỉ là một phần của tâm trí xông xáo bạo hành bình thường.

Không có Thượng đế bên ngoài cuộc sống; cuộc sống là Thượng đế. Nếu bạn phủ nhận cuộc sống bạn phủ nhận Thượng đế, nếu bạn hi sinh cuộc sống bạn hi sinh Thượng đế. Trong mọi hi sinh, duy nhất Thượng đế bị hi sinh.

Gurdjieff thường nói - điều đó có vẻ ngược đời nhưng nó đúng - rằng mọi tôn giáo đều chống lại Thượng đế.

Nếu cuộc sống là Thượng đế, thế thì phủ nhận, từ bỏ, hi sinh đều là đi ngược lại Thượng đế.

Nhưng dường như Gurdjieff đã không biết nhiều về Lão Tử. Hay cho dù ông ấy đã biết về Lão Tử ông ấy chắc đã nói cùng điều, bởi vì Lão Tử dường như không có tính tôn giáo bình thường. Ông ấy nhiều phần giống như nhà thơ, nhạc sĩ, nghệ sĩ, người sáng tạo, hơn là giống nhà thượng đế học, tu sĩ, người thuyết giảng, triết gia. Ông ấy bình thường tới mức bạn không thể nghĩ được rằng ông ấy có tính tôn giáo. Nhưng thực sự mang tính tôn giáo là bình thường một cách phi thường trong cuộc sống tới mức bộ phận không chống lại cái toàn thể, mà bộ phận tuôn chảy cùng cái toàn thể.

Mang tính tôn giáo không phải là tách rời khỏi dòng chảy. Mang tính phi tôn giáo là có tâm trí riêng của bạn, trong nỗ lực để thắng, để chinh phục, để đạt tới đâu đó. Nếu bạn có mục đích bạn là phi tôn giáo. Nếu bạn suy nghĩ về ngày mai bạn đã bỏ lỡ tôn giáo. Tôn giáo không có ngày mai cho nó. Đó là lí do tại sao Jesus nói:"Không nghĩ về mai; trông những hoa loa kèn trên cánh đồng kia, chúng đang nở *bây giờ*. Mọi thứ đang có, là *bây giờ*, mọi thứ đang sống động là sống động *bây giờ*. Bây giờ là thời gian duy nhất, vĩnh hằng duy nhất.

Hai khả năng có đó. Bạn có thể đấu tranh với cuộc sống, bạn có thể có mục đích riêng tư chống lại cuộc sống - và mọi mục đích đều riêng tư, mọi mục đích đều cá thể, bạn đang cố áp đặt hình mẫu lên cuộc sống, cái gì đó của riêng bạn; bạn đang cố kéo lê cuộc sống theo bạn, và bạn chỉ là một phần tí hon, phần nhỏ vô cùng,

nhỏ thế, nguyên tử thế, và bạn đang cố kéo lê toàn vũ trụ cùng bạn. Tất nhiên bạn nhất định bị thất bại. Bạn nhất định đánh mất duyên dáng của mình, bạn nhất định trở thành cứng nhắc.

Đấu tranh tạo ra cứng nhắc. Chỉ nghĩ về đấu tranh, và cứng nhắc tinh tế lại tới quanh bạn; chỉ nghĩ tới kháng cự, và lớp vỏ nảy sinh quanh bạn, cái bao phủ bạn như cái kén.

Chính ý tưởng bạn có mục đích nào đó làm cho bạn là hòn đảo, bạn không còn là một phần của lục địa cuộc sống bao la. Và khi bạn bị tách rời khỏi cuộc sống, bạn giống như cây bị tách rời khỏi đất. Nó có thể sống thêm chút ít dựa trên dưỡng chất quá khứ, nhưng thực sự nó đang chết. Cây cần rễ, cây cần ở trong đất, được gắn với nhau, là một phần của nó.

Bạn cần được nối với lục địa cuộc sống, là một phần của nó, được bắt rễ trong nó. Khi bạn được bắt rễ trong cuộc sống bạn mềm mại - bởi vì bạn không sợ.

Sợ tạo ra cứng nhắc. Sợ tạo ra ý tưởng về an ninh, sợ tạo ra ý tưởng về bảo vệ bản thân bạn. Và không cái gì giết chết như sợ bởi vì trong chính ý tưởng về sợ bạn bị tách rời khỏi đất, bị bật rễ.

Thế thì bạn sống trên quá khứ - đó là lí do tại sao bạn nghĩ nhiều thế tới quá khứ. Điều đó không phải là trùng hợp ngẫu nhiên. Tâm trí liên tục nghĩ hoặc về quá khứ hoặc về tương lai. Tại sao nghĩ nhiều thế về quá khứ? Cái qua rồi là qua rồi! Nó không thể được lấy lại. Quá khứ chết rồi! Sao bạn cứ nghĩ về quá khứ cái không còn nữa và về nó chẳng cái gì có thể làm được? Bạn không thể sống nó được, bạn không thể ở trong nó được. Nhưng nó có thể phá huỷ khoảnh khắc hiện tại của bạn.

Nhưng phải có nguyên nhân bắt rễ sâu nào đó cho nó chứ - nguyên nhân bắt rễ sâu là ở chỗ bạn đang đấu tranh với cái toàn thể. Đấu tranh với cái toàn thể, đấu tranh với dòng sông cuộc sống, bạn bị mất rễ. Bạn đã trở nên tí hon, hiện tượng như bao nang, bị đóng trong bản thân mình. Bạn đã trở thành cá nhân, bạn không còn là một phần của *brahma*, vũ trụ mở rộng, cái bao la. Không, bạn không còn là một phần của nó, bạn phải sống như kẻ keo kiệt dựa trên nuôi dưỡng quá khứ của mình, đó là lí do tại sao tâm trí cứ nghĩ về quá khứ.

Và bạn phải kéo bản thân mình bằng cách nào đó sẵn sàng đấu tranh - đó là lí do tại sao bạn cứ nghĩ về tương lai: tương lai cho bạn hi vọng, quá khứ cho bạn nuôi dưỡng, và ở ngay chính giữa hai điều này là vĩnh hằng, chính cuộc sống, cái bạn bị thiếu. Giữa quá khứ và tương lai bạn đang chết, không sống.

Có cách khác để hiện hữu - thực sự, cách duy nhất để hiện hữu bởi vì cách này không phải là cách để hiện hữu, cách của tranh đấu không phải là cách để hiện hữu.

Cách khác là tuôn chảy cùng dòng sông, tuôn chảy cùng với nó tới mức bạn không cảm thấy ngay cả sự tách rời - rằng bạn là tách rời và tuôn chảy cùng nó. Không, bạn trở thành một phần, không chỉ một phần, bạn được nhận chìm vào trong nó, bạn đã trở thành dòng sông, không tồn tại tách rời. Khi bạn không tranh đấu, bạn trở thành cuộc sống. Khi bạn không tranh đấu bạn đã trở thành cái bao la, cái vô hạn. Khi bạn không tranh đấu, trạng thái đó ở phương Đông đã được biết là buông xuôi; tin cậy, điều chúng ta đã gọi là *shraddha*; tin cậy vào cuộc sống, không tin cậy vào tâm trí cá nhân, nhưng tin cậy vào cái toàn thể. Không tin cậy vào bộ phận, mà

vào cái toàn thể. Không tin cậy vào tâm trí, mà tin cậy vào sự tồn tại.

Buông xuôi, đột nhiên bạn trở thành mềm mại, bởi vì thế thì không cần phải cứng nhắc, bạn không tranh đấu, không có kẻ thù, không cần bảo vệ, không có thôi thúc để an ninh, bạn đã được hội nhập với cuộc sống.

Và cuộc sống là an ninh, chỉ các bản ngã cá nhân mới không an ninh, chúng cần bảo vệ, chúng cần an toàn, chúng cần áo giáp quanh chúng; sợ hãi, liên tục run rẩy. Thế thì làm sao bạn có thể sống được? Bạn sống trong phiền não và lo âu. Bạn không sống. Bạn mất mọi vui sướng, niềm vui vô cùng của hiện hữu ở đây - và đó là niềm vui vô cùng. Nó không có nguyên nhân cho nó. Nó đơn giản nảy sinh bởi vì bạn hiện hữu. Nó đơn giản bật ra bên trong bạn chỉ bởi vì bạn hiện hữu. Một khi bạn cởi mở, tuôn chảy cùng cuộc sống, bạn bật ra cùng vui vẻ liên tục. Không bởi lí do nào cả! Bạn đơn giản bắt đầu cảm thấy rằng *hiện hữu* là hạnh phúc.

Đó là lí do tại sao người Hindu đã gọi điều tối thượng là *satchitananda*. Điều đó nghĩa là hiện hữu là phúc lạc. Là thực chính là phúc lạc. Không có cách khác để hiện hữu. Nếu bạn khổ điều đó chỉ chứng tỏ rằng bạn đã mất tiếp xúc với hiện hữu. Khổ nghĩa là bằng cách nào đó bạn bị bứt rễ khỏi đất, bạn đã trở nên tách rời khỏi dòng sông, bạn đã trở thành khối đông cứng, tảng băng, nổi trong dòng sông, nhưng không cùng với nó; tranh đấu, thậm chí cố gắng đi ngược dòng - bản ngã bao giờ cũng muốn đi ngược dòng, bởi vì bất kì chỗ nào có thách thức bản ngã đều cảm thấy tốt. Bản ngã bao giờ cũng trong tìm kiếm tranh đấu. Nếu bạn không thể tìm được bất kì ai để tranh đấu bạn sẽ cảm thấy rất khổ. Ai đó được cần để tranh đấu. Trong tranh đấu, bạn *có*.

Nhưng đó chính là trở ngại cho hiện hữu. Cách thức bệnh hoạn, cách thức loạn thần kinh để hiện hữu. Loạn thần kinh là tranh đấu với dòng sông. Nếu bạn tranh đấu, bạn trở thành cứng nhắc. Nếu bạn tranh đấu, bạn bao quanh mình bằng bức tường chết. Tất nhiên, hiện hữu riêng của bạn là chết. Bạn mất đi sự mềm mại, sáng sủa, duyên dáng, hiền lành. Thế thì bạn đang kéo lê, không sống động.

Lão Tử ủng hộ buông xuôi. Ông ấy nói: Buông xuôi theo cuộc sống. Cho phép cuộc sống dẫn bạn đi, đừng cố dẫn cuộc sống. Đừng cố thao túng và kiểm soát cuộc sống, để cuộc sống thao túng và kiểm soát bạn. Để cuộc sống sở hữu bạn. Bạn đơn giản buông xuôi! Bạn đơn giản nói: Tôi không có. Bạn trao toàn bộ sức mạnh cho cuộc sống, và sống cùng nó. Khó đấy, bởi vì bản ngã nói: Thế thì tôi là cái gì? Buông xuôi rồi, tôi không còn nữa.

Nhưng khi bản ngã không có, thực tế lần đầu tiên bạn hiện hữu. Lần đầu tiên bạn không hữu hạn, bạn là vô hạn. Lần đầu tiên bạn không là thân thể, cái được biểu hiện, bạn là cái vô thể, cái bao la, cái cứ mở rộng mãi; vô thuỷ, vô chung.

Nhưng bản ngã không biết về điều đó. Bản ngã sợ. Nó nói: "Mình đang làm gì thế này, đánh mất bản thân mình à? Thế thì mình sẽ bị mất, mình sẽ là không ai cả." Nếu bạn nghe theo bản ngã, bản ngã sẽ đưa đi đưa lại bạn vào con đường loạn thần kinh, con đường của việc là ai đó. Và bạn càng trở thành ai đó cuộc sống càng biến mất khỏi bạn.

Nhìn vào những người đã thành công trên thế giới mà xem, người đã trở thành ai đó, người có tên trong cuốn các nhân vật nổi tiếng *Who's Who*? Nhìn vào họ, quan sát họ, bạn sẽ thấy rằng họ đang sống cuộc sống giả! Họ chỉ là những cái mặt nạ, không có gì bên trong, người hồng hoác, có thể được nhồi nhét, nhưng không sống. Trống rỗng.

Quan sát những người đã trở nên thành công trên thế giới, và đã trở thành ai đó: tổng thống, thủ tướng, người giàu, rất giàu, người đã đạt tới mọi thứ có thể được đạt tới trong thế giới này. Quan sát họ, chạm vào họ, nhìn họ; bạn sẽ cảm thấy cái chết. Bạn sẽ không tìm thấy những trái tim đập rộn ràng ở đó. Có thể trái tim vẫn đập đấy nhưng cái đập là máy móc. Cái đập đã mất tính thơ ca. Họ nhìn bạn, nhưng mắt họ đờ đẫn. Vẻ huy hoàng của sống động không có đó. Họ sẽ bắt tay bạn nhưng trong tay họ bạn sẽ không cảm thấy cái gì tuôn chảy, bạn sẽ không cảm thấy trao đổi năng lượng nào, bạn sẽ không thấy sự đón chào nồng hậu với bạn. Bàn tay chết. Trọng lượng bạn sẽ thấy ở đó, tình yêu bạn sẽ không tìm thấy.

Nhìn quanh họ: họ sống trong địa ngục. Họ đã thành công, họ đã trở thành ai đó, và bây giờ chỉ địa ngục bao quanh họ. Bạn đang trên cùng con đường nếu bạn cố là ai đó.

Lão Tử nói: Là không ai cả, và thế thì bạn sẽ có cuộc sống vô hạn tuôn chảy trong bạn.

Với dòng chảy của cuộc sống, là ai đó trở thành khối chắn; là không ai cả đi - trống rỗng bao la; điều đó cho phép tất cả. Mây có thể di chuyển, sao có thể di chuyển trong nó. Và không cái gì quấy rối nó. Và bạn không có gì để mất, bởi vì tất cả những cái có thể mất bạn đã buông xuôi rồi.

Trong trạng thái bản thể như thế người ta bao giờ cũng trẻ. Thân thể tất nhiên sẽ trở nên già đi, nhưng cốt lõi bên trong nhất của bản thể bạn vẫn còn trẻ trung, tươi tắn. Nó chưa bao giờ trở nên già, nó chưa bao giờ chết.

Và Lão Tử nói: Đây là cách để thực sự mang tính tôn giáo. Nổi cùng Đạo, di chuyển cùng Đạo, không tạo ra bất kì mục đích và đích riêng tư nào, cái toàn thể biết rõ hơn, bạn đơn giản ở cùng nó. Cái toàn thể đã tạo ra bạn, cái toàn thể thở bên trong bạn, cái toàn thể sống trong bạn, tại sao *bạn* bận tâm? Để trách nhiệm ở cùng với cái toàn thể. Bạn đơn giản đi tới bất kì chỗ nào nó dẫn tới.

Bạn không cố áp đặt và lập kế hoạch, và bạn không hỏi về những mục đích nào đó bởi vì thế thì sẽ có thất vọng, và bạn sẽ trở thành cứng nhắc, và bạn sẽ bỏ lỡ cơ hội của việc sống động. Và đây là điểm chốt - rằng nếu bạn cho phép cuộc sống, nhiều cuộc sống hơn xảy ra, thế thì nếu bạn cho phép bản thân mình được sống động lại càng nhiều cuộc sống hơn xảy ra.

Jesus liên tục nói: Tới với ta, và ta sẽ chỉ cho ông cách sống vô hạn. Cuộc sống dư thừa. Cuộc sống tràn ngập, ngập lụt.

Nhưng chúng ta sống như kẻ ăn xin, chúng ta đáng có thể giống như hoàng đế. Không ai khác chịu trách nhiệm. Láu cá của bạn để là bản thân mình, để níu bám lấy bản ngã, là toàn thể nguyên nhân của khổ của bạn.

Bây giờ tới lời kinh.

Người khi mới sinh thì mềm yếu;

Quan sát đứa trẻ nhỏ, mới sinh. Nó không có lớp vỏ cứng nào quanh nó: mong manh, cởi mở, mềm mại. Cuộc sống trong sự thuần khiết của nó. Nó sẽ không như vậy lâu đâu, chẳng mấy chốc các cá tính sẽ bắt đầu phát triển quanh nó, nó sẽ bị giam hãm, bị tù đày bởi xã hội, bố mẹ, trường học, đại học; chẳng mấy chốc cuộc sống sẽ trở thành hiện tượng xa cách. Nó sẽ giống tù nhân hơn. Cuộc sống sẽ tiếp tục đập ở đâu đó sâu bên trong nó, nhưng ngay cả thế nó sẽ không có khả năng nghe thấy tiếp đập của cuộc sống.

Nhưng khi đứa trẻ được sinh ra - quan sát nó. Phép màu xảy ra lặp đi lặp lại. Cuộc sống cứ tiếp tục đi tiếp tục lại chỉ ra cho bạn con đường, cách hiện hữu, lặp đi lặp lại cuộc sống tiếp tục nói rằng cuộc sống được làm mới mọi ngày.

Người già chết đi. Trẻ con nhỏ mới được sinh ra. *Vấn đề* là gì trong điều đó? Điều rất rõ ràng là cuộc sống không tin vào sự già. Thực tế, nếu cuộc sống được các nhà kinh tế cai quản, điều này dường như rất không kinh tế, sự lãng phí. Người già có huấn luyện, có kinh nghiệm theo nhiều cách thức của cuộc sống và thế giới, thế rồi khi người đó sẵn sàng và khi người đó nghĩ mình đã trở nên khôn ngoan, cái chết tiếp quản - và thay thế người già bằng trẻ nhỏ không tri thức gì, không khôn ngoan chút nào, tuyệt đối tươi tắn, tấm bảng chưa viết - tabula rasa - mọi thứ đều phải được viết lại mãi. Nếu bạn hỏi nhà kinh tế họ sẽ nói: Điều này là ngu xuẩn! Thượng đế phải tư vấn các nhà kinh tế trước chứ - ngài đang làm gì? Phí phạm, cực kì phí phạm! Người tám mươi tuổi được đào tạo rồi lại chết đi và đứa bé không được đào tạo thay thế cho người đó, điều này đáng phải làm khác đi chứ, thế thì sẽ kinh tế hơn.

Nhưng cuộc sống không tin vào kinh tế - và điều tốt là nó không tin, bằng không toàn thế giới chắc đã trở thành nghĩa địa lớn. Nó tin vào trong cuộc sống, không vào kinh tế. Nó cứ thay thế người già bằng người mới, người chết bằng người trẻ, người cứng bằng người mềm - chỉ báo là rõ ràng: cuộc sống yêu cái mềm. Bởi vì qua sinh linh mềm cuộc sống có thể tuôn chảy dễ dàng.

Người khi mới sinh thì mềm yếu;

Và Lão Tử nhấn mạnh vào điểm thứ hai nữa; rằng cuộc sống không tin vào sức mạnh. Yếu có cái đẹp trong nó, bởi vì nó là non và mềm. Cơn bão tới, cây lớn sẽ đổ - mạnh đấy; còn cây nhỏ - chúng đơn giản uốn mình; và thế rồi bão qua đi và chúng lại mỉm cười và nở hoa. Thực tế bão đã làm cho chúng tươi tắn. Nó đã lấy đi bụi bặm của chúng, có vậy thôi. Chúng sống động hơn, trẻ trung hơn, tươi tắn hơn, và cơn bão đã cho chúng việc tắm sạch. Còn cây già - rất mạnh đấy, chúng đã đổ kềnh, bởi vì chúng kháng cự, chúng sẽ không uốn mình, chúng rất bản ngã.

Lão Tử nói: Cuộc sống yêu cái yếu. Và đó là nghĩa của lời của Jesus: Được phúc lành là những người nhu mì, bởi vì họ sẽ kế thừa thế gian; được phúc lành là người nghèo, tâm linh nghèo; được phúc lành là những người khóc, bởi vì họ sẽ được an ủi.

Ki tô giáo liên tục bỏ lỡ nghĩa này của lời nói của Jesus, bởi vì những lời đó là theo kiểu Lão Tử. Chừng nào chúng còn chưa có liên quan tới Lão Tử chúng không thể được diễn giải đúng. Toàn thể giáo huấn của Jesus là: Sống động và yếu đi. Đó là lí do tại sao ông ấy nói nếu ai đó tát bạn vào má này, chìa cả má kia ra cho

người đó. Nếu ai đó lấy áo khoác của bạn, cho người đó cả áo sơ mi nữa. Và nếu ai đó buộc bạn đi với người đó một dặm, đi hai dặm đi. Ông ấy đang nói hãy yếu - được phúc lành là người nhu mì.

Cái gì có đó trong tính yếu mà được phúc lành? Bởi vì thông thường cái gọi là người lãnh đạo thế giới, thầy giáo của thế giới, họ liên tục nói: Mạnh đi. Còn Lão Tử này và Jesus, họ nói: Yếu đi.

Yếu có cái gì đó trong nó - bởi vì nó không cứng nhắc. Để là mạnh người ta cần cứng rắn. Để cứng rắn người ta cần trôi ngược cuộc sống. Nếu bạn muốn mạnh, bạn sẽ phải tranh đấu với dòng chảy, chỉ thế thì bạn mới trở nên mạnh, không có cách khác để trở nên mạnh. Nếu bạn muốn trở nên mạnh, đi ngược dòng lên. Dòng sông càng buộc bạn chống lại nó, bạn càng trở nên mạnh hơn.

Là yếu, chảy cùng dòng sông; bất kì chỗ nào nó đi, đi cùng với nó. Tuôn chảy cùng dòng sông... nếu dòng sông nói đi với ta một dặm, đi hai dặm đi, nếu dòng sông lấy áo khoác của bạn, cho nó cả áo sơ mi nữa, và nếu dòng dòng vỗ lên má bạn, cho nó má bên kia.

Yếu có cái đẹp nào đó trong nó. Cái đẹp đó là cái đẹp của duyên dáng, cái đẹp đó là cái đẹp của bất bạo hành, *ahimsa*, cái đẹp đó là cái đẹp của tình yêu, tha thứ, cái đẹp của không xung đột. Và chừng nào Lão Tử còn chưa được hiểu rõ, và nhân loại còn chưa bắt đầu cảm Lão Tử, nhân loại không thể sống được trong an bình.

Nếu bạn được dạy là mạnh bạn nhất định tranh đấu, chiến tranh sẽ tiếp tục. Mọi người lãnh đạo chính trị trên thế giới đều nói rằng họ yêu hoà bình - và tất cả họ đều chuẩn bị cho chiến tranh. Họ nói họ bênh vực hoà bình - và tất cả họ đều liên tục tích luỹ vũ khí. Họ nói về hoà

bình - và họ chuẩn bị cho chiến tranh. Và tất cả họ đều nói họ phải chuẩn bị cho chiến tranh bởi vì họ sợ kẻ khác; và người khác nói cùng điều đó. Toàn thể sự việc có vẻ ngu xuẩn và đần độn thế.

Trung Quốc sợ Ấn Độ, Ấn Độ sợ Trung Quốc. Sao bạn không thể thấy được ra vấn đề! Nga sợ Mĩ, Mĩ sợ Nga. Cả hai họ đều nói về hoà bình và cả hai đều tiếp tục chuẩn bị chiến tranh. Và tất nhiên, cái bạn chuẩn bị sẽ xảy ra.

Lời của bạn về hoà bình tựa như rác rưởi. Lời của bạn về hoà bình không là gì ngoài chiến tranh lạnh. Thực tế các chính khách cần thời gian để chuẩn bị: trong thời gian đó họ nói về hoà bình để cho họ có thể có đủ thời gian chuẩn bị. Nhân loại trong hàng thế kỉ đã sống chỉ trong hai thời kì: chiến tranh, thời kì của chiến tranh, và thời kì của chuẩn bị cho chiến tranh - đây là hai thời kì duy nhất; toàn thể lịch sử dường như chỉ loạn thần kinh.

Nhưng điều này sẽ là như vậy bởi vì sức mạnh được ca ngợi, bản ngã được ca ngợi. Nếu hai người đang đánh nhau trên đường, một người mạnh hơn, người kia yếu, người yếu hơn ngã và người mạnh hơn ngồi trên ngực anh ta, bạn ca ngợi ai? Bạn ca ngợi người đã trở thành kẻ chinh phục sao? Thế thì bạn bạo hành. Thế thì bạn ủng hộ chiến tranh. Thế thì bạn là kẻ hiếu chiến. Thế thì bạn là người rất nguy hiểm và loạn thần kinh. Hay bạn ca ngợi người yếu?

Nhưng không ai ca ngợi người yếu cả, không ai muốn bị *liên kết* với người yếu, bởi vì sâu bên dưới bạn muốn là mạnh. Khi bạn ca ngợi kẻ mạnh bạn nói: "Vâng, đây là lí tưởng của tôi, tôi cũng muốn như anh ta." Nếu sức mạnh được ca ngợi, thế thì bạo hành được

ca ngợi. Nếu sức mạnh được ca ngợi, thế thì cái chết được ca ngợi, bởi vì mọi sức mạnh đều giết chết - giết chết người khác và giết chết bạn nữa. Sức mạnh là mang cả hai tính sát hại và tính tự tử.

Yếu, chính từ này dường như kết án. Nhưng yếu là gì? Đoá hoa yếu. Tảng đá bên cạnh đoá hoa là rất mạnh. Bạn có muốn là tảng đá không? Hay bạn muốn giống đoá hoa? Đoá hoa là yếu, nhớ lấy, rất yếu. Chỉ cơn gió mạnh nhỏ, và đoá hoa sẽ mất đi. Cánh hoa sẽ rơi xuống đất. Đoá hoa là phép màu; nó là phép màu về cách hoa tồn tại - yếu thế, mềm thế! Dường như là không thể được. Làm sao điều đó là có thể được? Tảng đá dường như là được, chúng tồn tại, chúng có số học của chúng để tồn tại, nhưng đoá hoa sao? Dường như là hoàn toàn không được hỗ trợ, nhưng dầu vậy hoa vẫn tồn tại. Đó là phép màu.

Bạn có muốn giống đoá hoa không? Nếu bạn hỏi sâu bên dưới bản ngã của bạn sẽ nói: "Giống như tảng đá." Và cho dù bạn khăng khăng, bởi vì tảng đá trông xấu xí, thế thì bản ngã thậm chí sẽ nói nếu bạn là đoá hoa thì hãy là hoa nhựa đi. Ít nhất cũng là mạnh! Gió sẽ không quấy rối được bạn, mưa sẽ không phá huỷ bạn, và bạn có thể vẫn còn mãi mãi.

Đoá hoa thực tới vào buổi sáng, cười một chốc, lan toả hương thơm của nó - và rồi qua đi. Đoá hoa không thực, hoa nhựa, có thể còn lại mãi mãi.

Nhưng nó là không thực, và nó mạnh bởi vì nó là không thực. Thực tại là mềm và yếu. Và thực tại càng cao hơn, càng mềm hơn.

Bạn không thể hiểu được Thượng đế bởi vì tâm trí của bạn hiểu logic của tảng đá. Bạn không hiểu logic

của đoá hoa. Tâm trí bạn có thể hiểu được toán học, bạn không có cảm giác thẩm mĩ để cảm về đoá hoa.

Chỉ tâm trí thơ ca mới có thể hiểu được khả năng của Thượng đế, bởi vì Thượng đế là cái *yếu nhất* và cái *mềm nhất*. Đó là lí do tại sao nó là cái cao nhất. Nó là đoá hoa tối thượng. Nó nở hoa, nhưng nó nở hoa chỉ trong một phần giây. Phần giây đó được biết là *hiện tại*.

Nếu bạn bỏ lỡ khoảnh khắc đó - và nó là khoảnh khắc nhỏ tới mức bạn cần chăm chú rất mãnh liệt, chỉ thế thì bạn mới có khả năng thấy nó, bằng không bạn sẽ bỏ lỡ nó. Nó bao giờ cũng nở hoa mọi khoảnh khắc, nó nở hoa nhưng bạn không thể thấy được, tâm trí bạn bị huyên náo với quá khứ và tương lai - và hiện tại là hiện tượng hạn hẹp thế, chỉ một cái rung rinh của tròng mắt và nó qua rồi.

Trong khoảnh khắc hẹp đó Thượng đế nở hoa - nó là cái cao nhất, cái tối thượng.

Nhưng rất yếu, rất mềm, nó phải vậy. Nó là cực điểm, cao trào cuối cùng, bên ngoài nó không cái gì tồn tại.

Bạn sẽ có khả năng hiểu Thượng đế chỉ khi bạn hiểu logic của tính mềm và tính yếu. Nếu bạn cố là mạnh: kẻ chinh phục, chiến sĩ, chiến binh, thế thì bạn sẽ sống trong thế giới được bao quanh bởi đá, không bởi hoa, và Thượng đế sẽ là hiện tượng xa xăm. Sẽ không có khả năng cho bạn phát hiện ra Thượng đế ở bất kì đâu trong cuộc sống.

Người khi mới sinh thì mềm yếu;
Mà khi chết thì cứng và mạnh.

Cho nên điều này nên trở thành một phần của cuộc sống của bạn: vẫn còn mềm, non và yếu, đừng cố là cứng rắng và cứng nhắc bởi vì đó là cách bạn đang mang cái chết riêng của mình lại ngày một gần hơn.

Cái chết sẽ tới một ngày nào đó - đấy không phải là vấn đề. Cái chết không phải là nỗi sợ, cái chết không phải là vấn đề, nhưng nếu bạn sống động trong cá tính tựa cái chết - đó mới là vấn đề. Cái chết trong bản thân nó là rất mềm, mềm hơn cuộc sống, rất non; bạn có thể nghe thấy âm thanh của cuộc sống, nhưng bạn không thể nghe thấy âm thanh của cái chết. Khi cái chết tới nó mềm thế, bạn thậm chí không thể biết được một giây trước đó rằng nó đang tới. Và nó yếu thế, non thế. Cái chết đó không phải là vấn đề. Cái chết mà bạn đang sống ngay bây giờ, cái đó mới là vấn đề. Cái chết trước cái chết mới là vấn đề, sống cuộc sống chết, cái đó mới là vấn đề. Gian nan. Đóng kín. Leibnitz có thuật ngữ cho nó, ông ấy gọi nó là *đơn tử - monad*. Monad nghĩa là: bị đóng trong nhà tù, trong bao nang tới mức thậm chí không có cửa sổ để nhìn ra, hay với bên ngoài để nhìn vào. Đơn tử là ô không cửa sổ tuyệt đối đóng.

Monad có cùng gốc như monopoly (độc quyền), monastery (tu viện), monk (sư) và monogamy (một vợ một chồng); nó nghĩa là một mình toàn bộ. Sư là người sống một mình. Tu viện là chỗ mọi người sống một mình.

Khi bạn hoàn toàn đóng, trong một ô chết, bạn ở trong tu viện. Bạn sống trong hang bởi bản thân mình, bạn không thể đạt tới người khác, người khác không thể đạt tới bạn được. Bạn hoàn toàn đóng. Đây là cái chết cứng nhắc.

Và thế rồi bạn khổ, và thế rồi bạn cố tìm cách thức và phương tiện để làm sao không khổ. Bạn tiếp tục tạo ra khổ bằng việc cứng nhắc, cứng rắn, và thế rồi bạn tiếp tục tìm kiếm các phương pháp để làm sao không khổ.

Thực tế nếu bạn hiểu hiện tượng về cách bạn đã trở nên khổ, bạn có thể vứt bỏ nó ngay lập tức. Cứ mềm mại, tuôn chảy. Giống như đứa trẻ, và bao giờ cũng còn thuần khiết và mềm mại của tuổi thơ. Đừng đánh mất tiếp xúc với nó và bạn sẽ ngạc nhiên một ngày nào đó khi bạn khám phá ra rằng đứa trẻ mà bạn đã từng là từ năm mươi năm trước vẫn còn sống động trong bạn.

Nếu bạn biết cách tạo tiếp xúc với nó, bỗng nhiên bạn lại là đứa trẻ; đứa trẻ chưa bao giờ bị mất đi bởi vì *đó là cuộc sống của bạn*. Nó vẫn còn đó; nó không phải là đứa trẻ chết và thế thì bạn trở nên trẻ trung, và thế rồi tuổi thanh niên của bạn chết, thế rồi bạn trở nên già, không! Hết tầng nọ tới tầng kia tích luỹ nhưng cốt lõi bên trong nhất vẫn còn là một, đứa bé mà bạn đã từng được sinh ra vẫn có đó bên trong bạn; nhiều tầng đã tích luỹ quanh nó - nếu bạn xuyên thấu qua những tầng đó, bỗng nhiên đứa trẻ bùng nổ trong bạn; bùng nổ này tôi đã gọi là cực lạc.

Jesus nói: "Chừng nào các ông còn chưa trở thành giống như trẻ con các ông sẽ không vào vương quốc của Thượng đế." Đây là điều ông ấy *ngụ ý*: đây là tất cả những điều tôi đang nói tới. Nếu bạn xuyên thấu qua lớp vỏ cứng của mình, cái chuồng cứng, những bức tường quanh bạn, nhiều tầng, bỗng nhiên đứa trẻ sẽ bùng nổ bên trong bạn, bạn lại sẽ nhìn vào thế giới với con mắt hồn nhiên đó của đứa trẻ. Thế thì có Thượng đế.

Thượng đế không phải là khái niệm rất triết học: nó là thế giới này được nhìn qua con mắt của đứa trẻ. Cùng

thế giới đó - những hoa này, cây này, bầu trời này - và bạn, vẫn cùng thế giới đó bỗng nhiên lấy phẩm chất mới của việc là điều thiêng liêng khi bạn nhìn nó qua con mắt trẻ thơ. Chỉ cần trái tim non mềm thuần khiết. Thượng đế không bỏ lỡ, *bạn* đang bỏ lỡ. Thượng đế không vắng mặt, *bạn* vắng mặt.

Người khi mới sinh thì mềm yếu;
Mà khi chết thì cứng và mạnh.
Vạn vật cây cỏ mới sinh thì mềm dịu;
Mà khi chết thì khô héo.

Học đi. Cuộc sống đang dạy qua nhiều cách. Cuộc sống đang chỉ ra con đường về cách người ta nên vậy.

Nên
Cứng và mạnh là bạn của chết;
Mềm và yếu là bạn của sống.

Nếu bạn muốn sống động hơn, sống động dư thừa, thế thì tìm kiếm những bạn đồng hành của cuộc sống: hiền lành, mềm mại.

Tất cả những ồn ào đó làm cho bạn thành cứng rắn. Sống theo cách mà từng khoảnh khắc bạn đều tự do với khoảnh khắc quá khứ.

Tình huống của bạn ngay bây giờ giống thế này: bạn có ngôi nhà lớn với nhiều phòng; trong mọi phòng đều có những thách đố lắp hình, cả ngôi nhà đầy những trò chơi sắp hình - trên bàn, trên ghế, trên giường, trên sàn, treo trên trần - mọi nơi, toàn trò chơi sắp hình; còn bạn đã không có khả năng giải bất kì trò chơi nào. Bạn cố giải một trò chơi; cảm thấy rằng giải nó thật khó cho bạn

chuyển sang trò thách đố khác; nhưng trò thứ nhất đang treo trong đầu bạn; không chỉ điều đó, vài phần của nó bạn đang mang cùng mình để làm việc về sau. Thế rồi bạn cố giải trò khác, nhưng bạn không thể giải được nó bởi vì bản thân bạn đang bị thách đố. Thế rồi bạn đi sang phòng khác, và theo cách này bạn cứ tiếp diễn mãi - trong vòng tròn. Bạn bị làm lộn xộn với những thách đố không được giải quyết, và dần dần bạn hoàn toàn bị loạn thần kinh, không một điểm nào của cuộc sống được giải và hàng nghìn thách đố đang treo quanh bạn. Chúng đợi lượt của chúng, chúng giết bạn.

Đừng bao giờ mang các thứ từ quá khứ - nó qua rồi! Mọi khoảnh khắc giũ sạch nó đi! Dù được giải quyết hay không giải quyết. Bây giờ chẳng cái gì có thể được làm về nó. Vứt nó đi. Và đừng mang các bộ phận bởi vì những bộ phận đó sẽ không cho phép bạn giải những vấn đề mới nhưng sống khoảnh khắc này đi, sống khoảnh khắc này toàn bộ nhất có thể được, và bỗng nhiên bạn sẽ đi tới nhận ra nếu bạn sống nó một cách toàn bộ, nó được giải quyết. Không cần giải quyết nó. Cuộc sống không phải là vấn đề, nó là bí ẩn để được sống.

Nếu bạn sống nó một cách toàn bộ nó được giải quyết, và bạn ra khỏi nó đẹp đẽ, giàu có, với những kho báu mới của bản thể bạn được mở ra, nhưng không cái gì treo quanh bạn. Thế thì bạn đi vào khoảnh khắc khác với sự tươi mát đó, với tính toàn bộ này, để cho khoảnh khắc khác được sống - và được giải quyết.

Đừng bao giờ tiếp tục tích luỹ những khoảnh khắc không sống quanh bạn, bằng không bạn sẽ trở nên cứng rắn.

Bạn có thể vẫn còn mềm mại chỉ nếu bạn không mang cái gì từ quá khứ. Tại sao trẻ con mềm mại? Chúng không mang gì. Cách thức của chúng là cách thức của hiền nhân. Nếu đứa trẻ giận nó là giận dữ. Trong khoảnh khắc đó nó không bận tâm điều Phật nói về giận dữ, nó không bận tâm điều Mahavir đã dạy về giận dữ: Đừng giận dữ - nó trở thành giận dữ thực sự. Nó giận mãnh liệt tới mức chính mãnh liệt đó trở thành đẹp. Nhìn đứa trẻ khi nó thực sự giận: toàn thân - thân thể nhỏ thế, mềm mại thế, non thế - đập rộn ràng với giận dữ, mắt đỏ lên, mặt đỏ lên, nhảy nhót, la hét, cứ dường như nó sẽ phá huỷ toàn thế giới. Sự bùng nổ của năng lượng.

Và khoảnh khắc tiếp giận dữ qua rồi, và nó chơi, và nhìn khuôn mặt nó - bạn không thể tin được rằng khuôn mặt này đã giận dữ khoảnh khắc trước. Tất cả toàn nụ cười! Đẹp thế, hạnh phúc thế.

Đây là cách sống. Một khoảnh khắc ở trong nó, nhưng ở trong nó toàn bộ tới mức không cái gì bị bỏ lại để ở trong khoảnh khắc khác. Đứa trẻ sống khoảnh khắc của giận dữ, thế rồi nó di chuyển. Khi giáo dục tốt hơn sẽ là có thể trên thế giới chúng ta sẽ không dạy trẻ con *không* giận dữ, chúng ta sẽ dạy chúng giận dữ, nhưng giận dữ một cách *toàn bộ*, và không mang điều đó đi. Giận dữ trong bản thân nó không xấu, mang nó, tích luỹ nó, là nguy hiểm.

Nhoáng lên của giận dữ là đẹp, thực tế là cần thiết, chúng đem sắc điệu cho cuộc sống. Chúng làm cho cuộc sống mặn hơn. Bằng không bạn sẽ cảm thấy nhũn nhẽo hơn, bạn sẽ không có sắc điệu. Nó là bài luyện tập tốt trong bản thân nó, và nếu người ta có thể ở trong nó một cách toàn bộ và đi ra khỏi nó một cách toàn bộ, không

trầy xước, không cái gì sai trong nó cả. Và người có thể giận dữ toàn bộ cũng có thể hạnh phúc toàn bộ, có thể đáng yêu toàn bộ, bởi vì vấn đề không phải là bạn giận dữ hay hạnh phúc hay đáng yêu; một điều bạn học từ mọi kinh nghiệm là ở tính toàn bộ.

Nếu bạn không được phép giận dữ bạn trở nên không đầy đủ. Bạn sống khoảnh khắc này một cách bộ phận, phần khác treo trong tâm trí. Thế rồi bạn mỉm cười nhưng nụ cười của bạn không thuần khiết, nó bị biến chất, bởi vì giận dữ đó treo trong nó. Môi bạn mỉm cười nhưng chúng có chất độc, giận dữ đã không bỏ đi, quá khứ đã không ra đi, bạn không hoàn toàn tự do ở đây và bây giờ, quá khứ có cái bóng lên bạn.

Và điều này cứ diễn ra mãi. Bạn trở nên phân vân. Toàn thể cuộc sống trở thành tàn tích. Thế thì bạn không thể sống được cái gì: bạn không thể yêu, bạn không thể cầu nguyện, bạn không thể thiền. Mọi người tới tôi và họ nói: "Khi chúng tôi thiền đột nhiên hàng triệu ý nghĩ phát sinh; bình thường các ý nghĩ đó không nảy sinh, nhưng khi chúng tôi thiền thì chúng nảy sinh."

Tại sao điều đó xảy ra? Kinh nghiệm không đầy đủ; khi bạn thiền bạn không bận bịu; tất cả chúng nhảy lên bạn: Bạn không bận bịu - ít nhất giải quyết chúng tôi đi! hoàn thành chúng tôi đi! hoàn thành chúng tôi đi! Bạn không làm gì cả, thiền là không làm gì cả, chỉ ngồi ở đây. Làm cái gì đó đi! Cơn giận này có đó - hoàn thành nó đi! Tình yêu này có đó - hoàn thành nó đi! Ham muốn này có đó - làm cái gì đi!

Khi bạn bận rộn, bạn bận rộn tới mức tất cả chúng bao quanh bạn nhưng chúng chưa bao giờ trở nên hội tụ của chú ý của bạn. Nhưng khi bạn thiền tất cả chúng đều

cố gắng hấp dẫn chú ý của bạn: *Chúng tôi còn chưa đầy đủ*. Chúng là ma của quá khứ của bạn.

Sống mọi khoảnh khắc một cách toàn bộ đi. Và sống với nhận biết để cho quá khứ không được mang theo: Và điều này là dễ dàng, chỉ chút ít nhận biết là được cần. Không cái gì khác được cần cả. Đừng sống trong giấc ngủ, như robot. Thêm chút ít ý thức đi, và bạn sẽ có khả năng thấy.

Và thế thì bạn sẽ trở nên mềm mại như đứa trẻ, mềm dẻo như cây mới nhú mầm, và phẩm chất này có thể được mang tới chính khoảng khắc cuối cùng của cái chết, bạn vẫn còn mềm dẻo. Nếu bạn vẫn còn mềm dẻo, trẻ trung, tươi tắn - cái chết xảy ra, nhưng nó không xảy ra cho bạn. Bởi vì bạn mang cuộc sống trong bạn, cái chết không thể xảy ra được. Chỉ những người đã từng chết mới chết. Những người vẫn còn sống động, họ quan sát cái chết xảy ra; thân thể chết, tâm trí chết, nhưng họ không chết, họ vẫn còn ở ngoài nó, siêu việt.

Ấy nên binh mạnh thì không thắng;

Lão Tử có vẻ ngớ ngẩn. Ông ấy nói khi quân đội cứng rắn nó sẽ thua trong chiến trận, và bạn nghĩ bất kì khi nào bạn cứng rắn bạn sẽ thắng.

Cây mạnh thì ắt gãy.
Ấy nên
Cứng và mạnh ở bậc dưới
Mềm và yếu ở bậc trên.

Rễ cứng, chúng thuộc vào phía dưới. Hoa mềm, chúng thuộc trên đỉnh.

Và đây sẽ là cấu trúc đúng của xã hội - nếu người mạnh thuộc vào gốc rễ và người mềm mại thuộc trên đỉnh. Nhà thơ và hoạ sĩ nên thuộc vào đỉnh. Thánh nhân và hiền nhân nên thuộc vào đỉnh cao nhất. Lính tráng, chính khách, doanh nhân nên thuộc vào bên dưới, họ không nên thuộc vào đỉnh. Toàn thế giới đang lộn ngược, bởi vì người cứng rắn đang cố ở trên đỉnh.

Dường như là gốc rễ đã trở thành chính khách và họ đang cố đi tới đỉnh cây và họ cố buộc hoa đi xuống rễ, xuống dưới đất.

Khi thế giới này cân bằng hơn - chẳng hạn ở Ấn Độ Brahmins thuộc vào đỉnh. Chúng ta đã đặt họ ở trên đỉnh - Brahmins nghĩa là hiền nhân: những người đã biết tới Brahma. Nó không phải là đẳng cấp. Nó không liên quan gì tới việc sinh, nó có cái gì đó liên quan tới phục sinh bên trong. Những người đã biết tới điều tối thượng, họ đều là Brahmins, họ thuộc về đỉnh, họ là hoa. Ngay cả vua, những hoàng đế rất mạnh, cũng phải tới và cúi lạy dưới chân họ. Đó là cách đúng! Vua, dù mạnh tới đâu, và dù vĩ đại đến đâu, vẫn là vua thôi. Con người của thế gian vẫn loạn thần kinh, vẫn theo đuổi tham vọng và bản ngã - người đó phải cúi lạy.

Chuyện xảy ra là Phật tới một thị trấn, và vua của thị trấn đó có chút ít ngần ngại đi tới đón ông ấy.

Thừa tướng của nhà vua nói với ông ấy: "Bệ hạ phải đi chứ." Thừa tướng là người trí huệ rất già. Nhà vua nói: "Điều này có vẻ không cần thiết. Ông ấy là kẻ ăn xin. Để ông ấy tới! Phỏng có ích gì để ta đi ra tận biên thuỳ vương quốc mà đón ông ấy? Ta là vua, còn ông ấy là kẻ ăn xin."

Thừa tướng già của nhà vua lập tức viết ngay đơn từ chức. Ông ấy nói: "Xin cho thần từ chức, bởi vì nếu bệ hạ đã xuống thấp thế thì thần không thể còn ở đây được. Bệ hạ phải nhớ rằng bệ hạ đang trị vì còn ông ấy đã từ bỏ vương quốc. Ông ấy không có gì. Bệ hạ có vương quốc lớn, *còn ông ấy chỉ có cái không*. Ông ấy thuộc vào đỉnh. Và bệ hạ phải tới và cúi lạy, nếu không thì xin nhận từ chức của thần. Thần không thể ở đây trong cung điện này với bệ hạ được. Điều đó là không thể được với thần." Nhà vua phải đi.

Khi ông ấy cúi lạy Phật, Phật tương truyền đã nói với ông ấy: "Không cần đâu. Ta đã nghe nói rằng ông ngần ngại tới - không cần, bởi vì khi người ta ngần ngại, cho dù người ta tới, người ta vẫn không tới. Và kính trọng không thể bị ép buộc. Hoặc ông hiểu hoặc ông không hiểu. Không có nhu cầu! Tự bản thân ta tới và ta là kẻ ăn xin. Còn ông là hoàng đế."

Nhưng bây giờ nhà vua bắt đầu kêu và khóc. Ông ấy đã hiểu ra vấn đề.

Ở phương Đông, Brahmins ở trên đỉnh. Điều đó phải là cách thức đúng để cấu trúc xã hội. Bây giờ trên khắp thế giới các chính khách đã đạt tới đỉnh. Do đó mới có khổ sở, và hỗn độn, nó phải vậy. Đỉnh đã trở thành quá nặng. Chỉ hoa mới nên ở trên đỉnh: hiền nhân, nhà thơ, nhà huyền môn, không phải chính khách.

Cứng và mạnh ở bậc dưới
Mềm và yếu ở bậc trên.

Lão Tử đang nói rằng nếu bạn muốn thuộc về đỉnh thì hãy hiền lành và yếu. Yếu thế và hiền thế, mềm thế, như cỏ, không mạnh như cây lớn.

Lão Tử có mối quan tâm sâu sắc vào tất cả những cái vô dụng. Ông ấy nói là vô dụng là được bảo vệ. Hữu dụng là nguy hiểm, bởi vì nếu bạn hữu dụng thế thì ai đó sẽ dùng bạn, bạn sẽ bị khai thác. Nếu bạn mạnh thế thì bạn sẽ bị buộc phải vào quân đội.

Lão Tử đi từ một làng, đi qua một làng cùng với các đệ tử của mình. Ông ấy thấy một người lưng gù. Ông ấy bảo các đệ tử: "Đi tới người gù kia và hỏi anh ta cảm thấy thế nào, bởi vì ta đã nghe nói thị trấn này đang trong rắc rối. Nhà vua đã buộc mọi thanh niên và người khoẻ vào quân đội.

Họ đi tới người gù và họ hỏi anh ta. Người gù nói: "Tôi hạnh phúc! Vì cái lưng của tôi mà họ đã không bắt tôi làm lính. Tôi vô dụng. Đó là cách tôi được cứu." Họ về tường trình lại. Lão Tử nói với họ: "Bây giờ nhớ lấy. Vô dụng đi. Bằng không các ông sẽ trở thành cỏ khô trong chiến tranh."

Một lần đi qua một khu rừng họ tới dưới một cây lớn: một nghìn xe trâu kéo có thể nghỉ ngơi dưới nó được. Cả khu rừng đã bị chặt hạ, hàng nghìn thợ mộc đang làm việc ở đó. Lão Tử nói: "Hỏi xem điều gì đã xảy ra. Sao họ không chặt cây lớn này?"

Các đệ tử đi, họ hỏi; thợ mộc nói: "Cây đó tuyệt đối vô dụng. Cành không thẳng, ông không thể làm đồ đạc được từ chúng; và khi ông đốt chúng, nhiều khói ra từ nó tới mức không thể dùng làm nhiên liệu được. Và lá đắng tới mức thậm chí con vật cũng chẳng thèm ăn chúng. Cho nên nó vô dụng. Đó là lí do tại sao chúng tôi đã không chặt nó xuống."

Tương truyền Lão Tử bắt đầu cười và nói với các đệ tử của ông ấy: "Cứ như cái cây đó, vô dụng. Thế thì

không ai sẽ chặt các ông xuống. Và trông cây này, nó đã trở nên lớn thế nào, chỉ bằng việc vô dụng!"

Cuộc sống có thể được nhìn vào theo hai cách. Hoặc bạn nhìn nó như tiện dụng - một thứ phải được dùng vì cái gì đó khác; thế thì cuộc sống trở thành phương tiện, và mục đích nào đó phải được hoàn thành. Hay cuộc sống có thể được nhận như sự thích thú, không như tiện ích. Thế thì khoảnh khắc này là tất cả, không có mục đích, không có chủ định.

Mới hôm nọ tôi có đọc một bài thơ. Một dòng của nó dội vào tôi sâu sắc. Một dòng trong bài thơ này nói: *Bài thơ không nên là phương tiện, mà là hiện hữu.*

Tôi thích điều đó. Cuộc sống không nên là phương tiện, cuộc sống nên hiện hữu. Mục đích trong chính nó. Không đi đâu cả. Tận hưởng ở đây và bây giờ. Mở hội. Chỉ thế thì bạn mới có thể mềm mại được. Nếu bạn cố hữu dụng, bạn sẽ trở thành cứng rắn. Nếu bạn cố đạt tới cái gì đó, bạn sẽ trở thành cứng rắn. Nếu bạn cố tranh đấu bạn sẽ trở thành cứng rắn. Buông xuôi. Mềm mại và non nớt. Và cho phép dòng chảy của cuộc sống đem bạn tới bất kì chỗ nào nó đưa bạn tới. Để mục đích của cái toàn thể là mục đích của bạn. Đừng tìm kiếm mục đích riêng tư nào. Bạn chỉ là một phần, và cái đẹp vô hạn và duyên dáng xảy ra.

Cố cảm thấy nó đi - điều tôi đang nói đấy; vấn đề không phải là hiểu, vấn đề không phải là năng lực trí tuệ. Cảm nó, điều tôi đang nói. Thấm đẫm nó, điều tôi đang nói. Để nó có đó cùng bạn. Cho phép nó lắng đọng sâu trong bản thể bạn: Cuộc sống không nên ngụ ý, cuộc sống nên hiện hữu.

Và thế thì bỗng nhiên bạn mềm mại. Mọi cứng rắn ra đi, biến mất, tan chảy. Đứa bé được phục hồi lại, bạn lại trở thành đứa trẻ, những cặp mắt trong suốt đó của tuổi thơ lại sẵn có.

Bạn có thể nhìn và thế thì mầu lục này là khác toàn bộ, và tiếng chim hót là khác toàn bộ. Thế thì cái toàn thể có ý nghĩa khác toàn bộ. Nó không có nghĩa, nó có ý nghĩa. Nghĩa liên quan tới tiện dụng, ý nghĩa liên quan tới vui mừng.

Vui mừng trong nó và bạn sẽ mềm mại. Tuôn chảy cùng dòng sông. Trở thành dòng sông.

Chương 8
Nó chỉ là trò đùa

Câu hỏi 1

Thầy nói đi nói lại với chúng tôi đừng ham muốn chứng ngộ và vậy mà thầy cũng nhắc đi nhắc lại các kiếp sống của chúng tôi nghèo nàn làm sao và rác rưởi thế, và bảo chúng tôi chứng ngộ là phúc lạc và giàu có làm sao. Làm sao người ta có thể né tránh ưa thích phúc lạc của rác rưởi?

Ưa thích là vấn đề lớn nhất. Nếu bạn ưa thích, bạn bỏ lỡ. Nếu bạn ưa thích phúc lạc của rác rưởi, khái niệm về phúc lạc của bạn đã là rác rưởi rồi. Nếu bạn không ưa thích, nếu bạn vẫn còn tỉnh táo và không ưa thích, trong vô chọn lựa sâu sắc, ngay cả bản thân rác rưởi cũng trở thành phúc lạc. Rác rưởi và phúc lạc không phải là hai thứ. Nếu bạn ưa thích, mọi thức đều là rác rưởi. Nếu bạn không ưa thích - mọi thứ trở thành phúc lạc.

Thế giới và niết bàn không phải là hai điều. Thế giới này tồn tại bởi vì chọn lựa của bạn. Nếu chọn lựa biến mất, thế giới biến mất. Bỗng nhiên có chứng ngộ và không cái gì khác.

Nó ở ngay trước mắt bạn. Ưa thích, và bạn sẽ bỏ lỡ nó, bởi vì ưa thích nghĩa là tâm trí đã đi vào. Chọn lựa là tâm trí. Khi bạn nói: "Tôi chọn cái này và tôi không chọn cái kia," bạn đã phân chia thế giới thành hai; nhị nguyên đã đi vào. Bây giờ bất nhị bị mất, cái một bị mất, thống nhất không còn đó. Nếu bạn không chọn lựa, nhị nguyên biến mất bởi vì nó là do chọn lựa của bạn; bạn hỗ trợ nó bằng chọn lựa của bạn, đó là lí do tại sao nó tồn tại. Nếu bạn không hỗ trợ nó bằng chọn lựa của mình nó biến mất. Đã không có gì để chọn và không người chọn.

Chứng ngộ không phải là cái gì đó bạn phải chọn lựa. Khi không có chọn lựa cái còn lại *là* chứng ngộ.

Tôi hiểu khó khăn của bạn, bởi vì chọn lựa tới đi tới lại. Bạn thậm chí có thể chọn không chọn lựa; nếu tôi nhấn mạnh rằng vô chọn lựa là cánh cửa bạn có thể bắt đầu chọn *nó* - nhưng thế thì bạn lỡ, bạn không thể hiểu được tôi. Không cái gì là để được làm, chỉ hiểu biết ngầm ẩn là cần.

Chỉ bằng việc nghe tôi, nếu bạn hiểu nó, nó đã xảy ra. Không có gì khác để làm.

Đừng hỏi *làm sao*. Cố hiểu điều tôi nói: Đừng đem ham muốn vào. Để hiểu biết là rõ ràng.

Khi bạn nói: *cái này sai* bạn đã phủ nhận một phần của sự tồn tại là sai. Bây giờ bạn không bao giờ có thể là cái toàn thể - và chứng ngộ thuộc về cái toàn thể! Nó là việc nở hoa của cái toàn thể. Bộ phận không thể được

chứng ngộ, chỉ cái toàn thể. Nếu bạn nói: *Cái này là tốt và cái kia là xấu*, và *cái này tôi chọn và cái kia tôi bác bỏ*, ai đang làm những chọn lựa, bác bỏ này? Cái tôi, bản ngã, đang chia sự tồn tại ra như lưỡi kiếm, cắt nó ra thành hai. Nếu bạn hiểu nó, bạn không phân chia. Trong sự tồn tại không phân chia, không cái gì thiếu. Bạn bỗng nhiên bắt đầu nhảy múa. Nó đã xảy ra.

Thầy nói đi nói lại với chúng tôi đừng ham muốn chứng ngộ - Vâng. Bởi vì ham muốn là tù túng. Cái gọi là tôn giáo đã từng giảng cho mọi người ham muốn chứng ngộ. Họ đã tạo ra nhiều lẫn lộn. Tôi không làm gì cả, chỉ làm sáng tỏ toàn thể lẫn lộn đã từng được đặt vào trong tâm trí bạn. Họ nói: "Đừng ham muốn thế giới, đừng ham muốn đối thể trần gian, đừng ham muốn tiền, đừng ham muốn quyền, danh - ham muốn Thượng đế, ham muốn chứng ngộ, ham muốn cõi trời, ham muốn đức hạnh. Nhưng khi bạn ham muốn đức hạnh, khi bạn ham muốn Thượng đế, chẳng cái gì đã thay đổi trong bạn. Chỉ đối thể của ham muốn đã thay đổi. Việc ham muốn vẫn còn như cũ. Đầu tiên bạn đã ham muốn tiền, bây giờ bạn ham muốn Thượng đế. Đối thể đã thay đổi, bây giờ bạn có đối thể thế giới khác, nhưng bạn đã trải qua biến đổi nào không? Bạn vẫn ham muốn.

Bản chất của ham muốn là như nhau, nó không phụ thuộc vào đối thể. Thượng đế hay tiền không tạo ra khác biệt gì. Bạn ham muốn - đó mới là sự việc.

Bởi vì trong ham muốn, bạn đã đi vào trong tương lai. Trong ham muốn bạn đã bỏ lỡ khoảnh khắc hiện tại. Ham muốn nghĩa là bạn không ở đây - bây giờ. Bây giờ tâm trí đã đi đâu đó khác. Và làm sao bạn có thể tận hưởng được cái đang xảy ra bây giờ, khi tâm trí ở đâu đó khác? Làm sao bạn có thể vui mừng trong cái đã mưa

rào lên bạn khi tâm trí không ở đây? Cuộc sống cứ mưa rào xuống, Thượng đế cứ bao quanh bạn, nhưng tâm trí bạn ở chỗ nào đó khác - trong tương lai, trong kết quả nào đó, trong ham muốn. Đó là cách bạn bỏ lỡ!

Ham muốn cho bạn không gian để đi vào không đâu cả; và bạn bao giờ cũng ở đây, sự tồn tại cụ thể của bạn bao giờ cũng trong hiện tại. Nhưng ham muốn giúp tạo ra thế giới khác, cái không có đó.

Nhìn vào người ham muốn tiền. Người đó có mười nghìn ru pi - người đó không thể tận hưởng chúng được bởi vì người đang ham muốn mười vạn ru pi. Người đó khổ. Mười nghìn không làm cho người đó giàu. Người đó khổ. Mười vạn mà người đó ham muốn làm cho người đó nghèo. Người đó sẽ chỉ tận hưởng khi mười vạn có đó.

Nhưng, bạn có cho rằng người đó sẽ tận hưởng không? Khi mười vạn có đó tâm trí phải đã đi nữa rồi, bởi vì tâm trí đã học được thủ đoạn về cách đi: từ mười nghìn lên mười vạn, từ mười vạn lên mười triệu! Tỉ lệ đó, khoảng cách đó, sẽ vẫn còn như cũ. Đến lúc người đó đạt tới mười vạn tâm trí đã ham muốn mười triệu.

Người đó không thể tận hưởng mười vạn được, người đó không giàu bởi vì chúng, người đó nghèo bởi vì mười triệu.

Bạn bắt đầu thiền, bạn không thể tận hưởng cái đang xảy ra cho bạn, tâm trí nghĩ về chứng ngộ. Và tôi bảo bạn, cho dù có thể chứng ngộ xảy ra - điều là không xảy ra được - bạn sẽ không có khả năng tận hưởng nó. Tâm trí bạn sẽ đi tới chứng ngộ *vĩ đại* nào đó khác. Đó là bản chất của ham muốn - liên tục di chuyển. Nếu Thượng đế có đó đứng ngay trước bạn, bạn chắc đã đi tới Thượng

đế vĩ đại khác nào đó rồi - Thượng đế này sẽ không có tác dụng. Không đủ. Không hoàn thành.

Người ta phải hiểu cách tâm trí vận hành, có vậy thôi. Hiểu biết ngầm ẩn về vận hành của tâm trí - và bỗng nhiên bạn bắt đầu cười; toàn thể thủ đoạn này được hiểu ra.

Thế thì, vấn đề không phải là thay đổi đối thể mà đơn giản là vứt bỏ ham muốn - và khi tôi nói 'vứt bỏ ham muốn' xin đừng hiểu lầm tôi. Tôi không ngụ ý rằng *bạn* vứt bỏ nó. Khi hiểu biết ngầm ẩn có đó, *nó rơi rụng*. Bỗng nhiên bạn thấy ra vấn đề: rằng cuộc sống là *ở đây*, và ham muốn là *ở kia*. Bạn thấy ra vấn đề - và ham muốn biến mất. Nó chỉ là một đường khói quanh bạn, không cái gì bản chất. Bạn thậm chí không cần đẩy nó. Bạn hiểu - nó đã biến mất.

Không phải là bạn vứt bỏ ham muốn đâu, bởi vì tôi biết, làm sao bạn có thể vứt bỏ nó được? Bạn có thể vứt bỏ nó chỉ nếu ham muốn khác nào đó được thế vào. Nếu tôi nói: Vứt bỏ ham muốn tiền đi bởi vì thế thì bạn có thể đạt tới Thượng đế! - bạn có thể vứt bỏ nó, bởi vì tôi đang cho bạn đối thể khác để ham muốn. Bạn có thể vứt bỏ cái cũ - bởi vì với cái cũ bản thân bạn đã trở nên thất vọng và chán ngán. Bây giờ đối thể mới này sẽ giúp cho ham muốn được vài ngày; thế rồi bạn có thể vứt nó đi lần nữa.

Đối thể có thể bị vứt bỏ nếu ham muốn là được phép. Tâm trí không lo nghĩ về đối thể. Khi bạn vứt bỏ ham muốn, tâm trí biến mất. Tâm trí đang ham muốn, tâm trí không phải là thực thể. Tâm trí không phải là cái gì đó ở đó, tâm trí chỉ là một quá trình - về ham muốn. Bạn ham muốn sao? - tâm trí có đó. Bạn không ham

muốn sao? - tâm trí không có đó. Và khi tâm trí không có đó, chứng ngộ có.

Cho nên tôi không nói *làm cái gì đó* cho nó, không. Tôi đang nói đơn giản: Nhìn đấy, nhình thảnh thơi vào nó. Và điều đó sẽ có tác dụng.

Nhưng nghe tôi bạn bắt đầu tham lam. Bạn bắt đầu cảm thấy: Được chứng ngộ hay làm sao! Biết chân lí hay làm sao! Nhận ra Thượng đế hay làm sao! Bạn bắt đầu cảm thấy tham - quan sát tính tham này, bằng không Thượng đế sẽ trở thành một đối thể, và mọi đối thể đều thuộc vào thế giới. Không có đối thể của thế giới khác. Mọi đối thể đều thuộc vào chợ. Không có đối thể khác mà không phải là hàng hoá ở chợ; bởi vì bất kì cái gì giúp cho ham muốn của bạn, giúp cho bạn ở trong rác rưởi này, đều ở trong cơn ác mộng này.

Cho nên đừng cố làm cái gì đó. Tôi không nói vứt bỏ ham muốn, tôi nói đơn giản hiểu quá trình của ham muốn. Khoảnh khắc bạn đã hiểu bạn sẽ thấy nó đã rơi rụng đi.

...và vậy mà thầy cũng nhắc đi nhắc lại các kiếp sống của chúng tôi nghèo nàn làm sao và rác rưởi thế. Tôi phải nhắc nhở bạn bởi vì đó là cách nó vậy. Các kiếp sống của bạn *là* rác rưởi. Và có cách hiện hữu cực kì phúc lạc. Tôi phải nhắc đi nhắc lại cho bạn rằng cách bạn đang sống không phải là cách sống, nó là cách chết. Bạn đơn giản đang giết chết bản thân mình. Và tôi phải nhắc nhở bạn; có cách thức mà không gì khác hơn là phúc lạc vô hạn tồn tại.

Nhưng tôi không nói điều này để tạo ra ưa thích. Tôi không nói điều này để tạo ra chọn lựa, tôi không nói bỏ cái này và chọn cái kia, vứt cái này và cố đạt tới cái kia -

không, tôi không nói điều đó. Tôi đơn giản nói rằng tâm trí thành đạt tạo ra rác rưởi, còn tâm trí không thành đạt là phúc lạc. Cho nên nếu bạn bắt đầu làm nỗ lực để đạt tới trạng thái phúc lạc đó bạn sẽ chứng tỏ rằng bạn đã không hiểu tôi.

Điều này bao giờ cũng xảy ra: Phật, Jesus, Lão Tử - chưa bao giờ được hiểu; mọi người chưa bao giờ hiểu họ. Họ bị hiểu lầm sâu sắc. Bất kì điều gì họ nói cũng đều bị hiểu theo cách khác toàn bộ. Họ nói điều gì đó khác, tuyệt đối khác; từ chiều hướng khác họ đang nói.

Và thế rồi mọi người tạo ra việc đi theo, mọi người tạo ra tổ chức, mọi người tạo ra phương pháp, và mọi người liên tục làm cả nghìn lẻ một thứ - và bỏ lỡ toàn thể vấn đề.

Và vấn đề là rất đơn giản. Không tri thức, không mấy thông minh được cần tới, chỉ sự thuần khiết, cái nhìn hồn nhiên.

Cho nên quan sát tôi đi; và điều tôi nói - lắng nghe nó, như bạn lắng nghe âm nhạc. Âm nhạc không có nghĩa nhiều, thực tế nó không mang *nghĩa* chút nào - nó chỉ là âm thanh. Nhưng âm nhạc cho bạn cái gì đó của cái không biết. Nghe tôi dường như bạn đang nghe âm nhạc, nghe theo một chiều hướng khác; đừng cố diễn giải tôi, đừng phiên dịch tôi vào tâm trí bạn, chỉ nghe thôi. Cố tỉnh táo hơn, không thông minh hơn. Cố ý thức nhiều hơn, để cho bạn không bỏ lỡ cái gì. Và một ngày nào đó - và ngày đó là không thể dự đoán được, không ai có thể nói khi nào - bạn sẽ được điều chỉnh. Và bỗng nhiên, đêm biến mất. Nó chưa bao giờ có đó. Nó chỉ là ảo tưởng.

Khi Phật đạt tới, ông ấy được hỏi: "Ông đã đạt tới cái gì?" Ông ấy nói: "Chẳng cái gì cả. Ta đã không đạt tới cái gì. Ta đã đi tới hiểu ra chỉ mỗi điều là cái ta đã đi tìm bao giờ cũng đã ở bên trong ta rồi. Người tìm kiếm là cái được tìm. Ta đã không đạt tới cái gì cả. Ta chỉ *nhận ra*. Ta chỉ đi tới nhận biết, tới thức tỉnh. Ta đã nhìn vào bản thân mình, và không cái gì thiếu cả. Mọi thứ đều đã hoàn hảo từ chính lúc ban đầu."

Trong sự tồn tại này không cái gì là bất toàn. Cái bất toàn là không thể được bởi vì cái toàn thể hoàn hảo thế, hoàn hảo vô song. Chỉ cái hoàn hảo mới có thể bắt nguồn từ cái hoàn hảo, cho nên làm sao bất toàn là có thể được? Chắc hẳn là bạn bị lừa rồi.

Ở đâu đó, bạn đã tạo ra khái niệm về bất toàn, bằng không thì không ai bất toàn cả. Các bạn là chư Phật! Bạn có thể biết, không biết, đó là dành cho chọn lựa của bạn: biết hay không biết. Nhưng thực tại của bạn là thực tại của vị Phật. Các Thượng đế vô danh. Không biết, không quen với bản thân mình, nhưng tất cả đều là thượng đế. Có thể ngủ say, nhưng dầu vậy thượng đế vẫn là thượng đế, dù ngủ hay thức. Cho nên khi tôi bảo bạn, và tôi phải bảo bạn, và nhấn mạnh đi nhấn mạnh lại, rằng có cách hiện hữu nơi mọi khoảnh khắc đều là phúc lạc vô hạn, nơi mọi khoảnh khắc đều là cực lạc, và bạn đang sống trong rác rưởi - xin đừng tạo ra ham muốn, bởi vì ham muốn tạo ra rác rưởi.

Hiểu điều này, và để ham muốn tuột khỏi tay bạn.

Đột nhiên - và nó bao giờ cũng đột nhiên, không quá trình dần dần nào - người ta thức tỉnh. Sáng đã tới. Bạn trở về nhà.

Bạn hỏi làm sao người ta có thể né tránh được ưa thích phúc lạc của rác rưởi. Bạn phải tránh chứ, bằng không bạn sẽ tạo ra rác rưởi.

Khó đấy, tôi biết. Tôi hiểu khó khăn của bạn, bởi vì khó khăn của tôi đã có thời cũng là vậy. Nhưng khi tôi hiểu khó khăn của bạn, xin cố hiểu điều tôi đang nói. Cùng khó khăn đó đã từng là khó khăn của tôi; và tôi biết vấn đề là không thể được thế nào để không tạo ra ham muốn về Thượng đế, không thể được thế nào khi bạn hiểu ra cái gì đó là đẹp, phúc lạc, mà không khao khát về nó. Nhưng dần dần bạn sẽ đi tới cảm thấy cái mẹo của nó. Bởi vì bất kì khi nào bạn ham muốn nó, bạn sẽ bỏ lỡ nó. Thế thì bạn sẽ phải hiểu rằng bằng ham muốn bạn bỏ lỡ.

Điều này tới chỉ bằng kinh nghiệm. Nhiều lần bạn sẽ ngã. Nhưng đừng bị thoái chí. Lại đứng dậy, và đi. Nhiều lần bạn sẽ ngã và bạn sẽ bắt đầu ham muốn. Nó tinh vi tới mức bạn thậm chí có thể nghĩ bạn đã không chọn, bạn đã không ưa thích, và bạn đã ưa thích.

Nhưng bạn càng tỉnh táo, ngày này hay ngày khác điều đó sẽ xảy ra. Nó đã xảy ra cho tôi, và tôi đã trong cùng cảnh ngộ, cà cùng điều đó đã là khó khăn cho tôi - làm sao không ham muốn cái là phúc lạc. Làm sao đơn giản *không* ham muốn, và vẫn còn vô ham muốn, không ưa thích cái gì với cái gì khác, chỉ hiện hữu, không ưa thích nào. Tôi biết, điều đó gần như không thể nào được - nhưng nó xảy ra. Những điều không thể được lại xảy ra. Chúng là phép màu thực.

Nó đã xảy ra. Và do vậy tôi biết nó sẽ xảy ra cho bạn. Cứ bền bỉ. Đừng bị nản lòng bởi sai lầm và lỗi. Lại đứng dậy, cố lần nữa. Đó là dò dẫm trong bóng tối.

Nhưng cửa có đó cho nên nếu bạn cứ dò dẫm đủ bạn sẽ loạng choạng vớ phải cửa.

Đó là lí do tại sao tôn giáo không bao giờ có thể trở thành khoa học được - không bao giờ! Nó bao giờ cũng vẫn còn là dò dẫm. Nhiều nhất nó có thể là nghệ thuật và điều đó tinh tế tới mức nó không thể được dạy. Cho nên tôi nhấn mạnh với bạn: cứ dò dẫm đi.

Một ngày nào đó nó xảy ra. Cách nó xảy ra, tại sao nó xảy ra, vẫn còn là điều huyền bí. Thực tế không ai đã bao giờ có khả năng nói đích xác *cách* nó xảy ra. Nếu ai đó có thể nói cách nó xảy ra, khoa học có thể được tạo ra. Thế thì bạn biết kĩ thuật này. Thế thì bạn có thể làm hành động nào đó, và nó xảy ra.

Nó đã xảy ra hàng triệu lần, nhưng không có nhân quả trong nó, cho nên bạn không thể xác định được cách nó xảy ra. Nó có thể có nguyên nhân. Mỗi lần nó xảy ra nó đều xảy ra một cách duy nhất! Mỗi lúc nó xảy ra, nó đều xảy ra theo cách mới tới mức nó chưa bao giờ xảy ra trước đây giống điều đó. Và nó sẽ không xảy ra lần nữa giống điều đó. Bởi vì từng cá nhân là khác nhau, duy nhất, mang tính cá nhân tới mức việc xảy ra sẽ là khác biệt. Nhắc nhở liên tục của tôi cho bạn là đừng bắt đầu khao khát nó. Cho phép nó xảy ra - đừng ham muốn nó. Trong ham muốn bạn trở thành tích cực, hăm hở. Trong cho phép bạn đơn giản chờ đợi, trong cảm nhận sâu sắc. Chờ đợi vị khách, đứng bên cửa nhà.... Không cái gì có thể được làm! Khi nào khách tới, người đó sẽ tới! Bạn sẵn sàng đón nhận, có vậy thôi.

Vô ham muốn tạo ra cảm nhận. Ham muốn làm bạn thành hùng hổ. Ham muốn làm bạn tích cực, vô ham muốn làm bạn thành thụ động - đó là điều Lão Tử nói

qua *vô vi*, hành động bởi vô hành động, làm mọi thứ bằng cách không làm chúng.

Không ham muốn - và nó xảy ra. Ham muốn - và bạn đã bỏ lỡ. Không ưa thích, và nó có đó. Tìm - và bạn đi tìm vô hạn, và bạn không bao giờ đạt tới nó.

Cảm nhận sâu sắc.

Đây là cơ chế của ham muốn: nếu bạn ham muốn, toàn thể năng lượng của bạn trở thành tích cực, xông xáo - nó di chuyển nó trở nên nam tính. Nếu bạn không ham muốn, cùng năng lượng đó trở thành nhạy cảm, nó không đi ra ngoài, nó không đi đâu cả, nó đơn giản chờ đơi, chờ đợi sâu sắc, nó trở thành nữ tính. Do đó có nhấn mạnh của Lão Tử vào năng lượng nữ tính.

Thế giới là biểu hiện của năng lượng nam tính. Còn chứng ngộ, thế giới kia, bờ bên kia, là biểu lộ của năng lượng nữ tính.

Chờ đợi như người yêu. Và bất kì khoảnh khắc nào nó cũng có thể xảy ra - bạn sẽ ngạc nhiên! Bất kì khi nào nó xảy ra, mọi người mà nó xảy ra cho, đều ngạc nhiên - ngạc nhiên bởi sự kiện là người đó không làm gì và nó đã xảy ra. Nhảy lùi lại! Không thể tin được vào điều đó! Đúng không thể nào tin nổi! Ngớ ngẩn! Bởi vì khi người đó làm mọi sự, nó chưa bao giờ xảy ra, nó đã không xảy ra, và bây giờ người đó đã không làm gì cả - và đột nhiên nó có đó!

Trong vô làm năng lượng của bạn ở trong nghỉ ngơi sâu sắc. Nó trở thành thuần khiết, yên bình.

Thượng đế bao giờ cũng ở trước bạn - ngay trước mắt bạn. Nhưng mắt bạn đang lưỡng lự với ham muốn. Để ham muốn ra đi, lưỡng lự của mắt không còn nữa,

bạn yên bình, bình thản, yên tĩnh - đột nhiên nó có đó, được hiển lộ.

Câu hỏi 2

Tương truyền rằng thánh Francis ở Assisi có thể nói chuyện với chim và chúng sẽ lắng nghe. Đây có phải là lời cầu nguyện không? Tôi muốn nghe thầy nói thêm chút ít về lời cầu nguyện.

Tôi đã nói với bạn về bốn bình diện: dục, yêu, lời cầu nguyện, thiền.

Dục là gặp gỡ của hai thân thể - gặp gỡ bên ngoài nhất. Yêu là gặp gỡ của tâm trí - sâu hơn dục, nhưng vẫn còn chưa rất sâu. Lời cầu nguyện là gặp gỡ của bản thể, nhưng dầu vậy, hai vẫn còn là hai: gặp gỡ rất sâu, trong chiều sâu, gặp gỡ với chiều sâu, nhưng dầu vậy vẫn còn là hai. Thiền là gặp gỡ tối thượng - hai biến mất. Chỉ một còn lại.

Thánh Francis nói với chim là trong lời cầu nguyện. Tim sang tim. Chim không thể hiểu được tâm trí, tâm trí mang tính người; nhưng tim thì chúng có. Nếu bạn có thể nói chuyện với trái tim, chúng có thể hiểu được. Hiểu biết sẽ là của trái tim, nhớ lấy, không của tâm trí. Nếu bạn cố dùng tâm trí sẽ không có trao đổi với chim, với con vật - không trao đổi nào, bởi vì chúng không có tâm trí con người, tâm trí là hiện tượng mang tính người. Nhưng chúng có trái tim sâu sắc, hiện tượng cảm giác.

Nếu bạn cảm về chúng bạn có thể nói. Bạn có thể nói với cây, và chúng sẽ lắng nghe. Bạn có thể nói với đá, và chúng sẽ lắng nghe. Và nếu bạn thực sự là con người hướng trái tim - chúng sẽ trả lời, bởi vì thế thì bạn cũng có thể lắng nghe.

Nếu bạn đi và nói với cây, và bạn không biết liệu chúng có nghe hay không, điều đó chỉ ra rằng bạn đã nói từ cái đầu. Bạn sẽ có vẻ ngu xuẩn với chính mình, khi nói chuyện với chúng. Bạn sẽ quan sát để xem nếu ai đó đang lắng nghe hay không. Nếu ai đó đi qua, bạn sẽ dừng lại. Bạn biết rằng đây là ngu xuẩn - làm sao chim có thể hiểu được? Làm sao cây có thể hiểu được? Nhưng nếu bạn đang nói từ tim, chúng không chỉ hiểu, chúng trả lời. Tim có cách trao đổi khác, nó là trao đổi năng lượng mà, người ta nói, nhiều thánh nhân trên thế giới có - thánh Francis ở Assisi là nổi tiếng nhất.

Bây giờ điều đó đã trở thành chân lí khoa học; bây giờ nhiều nhà nghiên cứu trên khắp thế giới đang làm việc và nhiều sự kiện đã đưa tới: bây giờ họ nói rằng thực vật có nhạy cảm rất sâu sắc, sâu hơn nhân loại, bởi vì nhạy cảm của con người bị quấy rối bởi tâm trí, trí tuệ. Con người đã quên hoàn toàn cách cảm; cho dù khi người đó nói 'tôi cảm', thực tế người đó nghĩ rằng người đó cảm.

Mọi người tới tôi và họ nói: "Chúng tôi đang trong tình yêu." Và nếu tôi khăng khăng: "Thực không, bạn có trong tình yêu không?" họ nhún vai và họ nói: "Này, chúng tôi nghĩ chúng tôi đang trong tình yêu." Bây giờ việc cảm không là trực tiếp, nó tới qua cái đầu; và khi nó tới qua cái đầu nó bị lẫn lộn. Nó không bật ra từ trái tim.

Nhưng bây giờ các nhà nghiên cứu khoa học đã đi tới biết rằng không chỉ chim mà thực vật và không chỉ thực vật, ngay cả kim loại, cũng có nhạy cảm, và chúng cảm - và chúng cảm vô cùng. Và chúng cho thông điệp mà bạn có thể không có khả năng bắt được nhưng bây giờ các nhà khoa học đã tạo ra những thiết bị có thể phát hiện ra thông điệp chúng phát ra. Nếu chúng trong sợ hãi chúng bắt đầu run rẩy. Bạn có thể không có khả năng thấy run rẩy này, nó rất tinh tế. Không có gió thổi nhưng máy dò chỉ ra rằng bên trong thực vật đang run rẩy lắm. Khi chúng hạnh phúc, chúng cực lạc, thiết bị này chỉ ra rằng thực vật đang cực lạc. Khi chúng trong đau đớn, sợ hãi, đầy giận dữ, phát rồ - đủ mọi loại cảm giác bây giờ có thể được phát hiện.

Cái gì đó rất sâu đã xảy ra cho con người; vết thương, tai nạn - con người đã mất cái chạm của cảm giác.

Nếu bạn nói với cây, chim, với con vật đủ lâu, và bạn không cảm thấy ngu xuẩn, bởi vì tâm trí sẽ diễn giải và nói rằng điều này là ngu xuẩn; nếu bạn không nghe tâm trí và dần dần bạn bỏ qua nó và kết nối trực tiếp, năng lượng vô cùng của cảm giác sẽ được thoát ra trong bạn. Bạn sẽ trở thành một loại sinh linh hoàn toàn mới. Bạn chưa bao giờ biết tới những cách thức này là có thể hiện hữu.

Bạn sẽ trở nên nhạy cảm - nhạy cảm với đau đớn và vui thú. Đó là lí do tại sao nhân loại đã dừng vận hành việc cảm: bởi vì khi bạn trở nên nhạy cảm với vui thú, bạn cũng trở nên nhạy cảm với đau đớn. Bạn càng cảm thấy hạnh phúc bạn càng cảm thấy bất hạnh nữa.

Nỗi sợ đó, rằng người ta có thể trở nên rất bất hạnh, đã đóng bạn lại, đã giúp cho tâm trí con người tạo ra rào

chắn để cho bạn không thể cảm được. Khi bạn không thể cảm được - cả hai đường đều bị đóng: bạn không thể trở nên bất hạnh được, bạn không thể trở nên hạnh phúc được.

Nhưng thử đi! Nó là lời cầu nguyện. Bởi vì nó là từ tim sang tim. Đầu tiên thử với con người - với con riêng của bạn, ngồi im lặng với đứa con. Cho phép việc cảm. Đừng đem tâm trí vào. Ngồi cùng vợ bạn, hay cùng bạn của bạn, hay chồng bạn, cầm tay nhau trong phòng tối, không làm gì, chỉ cố cảm thấy nhau. Lúc ban đầu điều đó sẽ là khó, nhưng dần dần bạn sẽ có cơ chế khác vận hành bên trong bạn, bạn sẽ bắt đầu *cảm*.

Gần một phần ba mọi người, đó là ba mươi ba phần trăm mọi người, có thể làm sống lại trái tim mình rất dễ dàng. Nó không chết trong họ. Với những người còn lại điều đó có thể khó.

Một phần ba mọi người là hướng thân thể, một phần ba hướng trái tim, một phần ba hướng cái đầu. Những người hướng trái tim, ba mươi ba phần trăm, họ có thể làm sống lại lời cầu nguyện rất dễ dàng. Những người hướng theo đầu, sẽ khó cho họ có bất kì cảm giác này. Với họ lời cầu nguyện không tồn tại.

Bản thân Phật, và Mahavir, là những người hướng theo đầu. Đó là lí do tại sao lời cầu nguyện không phải là một phần của tôn giáo của họ. Họ đã không dạy về lời cầu nguyện. Họ là những người thông minh, được đào tạo tốt về trí tuệ, logic. Họ đã phát triển thiền nhưng họ đã không nói về lời cầu nguyện.

Không cái gì giống như lời cầu nguyện tồn tại trong Jaina giáo, không thể tồn tại được. Nó tồn tại trong Hồi giáo - Mohammed là người hướng trái tim, ông ấy có

phẩm chất khác. Nó tồn tại trong Ki tô giáo - Jesus là người hướng trái tim. Nó tồn tại trong Hindu giáo, nhưng không trong Phật giáo hay Jaina giáo, không có gì như lời cầu nguyện ở đó.

Và một phần ba mọi người là hướng thân thể. Họ là *charwakas* tiềm năng. Với họ không có lời cầu nguyện, không thiền - chỉ mê đắm, chỉ mê đắm trong thân thể, đó là cách duy nhất để hạnh phúc, cách hiện hữu duy nhất của họ.

Cho nên nếu bạn là người hướng trái tim, nếu bạn cảm thấy nhiều hơn bạn nghĩ, nếu âm nhạc cho bạn khuấy động sâu sắc, nếu thơ ca làm bạn cảm động, nếu cái đẹp bao quanh bạn, và bạn có thể cảm thấy, thế thì lời cầu nguyện là dành cho bạn - bạn phải đi qua lời cầu nguyện.

Thế thì bắt đầu nói với chim và cây - và bầu trời, điều đó sẽ có ích. Nhưng đừng làm nó thành việc nói chuyện tâm trí, để nó từ tim sang tim. Được quan hệ.

Đó là lí do tại sao những người của trái tim nghĩ về Thượng đế như cha hay như người yêu; quan hệ nào đó. Những người hướng theo đầu bao giờ cũng cười - ông đang nói điều vô nghĩa gì vậy! Thượng đế, cha à? Thế thì mẹ đâu? Họ bao giờ cũng làm trò đùa từ điều đó bởi vì họ không thể hiểu được. Với họ Thượng đế là chân lí. Với những người của trái tim Thượng đế là tình yêu. Và với những người của thân thể, thế giới này là Thượng đế: tiền của họ, nhà của họ, xe của họ, quyền lực của họ, danh tiếng của họ.

Người hướng thân thể cần kiểu tôn giáo khác. Thực tế duy nhất bây giờ ở phương Tây, đặc biệt ở Mĩ, một loại công việc mới đã bắt đầu dành cho người hướng

thân thể. Công việc đó là hướng tới nhạy cảm thân thể. Nhiều nhóm đào tạo nhạy cảm đang làm việc. Một loại tôn giáo mới được sinh ra - lần đầu tiên.

Trong quá khứ đã có hai kiểu tôn giáo: hướng theo thiền - Phật và Mahavir; hướng lời cầu nguyện - Mohammed, Jesus, Krishna và Ram nhưng chưa từng có tôn giáo hướng thân thể. Đã có những người hướng theo thân thể nhưng họ bao giờ cũng nói rằng không có tôn giáo, bởi vì họ phủ nhận lời cầu nguyện, họ phủ nhận thiền. Đây là những người thuộc kiểu hưởng lạc, *charwakas*, những người vô thần nói không có Thượng đế, chỉ có thân thể này và cuộc sống này là tất cả. Nhưng họ chưa bao giờ tạo ra tôn giáo.

Lần đầu tiên Ở Mĩ bây giờ cách tiếp cận mới, tới việc đi vào trong cốt lõi bên trong nhất của cuộc sống, đang thu được hiểu thấu, và đó là đào tạo nhạy cảm thân thể. Điều đó là tốt, điều đó là đẹp bởi vì có những người hướng thân thể, họ cần một kiểu tôn giáo khác. Họ cần một tôn giáo cho phép thân thể họ vận hành theo cách tôn giáo. Với những người này mật tông có thể rất có ích. Với những người này lời cầu nguyện và thiền sẽ không có ích. Nhưng phải có cách từ thân thể cũng hướng tới Thượng đế chứ, phải có chứ, bởi vì Thượng đế đã đi tới thân thể này; thân thể này phải có cách đạt tới Thượng đế.

Đây là ba kiểu tôn giáo. Bạn phải tìm ra bạn thuộc vào kiểu nào. Và điều này không rất khó; nếu bạn quan sát trong ba tuần liên tục theo các cách khác nhau, bạn có thể có cảm giác về nó.

Nếu bạn là hướng thân thể, đừng bị nản lòng, có cách bạn có thể đạt tới Thượng đế qua thân thể, bởi vì thân thể cũng thuộc vào Thượng đế, bạn có thể đạt tới

qua nó. Nếu bạn cảm thấy bạn là 'hướng trái tim' - thế thì lời cầu nguyện. Nếu bạn cảm thấy bạn hướng trí tuệ - thế thì thiền.

Nhưng thiền của tôi là khác theo cách nào đó. Tôi đã thử phát minh ra các phương pháp có thể được dùng cho cả ba kiểu người. Nhiều phần thân thể được dùng trong chúng. Nhiều phần của trái tim. Và nhiều thông minh. Tất cả ba đều được nối với nhau, và chúng làm việc trên những người khác nhau theo những cách khác nhau.

Nếu một người hướng thân thể tới tôi, người đó lập tức yêu các phương pháp này - nhưng người đó yêu phần tích cực, và người đó tới gặp tôi và người đó nói: "Tuyệt vời, phần tích cực là tuyệt vời, nhưng khi tôi phải đứng im lặng - thế thì chẳng có gì cả." Người đó cảm thấy rất khoẻ mạnh qua chúng; người đó cảm thấy được bắt rễ hơn trong thân thể.

Nếu người hướng trái tim tới tôi thì phần thanh tâm trở nên quan trọng hơn cho người đó; trái tim được thả ra, được làm nhẹ gánh nặng, và nó bắt đầu vận hành theo cách mới.

Và khi kiểu thứ ba, kiểu người thuộc vào thông minh, tới, người đó yêu phần cuối cùng khi người đó chỉ ngồi hay đứng im lặng, khi nó trở thành thiền

Thân thể, trái tim, tâm trí - tất cả các cách thiền của tôi đều đi theo cùng cách: chúng bắt đầu từ thân thể, chúng đi qua trái tim, chúng đạt tới tâm trí - và thế rồi chúng đi ra ngoài.

Qua thân thể bạn có thể có quan hệ với sự tồn tại. Bạn có thể đi ra biển và tận hưởng bơi trong nó - nhưng trở thành thân thể đi; không cảm, không nghĩ, chỉ là 'thân thể'. Nằm ra trên cát và để thân thể cảm thấy cát,

cái mát mẻ, đường viền. Chạy - tôi vừa mới đọc một cuốn sách rất hay *Thiền chạy* - đó là dành cho những người hướng thân thể.

Một người đã phát hiện ra rằng bằng việc chạy không cần thiền, chỉ bằng chạy, thiền xảy ra. Người đó phải là người tuyệt đối hướng thân thể. Không ai đã bao giờ nghĩ rằng bằng việc chạy thiền là có thể - nhưng tôi biết, bản thân tôi thích chạy. Điều đó xảy ra.

Nếu bạn tiếp tục chạy, nếu bạn chạy nhanh, suy nghĩ dừng lại, bởi vì suy nghĩ không thể tiếp tục được khi bạn chạy rất nhanh.

Để suy nghĩ cần chiếc ghế thoải mái, đó là lí do tại sao chúng ta gọi các nhà tư tưởng là các triết gia ghế bành; họ ngồi và thảnh thơi trong ghế, thân thể hoàn toàn được thảnh thơi, thế thì toàn thể năng lượng đi vào trong tâm trí.

Nếu bạn chạy thế thì toàn thể năng lượng chuyển vào thân thể, thế thì không có khả năng nào cho tâm trí nghĩ. Và khi bạn chạy nhanh, bạn thở sâu, bạn thở ra sâu, bạn trở thành chỉ là thân thể. Một khoảnh khắc tới khi bạn *là* thân thể, không cái gì khác. Trong khoảnh khắc đó bạn trở thành một với vũ trụ bởi vì không có phân chia. Không khí chạy qua bạn và thân thể bạn trở thành một. Nhịp điệu sâu sắc xảy ra.

Đó là lí do tại sao thi đấu bao giờ cũng hấp dẫn thế với mọi người. Và các lực sĩ. Và đó là lí do tại sao trẻ con thích nhảy múa, chạy nhảy nhiều thế, chúng là thân thể! Tâm trí còn chưa phát triển.

Nếu bạn cảm thấy bạn là kiểu thân thể, thế thì chạy có thể là rất hay cho bạn: chạy bốn, năm dặm mọi ngày.

Và làm nó thành việc thiền. Nó sẽ biến đổi bạn hoàn toàn.

Nhưng nếu bạn cảm thấy bạn là người hướng trái tim thế thì lời cầu nguyện sẽ được cần tới. Nói với chim, cố có giao cảm đi. Quan sát! Chỉ chờ đợi, ngồi im lặng với lời cầu nguyện sâu rằng chúng sẽ tới với bạn, và chúng sẽ bắt đầu dần dần tới. Dần dần chúng sẽ đậu trên vai bạn.

Chấp nhận chúng đi. Nói với cây cối, với tảng đá, nhưng để đó là cuộc nói chuyện của trái tim, xúc động. Kêu và khóc và cười. Nước mắt có thể có tính cầu nguyện hơn lời, và tiếng cười có thể có tính cầu nguyện hơn lời, bởi vì chúng tới từ sâu bên dưới trái tim.

Không cần nói ra lời - chỉ cảm. Ôm choàng lấy cây và *cảm*, dường như bạn đang trở thành một với nó. Và chẳng mấy chốc bạn sẽ cảm thấy rằng nhựa cây không chỉ chảy trong cây, nó đã bắt đầu chảy trong bạn. Và trái tim bạn không đập chỉ trong bạn; sâu bên dưới trong cây cũng có đáp ứng. Người ta phải làm nó để cảm thấy nó.

Nhưng nếu bạn cảm thấy rằng bạn là kiểu thứ ba, thế thì thiền là dành cho bạn. Chạy sẽ không ích gì. Thế thì bạn sẽ phải ngồi như Phật, im lặng, chỉ ngồi không làm gì. Ngồi sâu sắc tới mức ngay cả việc nghĩ cũng có vẻ như việc làm. Và bạn bỏ nó. Trong vài ngày ý nghĩ sẽ tiếp tục, nhưng nếu bạn liên tục, ngồi chỉ quan sát chúng, không phán xét nào ủng hộ hay chống đối, chúng sẽ thôi tới thăm bạn. Chúng thôi dần dần, các lỗ hổng tới, các khoảng hở xảy ra. Trong những khoảng hở đó bạn sẽ có những thoáng nhìn về bản thể của mình.

Những thoáng nhìn đó có thể có từ thân thể, chúng có thể có từ trái tim, chúng có thể có từ cái đầu. Mọi khả

năng đều có đó bởi vì bản thể bạn là trong cả ba và vậy mà ở ngoài cả ba. Nó là cùng khoảng cách từ cả ba điểm - và nó là điểm thứ tư; đó là lí do tại sao ở phương Đông chúng ta gọi nó là *turiya*, cái thứ tư.

Bạn có thể tiếp cận nó từ bất kì đâu. Cho nên khi ai đó tới tôi và nói: "Tôi không tin vào Thượng đế," tôi nói: "Đừng lo. Bạn có tin vào thân thể mình không? Điều đó sẽ có tác dụng. Bởi vì thân thể thuộc vào Thượng đế."

Và tôi không thể thấy được rằng có bất kì khả năng nào cho kiểu thứ tư. Không có.

Tôn giáo trở thành phổ quát, sẵn có cho mọi người. Bất kì khi nào bạn hiện hữu cánh cửa đều mở; và *không cánh cửa nào* đóng cả. Trong quá khứ xu hướng đã là phủ nhận cánh cửa khác - nếu Phật nghĩ rằng bằng thiền, trạng thái vô ý nghĩ của tâm trí, người ta đạt tới, thế thì ông ấy sẽ phủ nhận khả năng của trái tim. Khả năng của thân thể *bao giờ* cũng bị phủ nhận.

Tôi không phủ nhận cái gì. Tôi nhìn bạn - dù bạn ở bất kì đâu bạn vẫn có quan hệ với Thượng đế. Khả năng nào đó có đó, cánh cửa nào đó mở ra đích xác nơi bạn đứng. Không ai có thể ở ngoài khả năng này. Mọi người có thể bắt đầu làm việc trong bản thân mình. Không niềm tin nào là được cần tới; như bạn hiện hữu bạn được chấp nhận.

Đó là lí do tại sao hiểu tôi trở nên chút ít khó khăn cho mọi người, bởi vì tôi liên tục chấp nhận. Tôi không có kết án và không có bác bỏ. Bởi vì tôi thấy rằng Thượng đế chấp nhận bạn, thế thì tôi là ai để bác bỏ bạn? Ngài liên tục thở trong bạn, ngài liên tục sống trong bạn; bạn có thể là người uống rượu cồn hay dùng

ma tuý và ngài đã không bỏ bạn, cho nên tôi là ai để bảo bạn rằng bạn không được chấp nhận?

Bạn có thể là kẻ cắp, bạn có thể là kẻ vô đạo đức, nhưng như tôi thấy điều đó thì Thượng đế đã trở thành kẻ cắp trong bạn, có vậy thôi. Giữa kẻ cắp và Thượng đế phải có cây cầu, bằng không làm sao bạn có thể tồn tại được? Và bạn đã từng tồn tại đẹp đẽ. Cho nên phải có cách thức - nó phải được tìm ra, có vậy thôi.

Không ai bị bác bỏ, và với mọi người có mọi khả năng để trưởng thành. Bạn phải tìm ra kiểu của mình; và nếu bạn không thể tìm ra kiểu của mình, điều đó nữa cũng không để làm thành lo nghĩ. Điều đó nghĩa là bạn có thể làm kĩ thuật tổng hợp về thiền, trong đó thân thể, trái tim và tâm trí tất cả đều được tham dự.

Nhưng bắt đầu cảm đi, hiện hữu đi. Bắt đầu trên con đường. Đừng liên tục nghe thôi, bởi vì điều đó có thể là việc nghiện; bạn có thể tận hưởng nó, và quên về nó. Thế thì lời đáng trở thành việc biến đổi sẽ chỉ trở thành một chút ít thông tin.

Câu hỏi 3

Thầy đã nói rằng chúng tôi nên buông xuôi theo thầy. Đây có phải là phương cách để giữ chúng tôi khỏi 'đẩy dòng sông' không? Chúng tôi có thể buông xuôi theo tảng đá, cây hay đoá hoa và nhận được cùng kết quả không? Hay có cái gì đó khác trong buông xuôi theo người chứng ngộ?

Không có gì cả. Buông xuôi là chìa khoá, không theo ai hay cái gì bạn buông xuôi. Điều đó là không liên quan. Buông xuôi theo tảng đá. Tất nhiên điều đó sẽ là khó. Nếu bạn không thể buông xuôi theo vị Phật sẽ rất khó buông xuôi theo tảng đá.

Cho nên đừng cố tự lừa mình, có vậy thôi. Nếu bạn có thể buông xuôi theo tảng đá - tuyệt đối hoàn hảo. Bởi vì bất kì khi nào bạn buông xuôi, bỗng nhiên bởi việc buông xuôi của mình, bạn khám phá ra Phật ở đó. Tảng đá trở thành vị Phật. Đó là cách đá đã được tôn thờ trong hàng thế kỉ.

Ảnh đá đã được tôn thờ trong hàng thế kỉ. Ở Mecca họ đã tôn thờ tảng đá; không tảng đá nào khác đã được hôn nhiều thế. Hàng triệu và hàng triệu người với tình yêu sâu sắc đã chạm vào *ka'bah*, tảng đá ở Mecca.

Đây là một trong những đền vĩ đại nhất trên thế gian; không đền nào có thể cạnh tranh được. Nhưng tảng đá đó là đá chỉ cho bạn, không cho người Mô ha mét giáo. Với người Mô ha mét giáo trong tảng đá đó mọi thứ là thiêng liêng đều được biểu diễn.

Khi bạn buông xuôi theo cái gì đó, cái gì đó trở thành vị Phật.

Nhưng sẽ khó buông xuôi theo tảng đá. Theo một cách nào đó sẽ dường như dễ dàng buông xuôi bởi vì tảng đá chỉ là tảng đá, bạn có thể chơi cùng nó, bất kì khi nào bạn muốn bạn có thể buông xuôi, và bất kì khi nào bạn không muốn bạn có thể vứt nó ra. Hay bản ngã của bạn có thể không bị tổn thương bởi việc buông xuôi theo tảng đá, bởi vì tảng đá chỉ là thứ chết, bạn có thể làm bất kì cái gì bạn thích làm với tảng đá. Nếu bạn

buông xuôi theo người chứng ngộ điều đó sẽ là rất khó bởi vì - cái gì đang xảy ra? Một trong những điều vĩ đại nhất và không thể được nhất đang xảy ra - bản ngã đang buông xuôi theo vô bản ngã. Rất khó. Bản ngã thậm chí có thể buông xuôi theo bản ngã khác; điều đó không rất khó bởi vì chúng thuộc về cùng bình diện và cùng chiều, và số học của chúng là như nhau. Nhưng buông xuôi theo vô bản ngã - rất khó.

Nhưng khi có liên quan tới tôi, buông xuôi là chìa khoá. Buông xuôi bất kì chỗ nào bạn có thể. Và nếu bạn buông xuôi, trong việc buông xuôi đó bản ngã bạn tan biến. Và đó mới là vấn đề!

Nó chỉ là phương cách; khi tôi nói với bạn: Buông xuôi theo tôi, đấy không phải là vấn đề buông xuôi theo tôi. Thực tế không có ai có thể thực sự được chỉ ra và được nói là tôi. Khi tôi nói với bạn: Buông xuôi theo tôi tôi đơn giản bảo bạn buông xuôi.

Làm điều đó bất kì chỗ nào bạn có thể làm, và cùng điều đó sẽ là kết quả; bởi vì kết quả không có liên quan tới đối thể, kết quả có liên quan tới việc buông xuôi của bạn. Phẩm chất của buông xuôi làm thay đổi bạn.

Câu hỏi 4

Thầy có tận hưởng chim trong bài nói không? Chim có tận hưởng thầy không?

Tất nhiên tôi tận hưởng chúng, và chúng cũng tận hưởng tôi - nhưng không tận hưởng bài nói đâu. Bởi vì chúng không ngu thế. Để tận hưởng bài nói cần có cái đần độn của con người. Chúng tận hưởng tôi, tôi tận hưởng chúng. Nhưng bài nói là không liên quan tới chúng. Chỉ là tiếng ồn. Và điều đó nữa cũng không âm nhạc gì mấy. Chúng biết tốt hơn. Chúng làm tốt hơn.

Chỉ con người bị nghiện với lời. Nếu tôi trở nên im lặng chim sẽ không bỏ tôi - bạn sẽ bỏ tôi. Thực tế nếu tôi trở nên im lặng và bạn bỏ tôi, nhiều chim sẽ tới. Bởi vì bạn, chỗ này đông thế.

Câu hỏi 5

Tôi thường ra khỏi bài nói buổi sáng cảm thấy được hứng khởi và hăng hái. Bây giờ tôi thường bị tiêu tán. Tôi muốn được một mình và tôi về nhà và ngủ vài giờ. Sao có điều này?

Bạn phải đã dùng bài nói như ma tuý. Bằng không sao bạn phải cảm thấy hứng khởi và hăng hái? Bạn phải đã dùng chúng như đồ dùng, ma tuý, bộ kích.

Tôi không cố làm bạn hứng khởi ở đây, bởi vì mọi hứng khởi, nếu nó là hứng khởi thực sự, phải tới từ cốt lõi bên trong nhất của bạn. Làm sao nó có thể tới từ bên ngoài được? Làm sao bạn có thể nói rằng bạn được hứng khởi bởi ai đó? Toàn thể sự việc có vẻ mâu thuẫn. Hứng khởi không thể tới được từ bên ngoài, bằng không nó sẽ

không là hứng khởi. Hứng khởi phải bật ra trong bản thể của bạn.

Nếu nó tới từ bên ngoài thế thì nó là ma tuý. Thế thì nó không xảy ra cho bạn, nhưng vì nó xảy ra với mọi ma tuý, chẳng mấy chốc bạn sẽ bị nghiện với nó - thế thì nó sẽ không ảnh hưởng tới bạn. Thế thì sẽ cần liều nhiều hơn. Và thế thì cùng ma tuý đó sẽ được dùng để làm bạn hứng khởi lúc ban đầu, và cho bạn năng lượng, sẽ chứng tỏ là việc tiêu tán năng lượng của bạn.

Đừng dùng việc nói của tôi như ma tuý. Không có nhu cầu được hứng khởi, mọi điều cần thiết là trở nên tỉnh táo hơn. Nghe tôi bạn nên trở nên ngày một tỉnh táo, nhận biết hơn.

Nếu bạn không trở nên tỉnh táo và nhận biết, thế thì lúc ban đầu, trong vài ngày, mọi thứ sẽ đẹp - thời kì tuần trăng mật: và thế rồi, thế rồi bạn *biết* nó. Thế rồi dần dần bạn bắt đầu cảm thấy bị kiệt quệ.

Bạn đi tới rạp chiếu phim. Ngày hôm sau, xem cùng phim đó; rồi lại xem ngày thứ ba - và bạn sẽ bị kiệt quệ. Ngày thứ nhất bạn hứng khởi thế và bạn đã cảm thấy tốt lành thế, đầy năng lượng thế, ngày hôm sau bạn biết nó vẫn như vậy; ngày thứ ba - bây giờ nó trở thành chán. Bất kì điều gì tôi nói, qua lời khác tôi liên tục nói cùng một điều mọi ngày.

Nếu bạn không trở nên tỉnh táo chẳng mấy chốc bạn sẽ bị kiệt quệ năng lượng của mình. Năng lượng của tôi là như nhau. Dùng nó như bàn nhảy, đừng dùng nó như chất gây say. Dùng tôi để trở thành bản thân bạn. Đừng trở nên phụ thuộc vào tôi, bằng không điều này sẽ xảy ra.

Điều này bao giờ cũng xảy ra cho Phật, cho Mahavir, cho Lão Tử; điều này bao giờ cũng là vấn đề. Khi mọi người tới, lúc ban đầu ham muốn của họ bùng cháy tham vọng của họ cao. Họ nghĩ: Bây giờ cái gì đó sắp xảy ra. Thế rồi họ nghe, và thế rồi họ trở nên tham lam, nhưng thế rồi họ cảm thấy, dần dần, rằng chẳng cái gì xảy ra cả; họ liên tục nghe và chẳng cái gì xảy ra; họ liên tục nghe và tích luỹ và chẳng cái gì xảy ra. Thế thì họ trở nên đờ đẫn. Thế thì thời kì tuần trăng mật qua đi.

Bây giờ, cuộc sống hôn nhân đờ đẫn lắng đọng; cùng vợ ấy, cùng chồng ấy, cùng Thầy ấy, cùng đệ tử - mọi sự lắng đọng. Nhưng nhớ lấy, khi mọi sự lắng đọng chỉ thế thì những cái thực mới bắt đầu.

Tuần trăng mật không phải là bức tranh đúng về mối quan hệ. Quá bị phóng đại. Đừng tin vào nó. Để vài tuần trôi qua, và thế rồi nếu có tình yêu, quan hệ thực sẽ bắt đầu - với cuộc sống buồn tẻ, với những thứ bình thường, và với cùng người đó mọi ngày. Nếu tình yêu có đó thế thì thân thiết sẽ lớn lên; nếu tình yêu không có đó - kích động qua đi; tuần trăng mật qua đi; hôn nhân bị kết thúc.

Thực tế, tuần trăng mật thậm chí còn chưa kết thúc và mọi người bắt đầu nghĩ tới li dị. Họ có thể không li dị - đó là chuyện khác, nhưng sâu bên trong, khi cái mới bị mất đi, kích động qua rồi, bạn bắt đầu cảm thấy: Bây giờ cái gì có đó?

Tình yêu thực chỉ được biết tới sau tuần trăng mật. Khi bạn tới tôi, lúc ban đầu bạn được say mê - với cái mới; hứng khởi kích động - cái gì đó sắp xảy ra. Và khi bạn vẫn còn đó trong một thời kì dài, mọi ngày nghe tôi, và mọi sự lắng đọng, chỉ thế thì tính đệ tử thực mới bắt đầu. Thế thì không có kích động, và chỉ thế, thân thiết mới phát triển.

Nhưng thân thiết đó sẽ phát triển chỉ nếu bạn trở nên nhận biết.

Giữa bạn và tôi, nhận biết phải tuôn chảy. Bằng không chẳng mấy chốc bạn sẽ bắt đầu cảm thấy buồn ngủ, tiêu tán, bạn sẽ bắt đầu bỏ đi, đi tới ai đó khác, tới guru khác, tới đạo tràng khác - và lại có cùng chu kì đó sẽ bắt đầu: bạn sẽ được kích động lúc ban đầu, thế rồi đờ đẫn.

Tôi biết, nhiều người trong số bạn đã từng tới nhiều guru khác trước đây, tôi không phải là người đầu tiên. Có những người đã từng tới ít nhất mười guru. Họ đã lang thang trên khắp thế giới. Họ đã ở cùng Maharishi Mahesh Yogi, họ đã ở cùng Prabhupada, họ đã ở cùng các nhóm của Gurdjieff, họ đã ở châu Phi, cùng Oscar, họ đã ở trong nhiều nhóm đương đầu, nhóm trưởng thành, EST, và hàng nghìn thứ - họ đã thử mọi thứ. Bây giờ họ đã tới tôi. Bạn có thể lặp lại cùng chu kì đó lần nữa. Bạn có thể đi trong vòng luẩn quẩn. Bây giờ khi bạn tới tôi, vứt bỏ hình mẫu cũ đi; bằng không bạn có thể đi mãi và mãi - và trong nhiều kiếp bạn phải đã từng đi theo cách này.

Vứt nó đi! Kích động không phải là vấn đề, thân thiết mới là vấn đề. Tuần trăng mật là vô dụng. Điều thực là lắng đọng.

Trưởng thành trong nhận biết đi! Tôi không cố làm bạn hứng khởi, bởi vì mọi hứng khởi đều ngu xuẩn. Những người gây hứng khởi cho người khác đang cố buộc họ hướng tới lí tưởng nào đó. Tôi không cố ép buộc bạn hướng tới lí tưởng nào. Tôi không cố làm bạn thành cái gì đó khác mà bạn không là. Vấn đề hứng khởi này là gì? Và tôi không định hi sinh bạn vì bất kì cái gì. Tôi không định làm bạn thành kẻ tử vì đạo. Tôi không

phải là chính khách! Bạn là mục đích với tôi. Bạn phải khám phá ra bản thân mình, có vậy thôi, bạn không phải là cái gì đó khác! Bạn chỉ phải trở nên tỉnh táo hơn.

Cho nên nếu bạn có quan hệ với tôi bằng kích động, mối quan hệ này sẽ không được lâu lắm đâu. Chẳng chóng thì chầy bạn sẽ vứt bỏ nó.

Tôi thường ra khỏi bài nói buổi sáng cảm thấy được hứng khởi và hăng hái. Bây giờ tôi thường bị tiêu tán.

Cũng tốt là bây giờ bạn bị tiêu tán. Bạn đã làm cái gì đó sai. Tôi không phải là ma tuý, bạn đã dùng tôi như ma tuý. Bây giờ đừng dùng tôi như ma tuý và chẳng mấy chốc bạn sẽ thấy rằng cảm giác bị tiêu tán đã biến mất.

Dùng tôi như bàn nhảy để hướng tới nhận biết ngày càng cao hơn. Tôi không nói cái gì đó với bạn, tôi *là* cái gì đó với bạn. Đừng nghe lời tôi, chúng chỉ là đồ chơi. Nghe tôi trong im lặng sâu sắc, trong nhận biết sâu sắc.

Có quan hệ với tôi. Và để quan hệ này không phải là quan hệ thầy-đệ tử bình thường, bởi vì điều đó bạn đã làm nhiều lần rồi. Lần này để nó thực sự đích thực, không kích động, nhưng thân thiết, của tình yêu sâu sắc.

Chẳng mấy chốc cảm giác về tiêu tán sẽ biến mất. Và bạn sẽ không được hứng khởi bạn sẽ không cảm thấy hăng hái, bạn sẽ cảm thấy chỉ là bản thân mình. Đích xác như bạn vậy. Bạn không nên cảm thấy nhiều hơn tầm vóc cuộc sống, bởi vì làm sao bạn có thể cứ cảm thấy điều đó được? Một ngày nào đó người ta phải quay

lại tầm vóc cuộc sống. Bạn nên cảm thấy hệt như bạn vậy.

Câu hỏi 6

Tôi thường mường tượng về thầy. Tôi tưởng tượng nói chuyện với thầy, đi dạo, uống trà, và những tình huống khác. Nó cho tôi cảm giác về gần gũi với thầy và điều đó là thoải mái. Nhưng thỉnh thoảng tôi lo nghĩ: có thể tôi chỉ làm mạnh cho giấc mơ khác và đáng phải không mê đắm. Tôi có nên coi những hình ảnh này chỉ như giấc mơ không đâu hay chúng có thể có ích trong cản giác kết nối của tôi với thầy?

Không, chúng không thể có ích được. Thực tế chúng sẽ không bao giờ cho phép bạn được có quan hệ với tôi. Bởi vì giấc mơ của bạn bao giờ cũng ở giữa tôi và bạn.

Vứt mọi mường tượng này đi. Đừng mê đắm trong chúng. Bởi vì tưởng tượng có thể trở nên rất nguy hiểm. Tôi bắt gặp điều đó mọi ngày.

Một sannyasin từ Himalayas đã ở đây trong đạo tràng này. Cô ấy bảo tôi là tôi đã nói với cô ấy trong giấc mơ của cô ấy rằng cô ấy phải ở đây và không về nhà. Tôi đã cố giải thích cho cô ấy rằng tôi đã không nói gì với cô ấy trong giấc mơ của cô ấy, nhưng cô ấy không nghe tôi. Giấc mơ của cô ấy là thực hơn tôi. Cô ấy không nghe! Cô ấy nói: "Không. Tôi biết rằng thầy đã bảo tôi." Tôi bảo cô ấy rằng tôi đã không nói với cô ấy,

nhưng tôi ở xa xôi - giấc mơ của cô ấy gần cô ấy hơn. Cô ấy ở đây trong ba, bốn tháng, thế rồi một hôm cô ấy tới và cô ấy nói: "Bây giờ thầy đã bảo tôi đi - trở về nhà." Tôi lại nói, "Tôi có nói gì với bạn đâu, không cần đi, bây giờ ở đây!" Nhưng cô ấy không nghe. Cô ấy đi.

Cô ấy quay lại; bây giờ lần này cô ấy điên hoàn toàn, không có khả năng trao đổi với cô ấy. Không thể được, bởi vì giấc mơ riêng của cô ấy đã trở thành thực tới mức tôi là rất xa xôi - cô ấy không thể nghe tôi được. Và cô ấy liên tục nói rằng bất kì cái gì cô ấy làm cô ấy đều làm theo tôi.

Cho nên tôi không cho phép những mường tượng như vậy từ chính ban đầu, chúng là nguy hiểm. Nếu bạn đi dạo cùng tôi, nguy hiểm là ở chỗ khi bạn đi tới gặp tôi giấc mơ cũng sẽ đi tới cùng bạn. Và nếu bạn ở quá nhiều với tôi trong mơ của bạn, dần dần mơ đó sẽ ở giữa tôi và bạn, sẽ trở thành cản trở, chướng ngại. Sẽ không thể nào có quan hệ được, bạn có thể phát điên.

Vứt nó ngay lập tức. Đừng mê đắm trong nó, điều đó là nguy hiểm. Trong khi tôi ở đây, không có nhu cầu mê đắm trong mơ. Sao không nhìn vào tôi?

Nhưng tâm trí rất thủ đoạn, bởi vì nếu bạn nhìn vào tôi bạn sẽ phải thay đổi. Nhưng trong mơ của bạn bất kì cái gì bạn muốn tôi bảo bạn, chỉ cái đó tôi mới nói với bạn, không phải bất kì cái gì khác. Tôi không tự do trong mơ của bạn.

Bao giờ cũng nhớ, rằng dù giấc mơ là ở ban đêm hay ban ngày, trong mơ bạn là người mơ, bạn là giấc mơ. Nếu bạn mơ trong giấc mơ của mình rằng bạn đi trong xe hơi, nhanh; xe khác đang tới; có đồi núi; và có tai nạn; nhớ lấy, bạn là người mơ, bạn là người ngồi

trong xe, bạn là xe, bạn là con đường, bạn là đồi núi, bạn là chiếc xe khác đang tới, và bạn là tai nạn, bởi vì không có ai khác ngoại trừ bạn. Toàn thể giấc mơ là bạn.

Đừng mê đắm vào giấc mơ. Tôi ở đây để giúp bạn ra khỏi giấc ngủ của bạn. Và nếu bạn tạo ra mơ bạn sẽ đi sâu hơn vào giấc ngủ, bởi vì mọi giấc mơ đều cần giấc ngủ. Mơ không thể xảy ra không có phẩm chất của ngủ quanh bạn. Cho nên bạn càng sống nhiều trong mơ, việc ngủ sẽ càng bao quanh bạn nhiều hơn. Nó sẽ trở thành hào quang của bạn. Bạn sẽ đi trên đường với mắt mở nhưng sâu bên dưới bạn hoàn toàn ngủ, cực kì ngủ trong mơ của bạn. Điều đó phải bị phá vỡ. Mơ phải bị làm tan tành. Phẩm chất của ngủ phải được thay đổi. Bạn phải trở nên tỉnh táo và nhận biết.

Câu hỏi 7

Xin Thầy nói cho chúng tôi về cái tên thầy cho chúng tôi? Nó có nghĩa là sự trở thành của chúng tôi không? Hay bản tính bên trong của chúng tôi? Chúng tôi có nên bị đồng nhất với nó không? Hay nó chỉ là trò đùa?

Nó chỉ là trò đùa thôi. Đừng bị đồng nhất với nó, bởi vì bạn là *vô* danh. Bạn không có tên. Bạn không có căn cước nào. Tôi cho bạn cái tên mới để cho cái tên cũ bị phá đi nhưng nhớ tên mới cũng là tên, và chẳng mấy chốc nó sẽ trở thành cũ. Cho nên đừng bị đồng nhất với nó. Dùng nó như cái nhãn - nó được cần tới, nó có tiện

ích nào đó, nhưng đừng bị đồng nhất quá nhiều với nó. Bạn không phải là cái tên. Cái tên được cần tới, nó có chức năng xã hội, nhưng không có thực tại bên trong. Vẫn còn vô danh.

Câu hỏi 8

Làm sao tôi phân biệt được giữa cái toàn thể đi qua tôi như một phần và tôi đi tách rời như một phần?

Sẽ không có khó khăn gì. Khi cái toàn thể đi qua bạn, bạn sẽ không có đó. Sẽ không cần làm phân biệt nào - bạn sẽ không có đó. Bạn sẽ là trống rỗng bao la.

Nhưng khi bạn có đó, thế thì bạn đi như đơn vị tách rời. Khi cái toàn thể đi trong bạn, bạn không có đó. Nếu bạn có đó, nhớ rằng cái toàn thể không đi trong bạn, bạn đang đi ngược lại cái toàn thể. Bạn đang tranh đấu với cái toàn thể, kháng cự.

Bạn có thể cảm thấy bản thân mình chỉ khi bạn đi ngược dòng. Nếu bạn đi cùng dòng sông bạn không thể cảm thấy bản thân mình. Bạn sẽ cảm thấy dòng sông, nhưng không cảm thấy bản thân mình. Và chẳng chóng thì chầy bạn sẽ trở thành dòng sông.

Chương 9
Không gì yếu hơn nước

Lão Tử nói:

Dưới trời, mềm yếu, không chi hơn nước
thắng được vật cứng không chi hơn đó được
Không chi thay đó được
Mềm thắng cứng, Yếu thắng mạnh.
Dưới trời không ai không biết,
Nhưng không ai có thể làm được.
Bởi vậy thánh nhân nói:
Dám nhận lấy bụi bặm của nước,
Mới có thể làm được chủ xã tắc.
Dám nhận lấy sự không may của nước
Mới có thể làm vua thiên hạ
Lời ngay nghe trái ngược.

Tương truyền rằng Thượng đế đã tạo ra Adam nhưng Adam chết. Thế rồi Thượng đế thổi vào anh ta và anh ta trở nên sống động.

Cùng câu chuyện này được kể lại trong nhiều huyền thoại sáng tạo trên khắp thế giới: Ki tô giáo, Hindu giáo, Do Thái giáo và nhiều tôn giáo khác.

Câu chuyện này dường rất có ý nghĩa. Nghĩa là ở chỗ khi bạn thở *bạn* không thở, Thượng đế thở trong bạn. Cái toàn thể thở trong bạn. Điều này phải được hiểu rất sâu sắc bởi vì toàn thể phương pháp của Đạo, toàn thể khoa học của Yoga, đều phụ thuộc vào hơi thở.

Bởi vì đây sẽ là bài giảng cuối cùng về Lão Tử tôi muốn nói với bạn mọi thứ về hệ thống này để cho nếu bạn muốn bạn có thể đi vào trong nó; không chỉ nghĩ về nó mà trở thành một với nó.

Hơi thở là điều quan trọng nhất. Với nó cuộc sống bắt đầu và với nó cuộc sống chấm dứt. Nó là điều huyền bí nhất; không có nó thì không có khả năng của cuộc sống.

Cuộc sống dường như chỉ là cái bóng của hơi thở. Khi hơi thở biến mất cuộc sống biến mất. Cho nên hiện tượng thở này phải được hiểu.

Mọi đứa trẻ được sinh ra không thực sự sống chừng nào nó còn chưa thở. Nó có rất ít khoảnh khắc còn lại. Nếu nó thở sau khi sinh, trong vài khoảnh khắc đó cuộc sống bước vào. Nếu nó không thở thì nó sẽ vẫn còn chết.

Vài khoảnh khắc ban đầu đó của cuộc sống là quan trọng nhất. Bác sĩ, bố mẹ, mọi người trở nên quan tâm khi đứa trẻ được sinh ra. Liệu nó có thở không? nó có khóc không? và việc thở có bắt đầu không? Hay nó vẫn

còn chết? Lần nữa, như trong mọi huyền thoại được tạo ra, trong mọi người, Adam lại được sinh ra.

Đứa trẻ không thể thở theo cách riêng của nó được. Mong đợi điều đó là không thể được bởi vì đứa trẻ không biết thở, không ai đã dạy nó. Đây sẽ là hành động đầu tiên của nó, *cho nên đây không thể là hành động của nó được*.

Để tôi nhắc lại điều đó: Điều này sẽ là hành động đầu tiên và có ý nghĩa nhất của nó - đó là lí do tại sao điều đó không thể là hàng động của nó. Nếu Thượng đế làm điều đó - được; nếu Thượng không sẵn lòng - được kết thúc.

Cái toàn thể phải thở trong nó, đó là lí do tại sao những khoảnh khắc đó đầy với chờ đợi, hoài nghi, lo lắng, sợ hãi - bởi vì cả hai khả năng vẫn để mở. Đứa trẻ có thể vẫn còn chết. Thế thì chẳng cái gì có thể được làm. Đứa trẻ không thể làm được gì, bố mẹ không thể làm được gì, bác sĩ không thể làm được gì; nhân loại bất lực. Điều đó là tuỳ cái toàn thể.

Chỉ lời cầu nguyện có thể được thực hiện. Chúng ta chỉ có thể chờ đợi trong lời cầu nguyện sâu sắc. Nếu cái toàn thể đi vào trong đứa trẻ, đứa trẻ trở thành sống động, bằng không thì không sống.

Hơi thở đầu tiên này được cái toàn thể lấy. Và nếu hơi thở đầu tiên này được cái toàn thể lấy thế thì mọi thứ khác phụ thuộc vào việc thở không thể là hành động của bạn được. Nếu bạn nghĩ bạn đang thở thế thì bạn đã lấy bước rất sai. Và bởi vì bước sai này mà bản ngã sẽ được tạo ra. Bảng ngã là dốt nát được tích luỹ.

Bạn bỏ lỡ. Bạn đã không thở, cái toàn thể đã thở trong bạn, nhưng bạn đã coi nó cứ như bạn đang thở.

Hành động thở đầu tiên bắc cầu bạn với cái toàn thể, làm cho bạn là một với cái toàn thể, và mọi thứ theo sau sẽ không phải là hoạt động của bạn; mọi thứ sẽ xảy ra sau hơi thở đầu tiên này cho tới khi bạn chết, cho tới hơi thở cuối cùng, sẽ là hoạt động của cái toàn thể. Cái toàn thể sẽ sống bên trong bạn.

Bạn có thể nghĩ rằng bạn đang làm tất cả những điều đó - thế thì bạn sống trong dốt nát. Nếu bạn trở nên nhận biết rằng cái toàn thể đang làm mọi thứ, bạn bị cái toàn thể sở hữu, được nó thở, bạn chỉ là cây sáo trúc hổng, âm thanh tới từ cái toàn thể, toàn thể cuộc sống tới từ nó - thế thì bạn sống cuộc sống của chứng ngộ.

Đây là khác biệt duy nhất giữa dốt nát và chứng ngộ. Một bước trong sai sót, rằng: tôi đã làm nó - và toàn thể cuộc hành trình đi sai. Một bước đúng, rằng: cái toàn thể đã làm nó trong tôi, tôi không là người làm, tôi chỉ là sân khấu cho vở kịch của ngài, chiếc sáo cho bài ca của ngài, cây sậy, không gì nhiều hơn, sự trống rỗng trong đó ngài chảy qua, chuyển qua, sống - thế thì bạn sống cuộc sống hoàn toàn khác, cuộc sống của ánh sáng và phúc lạc.

Đây là hành động đầu tiên, hơi thở này. Nhiều thứ nữa phải được hiểu về nó.

Nếu cuộc sống bắt đầu bằng hơi thở, cái chết cũng thế, và mọi thứ ở giữa hai điều này, thế thì yoga, Đạo, mật tông, và mọi khoa học về giả kim thuật bên trong, không thể không chú ý tới việc thở được.

Yoga gọi nó là *prana*. Từ đó là hay. Yoga gọi việc thở là *prana*. prana nghĩa là *lực sống*, chính tính sống động của bản thể bạn, chính sức sống của bản thể bạn.

Nó không chỉ là không đi, đi vào và đi ra qua phổi của bạn. Yoga nói không khí chỉ là tầng bên ngoài của nó. Ẩn bên dưới trong tầng đó là sức sống.

Cho nên việc thở có hai phần. Một: thân thể của việc thở, được tạo nên bởi ô xi, ni tơ và vân vân, và, hai, tâm linh của việc thở, được tạo nên bởi sức sống, bản thân Thượng đế.

Nó cũng giống vậy - thân thể bạn có đó, và bạn, tâm thức của bạn, được ẩn sâu bên dưới trong thân thể bạn. Thân thể là cái bảo vệ, phương tiện. Thân thể là phương tiện hữu hình cho bạn vô hình. Và cùng điều đó là trường hợp với mọi hơi thở. Bản thân hơi thở chỉ là tầng ngoài; ẩn sâu bên dưới trong nó là bản thân cuộc sống.

Một khi bạn khám phá ra rằng trong hơi thở có bản thân Thượng đế ẩn kín, bạn đã đi tới biết bản thân mình. Đó là lí do tại sao có nhiều nhấn mạnh thế và nhiều tìm kiếm thế trong yoga, Đạo và mật tông về việc thở. Nếu bạn đơn giản liên tục thở và nghĩ rằng đây chỉ là không khí tới và đi, bạn sẽ không bao giờ có khả năng xuyên thấu vào bí ẩn của nó. Và bạn sẽ vẫn còn hoàn toàn quên lãng về bản thân mình. Thế thì bạn sẽ vẫn còn được bắt rễ trong thân thể. Bạn sẽ không bao giờ có khả năng biết cái diễn ra bên ngoài thân thể, cái ở bên trong nhưng dầu vậy vẫn vượt ra ngoài cái bị che giấu trong thân thể nhưng không bị thân thể cản trở, không bị thân thể giới hạn. Ở bên ngoài cái bên trong.

Trong từng hơi thở mà cuộc sống phải được khám phá ra.

Yoga gọi những phương pháp đó là *pranayama*. Từ *pranayama* nghĩa là bành trướng của cuộc sống. Người ta phải bành trướng cuộc sống tới vô hạn trong từng hơi thở.

Phật đã gọi các phương pháp của riêng mình về khám phá cốt lõi bên trong nhất của việc thở là yoga *anapana-sati*: yoga, khoa học, của hơi thở đi vào và đi ra; và Phật đã nói không yoga nào khác là cần cả. Nếu bạn có thể quan sát sâu sắc việc thở riêng của mình, và quan sát có tính thiền tới mức bất kì cái gì bị giấu kín trong hơi thở không còn bị giấu kín mà trở nên được hiển lộ, bạn sẽ đi tới biết tất cả.

Trông thì đơn giản, nhưng lại khó.

Phật nói với các sư của ông ấy: "Ngồi, bước, đứng, bất kì cái gì các ông làm, liên tục làm những điều này, nhưng để ý thức của ông nhận biết về hơi thở đi vào, đi ra." Liên tục nhìn vào hơi thở riêng của bạn - một hôm với việc gõ búa rất liên tục vào hơi thở, ngôi đền mở ra.

Thượng đế ẩn kín trong ngôi đền của hơi thở. Bỗng nhiên một hôm bạn trở nên nhận biết rằng đấy không chỉ là không khí. Nếu với bạn nó chỉ là không khí, bạn có tâm trí khoa học nhưng bạn không có nhận biết cái nào có thể tiết lộ cốt lõi bên trong nhất của nó. Thế thì bạn có thể phân tích và đi tới biết cần bao nhiêu ô xi, bao nhiêu hidro, bao nhiêu ni tơ, bao nhiêu các bô níc, và bạn có thể tiếp tục chơi với thân thể của hơi thở - nhưng bạn bỏ lỡ hiện tượng *thực* bên trong nhất.

Đó là lí do tại sao, nếu một người chết, bạn có thể cho vào người đó, bơm vào người đó, tỉ lệ đúng ô xi, nhưng người đó sẽ không sống.

Chừng nào Thượng đế không thở trong nó, chừng nào nó còn chưa chứa tâm thức bên trong nhất của cái

toàn thể, nó là hơi thở chết. Ô xi sẽ đi qua phổi - chẳng cái gì sẽ xảy ra.

Hơi thở là hành động đầu tiên - *và nó không phải là hành động của bạn*.

Hành động thứ hai là khát. Điều đó nữa cũng không phải là hành động của bạn. Bạn làm gì để cảm thấy cơn khát? Nó xảy ra, thì nó xảy ra; nếu nó không xảy ra, thì nó không xảy ra. Bạn có thể *cố* cảm thấy khát được không? Điều đó là không thể được! Nó xảy ra sâu bên trong bạn. Thượng đế thở trong bạn, Thượng đế cảm thấy khát trong bạn - hay cái toàn thể cảm thấy khát; khi tôi nói Thượng đế tôi ngụ ý cái toàn thể. Bộ phận chỉ là bộ phận.

Sau khi đứa trẻ đã lấy hơi thở thứ nhất hiện tượng thứ hai sẽ nảy sinh trong nó - và bây giờ sẽ có một dây chuyền, và toàn thể dây chuyền này phải được hiểu.

Khát sẽ xuất hiện. Thế rồi đói sẽ nảy sinh. Thế thì sẽ có nhu cầu hoạt động thể chất. Thế rồi dục sẽ nảy sinh. Thế rồi sẽ có nhu cầu hoạt động tinh thần. Thế rồi yêu sẽ nảy sinh. Thế rồi sẽ có nhu cầu hoạt động thẩm mĩ: thơ ca, hội hoạ, âm nhạc.... Đây là tám hoạt động. Và thế rồi đến hoạt động thứ chín, hoạt động cuối cùng, nảy sinh: nhu cầu hoạt động tâm linh - thiền, *samadhi*.

Và đây là cái đẹp của toàn thể hiện tượng này - rằng cái thứ chín lại là cái đầu tiên, bởi vì cái thứ chín lại chú ý tới hơi thở. Vòng tròn là đầy đủ. Cái thứ nhất là hơi thở, cái thứ chín lại là hơi thở; đó là lí do tại sao không khoa học tâm linh nào có thể bỏ quên việc thở. Ngay cả Thượng đế cũng có thể bị bỏ qua - Phật giáo không tin vào Thượng đế, không tin vào linh hồn - điều đó có thể bị bỏ qua; nhưng việc thở không thể bị bỏ qua.

Người Mô ha mét giáo và người Ki tô giáo có thể có những quan niệm khác nhau về Thượng đế, người Hindu lại khác, người Jaina... nhưng không ai có thể bỏ quên việc thở được. Việc thở là đầu tiên và việc thở sẽ là cuối cùng. Hoạt động tâm linh là quay lại hơi thở đầu tiên, tới thuần khiết nguyên thuỷ.

Bây giờ tôi muốn thảo luận tất cả những hiện tượng này, bởi vì đó là toàn thể cuộc sống của bạn.

Thứ nhất là hơi thở, thứ hai là khát, thứ ba là đói. Có những người kết thúc ở hoạt động thứ ba, người nghĩ: ăn, uống, vui vẻ là tất cả và tất cả. Cuộc sống của họ là không đầy đủ; họ không thể cảm được sự hoàn thành bởi vì vòng tròn là không đầy đủ. Hoàn thành nghĩa là bạn đã hoàn chỉnh vòng tròn, cái cuối cùng đã được nối với cái đầu tiên - thế thì có hoàn thành.

Những người bạn thấy được hoàn thành đều là vòng tròn, không phải là đường thẳng. Đường thẳng bao giờ cũng không đầy đủ. Mọi ham muốn đều đi theo đường thẳng, đó là lí do tại sao không ham muốn nào đã bao giờ có thể là đầy đủ, bởi vì không ham muốn nào đi trong vòng tròn. Nó là tuyến tính. Nó bao giờ cũng đi, nhưng nó bao giờ cũng không đầy đủ.

Bất kì khi nào bạn dừng lại - mười nghìn ru pi hay mười triệu ru pi, chẳng tạo khác biệt gì; bất kì khi nào bạn dừng lại, bạn đều treo đó. Sự việc không đầy đủ; cái gì đó bị thiếu. Bạn có thể trở nên giầu có, bạn có thể trở nên rất quyền lực, nhưng nó sẽ không mãn nguyện. Mãn nguyện chỉ khi cuộc sống của bạn trở thành vòng tròn.

Bạn có quan sát cách toàn thể sự tồn tại đi trong vòng tròn không? Mùa vụ đi theo vòng tròn, sao đi theo vòng tròn, mặt trời và hành tinh đi theo vòng tròn, cái

toàn thể đi theo vòng tròn, như bánh xe? Trong cuộc sống, trong sự tồn tại, không cái gì tuyến tính cả. Mọi thứ đều theo vòng tròn. Và nếu bạn muốn sống cuộc sống của cái toàn thể, bạn phải tuân theo cách thức của cái toàn thể: đi như mùa vụ, đi như ngôi sao. Trở thành vòng tròn. Khi tôi nói trở thành vòng tròn tôi ngụ ý quay lại cội nguồn nguyên thuỷ.

Thở, khát, đói - đây là ba bước đầu tiên. Nếu bạn đi chỉ đến bước thứ ba bạn đã không đi vào ngôi đền, bạn sẽ ở trên các bước này.

Bước thứ tư là hoạt động thể chất. Có những người đi tới bước thứ tư. Với họ, hoạt động vật lí trở thành một loại thiền.

Thực tế mọi thứ đều có thể trở thành một loại thiền, bởi vì trong mọi thứ đều có hai chiều - cũng như có trong hơi thở đầu tiên: cái bên ngoài và cái bên trong.

Đó là lí do tại sao nhịn ăn đã được sử dụng. Nhịn ăn là cố khám phá ra trong cơn đói chiều hướng khác. Nhịn ăn nghĩa là nỗ lực đi vào trong ham muốn của đói và để đi tới biết điều đó, điều thiêng liêng. Đó là lí do tại sao nhịn ăn trở thành quan trọng thế trong nhiều tôn giáo thế. Nó có thể cho bạn thoáng nhìn.

Nếu bạn nhịn ăn lâu, thoáng nhìn là có thể. Nhưng tôi không ủng hộ nó bởi vì bạn không làm ra toàn thể vòng tròn. Bạn đang nhảy, không đi một cách duyên dáng. Từ khát, đói, bạn đang cố đạt tới bước thứ nhất. Nó sẽ là vòng tròn nhỏ không phải là toàn thể vòng tròn của cuộc sống. Nó sẽ không thật toàn diện. Nó sẽ không rất giầu có.

Đó là lí do tại sao những người đã đạt tới bất kì tính tâm linh nào bằng nhịn ăn, bạn bao giờ cũng thấy chút ít

đần độn. Đi trong nhóm những sư Jaina trong nhiều năm tôi bỗng nhiên thấy ngạc nhiên: tôi chưa bao giờ bắt gặp một người thực sự thông minh. Họ tất cả đều trông đần đần.

Lí do là sâu sắc. Lí do là: họ đã từng phụ thuộc vào nhịn ăn. Họ đang cố tìm lối tắt. Cảnh giác với các lối tắt. Cuộc sống không thích lối tắt bởi vì thế thì bạn có thể đi tới cội nguồn mà không dò dẫm. Bạn hối lộ, bạn không trưởng thành. Từ đói bạn có thể nhảy lên - điều đó nghĩa là không biết tới toàn thể độ phức tạp của cuộc sống, cuộc sống của dục, yêu, hoạt động thẩm mĩ. Bạn vẫn bị bần cùng.

Điều tôi đang nói là sự kiện - bạn có thể đi và nhìn các sư Jaina; họ là những người thuần khiết, nhưng đần độn. Không ai có thể nói cái gì chống lại thuần khiết của họ được. Họ là thuần khiết, họ là chân thành, họ là nghiêm chỉnh nhưng họ đã chọn lối tắt. Họ đã cố hối lộ sự tồn tại và đạt tới nhà trước thời gian của họ. Người ta có thể về tới, nhưng người ta sẽ tới mà không trưởng thành, không chín chắn. Một kiểu ấu trĩ nào đó bạn sẽ thấy trong họ. Thuần khiết đấy, nhưng không chứng ngộ.

Bước thứ tư là hoạt động thể chất. Bạn có thể đi từ bước thứ tư lần nữa - từ bất kì điểm nào bạn cũng có thể đi tới cội nguồn, bạn có thể vứt bỏ cuộc hành trình của vòng tròn toàn bộ.

Hoạt động thể chất đã được hatha yoga sử dụng. Hatha yoga đã phát triển một khoa học toàn bộ về nó: cách di chuyển chỉ bằng hoạt động thể chất, bằng lực thể chất cực độ, tới cội nguồn.

Nhà hatha yoga là những người mạnh mẽ, họ có kiểm soát trên thân thể họ - không ai có thể tuyên bố có điều khiển tới mức đó. Họ có thể nằm dưới đất hàng tháng, thậm chí hàng năm.

Một thầy tu khổ hạnh ở Ai Cập đã ở dưới đất trong bốn mươi năm. Những người đã chôn ông ấy tất cả đều đã chết. Và ông ấy đã bảo họ: "Sau bốn mươi năm các ông phải mở nấm mồ của ta ra, phá lớp xi và mở cửa phòng ngầm. Và sau bốn mươi năm ta sẽ quay lại - vẫn sống."

Những người biết về ông ấy dần dần chết cả. Thực tế ông ấy đã bị quên mất. Chỉ trùng hợp ngẫu nhiên mà ai đó đã làm công trình nghiên cứu và đã nhìn trong những tờ báo cũ và ở đó ông ta tìm thấy tin này.

Ông ấy đã được đem đi chôn năm 1880. Và trong năm 1920 ông ấy được khám phá ra. Nấm mồ được mở ra - ông ấy vẫn sống. Và ông ấy sống thêm ba năm nữa sau điều đó; và ông ấy hoàn toàn mạnh khoẻ.

Nhiều trường hợp với các thầy tu khổ hạnh và nhà hatha yoga đã được biết tới: họ có thể uống bất kì loại thuốc độc nào và nó sẽ không trộn lẫn trong hệ thống của họ. Nó sẽ đi vào trong dạ dầy của họ và họ sẽ tống nó vào nước tiểu, nhưng nó sẽ không trộn lẫn ở đâu cả. Ảnh tia X đã được chụp và điều dường như là phép màu là chất độc đi qua nhưng không trộn lẫn với cái gì trong thân thể. Dường như có bảo vệ tinh tế quanh máu

Bằng sức mạnh ý chí vô cùng, bằng lực thể chất vô cùng, nhà hatha yoga đã đạt tới nhiều điều. Nhưng không cái gì về tâm linh cả, không cái gì của trưởng thành thực. Nếu bạn nhìn vào khuôn mặt họ bạn sẽ thấy

họ gần như chết. Nếu bạn nhìn vào mắt họ bạn sẽ không thấy tia sáng của thông minh, hiểu biết.

Hoạt động thể chất đôi khi có thể cho bạn một cảm giác, thoáng nhìn. Chạy nhanh, hoàn toàn bị cuốn hút vào việc chạy để cho toàn thể năng lượng đã trở thành việc chạy, bỗng nhiên bạn có thể có những thoáng nhìn về bản thể nguyên thuỷ. Đẹp. Đó là lí do tại sao nhiều người thế trở nên bị hấp dẫn tới các lực sĩ. Nó cho các thoáng nhìn.

Có những báo cáo rằng những người ở tiền tuyến trong chiến tranh đôi khi đạt tới những thoáng nhìn về nguồn gốc. Đó có thể là một trong những nguyên nhân của hấp dẫn của chiến tranh, bởi vì trong bạo hành, trong bạo hành sâu sắc, năng lực thể chất của bạn được dùng tới mức nhiều nhất. Và khi năng lực thể chất được dùng tới mức tối đa đột nhiên bạn thảnh thơi - trở lại trạng thái thứ nhất. Bạn trở thành như đứa trẻ.

Điều này đã từng là kinh nghiệm của tôi với nhiều lính. Tôi có nhiều tín đồ trong quân đội. Họ là những người hồn nhiên - hồn nhiên hơn những người ở chợ, hồn nhiên hơn doanh nhân, phẩm chất như trẻ con có trong họ bởi vì họ làm nhiều hoạt động thể chất tới mức toàn thể năng lượng bị hấp thu, họ không thể tinh ranh được. Ngay cả các tướng lĩnh cũng ngây thơ, đơn giản. Đó là lí do tại sao người lính có thể theo bất kì kiểu mệnh lệnh nào - cho dù lệnh ngu xuẩn. Nếu bạn bảo họ nhảy và chết, họ sẽ chết, bởi vì họ đã được huấn luyện tuân theo; họ sẽ không dành ý nghĩ thứ hai cho điều đó. Họ hệt như trẻ con.

Nhưng lần nữa vòng tròn là không đầy đủ. Bạn đã nhảy ra từ lưng chừng.

Sau bước thứ tư là bước thứ năm, dục. Nếu bạn thực sự đi sâu vào trong dục bạn sẽ có thoáng nhìn về tỏ ngộ satori, về đại định samadhi. Ngay giữa hoạt động thể chất và dục, nửa vòng tròn là đầy đủ - đó là lí do tại sao dục quan trọng thế. Giữa hoạt động vật lí và dục là hoàn thành một nửa.

Và có nhiều nguy hiểm hơn bây giờ bởi vì người ta có thể coi dục là toàn bộ, là tất cả, là mục đích. Nó có thể cho bạn vài thoáng nhìn. Nếu dục thực sự xảy ra, nếu bạn cho phép nó xảy ra, nếu bạn trở nên bị nó sở hữu, vậy bạn không *làm* nó, bạn bị nó sở hữu, năng lượng này đang làm cái gì đó, nhiều nhất bạn chỉ là khán giả, thế thì xảy ra cực thích, trạng thái phúc lạc sâu sắc. Điều đó là nguy hiểm bởi vì bạn có thể phạm sai lầm coi nó như mục đích. Nhiều người đã sai lầm coi nó là mục đích.

Rất ít người níu bám lấy bước thứ hai - khát, rất ít người; đã có vài giáo phái trên thế giới, những người đã cố gắng vẫn còn khát trong thời kì dài, đặc biệt trong sa mạc. Đã có vài giáo phái các sư đã cố gắng vẫn còn khát, cũng như nhịn ăn, để bắc đường trực tiếp với cội nguồn nguyên thuỷ, để rơi trở lại.

Thường xuyên hơn điều đó, đói đã được sử dụng. Trong mọi tôn giáo trên thế giới đều có các xu hướng, giáo phái sử dụng nhịn ăn.

Hoạt động thể chất cũng được dùng thậm chí còn nhiều hơn đói.

Mới vài ngày trước đây tôi đã đọc về một huấn luyện mới mà mọi ngày đang trở nên ngày một hấp dẫn hơn ở Mĩ: EST. Người này, người sáng lập của EST, Erhardt, buộc mọi người trong bốn, năm ngày ngồi cùng

nhau trong hàng giờ - mười hai giờ, mười bốn giờ, mười sáu giờ, bạn thậm chí không được phép đi nhà vệ sinh; bạn phải ngồi; bạn chỉ được phép đi nhà vệ sinh vào thời gian đặc biệt - sáu giờ bạn sẽ phải tích nước tiểu trong bọng đái. Đó là sức mạnh ý chí cực kì, nó là đau đớn nhưng bạn phải kìm nó lại - nó là một loại hatha yoga - cho tới mười giờ, mười hai giờ, và thế rồi bỗng nhiên bạn được phép đi. Bóng đái thảnh thơi, và bạn có cảm giác thoải mái trên khắp thân thể bên trong và bên ngoài. Đây là thủ đoạn cũ. Các nhà hatha yoga đã từng làm nhiều thủ đoạn giống như điều đó. Bạn có thể đạt tới thoáng nhìn.

Nếu bạn nhịn ăn bạn phải dùng ý chí. Với quá nhiều hoạt động thể chất bạn phải dùng ý chí. Gurdjieff đã dùng hoạt động thể chất rất nhiều. Ông ấy nói với mọi người: Liên tục làm việc trong mười hai giờ cho tới khi bạn ngã gục - không phải là bạn dừng lại, bạn ngã ra, bạn không thể làm được gì thêm nữa, *bạn thấy bản thân mình ngã ra*; bạn không thể làm được gì, chân sẽ không chuyển động, chúng lảo đảo, và bạn chỉ là người quan sát và bạn không thể làm được cái gì bởi vì bạn đã làm bất kì cái gì có thể được làm và bạn ngã ra trên đất. Việc ngã đó sẽ cho thoáng nhìn đẹp.

Bất kì khi nào - đây là qui tắc - bất kì khi nào bạn bị cái toàn thể chiếm hữu và bản ngã của bạn không còn vận hành nữa, cái toàn thể vận hành - bạn có cảm giác đẹp; nhưng những cảm giác đẹp đó không phải là mục đích. Chúng là trò chơi để chơi, là sô cô la - không gì nhiều hơn; sô cô la trên con đường tâm linh. Tận hưởng chúng nhưng đừng níu bám lấy chúng, chúng không thể là thức ăn, chúng không nuôi dưỡng.

Bước thứ năm là nguy hiểm nhất bởi vì có tiềm năng nhất. Mật tông đã dùng điều thứ năm để bắc cầu qua lỗ hổng. Từ dục tới samadhi lỗ hổng này có thể được bắc cầu qua một cách rất dễ dàng. Nhưng dầu vậy nó không đầy đủ.

Nếu bạn đi ra ngoài dục thế thì một kiểu hoạt động khác nảy sinh trong bạn. Thông minh. Một loại thiên tư thoát ra. Bạn có thể quan sát điều này. Những người thông minh sâu sắc, bạn bao giờ cũng thấy là độc thân. Lí do là toàn thể năng lượng của họ đã bị hấp thu vào hoạt động tâm trí. Họ đạt tới cực thích của mình qua tâm trí. Đó là lí do tại sao trong khắp lịch sử những người đã đạt tới hoạt động tâm trí lớn, bạn sẽ thấy bao giờ cũng độc thân. Hay thậm chí nếu họ không độc thân, họ không mấy quan tâm tới dục.

Nhưng điều đó nữa cũng là thiên lệch. Không cần vứt bỏ dục. Dùng mọi thứ Thượng đế đã trao cho bạn đi. Nhưng đi tiếp. Làm nó thành một bước để đi thêm nữa.

Nếu bạn đi ra ngoài dục, chỉ thế thì lần đầu tiên thông minh của bạn bắt đầu vận hành tốt. Bạn có cái nhìn thấu vào mọi sự. Nhiều người níu bám lấy trạng thái đó. Họ trở thành các nhà thượng đế học, triết gia, nhà tư tưởng, nhà khoa học và họ nghĩ mục đích là được đạt tới. Mục đích vẫn chưa được đạt tới đâu.

Nếu bạn đi ra ngoài bước thứ sáu - hoạt động tâm trí - thế thì yêu được sinh ra. Thế thì trái tim bạn bắt đầu vận hành. Cùng năng lượng này đang chuyển động. Cùng năng lượng này mà đã lấy hơi thở đầu tiên, đã là đói, khát, trở thành dục, trở thành tâm trí bây giờ trở thành năng lượng của trái tim. Tình yêu nảy sinh. Nhưng yêu cũng không phải là mục đích.

Bạn có thể vẫn còn trong tình yêu, nó là hiện tượng đẹp, và bạn đã đi đủ xa - nó là bước thứ bẩy. Chỉ thêm chút nữa và vòng tròn sẽ đầy đủ.

Những con người của trái tim với bạn sẽ có vẻ rất tiến hoá: thánh Francis ở Asissi, và những người khác - với bạn họ có vẻ rất rất tiến hoá, bạn sẽ có cảm giác khác về bản thể họ, phẩm chất của họ sẽ khác. Nếu bạn tới gần họ bạn sẽ cảm thấy từ lực; họ sẽ có trường năng lượng, họ có thể hút bạn vào. Gần họ, trái tim riêng của bạn bắt đầu vận hành. Những người rất tiến hoá - nhưng dầu vậy tiến hoá này không đầy đủ.

Nếu bạn đi ra ngoài tình yêu thế thì hoạt động thẩm mĩ thực bắt đầu. Thế thì thơ ca nảy sinh trong bản thể bạn. Thế thì bạn lần đầu tiên có năng lực cảm âm nhạc. Thế thì lần đầu tiên bạn nhìn quanh và cái đẹp của tự nhiên được để lộ ra. Thế thì bạn lắng nghe hài hoà của vũ trụ, bản giao hưởng của các vì sao. Thế thì mọi ngôi sao bắt đầu trở thành ngày một đẹp hơn. Tầng tầng cái đẹp được hiển lộ ra. Mắt bạn có lực xuyên thấu. Bất kì chỗ nào bạn nhìn bạn đều đi sâu. Ngay cả trong tảng đá bạn cũng cảm thấy hoa nở. Nhưng điều này nữa cũng không phải là tận cùng. Nhiều người níu bám lấy điều này, và có nhiều cám dỗ bởi vì đây chính là bước cuối cùng. Mục đích ở ngay phía trước bạn. Và điều bao giờ cũng xảy ra là khi mục đích ở ngay phía trước bạn, người ta thảnh thơi, cảm thấy rằng người ta đã đạt tới. Nhưng chừng nào *bạn* còn chưa trở thành mục đích thì bạn vẫn chưa đạt tới. Ngôi đền có thể ở ngay trước bạn nhưng chừng nào bạn còn chưa trở thành một với thượng đế của ngôi đền, bạn vẫn chưa đạt tới.

Những người này, những người thẩm mĩ này, trở thành nhà huyền môn vĩ đại. Họ nói về cái đẹp của

Thượng đế, họ đã trở thành những người Bauls, người điên về Thượng đế, người Sufis.... Đó là bước cuối cùng. Một bước thêm nữa - và bước đó là tâm linh.

Bước thứ chín này lại là bước đầu tiên, vòng tròn là đầy đủ. Lần nữa bạn bắt đầu thở nhưng không như đứa trẻ mà như hiền nhân.

Đứa trẻ thở một cách vô ý thức. Nó không biết cái gì đang xảy ra. Thượng đế đã đi vào trong nó nhưng nó không biết, nó không nghe thấy bước chân; nó ngủ say thế trong bụng mẹ, sâu thế trong bóng tối, nó đã không thấy cái gì. Làm sao nó có thể thấy được? Nó thậm chí không sống, nó vô ý thức.

Đứa trẻ thở trong vô ý thức. Hiền nhân thở một cách có ý thức. Ông ấy lại là đứa trẻ, tái sinh đã xảy ra. Bây giờ ông ấy thở nhưng ông ấy nhận biết. Đây là yoga của Phật *anapana-sati*. Đây là cách thức của Đạo: cách thở có ý thức.

Người ta quan sát. Người ta thảnh thơi trong bản thân mình và nhìn, nhìn vào việc thở, đi theo nó, từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc: đi vào, đi ra; và có việc xảy ra đẹp đẽ. Khi bạn đi theo việc thở bạn lập tức trở nên bình thản và yên tĩnh. Bình lặng tới mức bạn chưa bao giờ biết tới trước đây. Quan sát. Nếu cho dù vài giây bạn quan sát việc thở bạn sẽ cảm thấy mình đang lắng đọng ở đâu đó. Việc định tâm xảy ra.

Việc thở đi xuống. Thế rồi có lỗ hổng việc thở dừng lại - một khoảng rất nhỏ. Trong lỗ hổng đó không có việc thở chỉ bạn là người quan sát duy nhất có - không cái gì được quan sát. Trong khoảnh khắc đó bỗng nhiên bạn biết tới bản thân mình.

Đây là những kĩ thuật của Vigyana Bhairava Tantra. *Sách về các bí mật*. Chúng được kể lại cho Parvati.

Thế rồi khi việc thở đi ra bạn lại đi theo; khi việc thở đi ra khỏi bạn thế thì lại có lỗ hổng rất tinh tế - việc thở dừng lại. Đối thể đã biến mất. Chỉ tâm thức còn. Duy nhất *bạn*. Duy nhất người thấy, nhân chứng. Bỗng nhiên bạn được phấn chấn. Điều này tiếp diễn. Dần dần việc thở trở thành hiện tượng bên ngoài. Bạn biết rằng mình hiện hữu. Liệu việc thở còn tiếp tục hay dừng lại không tạo ra khác biệt. Thế rồi bạn đi tới biết rằng bạn là vĩnh hằng, bất tử.

Người như vậy khi chết sẽ thấy hơi thở của mình đã rời bỏ mình và sẽ nhận biết quan sát nó. Người đó sẽ chết một cách có quan sát, và người chết cùng quan sát, không bao giờ chết. Người đó đã đi tới biết cái bất tử. Qua việc thở người đó đã khám phá ra nguyên tắc sống của cuộc sống. Việc thở chỉ ở tầng bên ngoài của nó, lớp vỏ bên ngoài, bây giờ người đó đã đi tới biết nội dung. Việc thở chỉ là bình chứa. Vòng tròn là đầy đủ. Và tôi ủng hộ cho toàn thể vòng tròn.

Đó là lí do tại sao nhiều lần tôi dường như là chống lại nhiều người tôn giáo. Bởi vì họ níu bám ở đâu đó. Họ đi xa thế là tốt, nhưng người ta phải đi toàn thể con đường. Người ta phải đi tới điểm cuối cùng từ đó không việc đi nào là có thể.

Jesus nói: "Chừng nào các ông còn chưa trở thành giống như trẻ con, các ông sẽ không vào vương quốc Thượng đế của ta" - tôi liên tục lặp đi lặp lại nó theo *các nghĩa khác nhau*. Những người như Jesus có đa nghĩa trong lời của họ. Chừng nào bạn còn chưa trở nên giống như trẻ con lần nữa, chừng nào bạn còn chưa thở lần nữa theo cách hoàn toàn khác, bạn sẽ không được phục sinh,

bạn sẽ không được tái sinh. Và tái sinh này là mục đích; chính nghĩa, ý nghĩa của cuộc sống. Chừng nào bạn còn chưa đạt tới nó bạn vẫn bỏ lỡ cái gì đó cực kì lớn lao - và nó chỉ ngay góc này.

Và tôi ủng hộ cho vòng tròn. Đi tới chính tận cùng. Để vòng tròn có kết thúc tự nhiên. Đừng cố tìm lối tắt nào. Thế thì bạn sẽ giàu có - giàu như Lão Tử, giàu như Krishna, giàu như Phật. Bằng không bạn có thể đi đâu đó từ chỗ giữa - nhưng thế thì bạn sẽ không giàu.

Đừng láu cá với cuộc sống. Bạn không thể tinh ranh với cuộc sống được: mọi lối tắt đều là tinh ranh. Để cuộc sống có tiến trình tự nhiên của nó. Bạn theo nó, bạn không ép buộc nó.

Và bao giờ cũng nhớ rằng bất kì cái gì được thực hiện đều được thực hiện bởi cái toàn thể, bạn không là người làm. Nếu bạn có thể nhớ điều đó, thế thì hơi thở là cơn khát của người đó, là cơn đói của người đó, là dục của người đó, là tình yêu của người đó, là bất kì cái gì của người đó xảy ra, là cái chết của người đó. Và bạn vẫn còn hoàn toàn thuần khiết và hồn nhiên từ nó.

Cái toàn thể tiếp tục làm, bạn không là người làm. Đây là buông xuôi, buông xuôi bản ngã: Tôi không là người làm. Đây là toàn thể thông điệp của Gita: Để cái toàn thể làm, bạn không bước vào bởi vì bạn chỉ là rào chắn. Nếu bạn bước vào, bạn phạm tội. Đây là định nghĩa của tôi về tội lỗi: Nếu bạn nói tôi thở, đây là tội. Nếu bạn nói tôi yêu đây là tội. Nếu bạn nói *ngài* thở đây là đức hạnh. Nếu bạn nói *ngài* yêu, đây là đức hạnh. Và điều này không chỉ là lời nói, bạn phải cảm thấy nó trong tính toàn bộ của nó. Thế thì bạn không bị nặng gánh. Thế thì cánh phát triển trên bạn, bạn có thể bay.

Thế thì sức hút trái đất không thể ảnh hưởng lên bạn. Sức hút chỉ có thể ảnh hưởng lên bản ngã.

Nếu *ngài* là người làm thế thì sao lo nghĩ? Thế thì bạn không trong bất kì vội vàng nào để đạt tới bất kì chỗ nào, thế thì bạn không có mục đích riêng tư, thế thì mục đích của ngài là của bạn, và bất kì chỗ nào ngài đi, ngài bao giờ cũng đúng bởi vì không thể có sai nào cho cái toàn thể. Cái toàn thể một mình hiện hữu.

Đây là vòng tròn của Đạo: từ hơi thở, hơi thở vô ý thức, tới hơi thở có ý thức.

Và nhấn mạnh của Lão Tử liên tục là ở chỗ bạn có thể thảnh thơi. Đó là lí do tại sao ông ấy ca ngợi kẻ yếu chứ không phải là kẻ mạnh, bởi vì kẻ mạnh không thể thảnh thơi được. Đó là lí do tại sao ông ấy liên tục ca ngợi nước chứ không phải đá, bởi vì nước tuôn chảy, và nước không có hình dạng của riêng nó.

Bất kì hình dạng nào được cái toàn thể cho, nước đều nhận hình dạng đó. Nó không mang tâm trí riêng. Nếu bạn để nó vào trong cốc nó trở thành hình dạng đó. Nếu bạn để nó vào trong chai nó lấy hình dạng đó. Nó không chống cự, nó không nói: "Tôi có hình dạng riêng của mình, anh đang làm gì với tôi? Đừng buộc tôi vào chai này!" Bất kỉ đâu bạn đổ nước vào, nó đều đi, lấy hình dạng đó. Nó là kẻ không kháng cự. Nó là bất bạo hành, không hung hăng. Nó không có tâm trí riêng của nó.

Nhưng tảng đá sao? Tảng đá có tâm trí của riêng nó. Nếu bạn muốn áp đặt nó, nó sẽ chống lại. Bạn sẽ phải tranh đấu, bạn sẽ phải cắt gọt nó, tranh đấu với nó, nhiều tranh đấu sẽ được cần tới - chỉ thế thì bạn mới có khả

năng cho nó hình dạng. Nó có tâm trí riêng của nó. Nước là vô tâm trí. Đây là những biểu tượng.

Lão Tử nói: Giống như nước, đừng giống như đá, để cho bạn có thể làm đầy đủ vòng tròn. Di chuyển đi! Nếu Thượng đế là cơn đói bên trong bạn - ăn! Nếu Thượng đế cảm thấy buồn ngủ bên trong bạn - ngủ! Nếu Thượng đế cảm thấy yêu - yêu! Di chuyển cùng Thượng đế, bạn không chen vào con đường. Để mọi sự, cái toàn thể, có tiến trình riêng của nó. Bạn đơn giản theo nó. Ngay cả nói theo nó cũng không là tốt bởi tín đồ cũng có kháng cự nào đó. Đó là lí do tại sao Lão Tử nói ông ấy ủng hộ cho cái thấp hơn. Bạn đơn giản là một với nó.

Bây giờ đến lời kinh.

Dưới trời, mềm yếu, không chi hơn nước
thắng được vật cứng không chi hơn đó được
Không chi thay đó được.

Ông ấy cực kì yêu thích nước. Mọi phẩm chất của nước đều có nghĩa rất biểu tượng với Lão Tử; một: nó mềm, không có hình dạng riêng của nó.

Con người nên giống như nước, không hình dạng, không tâm trí, không ý thức hệ. Nếu bạn là người Hindu hay người Mô ha mét giáo, bạn giống đá. Nếu tôi hỏi bạn: "Bạn là ai?" và bạn nhún vai và nói: "Tôi không biết, tôi không biết làm sao tôi có thể là người Hindu hay tôi có thể là người Mô ha mét giáo" - hay. Cái nhún vai đó là hay. Bạn không có ý thức hệ nào, bạn giống như nước. Nếu bạn là người cộng sản hay người xã hội hay người phát xít, bạn giống như đá. Những người với

ý thức hệ đều chết. Họ có niềm tin nào đó - một *hình dạng*. Và họ là người kháng cự. Người không có niềm tin, không ý thức hệ, không hình dạng, không thuộc vào nhà thờ nào, là tuôn chảy - như nước. Bất kì đâu người đó di chuyển, bất kì tình huống nào tới, người đó đáp ứng. Người đó bao giờ cũng đáp ứng trong hiện tại. Con người của ý thức hệ chưa bao giờ trong hiện tại: người đó phải nhìn vào ý thức hệ - phản ứng thế nào? Người đó phản ứng, người đó không đáp ứng. Người đó đã có tâm trí.

Nếu bạn hỏi người cộng sản bất kì câu hỏi nào, câu trả lời là được làm sẵn. Nó đã có đó. Người đó phải không nghĩ về nó. Thực tế người đó không trả lời *bạn* chút nào, câu trả lời đã có đó trước khi bạn nói với người đó. Người đó chỉ cho câu trả lời được làm sẵn, câu nói rập khuôn. Người đó đã học thuộc lòng nó. Nó không phải là hiện tượng có ý thức. Người đó không trong khoảnh khắc này. Người đó lặp lại như con vẹt. Người đó có thể lặp lại Tư bản luận Kapital hay Koran - chẳng khác biệt gì.

Người thực sự sống động mang tính đáp ứng. Người đó không có câu trả lời. Khi câu hỏi nảy sinh người đó đáp ứng cho câu hỏi - *và câu trả lời được tạo ra*. Thực tế người đó bị ngạc nhiên bởi câu trả lời cũng như bạn bị ngạc nhiên. Người đó chưa bao giờ biết nó! Bởi vì đã không có tình huống nào giống điều này trước đây. Người đó giống như nước. Nước là mềm.

Điều thứ hai: Nước bao giờ cũng chảy xuống chỗ thấp, 'hướng thấp', tìm, kiếm chỗ thấp, chỗ trũng. Điều đó nữa là rất rất quan trọng với Lão Tử. Ông ấy nói: "Đừng bao giờ cố đi lên, bởi vì thế thì có tranh đấu, bởi vì tất cả đều đang đi lên." Đừng bao giờ cố đi tới New

Delhi bởi vì mọi người đều đi tới đó; sẽ có cạnh tranh, ghen tị, tranh đấu, vật lộn. Đi xuống thung lũng nơi không ai đi. Đừng giống như lửa, hãy giống như nước.

Lửa đi lên, nước đi xuống, nó bao giờ cũng đi tới đại dương, chỗ thấp nhất trên thế giới. Nó tìm chỗ thấp. Nếu bạn có thể tìm ra chỗ còn thấp hơn, lập tức nó bắt đầu chuyển động. Nó bao giờ cũng nhằm chỗ thấp nhất - tại sao? Bởi vì bạn càng chuyển tới chỗ thấp hơn bạn càng chuyển tới ít cạnh tranh hơn, ít bạo hành hơn, ít hung hăng hơn - và bạn không tranh. Một điều là chắc chắn: bạn không thể sống bản thân mình. Toàn thể năng lượng trở thành tranh đấu.

Các chính khách chưa bao giờ sống cuộc sống của họ. Họ không có thời gian nào, họ không có không gian nào họ không có năng lượng nào để sống cuộc sống của họ. Họ bao giờ cũng tranh đấu với người khác. Họ kết thúc khi tranh đấu.

Người muốn sống phải không bao giờ là chính khách. Nước là rất phi chính trị.

Giống như nước đi. Di chuyển tìm chỗ thấp nhất nơi không ai cạnh tranh, bởi vì không ai muốn đi tới đó. Thế thì bạn có thể thảnh thơi. Thế thì bạn có thể là bản thân mình. Và đó là vinh quang. Nếu bạn có thể là bản thân mình bạn sẽ trở thành thượng đế.

Bởi vì bạn là thượng đế, nó phải được phát hiện ra. Bạn đã có nó bên trong mình, bạn chỉ cần thời gian, không gian, thảnh thơi, thư nhàn để cho bạn có thể thảnh thơi trên bãi biển, nằm trần dưới mặt trời trên cát - và không lo nghĩ trong thế giới. Bởi vì bạn không là người thắp lửa, bạn không trong cạnh tranh nào. Đây là từ bỏ.

Không phải là bạn đi tới Himalays - bởi vì những người đi tới Himalaya, họ đang tìm kiếm các đỉnh. Và ngay cả trong Himalaya cũng có nhiều cạnh tranh. Các guru đang trong nhiều cạnh tranh: bởi vì ai đó có nhiều tín đồ hơn bạn, có rắc rối rồi; hay ai đó có đạo tràng lớn hơn bạn - thế thì có rắc rối. Ngay cả trong Himalaya cũng có chính trị.

Các sannyasin, sannyasin cũ, thực sự là chính khách về tâm linh. Họ di chuyển lên cao hơn. Cõi trời của họ là ở đó, cao trên trời! Và Lão Tử nói: Cõi trời của ta là ở đó - chỗ thấp, chỗ thấp nhất trên thế giới, nơi ta có thể là bản thân mình, không ai bận tâm tới ta và ta không bận tâm tới bất kì ai.

Đây là từ bỏ. Bạn có thể sống trong thế giới, thế thì không có vấn đề gì, nếu bạn chỉ biết không là kẻ cạnh tranh, bởi vì cạnh tranh là dành cho bản ngã. Với bản thể, với bản thể thực của bạn, không cần cạnh tranh; bạn đã là cái đó, cái cao nhất, cho nên sao bận tâm tới chiều cao?

Lão Tử nói điều này: Chỉ người kém cỏi, người có phức cảm tự ti, mới cố đạt tới các chiều cao.

Mọi chính khách đều chịu phức cảm tự ti. Họ cần trị liệu, trị liệu tâm lí. Họ cần nhiều việc lau sạch. Họ là người kém cỏi - sâu bên dưới họ chịu chứng tự ti. Để che giấu tự ti đó họ tranh đấu để đi lên cao. Khi họ đạt tới, họ trở thành thủ tướng và tổng thống, thế thì họ có thể nói với thế giới: "Ai nói rằng tôi kém cỏi. Trông đấy! Nếu tôi kém cỏi thế thì làm sao tôi có thể đạt tới chiều cao thế? Tôi cao siêu chứ."

Khao khát về cao siêu thuộc về người kém cỏi. Người cao siêu không bận tâm. Người cao siêu có thể

đảm đương được việc kém cỏi - nhớ điều này. Người cao siêu có thể đảm đương được việc là kém cỏi bởi vì điều đó không tạo ra khác biệt, người đó cao siêu thế; người đó *là* cao siêu, không có vấn đề trở thành tổng thống một nước. Điều đó sẽ không thêm cái gì vào tầm cỡ của người đó; thay vì thế, nó có thể làm giảm giá trị người đó.

Nước có phẩm chất đó của việc đi xuống thấp. Và Lão Tử nói:

Dưới trời, mềm yếu, không chi hơn nước
thắng được vật cứng không chi hơn đó được.

Nước vượt qua. Đi và xem thác đổ. Đá cứng thế và nước mềm thế nhưng đá đã biến mất dần dần. Chúng đã trở thành cát.

Các nhà khoa học nói rằng trong vòng bẩy nghìn năm thác của Niagara sẽ biến mất, bởi vì mọi đá sẽ biến mất. Nước đang cắt đá liên tục. Trong vòng bẩy nghìn năm sẽ không có thác bởi vì sẽ không có đá. Toàn thể dấu vết núi sẽ biến mất. Đá không thể tin được điều đó - làm sao điều đó xảy ra! Nước, yếu thế - và dầu vậy nó vẫn cắt sâu.

Yếu cũng có sức mạnh tinh tế trong nó. Và bạn cũng biết điều này nếu bạn có chút ít tính quan sát, bạn có thể thấy trong cuộc sống cách nó xảy ra.

Đàn bà là yếu, đàn ông là cứng rắn, nhưng bao giờ đàn bà cũng thắng và đàn ông thua. Bao giờ cũng vậy. Và ngay cả người vĩ đại như Napoleon, và những người như thế, họ đều trở thành như trẻ con trước người đàn bà của họ.

Josephine, vợ của Napoleon, không thể tin được làm sao người này có thể thắng được nhiều trận chiến thế. Cô ấy đã viết trong một bức thư: Điều đó đơn giản không thể nào tin được bởi vì Napoleon này không là gì cả! Trận chiến cuối cùng trong đó Napoleon bị thất bại, ông ấy đã bị thất bại bởi vì Josephine, bởi vì khoảnh khắc ông ấy rời khỏi nhà cô ấy nói "Không!" Chỉ để xem ông ấy sẽ làm gì. Và khi người đàn bà đã nói Không, làm sao Napoleon có thể đi được? Thế là ông ấy phải ở lại. Ông ấy tới mặt trận muộn một giờ. Bởi vì ông ấy thường lập kế hoạch cho cả trận chiến vào một ngày, ngày đó ông ấy đã không thể lập kế hoạch được cho nó, ai đó khác phải lập kế hoạch cho nó - và ông ấy đã bị thất bại vào ngày đó. Ông ấy bị trễ - ông ấy chưa bao giờ trễ trong đời mình, đây là lần đầu tiên. Thực tế đấy không phải là Napoleon bị thất bại, đó là người đàn bà đã có chiến thắng vào hôm đó. Cô ấy nói: "Không, em nói, Không!"

Tại sao đàn bà trở nên mạnh thế? Yếu là bí mật của họ, họ yếu như nước. Lúc ban đầu bạn nói: "Họ có thể làm gì?" Bạn như đá. Nhưng đến cuối cùng bạn biết, bạn đã trở thành như cát. Mọi ông chồng đều dần dần bị chuyển đổi thành chồng sợ vợ. Điều đó là tự nhiên! Nếu nó đã không xảy ra cho bạn, cái gì đó là sai. Và không cái gì sai trong nó.

Người ta kể rằng, đó là một câu chuyện cổ, có lần Akbar đã hỏi một người trí huệ, Birbal: "Ông nghĩ gì? Thỉnh thoảng tôi trở nên lo nghĩ. Mọi người trong triều đình của tôi đều có vẻ sợ vợ. Thậm chí không có đến một người bạo dạn sao?" Birbal nói: "Khó đấy, nhưng chúng ta sẽ cố tìm ra một người."

Tất cả họ đều là đàn ông bạo dạn, họ có thể bỏ mạng sống của mình trong một khoảnh khắc nếu điều đó được ra lệnh. Bạo dạn của họ không bị hoài nghi theo bất kì cách nào. Birbal đã thu xếp; ông ấy nói: "Ngày mai các ông đi tới quyết định rằng các ông sẽ khẳng định chân lí. Bất kì ai nói dối sẽ đi tới giá treo cổ. Nghĩ kĩ về điều đó đi: nhà vua muốn biết chân lí liệu các ông có sợ vợ mình hay không."

Tất cả họ đều tới. Nhà vua hỏi: "Những ai sợ vợ đi sang phải còn những ai không sợ, chỉ họ mới còn ở bên trái." Mọi người đều chuyển sang phải trừ mỗi một người nhỏ bé. Ngay cả Akbar cũng không thể tin được rằng người này, người mà ông ấy chưa bao giờ nghĩ có thể là người bạo dạn... Nhưng ít nhất thấy rằng một người có đó, ông ta nói: "Ta sung sướng bởi vì ta đã nghĩ rằng ngay cả một người cũng sẽ không có ở đó." Người đó nói: "Đợi đã! Xin bệ hạ đừng sung sướng sớm thế. Khi thần về vợ thầy nói: 'Đừng đứng vào đám đông!' Đó là lí do tại sao thần đứng ở đây."

Điều đó là tự nhiên - nguyên tắc nữ tính thắng. Và Lão Tử ủng hộ tất cả cho nguyên tắc nữ tính. Tại sao đàn bà thắng? Cô ấy mềm mại thế. Thực tế cô ấy chưa bao giờ tranh đấu, cô ấy thuyết phục. Cô ấy không tranh đấu trực tiếp, tranh đấu của cô ấy là rất gián tiếp và tinh tế. Nếu cô ấy muốn nói Không, cô ấy sẽ không nói Không một cách trực tiếp, nhưng theo cả nghìn lẻ một cách toàn thể bản thể của cô ấy sẽ nói Không. Theo cách cô ấy để đĩa xuống bàn cô ấy sẽ nói Không, theo cách cô ấy di chuyển - váy cô ấy sẽ tạo ra tiếng động và nói Không. Cô ấy sẽ không nói Không, cô ấy sẽ nói Có, nhưng toàn thể con người cô ấy sẽ khẳng định cái Không. Và khi nó tinh tế thế thì làm sao đánh bại được nó? Nếu bạn yêu người đàn bà bạn đã bị thua rồi.

Và điều tốt là cái cứng bị thua và cái mềm thắng bởi vì đó là khả năng duy nhất cho Thượng đế thắng trong thế giới.

Quỉ phải giống như đá. Cứng. Thượng đế phải mềm. Thực tế ở phương Đông chúng ta chưa bao giờ nghĩ về Thượng đế như cha, chúng ta đã từng nghĩ Thượng đế như mẹ. Sáng suốt đó là đẹp: Thượng đế không nên được nghĩ như cha bởi vì thế thì - nguyên tắc nam tính là cứng. Ngài nên được nghĩ như mẹ, nữ tính. Thượng đế mẹ dường như tốt hơn Thượng đế cha bởi vì cách thức của ngài cũng rất tinh tế.

Ngài thuyết phục bạn tới ngài, ngài chưa bao giờ ép buộc bạn. Bạn chưa bao giờ gặp ngài ở bất kì đâu và dầu vậy bạn vẫn liên tục đi tìm ngài. Bạn chưa bao giờ đương đầu với ngài bởi vì điều đó sẽ là quá *cứng*. Ở ngay trước mắt bạn như tảng đó, tảng đá Himalaya, không, điều đó sẽ không tốt. Ngài đi theo bạn như hương thơm tinh tế. Bạn chưa bao giờ đương đầu với ngài. Bạn sẽ không bao giờ đi tới đối diện với ngài. Bạn sẽ thấy ngài sâu trong khuấy động của trái tim bạn. Bạn sẽ không thấy ngài như cơn bão, ngài tới như làn gió thoảng tinh tế. Chỉ những người rất tinh tế mới có khả năng cảm thấy nó. Ngài tới như đoá hoa.

Ở Ấn Độ chúng ta đã làm hình ảnh của Thượng đế trong đá. Điều đó đáng không nên làm. Để bù lại chúng ta đi và đặt hoa trước nó. Đoá hoa tựa thượng đế nhiều hơn là đá. Thực tế ảnh đá nên biến mất khỏi thế giới. Hoa là đủ! Để hoa - và điều đó trở thành thượng đế. Thượng đế giống như hương thơm không giống như nước hoa Pháp đâu, mạnh thế và hắc thế, không, nhưng rất tinh tế im lặng, không hung hăng. Chỉ thỉnh thoảng

khi bạn được hoà điệu, bạn cảm thấy nó; bạn bỏ lỡ nó lặp đi lặp lại. Nó là âm nhạc của im lặng.

Dưới trời, mềm yếu, không chi hơn nước
thắng được vật cứng không chi hơn đó được
Không chi thay đó được
Mềm thắng cứng, Yếu thắng mạnh.
Dưới trời không ai không biết,
Nhưng không ai có thể làm được.

Biết nó là rất khó. Hiểu nó là có thể; biết nó, khó. Tri thức là quá thô. Nếu bạn đi tới biết nó, bạn sẽ bỏ lỡ nó. Nhưng bạn có thể hiểu nó - điều tôi gọi là hiểu biết ngầm ẩn là có thể. Nếu bạn quan sát cuộc sống không theo bất kì cách nào cố biết nó....

Có khác biệt. Nếu nhà khoa học tới khu vườn này ông ta sẽ di chuyển một cách hung hăng, không phải là ông ta sẽ hung hăng, nhưng ông ta sẽ di chuyển một cách hung hăng. Mắt ông ta sẽ có hung hăng, ông ta sẽ nhìn hoa, cây, để xuyên thấu vào bí mật của chúng, để biết tính trần trụi của chúng, để biết chúng là gì. Khoa học thích cưỡng đoạt. Nó không thích tình yêu. Ông ta sẽ cắt xén, mổ xẻ, ông ta sẽ cố xuyên vào bí mật một cách cưỡng bức.

Thế rồi tới nhà thơ hay hoạ sĩ hay nhạc sĩ. Ông ấy di chuyển, nhưng di chuyển của ông ấy là khác toàn bộ. Ông ấy di chuyển tất nhiên có quan sát - đó là mảnh đất linh thiêng, ở gần hoa là ở gần ngôi đền, ở gần cây sống động là ở gần Thượng đế. Đó là mảnh đất linh thiêng - ông ấy di chuyển rất thận trọng, ông ấy có tính quan sát tỉnh táo, nhưng ông ấy không cưỡng đoạt, ông ấy không nhảy lên và hung hăng, ông ấy chờ đợi, chờ đợi với cảm

nhận sâu sắc. Nếu thực vật phải cho cái gì đó ông ấy sẵn sàng, ông ấy sẽ nhận nó với lòng biết ơn sâu sắc; nhưng nếu thực vật không sẵn lòng, để nó là vậy. Thế thì không cái gì có thể được thực hiện. Nhạc sĩ, hoạ sĩ vũ công, nhà thơ, chờ đợi trong cảm nhận: Nếu bạn có cái gì đó cho tôi, nếu bạn cảm thấy rằng tôi xứng đáng với nó, thực vật này, thế thì tôi sẽ nhận nó trong lòng biết ơn sâu sắc; nhưng nếu bạn cảm thấy tôi không xứng đáng, điều đó cũng được. Không cái gì có thể được làm, tôi bất lực. Ông ấy chờ đợi như người ăn xin. Không giống như người ăn xin Ấn Độ, bởi vì họ rất hung hăng, việc ăn xin của họ là rất bạo hành. Không, ông ấy xin như người ăn xin nếu bạn gọi Phật là người ăn xin - vâng, chúng ta đã gọi ông ấy là khất sĩ *bhikkhu*, người ăn xin, Mahavir nữa, họ cũng là người ăn xin với phẩm chất hoàn toàn khác, với cao quí hoàn toàn khác.

Họ không hung hăng - họ sẽ tới nhà bạn, họ sẽ đứng đó trước nhà bạn, nếu bạn cho thì được, họ biết ơn; nếu bạn không cho, thế nữa họ cũng biết ơn. Lòng biết ơn của họ không khác biệt bởi việc cho hay không cho của bạn. Họ cám ơn bạn, họ cầu nguyện cho bạn, họ đi!

Giống điều đó, giống như một khất sĩ *bhikkhu*, tay người đó chìa ra, trái tim người đó mở ra, sẵn sàng nhận - nhưng không lấy. Thế thì tự nhiên hiển lộ bí ẩn của nó.

Điều đó không phải là tri thức, tri thức là từ quá thô. Nó là hiểu biết ngầm ẩn. Nó giống với tình yêu hơn là giống tri thức. Bạn yêu một người, thế thì bạn biết một người. Việc yêu trở thành một loại biết. Nhớ lấy - một loại; không đích xác. Nó không thể có tính khoa học được, nó không thể có tính toán học được, nó không thể có tính logic được: một loại, một kiểu. Bạn biết sâu sắc,

tim qua tim, nhưng bạn không thể nói đây là tri thức. Nó sẽ là từ quá khinh suất. Bạn biết bởi vì bạn yêu.

Lão Tử nói: *Dưới trời không ai không biết, nhưng không ai có thể làm được*.

Không ai *biết* nó, không ai có thể thực hành nó, bởi vì thực hành một hiểu biết ngầm ẩn sâu đến thế là điều không thể được. Thực hành là thô. Bạn có thể sống nó, bạn không thể thực hành nó. Bạn có thể biết nó như hiểu biết, bạn có thể sống nó, bạn không thể thực hành được nó. Con người thực của hiểu biết đơn giản sống hiểu biết của mình, người đó không thực hành.

Mọi người hỏi tôi: Khi nào *thầy* thiền? Tôi không thiền. Tôi không thể ngu xuẩn đến thế! Thiền nghĩa là thực hành. Làm sao bạn có thể thực hành được nó? Bạn có thể là nó nhưng bạn không thể thực hành được nó. Mọi người hỏi tôi: *Thầy* cầu nguyện thế nào? Tôi chưa bao giờ cầu nguyện cả. Tôi sống lời cầu nguyện của tôi, tôi không cầu nguyện. Lời cầu nguyện là cách sống của tôi, cách sống của tôi là lời cầu nguyện của tôi. Nó không tách rời.

Nếu bạn hiểu, bạn sống nó. Nếu bạn biết, thế thì bạn phải thực hành nó, bởi vì tri thức không biến đổi. Bạn biết cái gì đó sao? - thế thì tâm trí hỏi: Làm sao làm nó bây giờ?

Mọi tri thức chung cuộc đều trở thành công nghệ, đó là lí do tại sao khoa học đã trở thành công nghệ ở phương Tây. Mọi tri thức chung cuộc đều trở thành công nghệ bởi vì chỉ bằng việc biết, chẳng cái gì xảy ra. Đầu tiên bạn biết, thế rồi bạn hỏi: "Làm sao làm nó?"

Chẳng hạn, Einstein đã khám phá ra lí thuyết về năng lượng nguyên tử đâu đó năm 1905. Lí thuyết này

đã đầy đủ. Nhưng thế rồi các nhà khoa học bắt đầu hỏi: Làm sao làm nó? Trong trừu tượng nó đã đầy đủ, lí thuyết đã tuyệt đối logic và được chứng minh như một lí thuyết, nhưng làm sao thực hành nó? Phải mất bốn mươi năm để tạo ra bom nguyên tử và phá huỷ Nagasaki; thế thì nó trở thành công nghệ. Tri thức mất bốn mươi năm để trở thành công nghệ. Nhiều điều nữa được biết nhưng chúng sẽ cần thời gian để trở thành công nghệ.

Mọi khoa học dần dần đều được đưa về công nghệ. Tôn giáo chưa bao giờ trở thành công nghệ, không thể trở thành công nghệ được, bởi vì nó không phải là tri thức. Bạn hiểu.... chính việc hiểu là biến đổi; bạn được biến hoá, biến đổi, bạn không còn như cũ nữa! Bạn nhìn, bạn quan sát, bạn hiểu điều nào đó - chính điều đó đã làm thay đổi phẩm chất con người bạn. Bây giờ bạn sống khác đi. Không thực hành nào là có thể. Thực hành về những điều nhỏ bé là có thể, những điều lớn lao không thể được thực hành. Lời cầu nguyện là điều lớn lao. Tình yêu là điều lớn lao - không thể có 'bí quyết' về nó. Thiền là cái cuối cùng, cực điểm. Thượng đế. Làm sao bạn có thể thực hành được Thượng đế? Bạn có thể trở thành, nhưng bạn không thể thực hành. Và bạn có thể trở thành bởi vì bạn đã *hiện hữu* - chỉ chút ít hiểu biết.... Bạn đang đứng trong bóng tối; chỉ chút ít ánh sáng, chút ít chói sáng và mọi thứ thay đổi.

Lão Tử nói bạn không thể biết được nó, bạn không thể thực hành được nó, nhưng, hiền nhân này nói:

Dám nhận lấy bụi bặm của nước,
Mới có thể làm được chủ xã tắc.

Người đi vào chỗ thấp nhất là hiền nhân, và người nhận vào mình toàn thể trách nhiệm của toàn thể bóng tối của thế giới, người trở thành như một Jesus - người đó gìn giữ thế giới này. Thế giới không được gìn giữ bởi chính khách, họ là những kẻ giả vờ; thế giới được gìn giữ bởi rất ít người, những người thậm chí có thể không được bạn biết tới, bởi vì ngay cả để biết tới họ cũng là khó, họ sống bình thường thế; họ bị lạc sâu trong rừng của thế giới, bạn có thể không biết tới họ.

Có câu chuyện trong Kinh Thánh, chuyện ngụ ngôn hay. Có một thị trấn tên là Sodom. Từ thị trấn đó mới có từ sodomy - đồng dục nam. Mọi người đã trở nên rất hư hỏng. Đủ mọi loại suy đồi dục thịnh hành. Mọi người đồng dục, mọi người làm tình với con vật - toàn thể thị trấn đều bị hư hỏng. Thượng đế quyết định phá huỷ thị trấn này. Nhưng có một khó khăn: có một người tốt trong thị trấn. Chừng nào người tốt này còn chưa thể được thuyết phục rời bỏ thị trấn, thị trấn không thể bị phá huỷ.

Các thần được phái tới thuyết phục người tốt này: "Xin ông rời khỏi thị trấn. Bởi vì ông mà thị trấn không thể bị phá huỷ." Nhưng người tốt này lại khó thuyết phục. Ông ta nói: "Tôi được cần tới ở đây! Tôi phải đi đâu? Những người này ốm yếu, những người này suy đồi, cuộc sống của họ khổ sở, họ sống trong địa ngục - tôi được cần *ở đây*. Và tôi chịu trách nhiệm cho những người này! Bởi vì họ không biết còn tôi biết - đó là lí do tại sao tôi có trách nhiệm. Trông đấy!" ông ấy nói. "Bởi vì họ không biết, làm sao các ông có thể bảo họ chịu trách nhiệm được? Họ đang làm mọi thứ một cách không chủ ý. Họ hoàn toàn quên lãng, dốt nát, không nhớ điều họ đang làm. Họ dường như người say. Tôi là

người duy nhất biết cái gì đang xảy ra, và nếu tôi đi, thế thì ai sẽ cứu họ? Tôi chịu trách nhiệm với họ."

Cho nên tương truyền là người tốt này đã được thuyết phục theo cách rất tinh ranh. Người ta nói với ông ấy: "Có thị trấn khác, Gomorrah, nơi mọi người thậm chí còn biến chất hơn. Xin ông đi tới đó." Cho nên khi người này đi tới Gomorrah, Gomorrah và Sodom cả hai đều bị phá huỷ. Bởi vì ông ấy mới đi nửa chừng.

Thế giới được gìn giữ bởi vài người vài người có thuần khiết kết kinh, có hồn nhiên trẻ thơ - nhưng họ cảm thấy có trách nhiệm. Bởi vì họ nhận biết.

Tương truyền rằng khi Phật đạt tới niết bàn, nhà tối thượng cuối cùng, cửa đã mở, có lễ hội lớn, bởi vì trong hàng thế kỉ và hàng thế kỉ trôi qua thế rồi chỉ một người tới và đi vào trong những cái cổng đó. Nhưng Phật không vào. Ông ấy đứng ngay tại cổng, lưng quay về phía cổng. Họ lo nghĩ, họ hỏi: "Sao ông đứng đó? Cửa mở rồi và chúng tôi đã từng chờ đợi ông và có nhiều lễ hội và nhiều tưng bừng - Vào đi! Là khách!"

Phật tương truyền đã nói: "Làm sao ta có thể vào được? Cả thế giới đang khổ. Ta sẽ đứng đây chừng nào người cuối cùng còn chưa đi qua, đi vào trong điều tối thượng. Ta sẽ phải đợi - Ta sẽ là người cuối cùng, ta cảm thấy có trách nhiệm. Ta nhận biết, và họ không nhận biết cho nên họ không thể chịu trách nhiệm, nhưng ta chịu trách nhiệm."

Bạn càng trở nên nhận biết bạn càng trở nên có trách nhiệm hơn, bạn càng cảm nhiều hơn, bạn càng trở thành việc giúp đỡ hơn - không phải là bạn bắt đầu phục vụ mọi người đâu, nhưng toàn thể cuộc sống của bạn trở thành phục vụ. Không phải là bạn đang làm cái gì đó

cho họ do bất kì nghĩa vụ nào. Không, bạn đơn giản hoàn thành nhận biết riêng của mình.

Dám nhận lấy sự không may của nước
Mới có thể làm vua thiên hạ.

Những người đó là vua thực, những người không được lịch sử biết tới. Lịch sử liên tục nói về những vua giả, vua dối. Lịch sử còn chưa trở thành hiện tượng đích thực bằng không nó sẽ nói về Phật, Lão Tử, nó sẽ nói về Kabir và Krishna và Christ, nó sẽ nói về Mohammed và Mahavir, nó sẽ không nói về Napoleon, Hitler, Mao Trạch Đông, Stalin, nó sẽ không nói về những người này.

Những người này chỉ là kẻ gây hại, họ là những người gây tai hại. Họ giống như bệnh tật, họ phải bị khử bỏ. Bởi vì họ, trái đất là địa ngục.

Nhưng lịch sử liên tục nói về họ, và mọi đứa trẻ đều bị làm biến chất bởi lịch sử: nói về những người ngu xuẩn, đần độn, điên, thần kinh, suy đồi, và không nói về những người đã đạt tới bản thân mình. Họ là vua thực của thế giới.

Lời ngay nghe trái ngược.

Về Osho

Osho sinh ra tại Kuchwada, Madhya Pradesh, Ấn Độ, vào ngày 11 tháng 12 năm 1931. Từ thiếu thời ông đã là một tinh thần độc lập và nổi dậy, nhấn mạnh tới chứng nghiệm chân lí cho chính mình thay vì thu nhận tri thức và niềm tin do người khác trao lại.

Sau khi chứng ngộ ở tuổi hai mươi mốt, Osho hoàn thành học tập hàn lâm và dành nhiều năm giảng dạy triết học tại Đại học Jabalpur. Đồng thời, ông đã du hành trong toàn Ấn Độ để nói chuyện, thách thức các nhà lãnh đạo tôn giáo chính thống trong các cuộc tranh luận công khai, đặt câu hỏi về những niềm tin truyền thống và gặp gỡ mọi người từ mọi nẻo đường cuộc sống. Ông đọc rất nhiều, mọi thứ ông có thể tìm thấy để mở rộng hiểu biết của mình về hệ thống niềm tin và tâm lí của con người hiện đại.

Đến cuối những năm 1960 Osho đã bắt đầu phát triển các kĩ thuật thiền động duy nhất của mình. Con người hiện đại, ông nói, bị quá nặng gánh với những truyền thống lạc hậu của quá khứ và những lo âu của cuộc sống hiện đại đến mức người đó phải trải qua quá trình tẩy rửa sâu sắc trước khi người đó có thể hi vọng khám phá ra trạng thái thảnh thơi, vô suy nghĩ của thiền.

Trong quá trình làm việc của mình, Osho đã nói về mọi khía cạnh thực của việc phát triển tâm thức con người. Ông đã cô đọng tinh hoa của điều có ý nghĩa cho

việc truy tìm tâm linh của con người hiện đại, dựa trên không chỉ hiểu biết trí tuệ mà được kiểm nghiệm lại theo kinh nghiệm sống của riêng ông.

Ông không thuộc về tín ngưỡng nào cả - "Tôi là người bắt đầu cho tâm thức tôn giáo hoàn toàn mới," ông nói. "Xin đừng gắn tôi với quá khứ - điều đó thậm chí chẳng đáng nhớ."

Bài nói của ông cho các đệ tử và người tìm kiếm tâm linh đã được xuất bản trong hơn sáu trăm năm mươi tập, và đã được dịch sang hơn bốn mươi ba thứ tiếng. Và ông nói, "Thông điệp của tôi không phải là học thuyết, không phải là triết lí. Thông điệp của tôi là giả kim thuật nào đó, khoa học về biến đổi, cho nên chỉ những ai sẵn sàng chết như họ hiện tại và được sinh ra lần nữa trong cái gì đó mới đến mức họ không thể nào hình dung ra được điều đó ngay bây giờ... chỉ vài người dũng cảm mới sẵn sàng lắng nghe, vì lắng nghe là sắp nguy hiểm.

"Lắng nghe, bạn đã bước đi bước đầu tiên hướng tới tái sinh. Cho nên đấy không phải là triết lí mà bạn có thể chỉ choàng vào người và đi khoác lác về nó. Đấy không phải là học thuyết mà bạn có thể tìm ra khuây khoả cho những câu hỏi phiền nhiễu. Không, thông điệp của tôi không phải là truyền giao bằng lời nào đó. Nó còn nguy hiểm hơn thế nhiều. Nó không gì khác hơn là chết và tái sinh."

Osho rời khỏi thân thể ngày 19 tháng 01 năm 1990. Công xã khổng lồ của ông ở Ấn Độ tiếp tục là trung tâm trưởng thành tâm linh lớn nhất trên thế giới hấp dẫn hàng nghìn khách thăm quốc tế, người tới để tham dự vào thiền, trị liệu, các chương trình sáng tạo, hay chỉ để chứng nghiệm bản thể trong phật trường.

Công xã Osho quốc tế

Pune, Ấn Độ

Công xã này là trường phái kì diệu cho việc thám hiểm bên trong. Đó là phiêu lưu lớn lao nhất có đó, và cũng là lễ hội lớn nhất.

Con đường bạn phải đi qua, bạn sẽ phải đi một mình; nhưng biết rằng bao nhiêu người cũng đang du hành một mình sẽ đem lại cho bạn động viên lớn lao.

Một ốc đảo nhỏ mà trong đó cuộc sống đang diễn ra với tầm nhìn hoàn toàn khác; nơi cuộc sống diễn ra có mục đích, ý nghĩa, nơi cuộc sống diễn ra có phương pháp, nơi cuộc sống diễn ra trong tỉnh táo, nhận biết, tỉnh thức; nơi cuộc sống không phải chỉ là điều ngẫu nhiên, nơi cuộc sống bắt đầu trở thành ngày một trưởng thành hơn theo chiều hướng nào đó.

Và đây không phải là tu viện Ấn Độ; đây là công xã quốc tế, nơi gặp gỡ của Đông và Tây. Công xã này đại diện cho toàn bộ loài người, không phải về quá khứ mà là về tương lai.

Nỗ lực của chúng tôi là để làm cho thiền trở thành có sẵn cho từng người và mọi người; bất kì ai muốn thiền, thiền đều sẵn có tương ứng với kiểu của người đó. Nếu người đó cần nghỉ ngơi, nghỉ ngơi cũng nên là thiền của người đó. “Ngồi im lặng không làm gì, rồi xuân tới và cỏ tự nó mọc lên” - đó sẽ là thiền của người đó. Chúng ta phải tìm ra thật nhiều chiều hướng cho thiền, nhiều như số người trên thế gian này. Và khuôn mẫu phải đừng quá cứng nhắc, vì chẳng có hai cá nhân nào

giống nhau cả. Đây là cuộc cách mạng. Cá nhân phải không bị gò khít vào khuôn mẫu; nhưng khuôn mẫu thì phải vừa vặn với cá nhân. Đó là lí do tại sao bạn thấy có nhiều cách thiền thế đang diễn ra ở đây. Cách thức thì có thể là tích cực hay thụ động, cũng chẳng thành vấn đề gì, mục tiêu là một: làm sao làm cho bạn thành im lặng đến mức tất cả mọi suy nghĩ đều biến mất và bạn chỉ còn là tấm gương, phản chiếu cái đang đấy.

Đa đại học Osho

Trong công xã này có ít nhất năm mươi nhóm trị liệu đang tiến hành, bởi những lí do nào đó. Đấy chỉ là cách làm cân bằng lại hàng nghìn năm kìm nén. Đấy chỉ là để đem lại nhẹ nhàng cho tất cả những cái bạn đã kìm nén - như người Ki tô giáo, người Hindu giáo, Phật tử. Nó chỉ hoàn tác lại cái hại của hàng thế kỉ cũ kĩ đã gây cho bạn. Các nhóm trị liệu này không phải là cứu cánh; chúng chỉ chuẩn bị cho bạn để thiền, chứng kiến thụ động về các ý nghĩ, tình cảm và hành động mà không đánh giá hay đồng nhất.

Sự bừng sáng của mỗi ngày là việc gặp gỡ vào buổi tối: một buổi lễ hai giờ với âm nhạc, nhảy múa và thiền im lặng theo dõi một trong những bài nói của Osho.

“Đấy không phải là bài học; đấy chỉ đơn thuần là phương tiện để làm cho bạn thành im lặng, vì nếu yêu cầu bạn phải im lặng không nỗ lực gì, bạn sẽ thấy rất khó khăn. Tôi đang làm cho bạn im lặng mà không phải nỗ lực gì về phần bạn cả. Việc nói của tôi trước hết là để dùng như một chiến lược tạo ra im lặng trong bạn.”

Để biết thêm thông tin

http://www.osho.com

Osho Commune International
17 Koregaon Park
Pune 411 011 (MS)
India
Tel: + 91 (212) 628 562
Fax: + 91 (212) 624 181
Email: osho-commune@osho.com

Osho International
37 Upper Brook Street,
London W1K 7PR
United Kingdom

Tel. +44. (0) 207 493 5001
Fax. +44. (0) 207 493 1203

Office email:
oshointernational@oshointernational.com
http://www.osho.com/oshointernational

Để xem một số bản dịch tiếng Việt của sách Osho, các bạn có thể vào trang web:
http://oshovietnam.wordpress.com/

Để xem các trích đoạn bài nói của Osho, các bạn có thể ghé thăm trang web
http://www.thiencungyoga.edu.vn/forum

"Lời thầy hàm chứa im lặng quanh đó, lời thầy không phải là tiếng động. Lời thầy có giai điệu, có nhịp điệu, có âm nhạc và tại chính cốt lõi của lời thầy là im lặng hoàn toàn. Nếu bạn có thể hiểu thấu lời thầy, bạn sẽ đi xuyên vào im lặng vô hạn này. Nhưng để hiểu thấu lời của Phật, cách thức không phải là phân tích, cách thức không phải là biện luận, cách thức không phải là tranh luận. Cách thức là chìm vào quan hệ với thầy, trở thành hoà hợp với thầy, đồng bộ với thầy. Trong hoà hợp đó, trong sự chân thành đó, người ta đi vào trong chính cốt lõi lời thầy. Và ở đó bạn sẽ không tìm thấy bất kì âm thanh nào, bất kì tiếng động nào; ở đó bạn sẽ thấy im lặng tuyệt đối. Và nếm trải nó là hiểu thầy."
Osho, *Dhammapada: Con đường của Phật, 5*

"Từ lời tôi bạn có thể bùng cháy, nhưng bạn sẽ không thể nào tìm ra bất kì lí thuyết, học thuyết nào. Bạn có thể tìm ra cách sống, nhưng không tìm ra được giáo lí để thuyết giáo. Bạn có thể tìm ra tính cách nổi dậy hay tiêm nhiễm nhưng bạn sẽ không tìm thấy chủ đề cách mạng nào được tổ chức.

"Lời tôi không chỉ là ngọn lửa. Tôi đang đặt thuốc nổ đây đó, chúng sẽ nổ tung trong nhiều thế kỉ. Tôi đang đặt nhiều hơn là sự cần thiết - tôi chưa bao giờ tính hết cơ hội. Gần như từng câu đều dự định để tạo ra rắc rối cho bất kì ai muốn tổ chức tôn giáo quanh tôi."
Osho, *Từ cá tính tới cá nhân*

Sách Osho đã dịch sang tiếng Việt

1. Con đường tôi con đường của mây trắng 1997
2. Biến chuyển Mật tông 1997
3. Ngón tay chỉ trăng 1997
4. Thiền là gì? 1997
5. Đi tìm điều huyền bí, tập 2 1998
6. Thiền: Tự do đầu tiên và cuối cùng 1998
7. Kinh Kim Cương 1998
8. Tôi là lối cổng 1998
9. Nhịp đập của tuyệt đối 1998
10. Tâm Kinh 1998
11. Mưa rào không mây 1999
12. Nhạc cổ trong rặng thông 1999
13. Dhammapada: Con đường của Phật, t. 1 1999
14. Con thuyền rỗng 1999
15. Tín Tâm Minh: Sách về cái không 1999
16. Từ dục tới Siêu tâm thức 1999
17. Từ Thuốc tới Thiền 1999
18. Cương lĩnh Thiền: Tự do với chính mình 2000
19. Vô trí: Hoa của vĩnh hằng 2000
20. Bồ đề đạt ma: Thiền sư vĩ đại nhất 2000
21. Và hoa đã mưa xuống 2000
22. Đạo: Ba kho báu, tập 1 2001
23. Kinh nghiệm Mật tông 2001
24. Bản kinh cuối cùng, tập 6 2001
25. Chiều bên kia cái biết 2001
26. Kỉ luật của siêu viêt, tập 3 2002
27. Con đường bên ngoài mọi con đường 2002
28. Không nước không trăng 2002
29. Om Mani Padme Hum 2002
30. Nansen: Điểm khởi hành 2003

31. Joshu: Tiếng gầm của sư tử 2003
32. Mã Tổ: Tấm gương trống rỗng 2003
33. Rinzai: Bậc thầy của điều phi lí 2003
34. Hyakujo: Đỉnh Everst của Thiền 2003
35. Isan: Không dấu chân trên trời xanh 2003
36. Kyozan: Con người thực của Thiền 2004
37. Dogen Thiền sư: Tìm kiếm và hoàn thành 2004
38. Yakusan: Thẳng tới điểm chứng ngộ 2004
39. Đi tìm điều huyền bí, tập 1 2004
40. Dhammapada: Con đường của Phật, t. 2 2004
41. Từ Thuốc tới Thiền (chỉnh lí) 2004
42. Trưởng thành: Trách nhiệm là chính mình 2005
43. Sáng tạo: Khơi nguồn sức mạnh bên trong 2005
44. Dũng cảm: Vui sống hiểm nguy 2005
45. Dược khoa cho linh hồn 2005
46. Cân bằng thân tâm 2005
47. Ta là cái đó 2006
48. Tình yêu, tự do, một mình 2006
49. Dhammapada: Con đường của Phật, t.3 2006
50. Kỉ luật của siêu việt - tập 1 2006
51. Kỉ luật của siêu việt - tập 2 2006
52. Kỉ luật của siêu việt - tập 4 2007
53. Vui vẻ: Hạnh phúc từ bên trong 2007
54. Chuyến bay của một mình tới một mình 2007
55. Nhận biết: Chìa khoá sống trong cân bằng 2007
56. Tự do: Dũng cảm là bản thân mình 2007
57. Dhammapada: Con đường của Phật, t.4 2007
58. Trực giác: Việc biết bên ngoài logic 2007
59. Dhammapada: Con đường của Phật, t.5 2008
60. Dhammapada: Con đường của Phật, t.6 2008
61. Thân thiết: Tin cậy bản thân mình và người khác 2008
62. Dhammapada: Con đường của Phật, t.7 2008
63. Từ bi: Việc nở hoa tối thượng của tình yêu 2008

64. Đạo: lịch sử và giáo huấn 2008
65. Dhammapada: Con đường của Phật, t.8 2009
66. Dhammapada: Con đường của Phật, t.9 2009
67. Cuộc sống, tình yêu, tiếng cười 2009
68. Dhammapada: Con đường của Phật, t.10 2009
69. Dhammapada: Con đường của Phật, t.11 2009
70. Dhammapada: Con đường của Phật, t.12 2009
71. Đạo - Ba kho báu - tập 2 2010
72. Đạo - Ba kho báu - tập 3 2010
73. Đạo - Ba kho báu - tập 4 2010